MISTERELE TEMPLULUI MASONIC

OLIMPIAN UNGHEREA

OLIMPIAN UNGHEREA

MISTERELE TEMPLULUI MASONIC

SECTIUNEA I
MESAJELE TRADITIEI MASONICE, DE LA HIRAM ABIF LA JAMES ANDERSON

MOTO:

Omule, trebuie sa intelegi ca tot ceea ce te inconjoara este un desavarsit mister. Dar nu te inspaimanta, ci surade-i acestei uriase taine, ca si cum ai sti ca esti nemuritor .

Omar Khayyam

CAPITOLUL 1-*SUCCINTA INCURSIUNE IN MISTERIOASA ISTORIE A MASONERIEI UNIVERSALE*

Cand a aparut Masoneria? Cand s-a nascut ea? Ce vechime are? Care este data actului ei de nastere? Sunt interbari legitime, care inca tulbura spiritul istoricilor, al filozofilor, al cercetarilor marilor fenomene sociale. Masoneria fiind, intr-adevar, unul dintre cele mai prestigoase, longevive si misteroase fenomene sociale.

Pretutindeni in lume, in toate cetatile ei de cultura, se afla carti despre Masonerie. Despre spiritul acestei vechi confrerii universale. Despre rosturile si resorturile ei. Despre izvoarele ei. Despre treburile ei. Si totusi, misterul persista. Asa cum persista-captivant-insusi misterul lumii: Cand s-a nascut lumea? De unde a venit? De ce a venit? Care este misia lumii pe pamant?

Cele doua mistere-al Lumii si Masoneriei-sunt inca pastrate de o gigantica putere oculta. Restul nu sunt decat teorii, teze si antiteze, pareri, puncte de vedere si opinii fastuos botezate de savanti drept conceptii stiintifice. Adevarul? Unul din principiile fundamentale ale Masoneriei este chiar cautarea fara istov, fara contenire, a Adevarului. Exact pe aceasta linie traditionala se inscrie si modestul nostru demers, incercand sa deslusim traseul nebulos, tainic al Masoneriei, de la izvoare, pana in prezent.

Vom reusi? Vom descoperi oare, macar fiorul unei raze din Marea Lumina a Adevarului? Sa ne amintim ca pavajul din Templul Masonilor este construit din patrate albe si negre, un mozaic precum o tabla de sah: evocand lumina si intunericul, adevarul si tenebrele din spatele adevarului.

1.1. *CHIPURI DIFERITE ALE MASONERIEI*

Una din marile erori, frecvent intalnite in tratatele despre Masonerie, e aceea ca institutia masonica este privita si analizata ca un bloc monolitic. Asa cum nici umanitatea nu este o masa omogena, nici Masoneria nu poate fi. Desigur , Masoneria este universala-altfel nici nu se poate-dar nu este inchisa intr-o dogma, precum religiile. Nici intr-un singur ritual, precum celelalte Ordine ezoterice. Chipul Masoneriei este diferit, de la o epoca la alta, de-a lungul istoriei, dar intotdeauna egal cu sine insusi. Pentru ca este luminat din interior de acelasi foc divin, nascator de Forta, Frumusete si Intelepciune.Generator de Libertate,

Egalitate si Fraternitate. Dealtfel chiar si numele Ordinului nostru a evoluat, din zorii omenirii pana in zilele noastre, purtand pe frunte o corola tesuta din apelative exotice: *Ordinul lui Menes, Fratia Sarpelui, Ordinul Hermetic, Cercul Orphic, Misterele Eleusine, Cultul lui Osiris, Fiii Luminii, Fiii Vaduvei, Ordinul Cavalerilor Templieri, etc., etc.* Interesant, pentru istorici, este a aminti, aici si acum, ca Ptah/Enki, intaiul rege-zeu al egiptenilor, mai era denumit si "Cel care faurea lucruri, cioplind si deschizand calea catre libertate". Informatia provine de la cronicarul egiptean Mamethon, citat din istoricul grec Herodot.

Ptah/Enki era, asadar, un constructor. Un creator. Poate chiar primul initiat, din glorioasa galerie a Marilor Maesri ai tuturor timpurilor: *Hermes, Rama, Orpheu, Mithra, Zamolxis, Moise, Pitagora, Iisus, Budha, Mahomed, Confucius, Platon, Zoroastru* si inca multi alti ilustri inaintasi, fondatori de religii si Ordine spirituale.

Dintotdeauna, in toate epocile, arhitectii si constructorii au jucat un rol major, hotarator in structura sociala a civilizatiilor. Ei detineau secretele inaltarii marilor cetati, tainele geometrice ale Templelor, ale catedralelor, ale drumurilor si apeductelor, ale armelor si uneltelor, dar si misterul vietii, al gandirii si evolutiei spirituale. Stapaneau arcanele celor sapte arte liberale:*Gramatica*, *Retorica, Logica, Aritmetica, Muzica, Astronomia si Geometria*. Nu intamlator, Faraonul era supranumit "*Maestru al Lucrarii*". Pentru ca lucrarea lui avea profunzimile artei.Iar doctrina masonica are exact acelasi nume: ARTA REGALA.

Impartirea Ordinului Masonic in *Masonerie Operativa* pana in 1717 si – de atunci incoace- *Masonerie Speculativa* este artificiala. O simpla teza, ca atatea si atatea altele, care bantuie prin destinul planetei OM. O teorie fara nici o sustinere reala. De altfel, insusi prea ilustrul Ramsay, referindu-se la acest lucru, spunea profund revoltat, cu aproape trei veacuri in urma: "*Numele de Mason nu trebuie sa fie luat in sensul lui literal, grosolan si material, ca si cum marii nostri Invatatori ar fi fost simpli lucratori in piatra*".

Sa fi fost, oare, Intreitul Mare Maestru (**TRISMEGISTUS) HERMES,** doar un faimos ziditor de Temple si atat? Nu! Pentru ca a scris si o intreaga biblioteca despre teologie, astronomie, medicina, filozofie, geometrie, alchimie, intre care si celebrul "*Corpus Hermeticum*", carte de capatai a tuturor marilor ganditori ai umanitatii. Hermes a fost arhitectul Marii Piramide Keops, dar tot el si autorul tratatului "*Tabula Smaragdina*", unde scrie: "*Adevarul nu se daruieste. Il gasesti in tine, sau nu-l gasesti deloc. Lucreaza, deci, cauta si roaga*". Sa fi fost Pitagora doar un genial geometru? A fost mai mult decat atat. A fost un Mare M aestru al Artei Regale. Unul din magnificii initiati lumii. El a dezvoltat, pana la sublime culmi de perceptie, arta magiei si a theurgiei. El este cel care a reunit, intr-un singur corp ezoteric, religia preotilor khaldeeni, magia persana si cultul iudaic. El, Pitagora, este cel care a spus: "*Deschide-ti sufletul spre libertate. Nu exista legi fataliste si nu esti menit doar pentru a te supune*". El a inventat doctrina Verbului-Lumina. Pitagora, ca si Moise cu un mileniu mai inainte, a cautat, a descoperit si daruit oamenilor lumina spirituala. **VOCEA LUMII**,: acest principiu fundamental, emanand din Geneza, asimilat de Zoroastru, acceptat de Heraclit, dezvoltat de Pitagora, promovat de apostolul Pavel, de Paracelsus si Kabbalisti, nu reprezinta altceva decat mirifica taina pe care initiatii stravechi, ca si Masonii de astazi, o subordoneaza, prin ritual ezoteric, vointei lor spirituale.

Doua texte medievale, cunoscute sub numele de *Regius* (1390- un poem de 794 versuri) si *Cooke* (1410- un text in proza), referindu-se la geometria zidarilor, cuprind acest adevar etern: *Toate artele se bazeaza pe Geometrie. Chiar si Gramatica si insasi Retorica nu ar putea exista fara Geometrie. Geometria este arta de a masura orice lucru in cer si pe pamant. Ea se mai numeste si Masonerie.*

Din adanca antichitate, pana catre orizontul Evului Mediu, nimeni nu putea deveni rege, imparat sau mare preot, daca nu era initiat, deopotriva, in tainele constructiei materiale si in cele ale spiritului uman. In anul 2250, inaintea Erei Crestine, regele sumerian Ur- Nammu restaureaza Ekurul, celebrul Templu al lui Enlil, avariat de belicosul Naram- Sin, prilej cu care inalta si o grandioasa Stela, unde regele este reprezentat purtand sortul de zidar si uneltele sale: ciocanul, echerul si compasul.

In epocile stravechi, nu existau societati secrete (sau discrete), in sensul pe care il intelegem noi astazi. Ordinul initiatic, pe atunci, participa efectiv la conducerea treburilor statului si ale Templului religios. Mai tarziu, aceste forme primordiale de initieri au fost transmise de la sumerieni, egiptenilor, prin intermediul poporului ales: evreii. Cultura faraonilor, cu specificul ei ocult, a impins, insa, cu timpul, acest Ordin Initiatic in sfera secretului absolut. Vreme de peste doua milenii, tainele Artei Regale au fost ferecate in Temple si Sanctuare, unde nu aveau aces decat regii, camarila regala, marii preoti si capeteniile de oaste. Astfel, nu putine din valorile spirituale ale trecutului indepartat s-au pierdut, ori au fost pervertite, puse in slujba unor interese marunte, pasagere sau transformate in simboluri ale caror sensuri au ramas pentru totdeauna criptice.

Ordinul e preluat apoi de lumea greco-romana si transmis crestinatatii. Indubitabil, revine crestinismului meritul istoric de a desecretiza vechile ritualuri intiatice, instituind o noua religie, fara ceremonii secrete. Din acest creuzet european al crestinismului timpuriu – cu temperaturile sale abisale, cu sangeroasele sale sacrificii, cu excesele si penitentele sale, cu toate erorilr si ororile de mai tarziu ale teribilei Inchizitii – a renascut spiritul intiatic modern.

S-a reaprins Lumina vechilor traditii de initiere in tainele Artei Regale, cu un nou nume: **Masoneria**. A fost fabuloasa epoca a Renasterii. "*Dupa Masoneria precrestina si Masoneria medievala – scrie reputatul istoriografic Christian Jacq - se afirma o a treia Masonerie, acea a timpurilor moderne. Intr-o lume profana, in care inaltele idealuri initiatice sunt trecute pe un plan secund, Masoneria moderna incearca sa le pastreze in Lojile sale*".

1.2. *DISTRUGEREA IZVOARELOR*

Este un adevar incontestabil: Masoneria a fost prezenta in toate epocile traversate de umanitate. Nevoia oamenilor de a-si contrui Templul interior este perena. Tine de esenta conditiei umane. Spiritul masonic nu a absentat niciodata di istorie. Si, totusi, cand anume a aparut Masoneria? Cine au fost parintii acestui stravechi ordin initiatic? Ce influenta, asupra civilizatiilor? Care sunt cartile fundamentale ale Masoneriei Universale? Ce spun documentele din epoca? Nu sunt doar simple intrebari nascute din curiozitate, ci adevarate obsesii pentru orice cercetator sau practicant al doctrinei Masonice.

Doumentele pe care le-am mostenit – in ciuda faptului ca s-au scris, de-a lungul vremurilor, mii de tomuri desore Masonerie - - astazi sunt relativ putine. Lumina lor ne

innobileaza insa prezentul cu tezaurul de intelepciune. Reputatul mason Lessing (Gothold Ephraim), initiat in Loja "Cei Trei Trandafiri", din Hamburg, la data de 14.10.1771, scria in foarte populara sa carte "Educarea speciei umane": "*Textele masonice poarta cu ele o imensa incarcatura spirituala, o putere durabila de mii de ani*". Puterea magica a textelor masonice a generat – prin monstruoase rasfrangeri, ca intre oglinzi strambe – ticaloase gesturi de distrugere. Spirite malefice au vrut pieirea acestor uriase coori: manuscrise si tiparituri, papirusuri, pergamente, tablite si carti.

Asa a disparut vasta *Biblioteca din Cartagena*, rasa de pe fata pamantului de legiunile romane, in funestul an 146 inaintea Erei Crestine.

Insusi Apostolul Pavel, manat de un fundamentalism primitiv, a ars si el, doua veacuri mai tarziu, intreaga *Biblioteca din Efes*, care cuprindea marile carti ale lumii ce tratatau concepte filozofice,experiente ezoterice ale Artei Regale, stiinte oculte.

In China veacului al treilea, inaintea Erei Crestine, fiorosul imparat Shi Huangdi, intemeietorul dinastiei Qin, a decretat arderea tuturor cartilor initiatice din imperiu.

In anul 800 al Erei Crestine, islamistii fanatici au distrus *Universitate din Nandala*, in nordul Indiei, a carei biblioteca, in sanscrita, numara peste 200.000 de carti.

Dar cea mai grea pierdere, pentru intreaga spiritualitate umana, pentru Dumnezeirea daltuita in om, a fost distrugereacelei mai mari biblioteci cunoscute in istoria antica: *Biblioteca din Alexandria*. A fost fondata in anul 297 inaintea Erei Crestine, de catre savantul Demetrios din Phalerna, sub protectia faraonului Ptolemeu Soter. Edificiul impresionant dispunea de zece Sali uriase, cincisprezece camere pentru cercetari, patru ateliere de reconditionat si rafturi intinse pe o distanta ce depasea in total 50.000 de coti egipteni, adica peste 33 kilometri. Initial, au fost stranse peste 700.000 de carti, cu timpul suma acestora apropiindu-se de 2.000.000 de exemplare. O cifra enorma pentru antichitate. Multe volume cuprindeau secrete din stiinta sacra, din Arta Regala, din istoria ciclica a omului pe pamant. Acolo au fost depozitate cartile Anunnaki-lor, scrise cu 300.000 de ani in urma, tablitele de la Sumer, tratatele luin Trismegistus, operele filozofice ale lui Solomon, ale lui Moise, ale faraonilor, ale lui Buddha, ale esenienilor, ale tuturor marior initiati, de la zeul-rege Ptah/Enki, la Fiul lui Dumnezeu Iisus Christos. Marchizul de Fenelon, mason in Loja "Maresalul Coigni", scria cu trei veacuri in urma: "*In Biblioteca din Alexandria se aflau si acele cateva carti secrete ale Cuvantului Absolut, care confereau enorme puteri omului*". Distrugerea uriasei biblioteci a durat aproape sapte veacuri: a inceput-o dictatorul Iulius Caesar in anul 47 inaintea Erei Crestine, a continuat-o imparateasa Zenobia, a amplificat-o imparatul Diocletian, care a ordonat arderea tuturor cartilor sacre si ezoterice, exterminarea fiind desavarsita in anul 646 al Erei Crestine, de arabii condusi de Amr-Ibn El-As.

In cea mai mare parte, documentele masonice au fost masacrate. Unele chiar ca urmare a unor nefaste gesturi plecate din interiorul Confreriei. Insusi James Anderson, parintele Constitutiei Masonice Moderne, recunostea, in 1723, cu o sfasietoare tristete: "*Fratii prea plini de scrupule au ars, cu prea multa graba, prea multe manuscrise despre Fraternitate, Loji, Regulamente, Obligatii, Secrete si Obiceiuri, pentru ca aceste hartii sa nu cada in mainile profanilor*".

De asemenea, Jacques Bergiere, I vasta sa lucrare "Cartile blestemate", scrie pe larg despre distrugerea sistematica a textelor masonice, dupa primul si al diolea razboi mondial, in toate tarile ocupate de fascisti si comunisti. Dincolo insa de documentele scrise, au ramas-imuabile-**traditiile orale**. Putera lor- in spatiul Masoneriei Universale-

este inca decisiva si astazi. Precum nepieritoarele invataturi ale lui Miose, transmise discipolilor sai prin doua izvoare distincte: o lega srisa-Talmudul; si o lega orala-Kabbala, este imposibil a explica textele din Talmud. Doctorul in stiinte masonice Gerard Encausse, mai cunoscut sub apelativul Papus, scrie; "*Kabbala, asa cum o intelegem astazi, reprezinta rezumatul cel mai completsi cel mai autentic care ne-a parvenit din invatatura orala a isterelor egiptene. Ea contine cheia tuturor doctrinelor initiatice*".

Traditiile orale sunt, deci, de o uriasa bogatie si rigoare. Exact pe aceste traditii orale, dar si pe putinele texte masonice ramase din sinistrul devorator, s-a bazat James Anderson, cand a redactat, incepand cu anul 1717, la Londar, Constitutia Masoneriei Moderne.

Dar Masoneria nu s-a nascut in 1717, cum incearca sa acrediteze acest punct de vedere unii corifei ai gandului scurt, lipsit de fulgerul inteligentei. Ci, in acel moment de gratie divina, 1717, asemenea legendarei pasari Pheonix, Masoneria a renascut din pulberea unui mileniu intunecat si sangeros – Evul Mrdiu – capatand doar infatisare noua. Fondul, insa, a ramas acelasi ce pe vremea faraonilor, ca pe timpul regelui Solomon si al celebrului sau Mare Maestru Hiram Abif.

Intr-un dicurs din 1737, ilustru nostru inaintas, fratele Ramsay, spunea cu o deosebita forta de persuasiune: "*Da, domnilor, faimoasele serbari ale zeitei Ceres, din Eleusis, ale zeitei Isis, in Egipt, ale Minervei, la Atena, ale Uraniei, la Fenicieni, toate au starnse legaturi cu ritualurile noastre. Aici se celebrau mistere in care se gaseau numeroase vestigii ale vechilor religii din vremea lui Noe si a patriarhilor*".

1.3 *LEGENDA MAESTRULUI HIRAM ABIF*

Intre toate marile intamplari istorice care decoreaza coloanele Universului Masonic, zidirea Templului lui Solomon ocupa un loc central. Iar arhitectul si ziditorul Templului – Maestrul Hiram Abif – este si astazi si va ramane de-a pururi cea mai luminoasa figura din Pantheonul Masonic. Credem, cu nestramutata convingere, ca nici un Tratat Masonic nu-si poate onora pe deplin conditia asumata, daca nu se apleaca, cu umilinta si cuvenita pretuire, asupra celebrului sinaxar: *povestea Maestrului Hiram Abif.*

Rege peste Tra Sfanta se afla, cu trei mii de ani in urma, Solomon. Unul dintre cei mai straluciti carmuitori si ganditori ai lumii antice. Fie si numai faptul ca ne-a lasat mostenire o grandioasa opera poetica – sublima *Cantarea Cantarilor* din *Vechiul Testament* – e de ajuns pentru a-l aseza in sanctuarul nemuritorilor. Solomon este fiul si succesorul regelui David, eroul biblic care l-a ucis cu prastia pe uriausul filistin Goliat, intemeind, mai apoi, capitala tarii la Ierusalim. David este insa si poetul de inspiratie divina care ne-a daruit cei *150 psalmi* din *Cartea Cartilor*.

Si daca inteleptul rege Solomon a mostenit Ierusalimul de la tatal sau, s-a gandit sa lase, la randu-i, zestre urmasilor un falnic Templu ridicat intru slava Dumnezeului sau: Marele Arhitect al Universului.

Templul ce avea sa se inalte la Ierusalim trebuia sa fie construit deopotriva din piatra nobila, din lemn de cedru, brad, abanos, santal, chiparos si totodata di aur, argint, arama si fildes. Trebuia sa fie sclipitor si durabil, incapator si plin de sfintenie, o uriasa bijuterie sacra, spre faima poporului ales si eterna iubire de Dumnezeu.

Contemporan cu Solomon si rege peste Tir – cea mai mandra cetate a fenicienilor – era Hiram I. Fabulosul Tir – cetate si stat in acelasi timp – acopera peste um mileniu de superba inflorire, splendori faurite degeniul constructor uman si grandioase expansiuni. De altfel, printre multe alte magnifice ctitorii, Tirul avea sa intemeieze mai tarziu, pe malul mediteranean, o colonie cu nume de legenda –Catargina- al carei conducator, Hannibal, va ajunge cu ostile sale pana la portile trufasei Rome, infricosand-o de moarte. Istorie si mit. Stralucire si decadenta. Luandu-si tributul sau de putere din truda oamenilor, Cronos isi devoreaza propria-i opera, pregatind viitoare si faste renasteri ale conditiei umane. Cetatea Tir, astazi incorporata Libanului, a ajuns un targ mizer, umil si uitat printre nisipurile istoriei,tragand dupa el degradarea, nepasarea si un nume strain: El Sour.

Dar, pe vremea lui Solomon, Tirul stralucea ca un diamant la reverul gloriilor antice. De acolo, din cetatea Tirului, a hotarat Solomon sa aduca mesteri mari si iscusiti, care sa-i inalte Templul in Ierusalim. Cu atat mai mult, cu cat regele Hiram I. fusese unul din marii prieteni ai tatalui sau, regele David. Asadar, Solomon ii trimite, cu mare pompa, veste despre intentiile si trebintele sale, iar Hiram I, bucuros, ii raspunde nu doar cu constructori, ci si cu celebrii cedri din Liban, aur, arama si lemn de chiparos. Iar in fruntea priceputilor constructori, regele Hiram I l-a asezatpe insusi Marele Maestru Hiram, omonimul sau, venerabil intre maestri, si l-a trimis lui Solomon, in Tara Sfanta.

Maesstrul Hiram – caruia discipolii sai din Tir, ii mai spuneau si Hiram Abif, adica Hiram tatal zidarilor – era fiul unei vaduve, una din fetele lui Dan, din semintia Neftali. Inalt, puternic, cu statura atletica, fruntea bombata si privirea limpede, cu obrazul smead taiat in linii de o grava puritate, barbatia voluntara si o coama de par negru, ondulat, negru – corb, imbracat in haine usoare, modeste, dar de un ascuns rafinament, cu mersul sau drept, mandru, pasul elastic si vioi si palmele mari, cu degetele lungi, fine si nervoase, cu trasaturile lui viguroase, aspre din care iradia o subtila frumusete virila, ca intr-o ciudata osmoza de forta, blandete si intelepciune, maestrul Hiram Abif i-a produs o extraordinara impresie lui Solomon. Castigand de la bun inceput, increderea netarmurita a vestitului rege.

Maestrul Hiram Abif era plin de pricepere si de stiinta in savarsirea oricarei lucrari in piatra, in lemn si in fier, in arama, argint si aur, in vopseluri si sapaturi in pamant. Stapanea misterele Geometriei si cunostea rezistenta materialelor, manuia cu abilitate si arta compasul si echerul, firul de plumb, mistria si rigla de nivel, ciocanul si dalta, barda si rindeaua. Detinea secretele echilibrului spatial, rostul pietrei unghiulare, armonia formelor si taina raportului dintre foc si metal, dintre lumina si umbra. Dar stia, totodata, sa patrunda si in misterele sufletului omenesc, cunostea puterea Cuvantului, forta Egragorului, valoarea gandului creator si capacitatea de abstractizare. Era imaginativ si practic, dotat cu simtul masurii si spiritul estetic, realizand constructii potentate de har, trainicie si frumos.

Si de indata ce a aflat dorintele regelui Solomon – cum sa fie Templul, cat de inalt sa fie, cat de lat si cat de lung, cum sa fie zidit, intocmit, impodobit si cum sa arate el la sfarsit in lumina ochilor – maestrul Hiram Abif i-a desenat schitele si planurile, hartile cu detalii si proiectele socotite, in care erau prevazute formele, culorile si materialele necesare. Declarandu-se regele Solomon foarte multumit si prea incantat de lucrarile intinse pe papirus de catre maestrul Hiram Abif, i-a poruncit numaidecat acestuia sa treaca la ridicarea Templului.

(poza, pag.21)

Sapte ani incheiati a durat zidirea Templului regelui Solomon. Si au lucrat, sub comanda maestrului Hiram Abif, 153.600 de oameni: 70.000 ca sa poarta sarcinile de piatra si lemn, de arama si aur, de argint, de fier si de fildes; 80.000 ca sa taie piatra si lemnul si fildesul, sa le ciopleasca, sa le slefuiasca si sa le sculpteze dupa planurile maestrului Hiram Abif, sa sape pamantul si sa ridice schele, sa toarne metale in forme si modele, sa le cizeleze si sa le imbine in rosturile lor; 3.600 de oameni aveau misiunea sa supravegheze, sa controleze, sa pazeasca si sa indemne lucratorii la munca. Opera se anunta grandioasa. Pentru turnarea aurului si argintului, dar cu deosebire penrtu topirea, turnarea si prelucrarea aramei, maestrul Hiram Abif a construit, pe malul Marii Rosii, o adevarata cetate industriala – orasul Etziongaber – care avea sa ramana, in vreme, cel mai mare centru pentru prelucrarea aramei din intreg Orientul antic.

Odata ce toate materialele au fost pregatite, prelucrate si aduse la Ierusalim, maestrul Hiram Abif a poruncit zidirea propriu-zisa a Teplului, pe muntele Moria, in aria lui Ornan Iebusitul. Adica, acolo unde indicase regele Solomon insusi, locul fiindu-i aratat chiar de tatal sau, regele David, cu exact trei zile inainte de moarte. Inaltarea Templului a inceput in a doaua zi, a lunii a doua, din al patrulea an al domniei lui Solomon.

Templul nu era urias, nu strivea prin dimensiunile ciclopice, precum piramidele faraonilor, ci impunea, mai de graba, prin armonia formelor, culorilor si sculpturilor. Era maiestuos si monumental. Se intindea pe o lungime de treizeci de metri, pe o latime de douazeci de metri si era inalt cat jumatatea lungimii.Sala principala – numita si Camera de Mijloc – se desfasura amplu, pe o lungime de optsprezece metri, latime de noua metri si firul vertical ridicat pana la inaltimea de treisprezece metri. In fata intrarii Templului, spre occident, se ridicau doua coloane masive, turnate in arama, inalte de doisprezece metri, impodobite cu bogate capiteluri in motive stilizate ale florilor de crin. Coloanele, inaltate chiar inainte de terminarea Templului, au fost numite: Bohaz, coloana din stanga(nord) si Jakin, coloana din dreapta (sud). Cuvantul aramaic Bohaz semnifica "*forta*", iar Jakin "*stabilitate*". In sala principala, erau montate zece candelabre din aur curat, fiecare cu cate sapte brate pentru sapte lumanari. In fundul Templului, dincolo de usa principala, spre est, se deschidea o usa, pazita de doi heruvimi, tot din aur, inalti de cinci metri. Aceasta usa ducea spre o alta incapere, fara fereastra, numita Sfanta Sfintelor, ca un cub enorm , cu latura de zece metri, in care se afla Arca Aliantei – sau *Chivotul*-fuarita din lemn de accia si placata cu aur pur. Aici erau pastrate Tablele Legii. Zidurile intregului Templu erau acoperite cu imense panouri din lemn de cedru, de abanos, de santal, de brad si de chiparos, in compozitii echilibrate, armonioase, inchipuind structuri celeste. Usile si ferestrele erau imbracate in arama. Tavanul tot din arama era turnat, cu incrustatii din aur si fildes. Iar pardoseala era construita din placi patratoase, din argint si bronz negru, asezate alternativ unele langa altele. Acoperisul era batut in foi din argint pur. Interiorul Templului era populat de sfincsi stilizati, turnati din aur masiv, in pereti fiind sapate pentagrame, hexagrame (steua lui David), firide din care izbucnea scliparl ochiului piramidal, lantisoare, rodii, ingeri si formule kabbalistice, Altarul, din sala principala, era turnat in aur curat, celebrul aur de Parvaim. Tot din aur fiind si cle zece linghene – cinci la stanga, cinci la dreapta – necesare curatirii slujitorilor Templului. In fata, somptuosul edificiu era prevazut cu un falnic pridvor, dominator, lat cat Templul, dar inalt de 60 de metri, turnat din arama slefuita, cu incrustatii din aur si argint. Catre

sfarsit, Templul incepu a fi impodobit cu smaralde, rubine, safire si diamante. Templul – el insusi o nestemata pe fruntea Tarii Sfinte – era aproape gata.

Hiram Abif, avand in subordine un numar imens de constructori (153.600), i-a impartit, inca de la inceput, dupa priceperea si calificarea fiecaruia, in trei categorii distincte: *Ucenici, Calfe si Maestri*. Pentru a-iputea diferentia, Hiram Abif a creat un veritabil cod de recunoastere, dand fiecarei categorii de constructori anumite *parole, semne,* si *atingeri* specifice, secrete. Plata constructorilor se facea si ea diferentiat si in locuri diferite: Ucenicii isi primeau salariul I dreptul coloanei Bohaz, Calfele in dreptul coloanei Jakin, iar Maestri in Camera de Mijloc (sala principala).

Trei dintre calfe, vazand ca Templul e pe terminate, iar ele inca nu au putut obtine calificarea (gradul) de Maestru, au vrut se smulga prin violenta de la Hiram Abif parolele, semnele si atingerile secrete. Astfel, intr-o noapte, cele trei calfe s-au ascuns in Templu: una langa poarta de la sud, alta in spatele portii de la nord, iar a treia calfa si-a facut loc de panda langa poarta orientului. Marele Maestru Hiram Abif obisnuia ca in fiecare noapte, dupa ce constructorii paraseau santierul, sa inspecteze Templul. Prima calfa, inarmata cu o rigla de fier, i-a atinut calea la poarta sudului, l-a oprit si i-a cerut codul secret de recunoastere a Maestrilor. Hiram Abif l-a refuzat, i-a raspuns ferm si dojenitor: "*Frate, nu se obtine astfel calificarea de Maestru. Ci ai s-o primesti, intr-o zi, ca dreapta rasplata a muncii si perseverentei tale. Te rog, intoarce-te acolo unde iti este locul*". Infuriata de impotrivire, calfa a vrut sa-l omoare, lovindu-l cu rigla in cap, dar n-a reusit decat sa-l raneasca la umarul stang. Hiram Abif a incercat sa iasa din Templu pe poarta dinspre nord. Acolo il astepta insa cea de a doua calfa, oprindu-l si cerandu-i imperios secretele de Maestru. Si de acesta data, Marele Maestru si-a formulat cu hotarare refuzul. Calfa a incercat sa-l omoare, lovindu-l cu un egher metalic peste ceafa. Grav ranit, Hiram Abif incearca sa paraseasca Templul prin poarta orientului. Aici il asteapta cea de a treia calfa, inarmata cu un ciocan metalic. Neprimind secretele cerute, si-a lovit Maestrul cu ciocanul in frunte, omorandu-l. Dupa care, cele trei calfe ucigaseau transportat trupul neinsufletit al lui Hiram Abif, I afara Templului, ingropandu-l in apropiere, la repezeala, temandu-se sa nu fie surprinsi de paznici. Si-au zis ca, dupa ce lucrurile se vor mai linisti, vor reveni, il vor dezgropa si il vor duce mult mai departe, pentru a nu mai fi descoperit niciodata, de nimeni. Si pentru a sti unde se afla proaspatul mormant, calfele asasine au insemnat locul cu o creanga rupta dintr-un salcam (acacia).

Profund indignat si acoperit de o mare tristete, regele Solomon, dupa sapte zile de la disparitia Marelui Maestru Hiram Abif, a poruncit unui numar de noua maestri sa-l caute. La capatul a cinci zile de cautari, gratiei ramurei de salcam (acacia), trupul neinsufletit al lui Hiram Abif a fost descoperit, regele Solomon hotarand ca ilustrul Frate sa fie inmormantat, cu funeralii regale, in chiar Templul pe care acesta il construise. Istoria scrisa – care a suportat povara multor intamplari sangeroase si amintirea multor asasini odiosi – nu a mai vrut, de asta data, sa retina si numele celor trei calfe ucigase, ci doar simbolurile sufletelor lor urate: *ignoranta,invidia* si *fanatismul*. Totusi, traditia orala, filtrata prin cele trei mari culturi – sumeriana, egipteana si romana – i-a fixat in memoria oculta pe cei trei asasini, cu trei tipuri de apelative: Jubela, Jubelo si Jubelum; Ahiram, Romvel si Gravelot; Starke, Sterkin si Austerfuth. Calfele si-au primit desigur dreapta osanda, sfarsind sub hangerul calaului. Ramura de salcam a devenit, de atunci, unul din simbolurile fundamentale ale Masoneriei, semn sacru al recunostintei eterne fata de toti Fratii care s-au jertfit pentru apararea secretelelor Artei Regale.

Aceasta este legenda lui Hiram Abif care, ca si mitul mortii tragice a zeului egiptean Osiris, infrunta mileniile fara de moarte. Ilustrul Frate Makay spunea in una din cartile sale: "*Nu exista Rit Masonic, din orice tara si orice limba s-ar vorbi acolo, care sa nu releve elementele esntiale ale legendei lui Hiram*".

Legenda sacrificiului de sine, pentru a apara supremele valori ale vietii, ale moralei, ale eternului spirit de onestitate, este prezenta pe tot traseul destinului uman, sub diferite chipuri si infatisari.

Cea mai veche este, probabil, *legenda lui Osiris*, sotul preafrumoasei Isis. Turbulentul si vicleanul Seth doreste cu ardoare puterea fratelui sau Osiris. Ravneste la intelepciunea lui. Si pentru ca bu le poate dobandi altfel, il ucide. Ii ascunde apoi cadavrul, intr-o lada, pe care o leapada in apele Nilului. Isis pleaca in cautarea sotului disparut, il gaseste, izbuteste chiar sa fie fecundata de catre defunct si astfel se naste Horus: Fiul Vaduvei. Horus isi va razbuna tatal, readucand ordinea in lume.

Ar mai fi de amintit si *legenda Maestrului Erigene*, filozof genial si intiat in tainele Artei Regale. El a fost asasinat de catre trei dintre elevii sai, pentru ca Maestrul – profesor a refuzat, bazat pe meritele lor mediocre, sa-i ridice pe o treapta superioara a conoasterii.

De asemenea, o scurta referinta se cuvine si abatelui *Jean Le Saxon. Legenda* spune ca a fost ucis de doi calugari din congregatia lui, pentru a-i fura cartile sacre in care se afla Adevarul Absolut.

(poza pag.27)

Legenda lui Renaud o gasim in interesanta poveste a celor "Patru fii Aymon". Renaud de Montauban soseste, dupa o lunga calatorie, pe santierul catedralei din Koln, si solicita, respectuos fie admis printre zidari. Cu alte cuvinte,sa fie angajat. Maestrul lucrarii, spre a-I verifica abilitatile, ii cere sa ajute patru muncitori care nu reusesc sa aseze corect o piatra in zidul clopotnitei. Renaud a ridicat singur piatra in brate si a asezat-o exact unde trebuia si cum trebuia, uimind intreaga asistenta cu priceperea sa. Meastru Lucrarii este gata sa-i ofere salariul si insemnele secrete, corespunzatoare gradului de Maestru. Dar Renaud se multumeste cu un singur dinar, care reprezenta leafa unui dicipol. Curand, insa, prin munca, inteligenta si comportament ireprosabil, devine Maestru in Arta Regala. Acest fapt a nascut, numaidecat, invidie si ura in mintile unor frati de breasla. Trei lucratori de hotarasc sa-l suprime si, intr-o noapte, il omoara miseleste, lovindu-l cu un ciocan metalic in cap. Pentru a-si ascunde omorul, ucigasii arunca trupul victimei in Rhin. Cadavrul insa, exact dupa sapte zile, se ridica din apele Rhinului, luminat de trei faclii. Adica, cei trei stalpi masonici, in care arde cate o lumanare, sibolizand: *Forta, Frumusetea si Intelepciunea.* Abia mai tarziu, prin secolul al XII-lea, benedictinii Abatiei din Koln adauga un element revelator: cadavrul lui Renaud a fost descopeirt de o femeie vaduva. Si cercul ezoteric se inchide.

1.4.*MITURI MASONICE IN ISTORIA ROMANILOR*

Legenda sacrificiului de sine – proprie spiritului masonic – face o lunga si laborioasa cariera si in istoria neamului romanesc. In celebra balada "*Miorita*", ciobanasul cel moldovean avea cea mai frumoasa turma de oi, cea mai mandra, cea mai faloasa. In Arta

sa Pastorala, ciobanul moldovean detinea toate secretele.Inevitabil, printre fratii breslei sale a aparut pizma. Si din pizma s-a nascut ura. Ura de moarte. Doi ciobani – cel ungurean si cel vrancea – au hotarat sa-l omoare pe cel moldovean. Si desi Maestrul – cioban a aflat de gandul asasin al fratilor sai, s-a supus totusi destinului fatal (sacrificiul de sine), convins fiind ca opera sa – faimoasa rasa de mioare carpatine – va dainui peste veacuri.

In celalalt mit al romanilor, *legenda Mesterului Manole,* povestea este grefata chiar in mijlocul zidarilor. Al Masonilor. Al constructorilor grandioaselor manastiri Curtea de Arges. Si ce este altceva maiastra manastite decat un Templu? Celebra epopee "*Mesterul Manole"*- capodopera a poeziei populare romanesti, culeasa de G. Dem. Teodorescu si publicata pentru prima data in 1884 de Gr. Tocilescu – ne trimite, din departarea unei jumatati de mileniu, un semnal grav de adanca meditatie: motivul creatiei conditionate de jertfa. Manastirea Curtea de Arges a fost zidita, din porunca voievodului Neagoie Basarab, de catre Mesterul Manole, calfele si ucenicii sai, intre anii 1512- 1517. Precum altadata, in alt mileniu, Hiram, din porunca regelui Solomn. Si in Templul lui Solomon, si la Curtea de Arges, intalnim puterea sacrificiului de sine. Hiram este asasinat de trei calfe, pentru ca Maestrul a refuzat – ferm si cu demnitate – sa le divulge secretele zidirii maretului Templu. Mesterului Manole, din ordin domnesc, I s-au luat scarile, fiind abandonat pe acoperisul inalt si pustiu al manastirii, pentru a nu mai putea ridica, in alta parte, o alta opera la fel de maiastra. Interesant este de retinut si faptul ca atat Mesterul Manole, cat si Neagoie Basarab aveau ca patron spiritual pe Sf. Ioan. Patronul Artei Regale. Deja cu sufletul sfasiat de suferinta, pentru ca, mai inainte, o zidise pe Ana – preaiubita lui sotie – in trupul manastirii (o alta tulburatoare fateta a jertfei), Mesterul Manole isi primeste, cu demnitate, destinul, asemenea ilustrului sau inaintas Hiram. Nu cere indurare voievodului. Nici mila calfelor si ucenicilor care l-au parasit. Cuvantul malefic fusese rostit: tradare! Dar cuvantul benefic – care purta numele iubirii – se afla deja asezat la temelia Templului, conferindu-i forta, frumusete si spirit nepieitor. Mesterul Manole isi fece aripi din sindrila si se avanta in zbor. Stia ca nu va izbuti. S-a prabusit si a murit. Iar in locul in care a cazut, a izbucnit izvor de apa vie. Si, desigur, deloc intamplator, acel izvor de dmult este strajuit si astazi de un salcam secular. Legenda si realitate. Si un foc mistuitor al cutezantei. Al sacrificiului de sine. Al operei implinite.

1.5.*CIVILIZATIA MASONICA*

Putem afirma – cu deplina convingere – ca spiritul masonic a insotit umanitatea in toate ipostazele ei fundamentale. Din cele mai vechi timpuri. Afirmatia noastra se poate intinde chiar si asupra altei constatari, fixate pe un solid suport istoric: *exista o civilizatie masonica.* Cu trasaturi distincte. Cu un "*modus vivendi*" definit cu claritate. O autentica si ancestrala civilizatie, cu legile ei, cu miturile ei, cu limbajul ei specific, cu simbolurile ei, cu traditiile ei. Ocivilizatie in care umanitatea isi va regasi mereu chipul ei esential. Ca de pilda. Civilizatia romana: *Dreptul roman*, de acum doua mii de ani, se afla inca la baza tuturor armurilor *Dreptului Civil* din lumea conteporana. Sau civilizatia sumeriana: *sistemul sexagesimal*, vechi de peste patru milenii, continua sa ne masoare timpul si astazi. Traditiile masonice multimilenare: se regasesc intacte in *Landmark-urile*

Masoneriei Moderne. Asemenea artelor care se inspira din destinul oamenilor, dar nu se suprapun peste el, ci sunt paralele cu acest destin, civilizatia masonica se inspira din fondul de noblete si sacralitate al societatilor omenesti – de-a lungul vremurilor –dar nu se suprapune peste acest fond, ci curge paralel cu el. Categoric, exista o civilizatie masonica paralele cu civilizatia generala. Se afla in stranse relatii de interconditionare. Se influenteaza reciproc, rezultanta fiind vectorul evolutiei. Al propasirii.

Spiritul Masonic inculca adeptilor sai un comportament original, pe care nu-l mai aflam in nici o alta confrerie initiatica. Legile carora li se supune Masonul nu sunt decat partial codificate in textele canonice ale Ordinului, revelatia doctrinei masonice producandu-se abia in activitatea concreta din Loja, prin practicarea riguroasa a ritualurilor, prin trairea efectiva a traditiilor secrete, transmise - in mare masura – pe cale orala. De aceea – de fapt – nimeni nu poate deveni Mason doar studiind si conspectand cartileARTEI REGALE. Textele masonice nu sunt de ajuns. Este vitale practica ezoterica din interiorul Lojii. Iar primul pas este initierea.

A aborda Arta Regala a secolului XXI-lea, intr-un Tratat Masonic, far a efectua macar cateva sondaje in Masoneria antica a Ziguratelor sumeriene, a laborioaselor initieri in Templele lui Osiris, sau a marilor Mistere Eleusine, fara a intreprinde macar sporadice incursiuni in tainele Scolii pitagoreice, sau in arcanele confreriilor gnostice, ar insemna sa ignoram unele aspecte fundamentale ale Masoneriei Universale, ale fondului ezoteric al Lojilor din Ordinul Masonic Modern. Pentru ca multe din ritualurile Masoneriei contemporane isi revendica traditia din cele mai vechi initieri precrestine. De la primele izvoare mitice, pana catre epuizarea lumii antice, din lunga noapte a Evului Mediu, pana la Renastere, din secolul al XIV-lea, pana la 1717 si de al James Anderson, pan ain zilele noastre, Spiritul Masonic – in esenta lui – a ramas acelasi. Este unul singur. Inconfundabil si riguros. Dupa chipul istoriei pe care a servit-o.

1.6.*ORIGINILE MASONERIEI*

Originile Masoneriei Universale se pierd in negura timpului. A timpului sacru. Prea ilustrul frate Pierre Mariel, jurnalist si scriitor de geniu, fost Maestru Venerabil al Lojii "Villard de Honnecourt", din Franta, spunea, pe buna dreptate, in studiul sau, intitulat "Adevaratii fii ai luminii": "*Noi, Masonii, nu traim in timpul istoriei profan, ci in timpul sacru*". Asa cum a trait biblicul Adam.

Privite prin spiritul masonic, cartile sacre ale omenirii capata valente noi, lumina acestora dezvaluind profunde intelesuri. Astfel, cunoasterea Geometriei – acesta arta suverana, care ne invata sa masuram, sa evaluam, sa calculam si sa cladim – a fost intrinseca primilor oameni de pe pamant, a fost darul Divinitatii care i-a insotit pretutindeni. Scanteie sfanta care i-a ajutat sa construiasca. Insusi James Anderson, parintele Constitutiei Masonice Moderne, nota in primele sale texte: "*Adam, primul nostru strabun, creat dupa chipul si asemanarea lui Dumnezeu – Marele Arhitect al Universului – trebuie sa fi avut inscrise in inima sa stiintele liberale, in particular Geometria*".

(poza pag.33)

Timpul Intelepciunii a fost descris oamenilor de Dumnezeu. *Timpul Fortei* a fost inaugurat de Lameh – mostenitorul lui Adam – al cariu nume, in ebraica, inseamna chiar "forta", dar si "zidire". Iar *Timpul Frumusetii* a fost creat de cei doi fii ai lui Lameh:

Iabal, care a dezvoltat geometria adamica, si Tubal-Cain, cel care stapanea tainele prelucrarii metalelor. Prevazand Marele Potop – de acum 13 milenii – fiii lui Lameh si-au scris toate secretele Artei Regale pe doua imense coloane din piatra: strabunele celor doua coloanedin fata marilor porti ale Templului lui Solomon si, mult mai tarziu, in Masoneria Moderna, ale celebrelor coloane "B" si "J". Dupa potop, Hermes Trismegistus a venit in Babilon, si-a luat numele de Nimrod, a descifrat textele coloanelor de piatra si a refacut Lojile zidarilor de altadata, inaltand apoi palate, zigurate, turnuri si temple. Intors in Egipt, Hermes si-a reluat numele de Toth si – din porunca divina – a ridicat cele trei mari piramide, facand din Piatra simbolul Spiritului Universal. De atunci, cuvantul Piatra a avut,mereu, o dubla semnificatie: material de constructie si element spiritual. Asa scrie in cartile sacre.

Marile personalitati ale tuturor timpurilor au fost si ilustri initiati in tainele Artei Regale: *Abraham* care a preluat, cu doua milenii inaintea Erei Crestine, uriasa mostenire a cinilizatiilor sumeriene, ducand-o mai departe, prin neamul sau – poporul ales – pana in contemporaneitate; *Akhenaton*, mai cunoscut sub numele faraonic Amenhotep al IV-lea, a carui sotie a fost legendar de frumoasa Nefertiti, a creat, sapte veacuri mai tarziu, pe pamantul Egiptului,prima religie monoteista a lumii; *Solon*, traitor intre anii 640-558 inaintea Erei Crestine, a fost unul dintre cei mai mari legislatori ai antichitatii; Aristotel, stranepot al lui Esculap, discipol al lui Platon si Magistru al marelui Alexandru Macedon, a scris, in anul de gratie 330, inaintea Erei Crestine, aceste nepieitoare cuvinte: "*Fericirea depinde de trei lucruri: intelepciune, forta si frumusete*". *Pitagora* a dezvoltat, cu jumatate de mileniu inaintea Erei Crestine, marile taine ale initierilor egiptene, gravandu-si pe frontispiciul Templului sau acest etern adevar: "*Cunoaste-te pe tine insuti si vei cunoaste universul zeilor*"; *Confucius*, contemporan cu Pitagora, a scris, intre cele cinci carti sacre ale sale, faimoasa : Carte a Riturilor", de o stranie actualitate in spatiul Masoneriei Universale; imparatul *Constantin cel Mare*, la trei veacuri dupa Christos, incurajeaza si raspandeste confreriile initiatice; *Jacques de Molay*, ultimul Mare Maestru al Ordinului Cavalerilor Templieri, a redactat, in anul 1304, o scrisoare in care spunea: *Sarutul fratern, in Ordinul nostru, este simbolul credintei legate prin juramant*" ; tocmai acest juramant sacru, depus pe altarul Ordinului, avea sa-l duca la pieire, orgoliosul Vatican neacceptand alta juruinta decat fata de Suveranul Pontif; si astfel, peste zece ani, va fi ars pe rug, din porunca unor asasini care purtau coroana puterii: papa Clement al V-lea si regele Filip cel Frumos. Ilustra galerie a marilor initiait in tainele Artei Regale se intinde pana in zilele noastre, reunind in acelasi corp ezoteric universal nume celebre precum: *Dante Alighieri, Isaac Newton, Voltaire sau Rene Descartes, Michelangelo Buonarroti, Napoleon al III-lea ori Frederic cel Mare, Alexandru Ioan Cuza, Kemal Mustafa Ataturk, George Washington, Mihail Kogalniceanu, Harry Truman sau Mihail Sadoveanu.* Si lista ramane nesfarsita, pentru generatiile viitoare.

Mitologia Masonica este mai mult o invatatura simbolica, ezoterica, orala si mai putin o constructie istorica, riguroasa, bazata exclusiv pe documente scrise.

'*Mai mult decat textele legislative* – spune eminentul cercetator Jean Palou – *istoria orala a Ordinului pastreaza un spirit ezoteric, care este substanta vie a Masoneriei*". Pe urmele acestui imemorial spirit ezoteric, Ignaz von Born – consilier al imparatului austriac Iosif al II-lea – a ajuns in universul egiptean al Masoneriei, redactand, apoi, si publicand un amplu studiu. Revelatiile lui Born despre originile egiptene ale Masoneriei l-au captivat intr-atat pe Mozart – frate si prieten cu Born –incat genialul compozitor a

scris partitura nemuritoarei opere “ Flautul fermecat” ; adica, tulburatoarea poveste a unei initieri Masonice in Egiptul Antic. Iar in anul 1812, prea respectabilul frate Alexandre Renoir avea sa faca, de la inaltimea staturii sale stiintifice, acesta declaratie – principiu: “*Pentru a dovedi vechimea Masoneriei, originile ei, misterele si raporturile ei cu vechile mitologii, ma voi intoarce la egipteni*”.

1.7.*ARCANELE EGIPTULUI ANTIC*

Toate textele sacre ale Egiptului Antic sunt traversate de o mistuitoare obsesie: “*Trebuie sa scapam de cea de-a doua moarte, moartea sufletului!*”. Pentru a se ajunge insa la acesta uriasa victorie a Spiritului, era vital accesul la misterele celebrate in taina de nepatruns a Templelor. Nici macar faraonii nu puteau accede pe tronul regal – simbol al coborarii lor din Divinitate – daca nu erau initiati in arcanele Artei Regale. Criteriile de admitere pentru initiati erau foarte severe si intinse pe o lunga perioada. Se cerea, absolut obligatoriu, practicarea unei meserii care sa implice construirea, zidirea, cioplirea si slefuirea pietrei, modelarea lemnului, arta scrisului sau turnarea metalelor. Solicitantul trebuia sa fie – ca si astazi in Ordinul Masonic – un om liber si de bune moravuri. Erau, de asemenea, necesare aptitudini certe pentru a intelege sensul ascuns al simbolurilor. “*Arta initierilor egiptene* – scria Pierre Montet intr-un laborios studiu – *este incontestabil o Arta Regala*” . Conversatiile preliminare, lungi si repetate, intre viitorul initiat si maestrii sai, se desfasurau in peristilurile Templului, de jur-imprejurul imenselor coloane de piatra. Multi candidati picau in urma acestor sofisticate dialoguri. Cei ramasi in cursa isi continuau marea adventura in interiorul Templului, incepand sa desprinda regulile si principiile sacre ale Artei Regale.

Acolo, in enormele catacombe ale Templelor, invatau despre zeul Toth, supranumit, mai tarziu, de greci Hermes Trismegistus, cunoscut mult mai inainte de sumerieni sub biblicul nume Nimrod. Viitorii initiati invatau de la Toth, inainte de orice, *sa gandeasca*. Arta de a gandi – *stiinta nobila*, cum i s-a spus mai tarziu – fiind primul din marile mistere ale naturii umane. Apoi, invatau *sa asculte*: sa asculte glasul oamenilor si glasul pietrelor, glasul animalelor, glasul firului de iarba si glasul cerului, glasul apelor, glasul vantului si glasul pamantului. A treia invatatura ezoterica, desprinsa din universul lui Toth, era *arta construirii*: construirea din cuvant a unei culturi; construirea din piatra a templelor; construirea prin cultura a spiritului uman.

Un alt izvor de intelepciune al Artei Regale stravechi – catre care nazuiau viitorii initiati – venea dinspre miticul Imhotep: primul arhitect, primul inginer si constructor din istoria scrisa a omenirii. El a dus mai departe – catre perfectiune – Arta Regala a nepieritorului Toth, cu peste douazeci si sapte de veacuri inaintea Erei Crestine. Savantul Daniel Schmidt, in tratatul sau “ Enigme ale civilizatiilor disparute”, tiparit in secolul trecut, ni-l descrie pe Imhotep astfel: “*Tuns scurt, purtand pe cap o tiara de constructor, cu sort si sandale*”. Cu trei ceacuri inaintea Erei Crestine, Manethon, un preot egiptean, ni-l prezinta, pe acelasi Imhotep, cu mai multa precizie: “*In timpul lui Zoser I – cel de-al doilea faraon in Vechiul Imperiu – a trait Imhotep, care a fost inventatorul artei de a construi din piatra slefuita. De asemenea, el a perfectionat arta de a construi din cuvant*”. Nu putini reputati egiptologi considera ca Imhotep nu ar fi decat un alt chip spiritual, o alta identitate ezoterica a aceluiasi intreit mare-maestru: Hermes. Dar nu este

aici nici locul, nici scopul modestelor noastre demersuri de a incerca sa luminam disputele academice dintre egiptologi. Stropul de lumina pe care il dorim fiind acela exclusiv revarsat asupra traseului evolutiv al Masoneriei Universale.

Sapte ani incheiati dura procesul de initiere in tainele Artei Regale, in marile Temple ale lumii antice. In tot acest timp, neofitului ii erau incredintate inalte responsabilitati: redactarea unor ritualuri, traducerea vechilor texte sacre din limbile Akadiana si Aramaica, descifrarea unui set de simboluri,decorarea Templului, etc. De asemenea, erau desfasurate, in timp, cele patru probe fundamentale: *proba pamantului, a apei, a focului si proba aerului.* O stela funerara, aflata la British Museum, ne povesteste cu lux de amanunte, despre "*noaptea de meditatie*" a candidatului la initiere, petrecuta in parvisul Templului. In Masoneria Moderna, candidatul petrece, la fel, indelungi momente de meditatie si asteptare in austerul " *cabinet de reflectie*". Ritualul final – in Templul lui Osiris – era "*trecerea prin piele*": initiatul era asezat in pozitia foetusului, intr-o piele de leu, deasupra careia sarcedotii si maestrii practicau un ritual de inviere. Pielea de leu a disparut, desigur, demult din traditiile Masoneriei Moderne, ramanand doar simbolul invierii: profanul a murit si a reinviat in lumina cunoasterii. " *Mort si renascut!*", avea sa spuna peste patru mii de ani – catre vremurile noastre – un mason celebru; Goethe. Ritualul gradului de maestru din Ordinul Masonic Modern este foarte asemanator cu cel din Templul antic inchinat lui Osiris, demostrand indubitabil vechea filiatie. Istoricul Jean Mallinger scrie, cu deplina indreptatire: "*Amintirea luminii din Egipt continua sa fascineze si astazi numeroase ilustre spirite*".

Constructorii – spun textele initiatice ale Egiptului antic – creeaza opere intru gloria principiului divin si a reprezentantului sau pe pamant; faraonul. Dumnezeu este deja numit Arhitectul Suveran al Tuturor Lumilor, formula care sta, evident, la baza expresiei masonice actuale: Intru Gloria Marelui Arhitect Al Universului (I. G. M. A. A. U.)

In perioada 1920-1952, marele arheolog francez Bernard Bruiere a efectuat ample sapaturi in vecinatatea localitatii egiptene Deir-el-Medineh, la sud de faimoasa necropola tebana. In acest loc, egiptologul Bruiere a descoperit numeroase morminte, capele, stele funerare si obiecte de cult. Dupa un studiu amanuntit, savantul a ajuns la o ferma concluzie: descoperise urmele unei *confrerii de tip masonic* – grupand constructori, gravori, zidari, pietrari si filozofi – existente la Deir-el-Medineh, cu 1300 de ani inaintea Erei Crestine. Mormantul 267 era al maestrului Hay, seful Lojei artizanilor. Capetele erau decorate cu picturi reprezentand ochiul din piramida, pentagrama, echerul, compasul si nivela. Confreria antica se afla in slujba faraonului, dar avea, totodata,o larga autonomie,fiind de fapt un adevarat stat in stat. Fratii acestui Ordin initiatic, vechi de cel putin 3300 de ani, se numeau ei intre ei, "*slujitori ai luminii, adevarului si armoniei*". Dupa statutele ei, confreria de la Deir-el-Medineh era impartita in grupuri, pe diferite meserii, care se numeau Loji sau Ateliere. Fiecare initiat purta numele generic: " *Cel care asculta de Maestru* ". Existau doar doua grade: ucenic si calfa. Seful Lojei se numea Maestru, fiind ales din randul calfelor. Marele Maestru al confreriei era insusi faraonul. Membrii confreriei purtau, in timpul reuniunilor, un sort ritualic, alb, din piele de miel, decorat cu diferite simboluri care atestau meseria, gradele de ucenic si calfa, precum si functiile de Maestru al Lojei dau fost Maestru. Fiecare frate platea lunar in Loja cate o contributie (cotizatie) fie in bani, fie in natura (diferite obiecte necesare bunei functionari a Atelierului). Prezenta la reuniuni era obligatorie. Jurisdictia suprema a Ordinului era un Tribunal fratern, compus din 12 judecatori (alesi de confrerie si

confirmati de faraon), simbolizand cele 12 zodiacuri ale Universului. Atunci cand un membru al confreriei murea, se celebra o ceremonie funerara complexa, plecand de la credinta ca spiritul celui decedat s-a transformat intr-o stea asezata la Orient. Gratie sapaturilor si studiilor prea ilustrului om de stiinta Bernard Bruiere, stim astazi – cu precizie – ca Ordinul de tip masonic, de acum 3300 de ani, cunostea caramida axiala si cheia de bolta, piatra unghiulara si ritualurile ezoterice. Membrii Lojei organizau periodic banchete (agape) rituale, aprofundau virtutile Artei Regale si faceau sa progreseze fiecare frate pe drumul cunoasterii. Fratii comunicau, intr-o maniera aproape naturala, cu sacrul, de unde isi trageau forta necesara realizarii indatoririlor zilnice in comunitatea lor. Ei se mai numeau si "*fii ai luminii*". Una din legendele lor are un profund ecou – grav si tulburator – asupra conditiei masonului din epoca moderna. Acaesta legenda se refera la un Maestru – martir, numit Neferhotep, care este asasinat de o calfa, ce voia sa-i uzurpe functia. Si cu asta, am spus totul. Cu 14 veacuri inaintea Erei Crestine, exista, in Egipt, o confrerie initiatica de constructori. Atestarea e pur stiintifica. Scepticii n-au decat sa-si ia doza zilnica de optimism. Adica, sa aiba curajul Adevarului. Orice comentariu, dus mai departe , ar fi de prisos.

1.8. *MISTERELE DIN ELEUSIS*

Sapte sute de ani mai catre vremurile noastre, aceeasi *confrerie de tip masonic*, cu aproape aceleasi simboluri si ritualuri ezoterice, o descoperim la sapte kilometri nord-vest de Atena: in maiastra cetate Eleusis. Acolo erau celebrate cele mai mari si mai captivante secrete ale civilizatiei elenice. Acolo au fost initiati ilustri ganditori, savanti, scriitori, arhitecti, filozofi si constructori ai Greciei antice. Sunr sute de texte care demonstreaza existenta Ordinului Masonic – evident, intr-o forma adecvata locului si timpului – la Eleusis. Invatatul Pindar isi sfatuia contemporanii: " *Este absolut necesar, ca inainte de a muri, sa cunoastem misterele din Eleusis*". Filozoful Platon avertizeaza dur: " *Cel care va muri, fara sa fi fost initiat in misterele Eleusine, spiritul sau va fi vesnic nenorocit*". Iar batranul tragedian Sofocle exclama cu patetismul sau legendar: *" O! Fericiti de trei ori sunt acei muritori care au putut contempla misterele din Eleusis*".

Ritul eleusin a fost total independent de toate celelalte rituri si culte ale Greciei antice. Initiatii in tainele Confreriei de la Eleusis nu erau preoti obisnuiti, fiind construiti, de fapt, intr-un Ordin. De aici si regula riguroasa a secretului absolut. Ordinul a supravietuit pana in secolul al V-lea, al Erei Crestine, sub domnia regelui Teodosiu al II-lea. Atunci, au fost inchise, din porunca regala, toate Templele, Scolile si Lojile misterelor eleusine, iar fratii – in mare parte –s-au expatriat in Franta, Spania si Italia, punand bazele unei noi confrerii ezoterice. Textele timpului vorbesc despre ultimii initiati din Eleusis care, risipindu-se prin Europa, au incredintat noilor nuclee ale Artei Regale un legat hermetic, de o inestimabila valoare: fara el, nu s-ar putea intelege niciodata pe deplin sensul incifrat al unor opere de arta din Evul Mediu.

Ritualurile masonice din cetatea Eleusis erau grefate pe traditiile – stravechi si orale – ale Egiptului antic, care, la randul lor, isi yevendicau fondul initiatic din izvoarele spiritului sumerian. Acelasi univers pastrator de simboluri, grade, juraminte, probe si pedepse. Aceleasi valori fundamentale, care au constituit coloana vertebrala a tuturor civilizatiilor umane. In ritualul Eleusis erau precis delimitate: *micile mistere* si *marile mistere*. Ca si in vremurile noastre. De pilda, in Masoneria Moderna de Rit Scotian Antic

si Acceptat, exista: *micile mistere* (in primele trei grade – supranumita si Masoneria Albastra) si *marile mistere* (gradele 4-33, grupate in Masoneria rosie, Masoneria neagra si Masoneria alba). Si in confreria eleusina – ca peste tot in Masoneria Universala – candidatului la initiere sa fie un om liber si de bune moraruri. Era supus acelorasi ancestrale probe: *focul, aerul, apa si pamantul*. Si atunci, ca si acum, candidatul trebuia sa depuna un juramant sacru pentru pastrarea secretelor. Neofitului I se cerea sa se desavarseasca pe sine, sa caute Adevarul in toate cate sunt pe pamant si sa impartaseasca din lumina lui si altor oameni. Initial trebuia sa fie un spirit tolerant, iubitor de oameni, generos, intelept. Facand parte din elita Cetatii, trebuia sa fie un exemplu demn de urmat pentru toti cetatenii. Toate marile minti luminate ale epocii, de la Cicero la Augustus, au fost initiate in confreria eleusina. Ordinul nu se rezuma doar la meditatii transcendentale si rituri ezoterice, ci se implica, efectiv,in viata politica, economica, sociala si culturala a statului. Printre adeptii Misterelor din Eleusis – ca si astazi in Ordinul Masonic Modern – se aflau militari, ministri si medici, magistrati, scriitori, arhitecti si ingineri de diferite profesii, politicieni, economisti, prelati, negustori, legislatori, constructori si artisti etc.

1.9. *ORDINUL PITAGOREIC*

Cu un aproape un mileniu inainte de risipirea, in lumea larga, a Confreriei initiatice din Eleusis, se nascuse deja, pe acelasi binecuvantat pamant, o alta superba putere ezoterica: *Ordinul Pitagoreic*. Intemeiat de cea mai ilustra figura din Elada: Pitagora. Fiu de bogati negustori, Pitagora s-a nascut in Samos. Pana la 14 ani, a urmat cursurile invatatului Hermodamas, chiar in Samos. Apoi Scoala lui Ferecyde, in Siros. Si, in ultimii doi ani, la Academia lui Thales, in Milet. Extrem de inteligent si sensibil, placut la chip, cu spirit patrunzator si o fenomenala memorie, Pitagora era predestinat cele mai inalte gandiri. La numai 18 ani, s-a hotarat sa se initieze in Arta Regala a sacerdotilor egipteni. Soarta i-a suras: a plecat cu o scrisoare de recomandare la Memphis si a fost numaidecat admis in Templul Marelui Maestru Sonchis. Aici – intr-o severa instructie, depasind toate etapele procesului de initiere, cu acces la toata cultura egipteana,veche de peste doua mii de ani, studiind marile carti ale timpului sau, apropiindu-si toate ritualurile si simbolurile lumii antice – a petrecut aproape 22 de ani. Cand sa revina in patrie, sa-si puna in practica ideile asimilate din cultura faraonilor, imprejurari tragice ii bulverseaza destinul: izbucneste razboiul, este luat prizonier si dus in Egipt in imensul si fabulosul Babilon. Acolo, insa, are nesperatul prilej de a intalni si studia, pe viu, trei religii fundamentale ale antichitatii*: iudaica, persana si khaldeeana*. Ramane in Babilon 12 ani. Renine in patrie – la venerabila varsta de 52 de ani – ca savant desavarsit. Renumele intelepciunii si stiintei lui Pitagora se raspandeste fulgerator. Adeptii invataturii sale se constituie in *Ordinul Pitagoreic*, avandu-l in frunte ca Mare Maestru. Referindu-se la doctrina pitagoreica, Platon spune, intr-o forma difuza, in concordanta cu spiritul Ordinului: “ *Este vorba despre formule foarte scurte, cunoscute de un mic numar de oameni*”. Este evident ca Pitagora nu facea catehism de masa, ci isi alegea adeptii exclusiv din randul elitelor. De altfel, ca Ordinul Masonic de astazi. Plutarh – mai generos si mai explicit – ne povesteste despre Pitagora ca detinea multe taine uluitoare: “ *Intelegea limbajul animalelor. Putea cunoaste viitorul. Stia sa citeasca gandurile oamenilor. Nici un discipol nu avea voie sa-i pronunte numel*. “

Perioada de initiere, in Ordinul Pitagoreic, era de trei ani, iar trecerea de la discipol la maestru (gradul intermediar de calfa nu exista) se desfasura pe parcursul a patru ani. Adeptii Ordinului se numeau intre ei frati: " *Fiecare frate* – spunea Pitagora – *este un alt eu insumi.*" Iata idealul fraternitatii Masonice! Membrii confreriei pitagoreice se recunosteau – ca si masonii de astazi – dupa parole secrete, semne si atingeri. Intreaga spiritualitate masonica nu ar putea fi inteleasa in profunzimile ei ezoterice, in universul ei doctrinar extrem de complex, fara lumina care emana neincetat, timp de doua milenii si jumatate, din izvoarele Ordinului Pitagoreic.

1.10. *CONFRERIA ESENIENILOR*

Inainte de aparitia crestinismului, dar in preajma lui, in Orientul antic existau trei confrerii initiatice, deopotriva distincte si asemanatoare: *Esenienii, Gnosticii si Terapeutii.* De la acestia – ca si din multe alte surse spirituale – Masoneria Moderna a preluat invataturi esentiale.

Ordinul Esenienilor exista in Palestina cu cel putin doua veacuri inaintea Erei Crestine. Ultima semnalare a esenienilor se inregistreaza in valea calcaroasa a Qumranului, la sud de Ierihon, in jurul anilor 70 ai Erei Crestine. Acolo si atunci si-au ascuns esenienii cartile lor sacre, ce aveau sa fie descoperite, intamplator, de un beduin, pastor de capre, abia in 1947. Sapaturile arheologice din perioada 1947-1955 au adus in lumina cunoasterii universale impresionante adevaruri despre Ordinul Esenienilor. Initierea se facea de catre un Maestru-Instructor. Timpul de verificare a candidatului era impartit in doua etape: un an de verificari preliminare – in care se purtau lungi discutii cu candidatul la initiere, i se testau cunostintele, inteligenta, memoria, puterea de a lucra cu abstractiuni; urma o etapa intinsa pe doi ani, timp in care candidatul era supus unor probe specifice de mare anvergura – meditatii profunde asupra conditiei umane, raportul omului cu Divinitatea, precum si cele patru probe eterne initiatice: *apa, aerul, focul si pamantul*. Decizia de admitere in Ordin era luata de un Consiliu al Inteleptilor, care examina cu multa rigoare evolutia spirituala a neofitului in ceo trei ani. Procedura de vot includea, in mod obligatoriu, trei scrutinuri ale Consiliului Inteleptilor. Daca ultimul vot era pozitiv si unanim, adeptul era admis sa participe la Banchetul Ritual.

(poza. Pag. 47)

Aici se depunea juramantul de credinta. Una dintre regulile sacre, prevazute in statutele Ordinului, stipula: " *Fiecare frate isi va ghida egalul pe drumul initierii permanente, determinandu-l sa participe la mistere, al caror talc il va descoperi, insa, numai prin cercetare personala*". Ca si in Masoneria Moderna, initierea nu se epuiza, de fapt, niciodata, iar la **ADEVAR** nu se putea ajunge decat exclusiv prin efortul personal. Un alt sacrament prevedea: " *Nici un frate nu va cobori sub postul pe care trebuie sa-l ocupe, dar nici nu se va ridica mai sus decat locul pe care i-l fixeaza puterea de munca si harul sau*". Cine are ochi de citit, dar nu a inteles insa esenta, sa mai citeasca de zece ori acest document, vechi de peste doua milenii, care stipuleaza cu precizie regula – amiral al Masoneriei Universale: " *Intr-o Loja, singurul criteriu de diferentiere intre frati este exclusiv meritul personal, capacitatile intelectuale si spirituale, harul si puterea de munca ale fiecaruia*". Cercetand documentele esenienilor, savantul Christian Jacq scrie

intr-unul din tratatele sale: " *Astfel, comunitatea intreaga ca deveni un autentic corp spiritual*".

Esenienii au afirmat – raspicat – in textele lor sacre, ca ei detineau secretul absolut, secretul ezoteric al Bibliei. Si motivau acest lucru pe sute de pagini. Categoric, aceasta pretentie le-a atras mai intai ura evreilor, apoi ura crestinilor, stare de fapt care a dus la persecutarea lor feroce, pana la disparitia din istorie. Textele esenienilor au rezistat insa atat urii oamenilor, cat si eroziunii implacabile a timpului, fiind descoperite intacte, catre jumatatea secolului trecut. Evident, nici *Tora*, nici *Biblia* nu vor fi schimabate, pentru a fi puse in concordanta cu marile adevaruri ale esenienilor. Ar fi o postie imensa numai gandul in sine. Dar istoria lumii nu se poate dispensa de aceste adevaruri. Fara ele, ar fi o istorie schioapa. Iar carje pentru istorie nu exista.

Ca si membrii tuturor confreriilor de tip masonic, de-a lungul mileniilor, si esenienii se mai numeau si " *fiii luminii*". Mitul central al doctrinei esenienilor – asemenea legendei lui Hiram in Masoneria Moderna – era sacrificiul de sine al Maestrului Dreptatii. Acesta, practicant al meseriei de arhitect, este tradat de trei dintre fratii sai si dat pe mana unui tiran numit Preotul Nelegiuit. Pentru ca nu a divulgat secretele Ordinului, Maestrul Dreptatii a fost torturat si omorat. Membrii Lojei eseniene se foloseau, intre altele, de trei simboluri: esarfa alba (devenita , la masoni, sortul alb), toporasul (la masoni, devine ciocan) si steaua (la masoni, devine pentagrama).

Scoala Gnostica are un univers compozit, in care elemente ale ideologiei egiptene, grecesti persane si babilionene se amestecau – intr-o captivanta osmoza – cu doctrina evreiasca si crestina.

Despre membrii confreriei initiatice a Terapeutilor, marele invatat Philon din Alexandria scria intr-unul din studiile sale: " *Terapeutii sunt cetateni ai cerului si ai pamantului. Uniti cu Marele Creator al Universului, in virtutea a ceea ce lor le-a daruit prietenia lui Dumnezeu*".

1.11. *MITHRAISMUL*

Civilizatia romana nu exceleaza prin traditiile ei initiatice. Nu exista un ezoterism specific Romei, precum cel al Greciei, al Egiptului sau al culturii sumeriene. Roma a fost preocupata, vreme de peste un mileniu, mai mult de stralucirea ei militara, materiala si economica, decat cea spirituala. Nu s-a putut opune, totusi, marilor influente ale culturilor antice, care cunoscusera primordialitatea gandului inaripat.

Una din faimoasele ideologii initiatice, care a traversat Imperiul Roman, a fost Mithraismul, bucurandu-se de un enorm succes in Roma secolelor I-III ale Erei Crestine. Insusi imparatul Traian, cucerit de frumusetea si profunzimea Misterelor Mithraice, a ordonat construirea unui Templu al lui Mithra chiat in incinta palatului sau din Aventin. Confreria Mithraica atinge apogeul, la Roma, in anul fast 308 al Erei Crestine. Devenise deja o moda a elitelor romane. Diocletian, Galerius, Licinius devin adepti ai Ordinului Mithraic. Impresionat de aceasta teribila forta a Mithraismului, cercetatorul istoric de mai tarziu Ernest Renan avea sa afirme in mod public: *" Daca crestinismul ar fi fost oprit, in evolutia sa, de o maladie mortala, lumea ar fi devenit mithraista*".

Marele Maestru al misterelor initiatice din India si Persia, Mithra, s-a nascut – precumdoua milenii mai tarziu Iisus Christos – intr-un fastuos 25 decembrie, spre mantuirea oamenilor. Confreria pe care a fondat-o, celebra soarele, adora luna, propaga

intelepciunea si toleranta, cultiva lumina spirituala, in cautarea fara de sfarsit a Adevarului Absolut. Mithra nu a fost un zeu, ci un om de geniu. Un geniu universal. Oamenii insa, mai tarziu, l-au zeificat.

Mithra mai era numit si *Marea Origine a Universului*. Este, adesea, reprezentat sub forma unui tanar erou care injunghie un taur negru dezlantuit. *Binele* rapune *raul*. Mai tarziu, artistii romani l-au gravat in piatra sub forma unui barbat, cu cap de leu si trupul infasurat intr-un sarpe. Trupul – spun textele mithraice – reprezinta *frumusetea*, capul de leu *forta*, iar sarpele *intelepciunea*. Trinitate de valori prezentata in toate riturile Masoneriei Universale. Templele Ordinului Mithraic erau, in general, mici, destinare unui numar mic de initiati: *elitelor*. In toate cazurile, Templul reprezenta cosmosul: tavanul cu stelele, la Orient Soarele si Luna, la Occident Steaua inflacarata. Tot la Orient, in spatele Maestrului care conducea ritualul de initiere, se afla un mare panou sculptat, reprezentandu-l pe Mithra omorand taurul. Pe axul central al Templului Mithraic, de la Orient la Occident, pe stanga si pe dreapta, se aflau fotoliile pe care se asezau adeptii. Recunoasteti ansamblul? Orice Loja a Masoneriei Moderne arata aproape la fel.

Asadar, ce vechime are Masoneria Universala? De unde vine ea? Ce izvoare are? Care sunt radacinile ei? Cum a evoluat chipul Masonerie, prin istorie? Noi nu pinem decat intrebarile. Raspunsurile apartin exclusiv cititorilor, dupa ce vor parcurge – cu ochii si sufletul – aceasta carte.

Marele Maestru Mithra purta, in timpul ceremoniilor, o boneta frigiana; Marii Maestrii ai Masoneriei Moderne poarta si ei celebra palarie a Maestrului Lucrarii. Templul lui Mithra era precedat de un vestibul de asteptare pentru candidati; Templul Masonic Modern dispune, in aceeasi structura, de cabinetul de reflectie. Initiatii in Doctrina Mithraica se cunostea dupa semne, atingeri si parole secrete – aidoma fratilor din Masoneria Moderna. Ierarhia Ordinului Mithraic cunostea sapte grade: *Corax, Cryptius, Miles, Leo, Perses, Heliodromus* si *Pater.* Una din sursa acestor informatii este faimoasa **SCRISOARE** numarul 107 a Sfantului Ieronim.

Cel mai mare Templu Mithraic din lume se afla in Romania, are 26 de metri lungime, fiind ridicat, cu peste doua mii de ani in urma, in celebra cetate dacica *Sarmisegetuza*. Poporul acestor pamanturi – poporul roman – fiind permanent racordat, cu insufletire, curaj si speranta, la marile centre de gandire ale lumii, care au propulsat spiritul catre cunoastere si autocunoastere.

Celor care – incepand cu anul de gratie 1717 – inca mai impart fenomenul Masonic Universal, in *Masonerie operativa* (lucrativa) si *Masonerie speculativa* (filozofica), le mai opunem cu un argument redutabil: uriasa statura morala si intelectuala a marelui initiat al romanitatii antice Marcus Pollio Vitruvius, consilier personal al imparatului. Arhitect, literat, geometru, filozof, matematician, muzician si medic, Vitruvius a conferit veacurilor urmatoare exemplul magnific a ceea ce trebuie sa fie un autentic Maestru Mason. De la el ni s-au pastrat aceste cuvinte, consfintind un sublim adevar: " *Nici spiritul fara munca fizica, nici munca fizica fara spirit nu au creat niciodata o personalitate perfecta. Ci, impreuna*".

1.12. *CRESTINISMUL SI CONFRERIILE MASONICE*

Dupa Constantin cel Mare al romanilor, crestinismul isi incepe triumfala cariera de cucerire a Europei. Dar giganticul Imperiu Roman are deja intiparite pe chip semnele sumbre ale disolutiei. In anul 410 al Erei Crestine, barbarul Alaric intra victorios in Roma. In 476, se prabuseste Imperiul Roman de Apus. In acest haos cumplit, confreriile masonice isi gasesc un refugiu pasager, dar fertil: Irlanda. *Patria spirituala inca nealterat al druizilor*. Cu un veac si jumatate mai inainte, in jurul anului 315, un calugar egiptean, pe nume Pahomie, adusese in Europa o institutie eminamente noua,ce avea sa joace un rol fundamental in destinul spiritualitatii Occidentale: *comunitatea monahala*. Astfel incat initiatii Romei, fugind din calea barbarilor, gasesc in manastirile pahomiene acelasi aer elevat al confreriilor ezoterice. *Spiritul druizilor de alta data se topeste lent si beneficin noile structuri initiatice, renascute intre zidurile generoaselor manastiri pahomiene*. Aceste confrerii monahale – ilustrand copios paradoxurile naturii umane – sunt cele care permit Ordinului Masonic sa supravietuiasca si, mai tarziu, sa prospere. Fara calugarii pahomieni, Masoneria Universala in general si Masoneria Europeana in special ar fi evoluat mult mai greu. In plin Ev Mediu, desi cerul Artei Regale Europene era tenebros si neprielnic cugetului cultivat, confreria initiatica a constructorilor din manastirile pahomiene (arhitecti, zidari, dulgheri, prelucratori de metale, sticlari, filozofi, ingineri, artisti etc.) s-a reorganizat rapid, generand noi curente de gandire, noi energii vitale pentru spiritul uman, culminand cu grandioasa Renastere. Iar, intre timp, in Europa s-au ridicat cele mai marete catedrale si temple ale Evului Mediu. Incepe, de fapt, constriurea unei noi civilizatii umane, ai caror copii suntem.

Intre anii 532-537, este construita magnifica Sfanta Sofia. In Bizant, se formeaza un limbaj ezoteric specific, in care vechile simboluri si ritualuri orientale se grefeaza armonios pe noul spirit al vremii. In anul 529, calugarul Benedict intemeiaza faimoasa manastire de la Monte Cassino, a carei aura spirituala se va intinde asupra intregii Europe. Aici ar trebui sa retinem un aspect, daca nu miraculos, cel putin ciudat: Manastirea lui Benedict este ridicata exact pe temelia straveche a unui fost Templu Mithraic, Cetatea Monte Cassino fiind unul dintre marile centre de cult ale lui Mithra.

In anul 590, fratele Colomban intemeiaza manastirea din Luxeuil. Calugarii de aici devin copisti renumiti si reproduc principalele texte initiatice ale culturii antice, inscrisuri de care se vor folosi in mare masura, masonii Evului Mediu. In jurul anului 600, sub indrumarea calugarului *Austin*, masonii construiesc biserica din Canterbury, o capodopera a timpului. Pe santierul din Canterbury apare, pentru prima data in istorie, un document pe care este scris cuvantul *Francmason*. Acest nume va face rapid o cariera universala. Insusi papa Bonifaciu al IV-lea, profund impresionat de acest superb edificiu, ii scuteste pe masoni, in anul 614, de " *toate taxele locale si impozitele regionale*", conferindu-le dreptul de a calatori, liberi, in orice tara crestina. Erau timpurile de aur ale Masonerie Europene. Peste exact 1124 de ani, un alt papa, Clement al XII-lea, prin actul pontifical "*Constitutia in eminenti*", avea sa condamne la excomunicare Ordinul Masonic. Dar, pana atunci, Renasterea isi va fi declansat deja uriasele-i forte novatoare, iat luminile ei purificatoare vor fi adus orbirea multor puternici ai clipei, printre care si Papi.

In timpul dominatiei lombarde din Italia, un edict regal, din anul 643, ii evoca pe "*Maestrii Masoni din Como*" ca fiind " *in fruntea confreriilor initiatice, care calatoreau prin Europa fara a da socoteala nimanui"*. In Germania, um document din 713 vorbeste, pentru prima data in mod explicit, despre " *prezenta masonilor printre calugari*". Sub

merovingieni, din 428 pana in 751, masonii din Franta s-au regrupat in marile orase: acolo prestau jaramantul de credinta, se ajutau mutual atat in plan material, cat si spiritual, il venerau pe Marele Arhitect al Universului, se numeau, ei intre ei, "*fii ai luminii*", isi alegeau Marele Maestru prin vot secret si celebrau banchetele spirituale.

In anul de gratie 800, este incoronat imparatul Carol cel Mare. El a conferit o noua stralucire Ordinului Masonic, dechizandu-i larg portile de a se manifesta, spre elevarea spiritului uman. Si Carol cel Plesuv – nepotul lui carol cel Mare – favorizeaza extinderea confreriilor masonice.

(poza pag.55)

Marturie a acelui timp sta splendoarea capelei palatine din Aix-la-Chapelle, unde totul este simbol, lumina si sanctitate, totul e invaluit intr-o aura ezoterica.

In Anglia, sub domnia inteleptului rege Athelstan, masonii construiesc orasul Alban. Adanc impresionat de perfectiunea lucrarilor, regele ii cere respectuos Marelui Maestru sa fie si el initiat in tainele Artei Regale. Athelstan parcurge supus intregul proces de initiere, este pur si simplu extaziat in fata noilor revelatii spirituale, intelege pe deplin polul si scopul Masoneriei, acordandu-i ulterior numeroase scutiri de taxe si impozite. Mai tarziu, *Edwin* – fiul regelui – reputat geometru si filozof, este ales chiar Mare Maestru al Ordinului Masonic si formeaza, la York, *prima Mare Loja*, reunind si *primul Convent*, in anul 926. De atunci, Conventul Masonic se intruneste anual, la scurt timp dupa inceperea Anului Masonic, adica dupa 21 septembrie. De asemenea, in acelasi an, Edwin realizeaza prima mare incercare de reunire a tuturor Constitutiilor Masonice intr-un singur corp de norme, cunoscut sub numele de "*Carta de la York*". Pana la Marea Carta de la Londra, di perioada 1717-1723, supranumita Constitutiile lui Anderson, vor mai avea loc multe incercari de reunificare a Statutelor Masonice: Carta lui Eduard al II-lea, din 1350; Carta Scotiana, din 1439, revazuta in 1630; Carta de la Strasbourg, din1459, revazuta in 1564; Carta de la Koln, din anul 1535 etc. Dar, sa nu anticipam. Marele Maestru Edwin – la sugestia tatalui sau, regele Athelstan – alege, din multitudinea de simboluri orientale, trei elemente de baza ale Orientului Masonic: *un compas din aur, un echer din argint si o mistrie din arama.*

O gravura celebra, pastrata la Trinity College, in Dublin, fondul EI-40, ilustreaza unul din marile adevaruri ale Masoneriei din Evul Mediu: regele saxon Offa asista la construirea unui Templu; in spatele sau, se afla Maestrul de Ceremonii, care tine in mana dreapta simbolurile fundamentale ale Ordinului Masonic – echerul si compasul. Quod Erat Demostrandum (Q. E. D.).

Sirul de constructii magnifice, in plin Ev Mediu european, gratie conlucrarii fraterne dintre Ordinul Masonic si Ordinile Monahale, continua cu o forta de expresie artistica si ezoterica, neegala de atunci niciodata. Stau marturie astazi – si vor ramane peste veac – grandioase opere plamadite din piatra, lemn, sticla si metal: catedrala Rochester, cu temelia asezata in 1100; castelul Norwick, inceput in 1175 si terminat in 1225; biserica Bruges, din 1110; domnul Bamberg, din 1010; catedrala Tournai, din1110; Biserica Neagra din Brasov, zidita intre anii 1385-1476; catedrala York, din 1361; catedrala Lincoln, din 1200; catedrala Marienburg, din 1300; catedrala Saragossa, din 1400; manastirea Curtea de Arges, inaltata intre anii 1512-1517; catedrala din Cremona, ridicata intre anii 1175-1200; Palatul episcopal din Anvers, a carui zidire a durat 32 de

ani,incepand cu 1508; domul din Pissa, construit in anul 1063; Palatul Ducal din Venetia, terminat in 1325; sau celebrul Colegiu "Sfantul Grigore" din Valladolid, construit intre anii 1500-1527 etc. etc.

Anul 1150 marcheaza un apogeu al Masoneriei Universale: in incinta episcopiei din Kilwinning aproape de Marea Irlandei, este organizat *primul Convent International al Masonilor*, in care are loc fuziunea dintre Masoneria Scotiana si Masoneria Orientala. Din acest an, pana catre inceputul veacului al XIV-lea, Masoneria Universala se bucura de un prestigiu imens in Europa. Membrii Ordinului Masonic sunt primiti si priviti, peste tot in lumea buna, drept modele de urmat in viata. In 1180, regele Henric I, al Angliei, acorda noi privilegii Ordinului Masonic. Multi alti monathi (Philippe- Auguste, Ludovic al VIII-lea, Ludovic al IX-lea, Filip al III-lea cel Indraznet etc.) il imita cu altruism. Papa Nicolae al III-lea, in anul 1277, emite un document pontifical in care vorbeste despre Masonerie in termeni extrem de elogiosi.

In anul 1275, se deschid lucrarile *Marelui Convent Masonic de la Strasbourg*, care da o noua dimensiune – mai ampla – ritualurile ezoterice, accentul deplasandu-de catre zona spirituala, catre edifivarea Templului – Om. Orasul Strasbourg era, pe atunci, cel mai de seama centru al Masoneriei Universale. La peste sapte veacuri distanta – spre timpurile noastre – Strasbourgul nu-si dezminte reputatia de *Centru initiatic al misterioaselor treburi planetare.* Istoria nu numai ca se repeta, pe o voluta superioara, dar isi pastreaza si valorile ei fundamentale: simbolurile sacre definitorii ale conditiei umane.

Abatele Wilhelm, de la manastirea Hirschau, ia Padurea Neagra, in Germania, a detinut multi ani functia de Mare Maestru al Lojilor din Obedienta respectiva, creand intre zidurile manastirii o veritabila scoala de masoni. In presa si literatura vremii, Masonii sunt considerati drept ilustrii barbati – venerabili si generosi – care il slujesc pe Dumnezeu, ii ajuta pe oameni sa traiasca mai bine si zidesc miraculoase edificii, impodobite cu sublime opere de arta. Gratie Ordinului Masonic, arta Evului Mediu devine o arta universala.

1.13. *ORDINUL CAVALERILOR TEMPLIERI*

In anul 1117- timp marcat de sacralitate – se naste Ordinul Cavalerilor Templieri. Textele templierilor povestesc cum cei noua cavaleri fondatori ai Ordinului au descoperit, in vechile catacombe de sub fundatia Templului lui Solomon, din Ierusalim, chivotul legendar al evreilor antici, in care se aflau pastrate o seama de manuscrise de covarsitoare importanta: unele manuscrise reproduceau, in detaliu, procedeul ocult folosit de Solomon pentru a obtine Piatra Filozofala, gratie careia, prin transmutatie alchimica, se putea obtine aur pur; alte texte contineau formule secrete ale geometriei, care garantau durabilitate si frumusete divina marilor edificii ritualice; iar altele cuprindeau informatii revelatoare despre Masoneria Universala si traditiile ei multimilenare. Cert este ca, aproape imediat dupa revenirea in Franta a celor noua cavaleri fondatori, s-a inchegat o stransa relatie – nu de putine ori, pana la suprapunere – intre Ordinul Cavalerilor Templieri si Ordinul Masonic. De altfel, cunoscutul istoric Paul Naudon a demostrat, pe baza de documente, ca intreaga epoca a celebrelor catedrale europene se datoreaza actiunii conjugate a trei ilustre puteri: Biseri crestina, Ordinul Masonic si Ordinul Cavalerilor Templieri. Templierii i-au protejat, in mod constant, pe masoni. Si invers. In

anul 1268 – consemneaza documentele vremii – Maestrul Fouqes este membru al Ordinului Templier si, totodata, mason si sculptor in lemn al curtea regala. Dar, inexorabil, timpurile se schimba si, odata cu ele, raportul dintre *Bine* si *Rau*. Adeseori, in favoarea *Raului*. La 19 martie 1314, are loc executia, pe rug, al Marelui Maestru al Ordinului Cavalerilor Templieri Jacques de Molay, marcand moartea oficiala a Templierilor. Fiindu-i refuzata intrarea in Ordin – pentru ca nu era om liber si de bune moravuri – Flip cel Frumos, regele Frantei, se razbuna cumplit: reuseste sa-I smulga Papei Clement al IV-lea condamnarea si desfintarea Ordinului Cavalerilor Templieri, promitandu-I acestuia jumatate din uriasa avere a Templierilor. Lacom ca si regele, papa accepta odiosul targ si, printr-o simpla Bula papala, in 1312, dizolva Ordinul Templier. Doi ani mai tarziu, Jacques de Molay, ultimul Mare Maestru al Templierilor, este ars pe rug. Tradarea regelui Filip este cu atat mai sinistra, cu cat insisi Templierii ii salvasera viata, candva, ascunzandu-l intr-unul din Templele lor si ferindu-l de furia sangeroasa a poporului rasculat. De pe rugul aprins, printre limbile de foc care il devorau, Jacques de Molay le-a strigat celor doi ucigasi ai sai: " *Ne vom revedea, in acest an blestemat, in fata lui Dumnezeu!*". Profetie tulburatoare, care s-a implinit intocmai. Papa Clement al V-lea, o luna de zile mai tarziu, a murit primul, sucomband in timpul somnului, Dupa exact sapte luni, a disparut si regele Filip: a plecat la vanatoare, monarhul a fost rasturnat de pe cal, de un mistret furios si urias, omorandu-l pe loc. Sa fi fost miticul " *Mistret cu colti de argint*", care a bantuit, razbunator, prin toate legendele Evului Mediu? Cronicarul Geoffroy de Paris povesteste: "*Pe usa catedralei din Bordeaux, se mai poate vedea si astazi statuia lui Clement al V-lea. Autori necunoscuti i-au retezat bratul drept, cum se facea, pe vremuri, paricizilor*". Gestul razbunator al Templierilor, intins peste Europa, este de acum fapt istoric: capetele incoronate sub sceptrul tiraniei au inceput sa cada; biserica crestina a fost traversata de atroce convulsii interne, pierzandu-si definitiv suprematia de alta data; temeliile regalitatii au inceput sa se surpe, culminand cu Marea Revolutie Franceza din 1789; dupa care, sangerosul cutremur social de al 1848 a maturat definitiv din istorie despotismul regal. Legenda sau adevar? Cine se intreaba, gaseste si raspunsul in propria-i constiinta, prin care trece fiorul cutezator al istoriei. Desigur, daca are acces la istorie. Multi Templieri au scapat de masacru, refugiindu-se in ospitaliera Scotie, langa Herodom, fiind primiti cu prietenie si compasiune, de confreria masonica locala. De altfel, in jurul anului 1340, la Herodom apare un nou rit masonic – *Ritul Scotian Rectificat* – care este considerat a fi al Templierilor. Insusi regele scotian Bruce a primit la curtea sa numerosi Templieri, fondand, in onoarea lor, *Ordinul din Chardon*.

(poaz pag.61)

In vasta sa lucrare, " Regimul Strictei Observante", ilustrul frate Mason, baronul Hund, scria in secolul al XVIII-lea: " *Dupa catastrofa, Marele Maestru al Templierilor din provincia fraceza Auvergne, Pierre D'Aumont, s-a refugiat, impreuna cu doi comandori si cinci cavaleri, pe o insula scotiana. Acolo l-au gasit pe Marele Comandor Georges de Harris si pe multi alti frati, cu care au hotarat sa continue Ordinul. Pentru a se sustrage persecutiilor, ei au imprumutat simboluri luate din arta masonilor si s-au numit Masoni Liberi*"

Identitatea de principii, comunitatea multor simboluri, un anumit mod de gandire si de vita, comun in articulatiile sale de baza, toate acestea au facut posibila apropierea

Templierilor de Masoni, pana la absorbtie. Marturie sta, astazi, filiatia Temliera, ca o vie realitate a ritualirilor Masonice Moderne. Chiar venerabilul frate, Cavalerul de Ramsay, spunea, in acelasi veac cu baronul Hund: " *Cat suntem de obligati Templierilor, acestor oameni superiori care, fara interese meschine, fara sa asculte de instinctul natural de dominatie, au construit un superb lacas spiritual. Scopul Templierilor a fost reunirea tuturor inteligentelor inalte, a tuturor inimilor generoase si tolerante, spre a-iface pe oameni mai buni si a-i constitui pe parcursul timpului, intr-o Mare Natiune Spirituala*".

Asadar, tema contructiei reprezinta pivotul central al tuturor Confreriilor Masonice. Este esenta ezoterica – a fost dintotdeauna – a Ordinului Masonic. Iar accentul nu cade nicidecum pe zidirea materiala. Ci pe constructia spirituala. Iata verbul sacru care guverneaza Arta Regala: A CONSTRUI! Pe bune dreptate, eminentul cercetator al fenomenului masonic, profesorul Jules Romains, scria:" *Toate riturile Masoneriei Universale se invartesc in jurul ideii de constructie. Daca ati inteles asta, ati inteles tot*".

Odata cu prabusirea Templierilor, Confreriile Masonice – in cae mai mare parte a lor – cad intr-un urias con de umbra. Declinul avea sa dureze aproape trei veacuri. Marele Ev Mediu – acela al grandioaselor catedrale – moare odata cu secolul al XIV-lea. De la disparitia oficiala a Cavalerilor Templieri, starea de spirit in marile cancelarii europene se schimba, Masonii nu se mai bucura de protectia Caselor domnitoare. Reprezentantii masonilor in Guvernele timpului devin tot mai putini, tot mai rari, peste un secol vor dispare cu desavarsire din cabinetele ministeriale. Nici Biserica Romei nu doarme. Pandeste doar clipa propice, cand sa loveasca – scurt si eficient – in Ordinul Masonic. Nu poate iesi totusi la un razboi fatis. Manastirile monahale si Academiile ecleziastice sunt inca pline de Masoni. Congregatiile se afiseaza inca, amical, in public, cu Marii Maestrii Masoni. Ordinul Masonic insusi nu a facut nici un gestde a se rupe de Biserica. Si totusi, uriasul prestigiu al Masoneriei, in lumea medievala, tindea sa umbreasca, pe alocuri, autoritatea cam mototolita a Sfantului Scaun.Asa ca, un sut pontifical dur – ca un advertisment – la adresa Ordinului Masonic nu ar strica deloc. Si astfel, in sumbrul an 1326, Conciliul de la Avignon condamna cu asprime Masoneria, pentru pacate pur imaginare.

1.14. *ATACURI ANTIMASONICE*

Neexistand un Organism Central Masonic care sa-si asume acele decizii vitale pentru toate Lojile lumii – cum exista astazi sistemul regularizarii prin recunoasterea unei Obediente de catre Marea Loja Mama a Lumii, din Anglia – confreriile masonice ale Evului Mediu erau disipate de-a lungul si de-a latul pamantului, lipsind forta coeziunii universale. Oglindind starea de fapt, secolul al XV-lea debuteaza cu un dramatic eveniment pentru Masonerie: la Orleans, in 1401, se produce o grava ruptura a Ordinului. Un grup – minoritar – se declara autonom fata de orice religie. Celalalt grup – majoritar – pastreaza inca atasamentul fata de Biserica. Un an mai tarziu, toate privilegiile masonilor din Franta sunt reprimate.

Un atac virulent impotriva Masoneriei este declansat si in Anglia. Astfel, Henric al VIII-lea, in 1495, interzice orice reuniuni ale masonilor, precum si folosirea de catre acestia a semnelor, a atingerilor si parorelor secrete de recunoastere.

In anul 1505, Parlamentul din Paris – influentat de Curtea Regala – emite doua dezonorante hotarari, prin care interzice intrunirile masonice, agapele fraterne, cererile de

initiere. Regele Francois I, in lunga lui domnie din 1515 pana in 1547, interzice, in repetate randuri, ufnctionarea Lojilor Masonice, sub aspre sanctiuni. Motivul: intrunirile din Lojile Masonice ar putea atenta la securitatea statului francez. Patru veacuri mai tarziu, guvernele tarilor comuniste si fasciste soteau din manseta aceeasi absurda motivatie, interzicand Ordinul Masonic in acele tari. Deci, nimic nou sub soarele tiranilor.

Catolicismul continua si el hartuiala masonilor, nu la vedere, ci in culise, cu viclsnie si intrigi demne de o cauza mai buna. O asprime fatisa se observa, mai ales dupa fatidicul an 1534 cand, la Montmartre, fanaticul Ignatiu de Loyola infiinteaza celebrul Ordin calugaresc" Compania lui Iisus", confirmat de papa, in 1540, sub numele de " Ordinul Iezuitilor".

Intre anii 1642-1649, Anglia este sfasiata de razboiul civil. Catolicii, anglicanii si prezbiterienii se dezbina, se urasc si ura naste varsare de sange. Masonii sunt prinsi la mijloc, intre trei fronturi ostile, suportand lovituri si privatiuni absolut nemeritate.

Sub guvernarea lui Mazarin, masonii francezi sunt strict supravegheati, se fac descinderi brutale ale politiei in Lojile lor, cautandu-se documente compromitatoare. Nu se gaseste nimic reprosabil. In 1673, Colbert –obsedat si el, ca si Mazarin, de ideea absurda a unui complot impotriva statului – introduce spioni in Lojile franceze, pandeste, asteapta: nimic! Furios suprima intrunirile masonice.

Si totusi, in caeasta perioada apriga si tulbure, in acest timp de nisipuri miscatoare, de mari pericole ce atentau la gandul liber, care blocau accesul catre inalta spiritualitate. Ordinul Masonic supravietuieste, se reorganizeaza, se adapteaza cumplitelor vicisitudini ale vremii, intarindu-se din principiul sau etern: *iubirea fata de oameni*.

In anul 1363, Raymond du Temple este numit Maestru al Construtiei la Curtea regelui Carol al V-lea, fuctie in acre va ramane pana in 1405. Totodata este ales si Mare Maestru al Ordinului Masonic. Reuseste, in repetate randuri,sa salveze ritualurile ezoterice ale Lojilor de la disparitie.

1.15. *CARTE MASONICE*

Marele eveniment masonic al veacului al XIV-lea este, incontestabil, cea de a doua incercare (prima a fost "*Carta de la York*", din anul 926) de a redacta Regulamentul Masonic General, cunoscut si sub numele de "*Carta lui Eduard al II-lea*", din anul 1350. Toate Cartele Masonice ale Evului Mediu constituie un corpus viu, cu un nume precis: **vechile obligatii**. Preluate din traditiile orale si din textele masoniceale antichitatii orientale si europene, aceste regulamente masonice ale Evului Mediu stipulau, in esenta: reuniunile masonice se dechid cu o scurta rugaciune din Cartea Sacra; candidatul la initiere face obiectul unei lungi perioade de verificare si probe; cel ce solicita intrarea in Ordin trebuie sa fie un om liber si de bune moravuri; initiatii trebuie sa celebreze anumite sarbatori anuale; depunerea juramantului de credinta, la intrarea in Ordin; conducerea Lojii de catre un Maestru Venerabil si de catre cei doi Supraveghetori; Solomon, Hiram, Euclid, Hermes si Pitagora se numara printre cei mai vechi si ilustri Mari Maestri ai Masoneriei Universale; necesitatea votului unanim si secret, in cadrul Lojei, pentru initierea unui profan; Masoneria este denumita, in continuare, si Arta Regala.

In acele timpuri intunecate, Masoneria se temea, pe buna dreptate, de actiuni violente ale autoritatilor statului impotriva ei, asemanatoare celei care a distrus Ordinul Cavalerilor Templieri.

Astfel, Ordinul Masonic ofera tuturor celor interesati – opiniei publice, cum am zice astazi – imagine reala a unei confrerii conduse dupa legi clare, stricte si stravechi, profund umane, a unei comunitati supuse legilor statului, desfasurand o activitate constructiva, care sa puna in valoare onorabilitatea institutiei.

In Anglia, episcopul de Canterbury devine Mare Maestru al Ordinului Masonic, conferindu-i acestuia garantie si inalta protectie oficiala. Strasbourgul masonic straluceste inca deasupra intregii Europe. Marea Loja din Strasbourg este condusa de Marele Maestru Jost Dot Zinger. Sub presedintia lui, in anul 1459, se reunesc 45 de reprezentanti ai Ordinului Masonic, la Ratisbonne, si decid *redactarea unei noi Carte*, bazate pe "*vechile obligatii*" de la 1350.

(poza pag.67)

Se fac, cu acest prilej, noi precizari in statutele Ordinului: ierarhia masonica cuprinde trei grade –dicipol, companion si maestru; Ordinul se autoguverneaza, dispunand de mijloace necesare – materiale si financiare –proprii; are propria justitie interna; simbolismul este baza invataturii ezoterice; ritualul este esenta spiritului masonic; banchetele rituale sunt, in primul rand, spirituale; membrii Ordinului de vor numi, intre ei, frati; se insista in mod deosebit, pe pastrarea secretului masonic.

In anul 1509, in Anglia ia fiinta *Guilda Constructorilor*, pusa sub patronajul Sfantului Ioan.

La Florenta, in 1512, ia nastere Compania Mistriei care nu era altceva – ca si Guilda Constructorilor din Anglia – decat una din interfetele Ordinului Masonic. De retinut ca multi membrii ai celebrei familii de Medicis faceau parte din Compania Mistriei.

In anul 1535, Hermann, episcop de Koln si Mare Maestru al Artei Regale, convoaca un Mare Convent Masonic, la resedinta episcopiei, reusind sa stranga delegati din toate capitalele Europene. *Conventul de la Koln redacteaza o noua Carta*, bazata pe vechile texte din 1350 si 1459. Si de aceasta data, sunt formulate noi precizari, valabile si astazi: se reafirma vechimea multimilenara a Ordinului si profunda lui originalitate; sunt pastrate semnele, atingerile si parolele secrete; se releva importanta covarsitoare a ritualului; o Loja care vrea sa initieze un profan trebuie sa fie compusa din cel puitn sapte Maestri etc.

In anul 1564, Ordinul Masonic republica, intr-o forma revizuita, *Carta de la Strasbourg*, din 1459. Se insista asupra ornamentelor Masonice, semnelor, blazoanelor, stemelor, insignelor si medaliilor proprii.

In Anglia, anul 1561 este marcat de un eveniment major in viata masonilor. Este organizat Conventul anual. Dar *regina Elisabeta* – tributara inca spiritului suspicios al epocii sale – ordona politiei sa opreasca Conventul si sa-i imprastie pe masoni. Marele Maestru Sanckville, care prezidua reuniunea, le vorbeste insa cu atata patos si forta de persuasiune politistilor, incat acestia sunt convinsi, la fata locului, ca masonii nu reprezinta absolut nici un pericol pentru Coroana Angliei.Mai mult chiar, politistii raman si participa la dezbateri, multi dintre ei fiind, ulterior, initiati in tainele confreriei. Regina Elisabeta isi recunoaste eroarea, luand apoi Ordinul Masonic sub inalta sa protectie.

In anul 1646, Elias Ashmole este initiat intr-o Loja masonica din Lancashire. Fizician, alchimist si matematician de geniu, Ashmole va ocupa, multi ani la rand, functia de Herald al Armatei, la Curtea regelui Carol al II-lea. Contribuie semnificativ la accentuarea ezoterismului in Lojile masonice.

Inca din 1614, in Germania apare o noua societate initiatica, numita " *Rose-Croix*" avand ca simboluri crucea si trandafirul. Publica numeroase texte ezoterice din universul masonic. In 1623, zidurile Parisului sunt tapetate cu afise semnate " Rose-Croix". Unul dintre cei mai remarcabili Mari Maestri ai Rozicrucianismului a fost *Johann Valentin Andeae* (1586-1654), care a avut stranse relatii cu Ordinul Masonic.

In anul 1688, regele *Iacob al II-lea Stuart*, aflat in exil in Franta, la Saint-Germain-en-Laye, fondeaza, cu binecuvantarea lui Ludovic al XIV-lea, prima *Loja Masonica Scotiana* din Franta.

Masoneria Universala se pregateste sa intampine veacul al XVIII-lea. Dupa un lung si glorios periplu, intins peste cateva milenii de istorie densa, dupa un timp revolut in care luminile confreriei nu s-au stins niciodata, Ordinul Masonic intra intr-o noua etapa: *epoca moderna*. Imbraca haine noi, are infatisare noua – renascand, ca in atatea si atatea randuri, din propria-i ardere spirituala – dar fondul initiatic este acelasi, esenta ezoterica a ramas neschimbata, spiritul viu al iubirii de oameni guvernand si astazi confreriile masonice.

1.16. *CONSTITUTIILE LUI JAMES ANDERSON*

Odata cu anul 1717, fiorul modernizarii vibreaza in toate structurile Ordinului. Patru Loji din Londra – *The Crown, The Goose and Gridiron, The Aplle Tree si The Rummer and Grapes* – organizeaza, in data de 24 iunie 1717, un Convent solemn, infiintand Marea Loja din Anglia, in fruntea careia este ales Mare Maestru Anthony Sayer. Astfel, pentru prima data in istorie, s-a creat o jurisdictie masonica, a carei suveranitate se va intinde, treptat, asupra tuturor Lojilor din lume. Marea Loja din Anglia – infaptuita de ziua Sfantului Ioan, patronul masonilor – va acorda sau nu va acorda, de acum inainte, regularizarea tuturor celorlalte Loji. Este constituit *primul Centru al tuturor Masonilor de pe pamant*. Anul urmator, in 1718, este ales Mare Maestru George Payne. In 1719, Jean Theophille Desaguliers. In 1721, ducele de Montaigue. Marea Loja a Angliei se bucura de inalra protectie a lui Whilhelm de Orania. Doi barbati ilustri au jucat un rol hotarator in crearea legislatiei moderne a Masoneriei Universale: *Jean Theophille Desaguliers* si *James Anderson*.

(poza pag. 71)

Desaguliers s-a nascut in Franta, in La Rochelle, la 1683. Ulterior, familia sa a emigrat in Anglia. Si-a facut studii la Oxford, devenind profesor de filozofie si stiinte experimentale. A fost initiat de tanar in Masonerie. Om de o vasta cultura, a fost membru al celebrei *Royal Society* si unul din cei mai apropiati prieteni ai lui Newton. La varsta de 36 de ani, este ales Mare Maestru al Marii Loji din Anglia.

Jean Anderson s-a nascut in 1684. Era un tip interiorizat, autodidact, dotat cu un ascutit spirit de observatie si o memorie prodigioasa. Era un iubitor impatimit al vechilor documente istorice, un cercetator profund al marilor fenomene sociale care au traversat –

ca niste uragane – destinul umanitatii. A fost, totodata, unul dintre ilustrii initiati ai Ordinului Masonic, proband in viata cea de toate zilele imensul volum de cunostinte acumulat. In acelasi timp, era un om modest, nu-i placea sa se vare in fata, laudele il repugnau, unicul loc unde se simtea in elementul sau nativ fiind uriasele sali de biblioteca. Eruditia lui era, insa, recunoscuta la cele mai inalte niveluri. Astfel incat, la reuniunea Marii Loji a Angliei, sub conducerea Marelui Maestru John, duce de Montaigue, din 29 septembrie 1721, in prezenta delegatilor a 16 Loji, se ia o decizie capitala: *" Membrii acestei Mari Loji, descoperind mari greseli in toate copiile vechilor Constitutii, il insarcineaza pe fratele Anderson, maestru in arte, sa le puna in ordine printr-o noua si mai buna metoda".* Un an si jumatate mai tarziu, la inceputul lui 1723, James Anderson, ajutat de fratele Desaguliers, redacteaza prima Constitutie Masonica moderna, intitulata: " *Constitutiile Masonilor, continand istoria, obligatiile si reglementarile acestei foarte vechi si onorabile confrerii"* . De atunci, cu toate modificarile survenite, opera lui Anderson a devenit suport fundamental al Catehismului Masoneriei Universale moderne.

1.17. *MASONERIA MODERNA*

Chipul cel nou al Masoneriei se raspandeste fulgerator in toata lumea. In Spania, incepand cu 1727, sunt create Loji dupa noua legislatie masonica. In anul 1730, se infiinteaza o Loja la Calcutta. In acelasi an, celebrul senior Montesquieu este initiat, la Londra, preluand imediat stirea si plimband-o de-a lungul si de-a latul pamantului. Anul 1732 cunoaste fondarea noii loji " Saint-Toma-au-Louis-d'Argent", din Paris. Intre anii 1732-1733, sunt create numeroase loji masonice ia America, Rusia, Italia, Germania, Polonia. In anul de gratie 1734, *Anton Maria del Chiaro*, fost secretar al domnului martir *Constantin Brancoveanu*, in prezent secretar la Curtea voievodului *Constantin Mavrocordat*, infiinteaza primele loji ale Masoneriei Moderne din Roman ia: la Galati si la Iasi. Anul urmator, insusi Constantin Mavrocordat creeaza, la Iasi, Loja " *Moldova*". Tot la Iasi, este infiintata, in 1742, Loja " *Augustina*". In anul 1736, are los constituirea Marii Loji din Franta, care va deveni, in 1772, Marele Orient al Frantei. In data de 20 iunie 1740, Frederic al II-lea, regele Prusiei (initiat in 1738) conduce – pentru prima data in istoria confreriilor masonice din Germania – lucrarile unei Loji din orasul Charlottenburg. Un deceniu mai tarziu, *Louis Davin* infiinteaza Loji moderne la *Iasi* si la *Bucuresti*, sub obedienta Marelui Orient al Frantei. Dupa trei ani, istoria consemneaza constituirea de Loji masonice moderne la *Brasov*, *Sibiu*, precum si in garnizoanele militare din orasele *Sfantu Gheorghe* si *Miercurea Ciuc*. Benjamin Franklin, initiat in 1731, in Loja " St. John" din Philadelphia, asista in data de 7 aprilie 1778, la initierea lui Voltaire, in loja "Noua surori", din Paris. De retinur ca *Benjamin Franklin* a fost, in 1776, unul dintre redactorii istoricei *Declaratiei de Independenta a SUA*. Faimosul general rus *Suvorov* este initiat, in 1752, in Loja " *Belona*", din Orientul Petersburg. *Talleyrand*, ministru de externe al Frantei, episcop si unul dintre cei mai apropiati consilieri de taina a lui Napoleon Bonaparte, este initiat in Loja " Imperiala Cavalerilor Franci". Temutul *Fouche,* prefect, ministru de justitie, guvernator si ministru al politiei franceze, este initiat in loja " Sofia Magdalena", din Orientul Arras. *New Castle*, prim ministru al Angliei,

intre anii 1754-1762, era Mason inca din 1741. *George Washington*, primul presedinte al SUA (1789-1797), fusese initiat inca din 1752, in loja "Frederick", Virginia. Juramantul de presedinte al SUA – primul stat faurit de Masoni, in istoria lumii – George Washington l-a depus, tinand mana pe Biblia Lojii " Sfantul Ioan" din orasul care, mai tarziu, ii va purta numele. De asemenea, in ziua de 18 septembrie 1793, in calitate de presedinte al SUA si Mare Maestru al Marii Loji Nationale, George Washington pune piatra de temelie – in ritual masonic – la constructia Capitoliului.

Martora pasiva a acestei dezvoltari de o asemenea uriasa anvergura a Masoneriei Universale Moderne, *Biserica Catolica* intra in panica, precum alta data – cu peste patru veacuri in urma – papa Clement al V-lea in fata imensului prestigiu al Ordinului Cavalerilor Templieri. Dar timpurile s-au schimbat profund. Suveranii pontifi de la Roma nu mai au la indemana ruguri sau spanzuratori, ci doar niste biete bule papale de excomunicare, care pana la urma, nu au alta putere decat sa informeze lumea cu punctul de vedere, strict personal, al Sfantului Scaun. Astfel, Papa Clement (tot Clement? Al XII-lea promulga " *Constitutia in Eminenti*", in data de 4 mai 1738, prin care ii declara eretici pe toti Masonii.

(poza pag75)

Acelasi lucru il face si papa Benedict al XIV-lea, prin actul pontifical " *Constitutia Providas*", semnat de serenisima mana la 18 mai 1751. Si tot asa, timp de doua veacuri si jumatate, Masoneria Universala Moderna va suferi peste 20 de condamnari severedin partea Bisericii Catolice. Parlamentele lumii si Guvernele noilor timpuri refuza, insa, cu obstinatie sa inregistreze oficial eforturile belicoase ale papilor, astfel incat acestea raman fara urmari practice. Abia catre sfarsitul veacului al XX-lea, ilustrul si prea inteleptul papa **Ioan Paul al II-lea** intinde un brat fratern Ordinului Masonic, readucand lucrurile pe fagasul normal.

Oricine se va apleca, intr-un fel sau altul, cu sentimente bune sau rele, cu un ochi ignorant sau erudit, cu ganduri strambe sau cu ganduri drepte, asupra Universului Masonic, va trebui sa nu scape niciodata din lumina inteligentei sale aceste doua adevaruri fundamentale ale Artei Regale:

1. Masoneria Universala lucreaza exclusiv intru Gloria Marelui Arhitect Al Universului, asa cum il numesc Masonii pe Dumnezeul tuturor oamenilor.
2. Regula de aur a Masonerie este: Cunoaste-te pe tine insuti, iubeste-ti aproapele si ajuta-l, respectandu-i demnitatea.

" *Masoneria* –scria Lessing in celebrele sale " Dialoguri" din 1778 – *nu este ceva arbitrar, de prisos, ci o necesitate a naturii umane, o necesitate sociala. Ea poate fi descoperita tot atat de bine, fie printr-o cercetare personala, fie dupa invataturile de la ceilalti. Trebuie doar sa o traiesti. S-o practici intr-o Loja, Masoneria a existat dintotdeauna*.".

Evident, acest concept despre Ordinul Masonic a facut o stralucita cariera si in Romania, de vreme ce personalitati dintre cele mai ilustre ale neamului romanesc au fost initiate in Loji Masonice. *Nicolae Balcescu* a fost initiat in 1842, in Loja " Fratia", din Bucuresti, al carei maestru venerabil ajunge in 1847. Tot in Loja " Fratia " este initiat si *Cezar Bolliac*, in 1840. Dupa ce este initiat la Paris, in Loja " Ateneul strainilor", in 1846, *Ion C. Bratianu* este afiliat, doi ani mai tarziu, la aceeasi Loja "Fratia" din

Bucuresti. *Alexandru Ioan Cuza* este initiat in Italia, in perioada 1840-1842. *Mihail Kogalniceanu*, si el frate mason, spunea despre Cuza: " *A tinut cheia Orientului. Nimic nu se facea la Orient fara stirea sa, fara voia lui*". Iar Daniel Ligou formula o necesara precizare: " *A. I. Cuza a aplicat principiile masonice in organizarea noului stat, Romania*". Poetul *Vasile Alecsandri* a fost initiat in 1857, la Iasi. In acelasi an, a primit initierea un alt mare poet, *Dimitrie Bolintineanu*, dar la Bucuresti, in Loja " Steaua Romaniei". Un an mai tarziu, in aceeasi Loja a fost initiat *Iuliu Zamfirescu*. Fratele *Alecu Russo* a scris faimosul poem masonic, in proza " Cantarea Romaniei". *Alexandru Vaida-Voievod* a fost initiat in data de 4 august 1919, in Loja " Ernest Renan". *Mihail Sadoveanu* a fost ales Mare Maestru al Masoneriei din Romania, in anul 1934.

Nu ne propunem, nicidecum, trecerea in revista a tuturor marilor figuri ale Ordinului Masonic Roman. A facut-o prea venerabilul frate **Horia Nestorescu Balcesti**, cu eruditie si har, intr-un amplu tratat publicat. Ceea ce vrem este doar sa atrgem atentia Cititorului – avizat sau mai putin avizat – asupra covarsitoarei importante a Masoneriei Universale, a profundei sale influente benefice in cultura, in economia si istoria lumii. Si, desigur, in cultura, economia si istoria romanilor. Nume celebre ca *I. G. Duca, Octavian Goga, Bogdan Petriceicu Hasdeu, Spiru Haret, Take Ionescu, Carol I, Gheorghe Magheru*, sau *Nicolae Titulescu* si inca multe, foarte multe minti luminate, vor ramane de-a pururi in Pantheonul istoriei Romaniei, dar si in Fondul de aur al Ordinului Masonic Roman.

Incheiem acest succint periplu in misterioasa istorie a Masoneriei Universale – asupra careia vom reveni, intr-un apropiat viitor, cu o alta carte – amintindu-ne, cu veneratie, ce scria prea ilustrul nostru farte Marius Lepage, in veacul trecut: " *Ni se spune ca Masoneria Moderna ar vrea sa pregateasca o lume mai buna. Este totalmente gresit. Masoneria nu trebuie sa pregateasca o lume mai buna, ci ea trebuie sa pregateasca oameni care apoi vor face, poate, o lume mai buna*".

CAPITOLUL 2 – *ADEVARURI PERENE ALE LANDMARK-URILOR*

Majoritatea cartilor ajunse la cunostinta noastra – peste 40 de opuri – in legatura cu sau despre celebrele Landmark-uri masonice sunt, intr-adevar, impecabile tratate de specialitate, riguroase studii istorice, tomuri stiintifice de o limpezime de cristal. Dar, ca si cristalul, uscate. Rigide. De o fioroasa uscaciune. Lipsite, cu desavarsire, de fiorul cald, profund uman, al mesajului de taina si comuniune universala a Landmark-urilor catre generatiile viitoare. Ceea ce este complet strain spiritului masonic.

Putini, foarte putini cercetatori au incercat sa patrunda, dincolo de textul aparent arid al acestor veritabile pietre de hotar ale doctrinei masonice, in adancurile insondabile ale vastului material ezoteric pe care, de fapt, ele il cuprind.

Inainte de toate si de orice, Landmark-urile au constituit, timp de mii de ani, *o traditie eminamente orala*. Ca toate marile traditii creatoare de cultura ale umanitatii. O traditie transmisa, din maestru-n discipol, excludiv pe cale orala, un corp secret de reguli, principii si norme eterne, cu o imensa incarcatura spirituala.

Uriasa forta de coeziune a Landmark-urilor, enorma lor longevitate, centrul lor de putere, in jurul caruia graviteaza – cu o cosmica disciplina – toate riturile Masoneriei Universale, inca nu au fost, pe deplin, puse in valoare. Vom incerca sa facem noi acest lucru. Cu convingerea ca deschidem un drum. O carare. Am spus: *vom incerca!* Poate, altcineva, dupa noi, va trasforma *cararea*, in *magistrala*. Marele Arhitect Al Universului – in nesfarsita lui Bunatate – sa lumineze toate demersurile celor care incearca.

*

Discutiile interminabile in jurul Landmark-urilor au fost declansate in secolul al XVIII-lea, abia dupa ce James Anderson, redactand noile Constitutii ale Masoneriei, in 1721, a scris, printre altele, in capitolul al- XXXIX-lea, al Regulamentului General: " *Vechile Landmark-uri trebuie sa fie pastrate cu sfintenie*". Si, deodata, noii veniti in venerabila confrerie au inceput sa se intrebe: Dar, ce sunt Landmark-urile? De unde vin ele? Unde sunt scrise? Cine le-a scris? Ce fel de documente le pot proba? Si, dorind sa se afirme, sa contribuie la marea opera a inaintasilor, au inceput sa scotoceasca prin arhive, prin situri arheologice, prin academii si biblioteci, printre hartiile oamenilor de pretutindeni. Au cazut prada acestui vartej colectic de cautare furibunda a izvoarelor scrise ale Landmark-urilor nume celebre in vasta galerie a ilustrilor initiati: savantul *Benjamin Franklin, poetul Lafayette, istoricii Milton, M. Hunt, Albert Mackay si Josef D. Evans, juristii Roscoe Pound si J. C. Findel si inca multi altii*. Ani si ani de munca asidua, metodica. Mii de texte citite. Riguroase analize, laborioase si epuizante eforturi, in sfarsit au descoperit ceea ce cautau: *un imens gol*.

Din acele framantate vremuri, deteaza, desigur, una din cele mai faimoase **legende masonice**, incarcate cu un talc dureros, dar vindecator de stupide obsesii:

Se spune ca, intr-o pre arespectabile Mare Loja Masonica, exista – din timpuri imemoriale – un sipet ferecat cu sapte lacate, in care se pastrau, intr-un secret desavarsit,documentele fondatoare ale Confreriei Universale

(poza pag.81)

Aceste inscrisuri antice – un adevarat tezaur legislativ, transmis din generatie in generatie – cuprindea principiile sacre ale Ordinului Masonic, regulile si normele sale fundamentale. Nimeni nu le vazuse insa niciodata. Si asta, pentru simplul motiv ca normele de baza ale Confreriei se cunosteau, bob cu bob, din traditiile orale. Si se aplicau intocmai, in curgerea nesfarsita a veacurilor, indiferent de chipul sau numele pe care il capata Ordinul, de la o epoca la alta. Iata insa ca, la un moment dat, in acea Mare Loja au inceput sa apara unele discutii cu privire la o norma sau alta, la veracitatea uneia sai alteia. Dupa discutii, s-au nascut unele indoieli referitoare la vechile traditii orale. Indoielile, la randul lor, au generat ascutite confruntari doctrinare. Au fost elaborate teze si antiteze, argumente si contraargumente, investigatiile s-au aprins, orgoliile au luat foc. Printre frati izbucnise o stare maladiva de incordare si intoleranta. Ce facem cu vechile traditii orale? Pe care din ele le pastram? Pe care le abandonam? Ce punem in locul lor? Erau intrebari grele care fulgerau de-a lungul si de-a latul acelor interminabile si fierbinti discutii din prea respectabila Mare Loja. Si, deodata, in mijlocul acela incendiar al vorbelor, cineva si-a amintit de sipetul sacru, feracat cu sapte lacate: *acolo se aflau*

pastrate normele fondatoare, normele de baza ale Masoneriei Universale. S-a hotarat, deindata, dechiderea sipetului sacru – precum altadata, in alt mileniu, desferecarea Chivotului in Templul lui Solomon. S-au facut pregatirile necesare. In cadrul unui ceremonial solemn, cu sufletul taiat de emotie, in prezenta tuturor fratilor, Marele Maestru al Marii Loji a ridicat capacul sipetuluisi a privit in adancuri. Stupefactia a fost generala si deplina: sipetul era gol. Si atunci – abia atunci – au inteles toti fratii acelei Mari Loji, mesajul sacru, trasmis peste milenii, de inaintasii lor: **normele fundamentale ale Ordinului Masonic sunt pastrate in traditie orala.**

2.1..CARACTERUL ORAL SI IMUABIL AL TRADITIILOR MASONICE

Atunci cand se apleaca, cu ochiul lor critic si rece, asupra marilor culturi ale lumii – incepans cu epoca sumeriana si terminand cu Renasterea – unii cercetatori ai istoriei uita, sau nu inteleg, ori nu vor sa priceapa, platind tribut greu unei gandiri osificate, ca ideologiile si structurile de tip sacru – religios, ezoteric, ocult – s-au constituit si dezvoltat pa primordialitatea *Cuvantului Oral*, iar nicidecum pe cel scris. Ca normele, dogmele, principiile acestora s-au pastrat, nealterate, exclusiv in traditiile orale. " *Stiinta celor vechi* – spunea Papus – *este stiinta invizibilului, a ezotericului*".

Cu treisprezece veacuri inaintea Erei Crestine, esenta mozaismului – invatatura lui Moise – era eminamente orala. Aceasta esenta se numeste *Kabbala*. Este stiinta sufletului si a lui Dumnezeu, in toate corespondentele lor. Kabbala ne invata si ne aduce marturie ca, intr-adevar, asa cum spunea Hermes Trismegistus, " *totul este in unul si unul este in totul*". Kabbala permite spiritului sa se inalte de la imagine la principiu. Kabbala este una din cheile cu care se deschid misterele cele mai adanci ale conditiei umane. Ei bine, abia dupa doua milenii si jumatate au aparut si primele texte despre continutul, simbolurile si semnificatiile Kabbalei. Inseamna, oare, acest fapt istoric scris, ca universul Kabbalei s-a nascut abia in urma cu sapte sute de ani?

Prea inteleptul Sakyamuni – mai cunoscut sub un apelativ celebru: *Buddha* – si-a inceput, cu cinci veacuri inaintea Erei Crestine, faimoasele sale prelegeri despre *Roata Dharmei* (Legea Universala), vorbind liber, in mijlocul poporului adunat prin pietele Cetatii. Astfel, a formulat – in mod exclusiv oral – cele " *Patru Adevaruri Sfinte*", samburele diamantin al buddhismului. Tripitaka, biblia buddhistilor, a fost scrisa, pentru prima data, abia in seclolul al doilea al Erei Crestine, dupa cel de-al 33-lea *Conciliu de la Pataliputra*. Deci, cel putin patru veacuri, budhismul a fost o religie integral orala. S-ar deduce cumva de aici ca budhismul a aparut dupa crestinism?

Dar oare, *Mantuitorul nostru Iisus Christos* si-a scris uriasa-i opera in timpul vietii? *Noul Testament* ne ofera un raspuns foarte limpede: abia la catava veacuri dupa sacrificiul sacru al lui Iisus, opera Lui a capatat corp scris.

In adanca antichitate – atunci cand s-au plamadit germenii culturii de astazi – scrisul ear folosit doar pentru comunicari si inregistrari curente. Obisnuite. Se notau evenimentele, serbarile, incoronarile sau razboaiele din Cetate. Se tineau evidentele comerciale, agrare, financiare. Se intosmeau registre de judecata, de impozite, de nastere, de moarte. Scrisul se realiza pe tablite din argila moale sau din argila arsa, pe tablite din bronz, din argint sau din aur. Mai tarziu, pe foi din papirus. Sau pe ziduri, monumente,

stele funerare. Si mai tarziu, pe foi de pergament. Acestea, in timp, au devenit istorie. O istorie scrisa. Dar, o istorie incompleta. Trunchiata. Pentru ca in toate acele texte nu era consemnat nici un semn deslusitor pentru marile mistere cultivate in templele sumeriene, mesopotamiene sau egiptene. Doar prin ricoseu, prin consemnari indirecte, din surse de mana a treia si a patra, aflam cate ceva despre *Ordinul Hermetic*, sau despre *religia lui Rama* ori *Templul lui Solomon*.

(poza pag.85)

Despre initierea lui *Akhenaton, Confreria lui Confucius, Academia lui Platon, Ordinul Masonic al lui Hiram,* tainele *Templului lui Osiris,* ori despre *Misterele Eleusine.*

In aceasta zona aezotericului, opera e singura traditie: ***traditia orala.***

Simbolurile sacre ale confreriilor initiatice, ritualurile ezoterice, normele si principiile lor, uriasul fond de cunostinte din sferele Artei Regale se trasmiteau exclusiv pe cale orala si in cel mai desavarsit secret. *Marile taine ale lumii nu erau incredintate scrisului*. Si astazi inca se practica, la scara planetara – in anumite domenii speciale de activitate – acest mod de tansmitere a unor secrete de importanta capitala. In lumea oculta a informatiilor, a spionajului si contraspionajului, ordinele de baza, informatiile strict secrete de importanta deosebita, se transmit intr-un singur mod: *pe cale orala*; de la om la om. Un precept stravechi din imperiul informatiilor secrete spune: " *Omul are doi ochi, Hartia, o mie*".

Un alt domeniu, de stricta actualitate: temuta si tenebroasa Mafie. Nu exista nicaieri nici un document scris despre principiile ei, normele ei, regulile care o guverneaza. Desi, " *Onorabila Familie*" are legile ei de fier. Totul insa, absolut totul este tezaurizat intr-o multiseculara traditie orala. Mai ales in structurile Cosa Nostrei si ale Triadelor Chinezesti.

Si inca un singur exemplu: *Ordinile Monahale*. Multe din aceste ordine au fost create cu peste un mileniu in urma. Si de atunci functioneaza neintrerupt. Dar intreaga viata a acestor calugari – izolati in manastiri singuratice, risipite pe intregul pamant – este supusa, in exclusivitate, traditiilor orale. Nimic scris. Nici un text formator cu normele acestor oculte congregatii.

Intreaga antichitate ezoterica, pana spre Evul Mediu, iar uneori si mai tarziu, pana catre Renastere, a stat sub absolutismul unei unice puteri: *cuvantul oral*. Daca a fost bine, sau daca a fost rau, nu judecam noi, acum, in acesta carte. Ci doar inregistram faptele nude, crude, reale, spre a demostra – in modesutl nostru demers – *caracterul autentic* ***oral*** *al Landmark-urilor*, in desfasurarea ampla a mileniilor.

Asadra, zadarnic se mai opintesc, inca si azi, unii cercetatori ai fenomenului masonic universal, epizand energii intelectuale demne de un scop mai bun, incercand sa puna sub semnul indoielii existenta multimilenara – *strict orala* – a Landmark-urilor, intrebandu-se cu aere de inchizitori neconsolati: Cand au fost redactate Landmark-urile? De catre cine? Unde? Au existat ele cu adevarat? Raspunsul nu este deloc un secret. Sau, astfel spus, este *secretul lui Polichinele*: il cunostea toata lumea de bun simt. Pentru ca acest raspuns se afla incrustat pe ruinele vechilor documente de acum patru mii de ani, dainuie pe tablitele sumeriene din celebra biblioteca a lui Asurbanipal, adasta pe zidurile naruite, refacute si iarasi distruse ale Templului lui Solomon. Raspunsul e admirabil consemnat in piramidele egiptene si in "*Cartea Mortilor*", in traditiile legendei lui Hiram si in

ezotericul *Popol-Vuh*. Raspunsul traieste inca in stelele funerare ale Egitului Antic, pe altarele lui Osiris si in grotele esenienilor de la *Qumran*. Raspunsul se pastreaza nealterat in simbolurile Kabbalei, in situl arheologic de la Deir-el-Medineh, in catacombele crestinilor primitivi, in cuneiformele si hieroglifele daltuite pe mormintele sacerdotilor sumerieni si egipteni. Raspunsul persista in spiritul unui timp revolut, de unde ne tragem obarsia, exista in diferitele rituri de initiere, ce se celebrau in mare taina – si cu tot atata rigoare – in Templele lui Eridu, Nippur, Jerusalim si Teba, pana la cele din Heliopolis, Eleusis sau megalitii druizilor.

Mai trebuie spus ceva: desi la vedere, semnele Artei Regale nu sunt, totusi, usor de patruns. Necesita effort, imaginatie, inteligenta, si, mai ales, buna credinta din partea cercetatorilor. In sfera imponderabila a ezotericului, uneltele obisnuite ale investigatorului istoric – precum perseverenta, discernamantul, analogia, eruditia, sinteza sau analiza compararivа – nu sunt suficiente. Mai mult, folosite exclusiv, aceste instrumente de lucru duc, nu de putine ori, la concluzii profund gresite. La rezultate aberante. Sunt vital necesare – in acest timp de cercetare – intuitia, flerul, imaginatia, puterea de abstractizare, harul de accedere in lumea spirituala, credinta ca spatiul ezoteric exista de mii de ani si ca acolo se afla, de fapt, forte motrice a progresului intregii umanitati. Sa ne amintim mereu – cu recunostinta si pietate – ca marii barbati civilizatori ai lumii, ilustri savanti creatori de stiinte si legi, magnificii intemeietori de arte, culturi si nepieritoare religii au fost, inainte de orice, si mari initiati in confreriile ezoterice ale timpului lor: Rama*, Buddha si Confucius, Moise, Osiris si Akhenaton, Iisus Christos si Mohamed*. Carora li se pot adauga si altele: de la *Solon, Platon, Heraclit, Pitagora, Aristotel, Democrit si Avicenna* pana la *Guenon, Jung, Papus, Albert cel Mare, Sir Francis Bacon, Napoleon Bonaparte sau Albert Einstein*.

2.2. *ALFA SI OMEGA*

Pentru a ilustra sfera inefabilului in care ne miscam, in care traim, cu toata educatia noastra materialista si pozitivista, spre a intelege mai bine existenta ezoterismului intr-o lume profund carteziana, sa ne imaginam urmatorul dialog intre doua personaje virtuale: domnul **Alfa** si domnul **Omega**. Amandoi stau la o masa. Au mancat, au baut, au vorbit. Sunt prieteni vechi. Cel mai mult a vorbit domnul Alfa: bland, cursiv, convingator. Omega l-a ascultat atent, foarte atent, acum se scobeste in dinti si vrea sa atace. Se pregateste de asalt. Tuseste grav, scortos, privirea lui are reflexele antracitului.

Imi tot vorbesti, de o buna bucata de timp, se lanseaza intr-o vitriolica peroratie domnul Omega, despre ezoterism, despre puteri spirituale, despre egregor, despre asa-zisa casta a initiatilor in mariel mistere ale lumii. Care mistere, dragul meu? Ce fel de initieri tainice? La ce folosesc? Si unde se ascund fortele alea spirituale, cu care ma tot bati la cap? Eu cred – nu te supara ca voi fi franc si brutal cu tine – eu cred ca toate aceste chestii nu sunt altceva decat simple speculatii. Vorbe fara suport material. “ *Vanare de vant*”, cum spune Poetul. Intreg universul tau ezoteric, in care zici ca e asezata Masoneria, nu se bazeaza pe nimic palpabil, masurabil. Nu se vede, nu se aude, nu poate fi pipait. Teoria ta – prietene draga – se ascunde, pur si simplu, in spatele unor concepte care nu pot fi verificate niciodata, absolut niciodata, prin cele cinci simturi umane. Aiureli de salon, care, desigur, pot face furori prin cuconetul mai slab de inger. Eu desfid

asemenea ineptii. Pentru ca nu ma bazez decat pe judecata mea, pe ratiunea mea indestructibil legata de simturile mele. Mai departe, neantul vorbelor goale. Frumoase, captivante, dar goale.

Domnul Alfa isi priveste prietenul indelung, tacut, ingandurat. Uneori, un zambet discret flutura peste chipul sau luminos, calm. Alteori, umbra unei tristeti. Domnul Omega il tintuie cu priviri incisive, reci, corozive; asteapta cu aer superior, zdrobitor, replica celuilalt. Domnul Alfa, dupa ce isi apleaca fruntea o vreme, cu ochii in pamant, ofta retinut, isi ridica privirile si, in loc de replica, intreba cu glas domol.

-Spune-mi, esti crestin?

- Da, sunt! Raspunse cam intepat domnul Omega. Doar stii si tu ca sunt crestin.

- Crezi in Dumnezeu? Il chestiona mai departe, cu un vadit aer de blandete, domnul Alfa.

- Desigur, cred in Dumnezeu! Raspunse promt, sententios domnul Omega.

Domnul Alfa tacu iarasi cateva clipe lungi, jucandu-se cu niste chei, dupa care intreba curios.

-M-ar interesa sa stiu daca l-ai vazut vreodata pe Dumnezeu. Sau daca l-ai pipait. Ori macar daca l-ai auzit. As vrea sa stiu cum arata, ce fel de glas are, care-I sunt trasaturile. Ai putea sa mi-l descrii?

Luat prin surprindere, domnul Omega vru sa gesticuleze violent, se opri, era totusi un om bine educat. Raspunse promt.

-Nu!

Domnul Alfa isi urma neabatut rationamentul sau calm, greu, ca un buldozer niveland drumurile Cetatii.

- Crestinii spun ca Diavolulumbla pe pamant si face rau oamenilor, ispitindu-I cu tot felul de tentatii pacatoase, placeri desarte, imorale. Asa e?

- Exact! Raspunse umil domnul Omega.

- L-ai vazut vreodata pe Diavol? Intreba candid domnul Alfa.

- Nu! Pocni, ca un foc de pistol, raspunsul nervos al domnului Omega. Atata doar ca pistolul acela nu era altceva decat un pistol cu dopuri. O jucarie inofensiva. Inofensiv, devenise acum, si domnul Omega.

Si iarasi se intinse, intre cei doi domni, prieteni vechi, o tacere grea, ca lespedea de pe sarcofagul lui Tutankamon.

(poza pag. 91)

Primul care sfasie tacerea fu domnul Alfa. Vorbi simplu, fara nici un strop de rautate, poate doar cu un fior amical de dojana, tonul vocii sale era insa penetrant. Persuasiv.

- Atunci, draga prietene, ori nu esti cinstit cu tine insuti, ori simturile tale te insala. Altfel spus, te afli in eroare. Mai grav ar fi daca nici tu n-ai cauta, cu tot dinadinsul, sa te minti, si nici simturile nu te-ar insela. Iar chestia asta se numeste prostie. A treia variabila nu exista. Ai priceput? Invata, prietene, sa cunosti mai bine fiinta care se ascunde in tine. Fiinta ezoterica. Aceasta fiind, de altfel, si regula de aur an Masonerie: “ *Cunoaste-te pe tine insuti…*”

2.3. *ARTA REGALA ANTICA*

Arta Regala a lumii antice este greu, foarte greu, daca nu imposibil de descifrat. Chiar si operele unor scriitori – mult anteriori reputatei Scoli din Alexandria – precum Piatgora, Platon, Aristotel sau Plinius, fenomenul initiatic este atins tangential, din auzite, din surse indirecte, ca un slagar cantat dupa ureche. Lipseau *izvoarele scrise*. Iar *izvoarele orale* sunt impenetrabile.

Confreriile antice detineau un rezaur urias de secrete, circumscrise universului celor sapte arte liberale: **Aritmetica, Gramatica, Logica, Retorica, Geometria, Muzica si Astronomia.**

Cei ce practicau virtutile Artei Regale, pe vremea faraonilor, cunosteau nu doar secretele constructiilor magnifice – temple, piramide, sanctuare – asa cum mai cred inca, in mod pueril, unii istorici si astazi, ci stapaneau legile retoricii si ale logicii, conosteau mersul Pamantului in jurul Soarelui, teoria pluralitatii lumilor in spatiul cosmic, formarea Caii Lactee si deplasarea spre rosu a spectrului intregalactic, mareele produse de gravitatia lunara si teoria atractiei universale. *Strabon* ne spune ca initiatii confreriilor ezoterice foloseau telescopul si oglinzile concave, stiau ce este refractia luminii si de ce se produc vibratiile pendulului. Savantul Saint-Yves D'Alveydre, intratatul sau amplu "Mission des juifs" scrie, surprins si el, despre uluitoarele descoperiri facute in lumea oculta a templelor: *" Fizicienii din lumea noastra ar fi profund socati in fata sacerdotilor egipteni, care manuiau fulgerul, asa cum folosim noi caldura astazi, si il faceau sa coboare si sa cada exact acolo unde voiau*".

Faimosul si teribilul *Foc Grecesc*, despre care vorbeste Ctesias – un amestec realizat din salpetru, sulf si o hidrocarbura – fusese folosit deja de initiatii Templelor sumeriene, cu doua milenii mai inainte.

Pitagora, Herodot ori *Pausanias* noteaza, intr-o forma sau alta, inmulte din lucrarile lor, faptul ca majoritatea misterelor sumeriene, egiptene ori grecesti nu era altceva decat valul dens sub care marii initiati ai confreriilor oculte tineau ascunse stiintele si artele pe care le practicau si pe care nu le trasmiteau decat pe patul de moarte si exclusiv pe cale orala: contructia imenselor edificii, topirea si modelarea metalelor, proportia de aur, astronomia, geometria, filozofia, energiile ezoterice, alchimia, medicina, stiinta numerelor, etc.

Democrit ne vorbeste, in studiile sale, ca initiatii Templului lui Osiris cunosteau producerea artificiala a pietrelor pretioase, a sticlei maleabile, foloseau flacara vesnica, vopsele care nu se alterau niciodata si acumulatori de energie electrica ce puteau fi reincarcati o data la cincizeci de ani

Valerius, despre aceeasi initiati, afirma ca stiau produce si folosi praful de pusca si " *palosul de foc*" cu ajutorul caruia despicau piatra zidurilor groase de sapte coti.

Iar *Hippocrate*, el insusi unul din marii initiati ai lumii antice, stapanea secretele circulatiei sanguine, ale sistemului nervos central si periferic, opera pe coloana vertebrala, executa trasplant de organe si vindeca boli psihice.

De ce toate aceste informatii – de o enorma importanta stiintifica si practica – apartinand lumii antice, sunt atat de putin cunoscute, sau necunoscute deloc, ori, pur si simplu, reinventate peste o mie sau doua mii de ani? De ce s-a rupt, la un moment dat, firul firesc al continuitatii? Ce mister malefic planeaza asupra acestor nebuloase lucruri? Raspunsul este de o dezarmanta simplitate: *Arta Regala a antichitatii se afla inchisa in Temple*. *In depozite exclusiv orale*. Nimic, absolut nimic nu era scris, de teama ca secretele sa nu cada in mana profanilor sau dusmanilor. Ajungem, astfel, la acele

fastuoase mistere ale inceputului, despre care toata lumea stie cate ceva, discuta, se minuneaza, dar nimeni nu le cunoaste in amanunt, in structura lor intima. " *Pentru Egipt* – scrie Papus – *in ale carui confrerii initiatice s-au format cei mai mari barbati evrei, greci si romani, ne putem intoarce la obarsii, cu mai mult de zece mii de ani in urma, ceea ce ne arata destul de limpede cat sunt de false cronicile clasice si istoriile oficiale*".

Dand la o parte obscuritatea voita cu care parintii Masoneriei Universale isi acopereau – in vechea antichitate – simbolurile lor sau tacerea lor, vom descoperi oralitatea ca unic mijloc de pastrare si trasmitere, din generatie in generatie, a principiilor fundamentale ale doctrinei lor, a normelor de baza, a informatiilor de sacrament. Simbolurile, unele extrem de sofisticate, ii opreau pe profani sa treaca pragul interzis, catre zona cunosterii ezoterice.

(poza pag. 95)

Chiar si in anul de gratie 1721, al Erei Crestine, *James Anderson* folosea expresia" *landmarks*" exclusiv ca pe un simbol. Marea eroare a acelor de dupa el a fost ca acestia au luat termenul ca atare, folosit in arhitectura. In acelasi pacat, de altfel, mai care zilele noastre, cade si un cercetator de talie mondiala al fenomenului masonic – *Christian Jacq* – care scrie intr-un prestigiu tratat, ca, pur si simplu, " *faimoasele landmark-uri nu erau altceva decat marcari geometrice, care marcheaza, pe sol, centrul si unghiurile viitorului edificiu. A pune landmark-urile inseamna a crea locul de plasare a Templului si nu de a compune regulamente administrative*". Ii scuzam, desigur, lui Christian Jack, aceasta greseala minora pe langa celelalye merite – uriase – in descifarea Universului Masonic. Eroarea a fost posibila pentru ca autorul – in doua stiinte radical diferite: stiinta constructiei materiale a templului si stiinta constructiei materiale a omului – a folosit acelasi instrument de masura, control si raportare, cu o singura conotatie in geometria aplicata: LANDMARK-ul. Si astfel, din neputinta de a accede in sfera ezotericului, unde dintotdeauna a evoluat fenomenul masonic, din ignorarea primordialitatii traditiilor orale, din lipsa unor izvoare scrise, din analiza superficiala a simbolurilor, cercetatorul istoric – chiar si cel de buna credinta – poate esua lamentabil in concluzii aiuritoare, de genul celor amintite mai sus. Asa se instaleaza ambiguitatea, confuzia,opacitatea. Inlocuind insa cuvantul "*landmarks*" cu *continutul traditiilor orale masonice*, redand expresiei " landmarks" incarcatura simbolistica pe care i-o conferise James Anderson, se face imediat lumina. Intelesul ocult al landmark-urilor *fiind acela de pastrare nealterata a stravechilor traditii orale*.

2.4. *VARIANTE SCRISE ALE LANDMARK-URILOR*

In Declaratia de principii de la Lausanne, din 6 septembrie 1875, se spune: " *Masoneria este o institutie de fraternitate universala, a carei origine urca pana in leaganul societatii umane*". De acolo, din acele inceputuri imemoriale, ne vin traditiile orale ale Masoneriei Universale: *Landmark-urile*. Si abia incepand cu cel de-al XVIII-lea veac al Erei Crestine, sub semnul desferecator al Renasterii, diferiti cercetatori au trecut in pagina acele veritabile *pietre de hotar ale Masoneriei*, trasmise pana atunci, din maestru in discipol, doar pe cale orala. Nu au fost deloc putini investigatorii lansati pe urmele Landmark-urilor. Dimpotriva, existand la un moment dat pericolul inflatiei de

cercetatori ai Landmark-urilor. Unii au redactat 20 de reguli fundamentale, altii 17, sau 25, sau 30, ori numai 9 principii de baza. Unii, mai sintetici, au redactat doar 7. Dar au existat texte in care Landmark-urile se intindeau pe 40 de puncte, altele pe 50. A fost redactat un text care cuprindea fix 53 de reguli fundamentale. Fiecare dupa spiritul sau de onestitate, dupa cacitatea de sinteza sau dupa izvoarele la care a avut acces. Trebuie sa recunoastem ca au existat si multi autori care au fabulat, au inventat pur si simplu noi reguli pe care le-au strecurat printre cele autentice. *Clio*, zeita istoriei – impartiala, rece si grava – i-a uitat pe majoritatea acelor scribi, care au dorit sa intre in memoria colectiva, daca nu prin efractie, cel putin pe usa din spatele casei. Suverana, doamna Clio, i-a ignorat. I-a impins in derizoriu. Si nu retinut decat patru variante scrise ale Landmark-urilor, redactate de patru autori seriosi (de fapt, mai seriosi decat altii, ar fi cel mai corect spus), eminente ale studierii Fenomenului Masonic Universal, ramase in posteritate: *Albert Mackay, Josef D. Evans, Roscoe Pound* si *J. C. Findel*.

Dincolo de orice interpretare a traditiilor orale, dincolo de puterea de sinteza a cercetatorilor, toate Landmark-urile cuprind, in miezul lor etern, trei principii de baza, pe care le vom gasi si ca legi fundamentale in Codul Etic al Masoneriei Universale:

1 - Principiul dragostei fraterne

Aici este inchegata credinta ca intrega umanitate trebuie privita si inteleasa ca o mare si unica familie. Religiile diferite nu trebuie sa dispara, ci sa uneasca, Marele Arhitect Al Universului fiind unic, dar avand chipuri si nume diferite. Granitele nu ar trebui sa dezbine, ci sa stranga la un loc pamantenii, intr-o singura mare comunitate, pamantul pe care traim fiind unic si indivizibil. Limbile diferite nu ar trebui sa ridice ziduri de inchisoare pentru popoarele pamantului, ci punti de legatura intre toti oamenii, spiritul fratern vorbind o singura si universala limba: **iubirea.**

2 – Principiul ajutorului

Aici se naste *celebrul lant masonic*. Spiritul caritabil este cel care da adevarata masura conditiei umane. Orice gest de iubire, orice cuvant frumos, orice atitudine prietenoasa, nu sunt decat meschine manifestari, daca nu au ca suport ajutorul real. Practic. Concret. Ajutorul poate fi un sfat bun la nevoie, sau deschiderea unei oportunitati pentru cel ce cauta sa-si realizeze un ideal, ori facilitarea unei relatii benefice, sau un ajutor banesc, sau spijin material, sau imprumut financiar. Ajutorul trebuie sa fie plenar, total si discret. Sprijinul nu trebuie sa umileasca, ci trebuie efectiv sa ajute, iar cel ajutat sa-si pastreze nestirba demnitatea personala.

(poza pag. 99)

3 – Principiul adevarului

Aici se afla sediul acelei *Magna Ars Latomorum* (Marea Arta a Vietii) sau *Stiinta Nobila*, cum i se mai spune, ori *Arta Regala* cum au numit-o unii mari corifei ai Renasterii.

Esenta Artei Regale inseamna punerea in practica a tezaurului de invataminte, desprins in lungul proces de initiere. Initierea, fara indoiala, face din *mason* un rege, propriul sau rege, suveran, stapan. Totodata, fiind si regele naturii, in care el isi deschide drum catre Adevar.

Principiul Adevarului consta in regenararea spirituala a fratilor. In dezvoltarea lor catre Empireu. Catre cunoasterea de sine, catre depasirea de sine, pana la depasirea celor mai inalte culmi spirituale, cand *omul* din *om* devine *supraom*. Walter Leslie Wilmshurst, in celebra sa carte " Semnificatia Masoneriei", editata in 1933 si reeditata in 1980, scrie cu puterea de persuasiune a Adevarului etern: " *Scopul dintotdeauna al Misterelor Antichitatii si scopul real al Masoneriei Moderne a fost evolutia omului din om in supraom*".

Landmark-urile dureaza vesnic. De mii de ani, ele sunt borne obligatorii pe traseul devenirii unui mason, fara de care, Confreria ca atare si-ar pierde orice sens. Fara Landmark-uri, Ordinul Masonic, nu poate exista. Landmark-urile sunt temelia pe care se aseaza orice constructie masonica. Orice corp masonic, din lumea larga, indiferent de rituri, ritualuri si grade, are o structura interioara perena: acestea sunt Landmark-urile. Pietre de hotar ale Artei Regale, care au valoare generala, obligatorie si nestramutata. " *Pietrele de hotar* – afirma Prea Ilustrul Frate Gheorghe Comanescu, fost Mare Maestru al M. L. N. R. , in cartea sa " Memento Masonic", tiparita in 2001 - *trebuie sa contina chintesenta ideologiei, filozofiei masonice si sa indice terenul sau intinderea, inlauntrul carora trebuie sa activeze lojile si membrii ei. Ele trebuie sa fie invariabile, pentru a pastra unitatea fraternitatii si caracterul ei universal. Ele trebuie totodata, sa constituie legea de baza, fundamentul cu caracter absolut, general si peste tot invariabil, dreptul masonic, unul si acelasi peste tot globul*". Dincolo de aceasta superba definitie, credem ca nu se mai poate adauga nimic.

2.5. *LANDMARK-URILE REDACTATE DE ALBERT MACKAY*

1. Modul de recunostere.
2. Impartirea masoneriei simbolice in trei garde.
3. Legenda gradului trei.
4. Conducerea Ordinului de catre un presedinte, cu titlu de Mare Maestru, care va fi ales dintre coloanele Ordinului.
5. Prerogativa Marelui Maestru de a conduce Ordinul.
6. Prerogativa Marelui Maestru de a acorda grade in timpuri neobisnuite.
7. Prerogativa Marelui Maestru de a acorda dispense pentru deschiderea si tinerea lucrarilor unei loji.
8. Prerogativa Marelui Maestru de a crea masoni, chiar fara late formalitati.
9. Indatorirea, pentru masoni, de a se intruni in loji.
10. Conducerea lucrarilor unei loji de catre un Maestru Venerabil si doi Supraveghetori.
11. Obligatia, pentru orice loja intrunita, de a fi acoperita cum se cuvine.
12. Dreptul oricarui mason de a participa la orice adunare generala a Ordinului si de a preda instructiuni reprezentantilor sai.

13. Dreptul fiecarui mason de a face apel contra deciziei fratilor sai, la Adunarea Lojilor, a Marilor Loji sau la Adunarile Generale.

14. Dreptul fiecarui mason de a putea vizita orice loja regulara si de a participa la lucrarile ei.

15. Obligatia masonilor de a se ajuta reciproc.

16. Nici o loja nu are dreptul sa se amestece in treburile altei loji si nici de a acorda grade unor frati din alte loji.

17. Orice mason este supus legilor si dispozitiunilor acelei jurisdictii masonice, inlauntrul careia domiciliaza, chiar daca nu este membru al unei loji din acel loc.

18. Un candidat la calitatea de mason trebuie sa indeplineasca urmatoarele conditii: sa fie de sex barbatesc, nemutilat, sa fie om liber si de varsta matura.

19. Credinta in Dumnezeu, ca fiind Marele Arhitect Al Universului.

20. Credinta in nemurirea sufletului.

21. Cartea Legilor Sacre trebuie sa faca parte din uneltele unei loji.

22. Egalitatea intre toti fratii.

23. Pastrarea secretului Ordinului.

24. Formarea unei stiinte speculative pe fundamentul unui mestesug operativ si intrebuintarea, precum si explicarea simbolismului Masonic, pornind de la Templul lui Solomon, la Arta Regala.

(poza pag,103)

25. Nu este permis ca aceste vechi principii sa fie modificate vreodata.

Asa si atat a reusit sa culeaga, sa sintetizeze si sa redacteze Albert Mackay, din vechile traditii orale masonice, platind desigur un greu tribut influentelor – nu totdeauna faste – ale epocii sale. Relativ la aceste influente, ne ingaduim – cu respectul datorat marilor nostri inaintasi – cateva modeste comentarii pe marginea Landmark-urilor redactate de Albert Mackay:

1- Cuvantul “ *presedinte*”, de la punctul 4, nu apartine nicidecum vechilor traditii orale ale Ordinului Masonic. Este o inventie recenta – in lexicul universal a corporatiilor burgheze, subsumand sensul de alegere democratica a unui conducator. Niciodata Marele Maestru – ca sef suprem al unei confrerii initiatice – nu a fost numit presedinte. Nici *Imamul* nu poate fi numit presedintele unei moschei; nici *Parohul* presedintele bisericii; nici *Staretul*, presedintele unei manastiri. Si, cu atat mai mult, Marele Maestru al unei Loji Masonice. Notiunea de presedinte desacralizeaza profund continul ezoteric al puterii Marelui Maestru. Marele Preot al Templului lui Osiris – desi era ales, in mod democratic, de conclavul sacerdotilor – nu I se putea spune nici in gluma “ *domnule presedinte*”. Sa ni-l imaginam pe divinul Platon, chemat de catre discipolii sai cu apelativul “ presedinte”? Dar pe Akhenaton? Dar pe Jacques de Molay? Hermes Trismegistus l-ar fi considerat, pur si simplu, o blasfemie. Implacabil, insa,timpurile se schimba. Ceva se pierde si ceva se aduce. Se nascuse deja Charles Louis de Secondat, baron de la Brede, mai cunoscut decat celebrul sau nume Montesquieu (1669-1755), mason inca din 1730, care a inventat expresia de “ presendinte”, in faimosul sau tratat “ Spiritul Legilor”, rext care a influentat decisiv veacurile urmatoare. De aproape trei sute de ani, cuvantul “ presedinte” a facut o stralucita cariera internationala. Iar Masoneria – desi caracteristicile

ei definitorii sunt radical altele decat cele ale lumii profane, desi aceasta Confrerie Initiatica Universala garviteaza exclusiv in sfera elitelor – totusi nu s-a putut abstrage presiunii influentelor din epoca, cuvantul " presedinte" rasarind, cand si cand, colo si colo, in textele ei sacre.

2 – Un alt element, tributar unei amunite morale di vremea lui Mackay, se afla redactat la punctul opt. Adica, " *Marele Maestru poate crea masoni fara alte formalitati*". Inainte de orice, trebuie spus ca aceasta prevedere, introdusa de Albert Mackay, contituie un teribil atentat la stravechea autonomie a Lojilor (Templelor). Numai Lojile (Templele) dispuneau de puterea absoluta de a initia noi membri in Ordin. Si iata ca, in timpurile moderne – sub falsul vesmant al innoirii – apare o fisura in acest admirabil monolit: Masoneria Universala. Seful suprem al unei Mari Loji poate consacra masoni, cand vrea el, unde vrea si pe cine vrea, spulberand orice criterii si formalitati care tin exclusiv de sacramentul institutiei. Si-ar putea oare inchipui vreodata Suveranul Pontif de la Roma ca ar putea consacra, intre zidurile tainice ale Vaticanului, vreun episcop, nerespectand sfintele formalitati? Nu-i decat o simpla intrebare retorica. Asadar, adio verificari – in aceasta situatie – a candidatilor la initiere, adio trecerea probelor, adio ritual. Au disparut cei trei ani de pregatire de pe vremea lui Zamolxis, sau cei cinci de pe timpul lui Pitagora. Traim alte vremuri. Lumea se grabeste. Nu mai are timp de… formalitati. Iar daca Marelui Maestru ii conferim atributul de " presedinte" din lumea profana – care poate imparti, in stanga si in dreapta, grade, functii si medalii – de ce nu ar face si Masoni la…apelul de seara? Este o grava abatere de la vechile traditii orale ale Masoneriei Universale. Nu credem, in ruptul capului, ca Orpheu, sau Heraclit, sau Rosen Kreutz, ori mai catre timpurile noastre Emmanuel Swedenborg, ar fi permis ca un barbat – oricat de eminent ar fi – sa primeasca gradul de consacrare in Ordin, fara a se indeplini intocmai toate formele sacre cerute de vechile traditii orale, ci doar prin vointa, fatalmente subiectiva, a celui care, vremelnic, este investit cu puterile sacre ale Marelui Maestru.

3- Termenul " *speculativ*", care apare in redactarea punctului 24, este, de asemenea, o creatie a veacului al XVIII-lea. Masonii tineri simteau – firesc – o nevoie imperioasa de a se desparti cat mai repede de trecut. Trecut uneori nebulos, alteori tenebros. Erau inteligenti acei tineri, erau grabiti si dornici de afirmare. Ii astepta insa un urcus greu. Adeseori, ca o Golgota. Pe acest lung si temerar suis, catre prezentul nostru, s-au comis, evident, si erori. Fratii nostri de atunci erau si ei tot oameni: cu tarele, cu orgoliile, cu slabiciunile lor. Numai Mantuitorul Iisus – fiind Fiul lui Dumnezeu – nu a savarsit pacate pe drumul Golgotei. Masonii, da! Unul din aceste pacate istorice a fost (si mai este inca pe alocuri si azi) spintecarea Masoneriei Universale in doua uriase felii: *speculativa* si *operativa*. Pacat in care cade si prea ilustrul Albert Mackay.

In cea mai mare parte, insa, Landmark-urile lui Mackay pastreaza – viu si nealterat – spiritul vechilor traditii masonice orale. Inclusiv, simbolurile Artei Regale: loja, gradele, legenda lui Hiram, coloanele, Maestrul Venerabil, Supraveghetorii, acoperirea, omul liber, uneltele, Cartea Legilor, etc.

2.6.*LANDMARK-URILE REDACTATE DE JOSEPH D. EVANS*

1. Landmark-urile reprezinta acele mistere ezoterice ale Masoneriei, care sunt stabilite, in mod clar, in ritual, intre care: semnul, cuvantul si atingerea, precum si legenda gradului trei.

2. Orice candidat trebuie, inainte de a fi primit, sa confirme credinta sa intr-un Dumnezeu etern si adevarat, creatorul si conducatorul Universului si in nemurirea sufletului.

3. Orice candidat, caruia i se face onoarea de a fi primit in Masonerie, trebuie sa fie de sex barbatesc, liber nascut, de varsta matura, sa nu fie castrat, sa nu fie femeie, nici un om imoral, ci de buna reputatie, fara betesuguri fizice sau psihice, defecte care l-ar face inapt sa invete si sa munceasca.

4. Nici un candidat nu poate fi intrebat despre convingerile sale politice sau religioase, nici nu este permis a se purta discutii despre aceste chestiuni intr-o adunare a Ordinului.

5. Dreptul lojii de a decide ea singura cine poate fi primit (initiat) sau afiliat. Este un drept fundamental si inalienabil al lojii, care nu poate fi supus nici unui drept de dispensa sau vreunei alte masuri jurisdictionale din partea nimanui.

6. Votul pentru candidati este secret si inviolabil.

7. Daca Maestrul Venerabil al unei loji a hotarat intr-o problema, nu exista recurs impotriva acestei hotarari in cadrul lojii.

8. Loja nu-l poate interoga pe Maestrul Venerabil, cu alte cuvinte, loja nu-l poate pune pe Maestrul Venerabil in fata instantei de judecata a propriei sale loji. Evident, Maestrul Venerabil poate fi trimis in judecata in fata forului juridic al Marilor Demnitari ai Marii Loji.

9. Marele Maestru are prerogativa de a prezida orice fel de lucrari ale Ordinului – inauntrul Marii Loji careia ii apartine – fie in Marea Loja insasi, die intr-o loja care tine de Obedienta acestei Mari Loji.

Joseph D. Evans s-a dovedit, categoric, mai sintetic decat Albert Mackay. A eliminat multe amanunte. Multe lucruri simple, fara semnificatii decisive. Dar, din nefericire, a aruncat peste bord si unele elemente esentiale pentru Ordinul Masonic: *dreptul de vizitare, spiritul de egalitate, legea secretului, Cartea Sacra,* etc.

In schimb, textul lui Evans stipuleaza, la punctul 5, dreptul fundamental si inalienabil al lojii de a decide singura cine poate fi initiat. Drept care nu mai este conferit si Marelui Maestru, nici macar prin puterea de exceptie a dispensei. Este un pas mare spre normalitatea traditionala a Masoneriei Universale.

Textul redactat de Joseph D. Evans ramane, totusi, atins de acel defect specific eruditilor superficiali: *confuzia*. Nu este suficient doar sa stii carte multa, sa citesti un munte de carti, ci mai trebuie adaugat, cu necesitate, si spiritul de ordine, de asezare, intr-o schema riguros trasata, lipede si usor asimilabila, exact a acelor esente de care avem nevoie in tratarea unui subiect asumat. Ori, subiectul, aici, sunt tocmai traditiile orale ale Confreriei. Adica, acele esente ale *Doctrinei* fara de care *Ordinul Masonic* nu poate exista. Rezltatul, in redactarea lui Evans, fiind un subiect nebulos.

2.7. *LANDMARK-URILE REDACTATE DE ROSCOE POUND*

1. Credinta in Dumnezeu.

2. Credinta in nemurirea sufletului.
3. Cartea Legilor Sacre nu poate lipsi din inzestrarea lojii masonice.
4. Legenda gradului trei.
5. Secretul Masonic.
6. Simbolismul preluat din uzanta lojilor operative.
7. Obligativitatea sexului barbatesc, a descendentei din parinti liberi si a varstei potrivite.

Textul lui *Roscoe Pound* straluceste printr-o conciziune deloc meritorie. Aduce, mai degraba, a sumar. A succint. Si, inerent, multe pietre de hotar ale Artei Regale se disipeaza in décor. Dispar pe traseu. Se pierd. Cineva ar fi, poate, tentat sa spuna ca ramabe esenta. La urma urmei, fiecare avem dreptul la un punct de vedere. Dar, ce este esenta? Care este, de pilda, esenta oului? Coaja, albusul, galbenusul sau germenele vital din albus? Poate exista un ou, fara vreunul din aceste elemente constitutive de baza? Evident, nu! Oul poate avea o multime de alte caracteristici: mare, mic, pistruiat, verde sau alb, vechi sai proaspat sau incondeiat, etc, dar acestea nu sunt trasaturi definitorii. Esenta fiind constituita tocmai din acele elemente care dau chip si identitate unui corp. Iar Corpul Masonic nu poate avea nici chip, nici identitate fara integralitatea principiilor si normelor fundamentale tezaurizate – repetam: *de mii de ani!* – in traditiile sale orale. Q. E. D.

Din textul lui *Roscoe Pound* nu va ramane, desigur, posteritatii, decat o imagine palida si trunchiata a ceea ce, *in realitate, a fost, este si va fi una din cele mai grandioase constructii ale spiritului uman:* **Masoneria Universala.**

2.8. *LANDMARK-URILE REDACTATE DE J. C. FINDEL*

1. Candidatul este obligat sa aiba o conceptie religiosa generala, cu care toti fratii sa fie de acord, respectiv conceptul universal de spiritualitate, fara a se tine seama de diferenta de credinta sau conceptii metafizice.

2. Ordinul Masonic este definit ca fiind Centrul Universal de asociere a tuturor oaamenilor liberi si de buna reputatie, asociere ce se ridica deasupra tuturor barierelor din viata profana, separari provocate prin: rang, pozitie sociala, religie, nationalitate, rasa si apartenenta politica.

3. Apartenenta fiecarui frate mason la intregul Ordin, de unde deriva dreptul fiecaruia de a vizita toate lojile june si perfecte, precum si dreptul de a fi acceptat, afiliat, regularizat. Masoneria este universala, iar masonii construiesc o singura loja.

4. Conditiile pentru primire sunt: libertatea de gandire, pregatire intelectuala superioara, varsta matura, moralitatea neatinsa, comportarea ireprosabila, reputatia buna, precum si obligatia de a culege referinte despre orice candidat.

5. Asezarea intregii vieti masonice pe principiul care stipuleaza ca orice deosebire intre masoni sa se bazeze exclusiv pe adevarata valoare launtrica si pe meritele proprii, iar nu pe considerentele intamplatoare ale vietii profane, precum si pe principiul deplinei egalitati intre frati.

6. obligativitatea ca toate divergentele dintre membrii Ordinului sa fie solutionate, pe cat posibil, inlauntrul cercului fratern, orecum si indatorirea de supunere in fata deciziilor lojilor, respectiv ale Marii Loji.

(poza pag 111)

7. Imperativul armoniei, al dragostei fraterne si al efortului de educare morala a propriei persoane; iterdictia de a provoca, in loja, certuri personale si, mai ales, discutii politice si religioase.

8. Obligatia tacerii fata de profani, pastrarea secretului asupra semnelor de recunoastere si a traditilor masonice, indatorirea de acoperire a lojii.

9. Dreptul fiecarui mason – inclusiv al discipolilor – de a participa la intocmirea Constitutiilor si Regulamentelor Generale, precum si la alegerea demnitarilor, ca si dreptul de a fi reprezentat in Marea Loja.

Iata, in sfarsit, un text care cuprinde – intr-o frumoasa si eleganta redactare – aproape intregul continut al vechilor traditii orale ale Masoneriei. In aceste Landmark-uri, Arat Regala este la ea acasa. In textul lui *Findel* se observa, cu usurinta, faimoasa rigoare nemteasca, acuratetea spiritului saxon, cu formidabila lui propensiune spre ordine, disciplina si precizie. In redactarea Landmark-urilor de catre *Findel*, fiecare piatra de hotar se afla la locul ei, punand in lumina un intreg evantai de norme fundamentale. Accentul este pus, aici, exact pe acele valori perene, nepieritoare, care au facut din Ordinul Masonic cel mai longeviv ordin ezoteric din lume, Templul spiritual in care poate accede orice om liber si de bune moravuri si care doreste sa faca bine oamenilor.

Socotim ca este firesc si drept – si onorant pentru autorul acestui Tratat Masonic – sa introduca, in prezentul capitol, si cele doua variante ale Landmark-urilor, asa cum au fost ele adopatate la Conventele Marii Loji Nationale din Romania, din lunile martie si noiembrie ale anului 2000, ca facand parte inseparabila din corpul *Constitutiei Ordinului Masonic Roman.*

2.9. *LANMARK-URILE DIN CONSTITUTIA MARII LOJI NATIONALE DIN ROMANIA (PRIMA VARIANTA)*

1. Existenat modurilor de recunoastere masonica.
2. Diviziunea Masoneriei Simbolice (albastre) in trei grade.
3. Legenda gradului trei.
4. Conducerea Marii Loji Nationale din Romania de catre un Mare Maestru ales.
5. Prerogativa Marelui Maestru de a conduce toate Adunarile Marii Loji Nationale din Romania.
6. Prerogativa Marelui Maestru de a acorda dispense.
7. Prerogativa Marelui Maestru de a deschide si de a conduce Tinutele Lojlor.
8. Prerogativa Marelui Maestru de a consacra masoni ” la vedere si sub sabie”, intr-o loja regulara.
9. Obligatia pentru masoni de a se reuni in loja.
10. Conducerea loji de catre Maestrul Venerabil si cei doi Supraveghetori.
11. Obligatia pentru loja de a lucra acoperit.
12. Dreptul masonilor de a fi reprezentati in toate adunarile generale, altele decat cele ale propriilor lor loji.
13. Dreptul masonilor de a face apel la Marea Loja fata de o decizie luata de propriile lor loji.

14. Dreptul masonilor de a vizita alte loji.
15. Obligatia masonilor de a se ajuta reciproc.
16. Autonomia fiecarei loji: ea nu poate interveni in treburile altei loji si nici nu poate acorda grade fratilor care sunt membri in alte loji.
17. Fratii trebuie sa se supuna Jurisdictiei Masonice a locului unde isi au resedinta.
18. Obligatia pentru fiecare candidat de a fi un om nemutilat, nascut liber si de varsta matura.
19. Credinta in Dumnezeu, devenit generic Marele Arhitect Al Universului.
20. Credinta intr-o existenta viitoare.
21. Prezenta Cartii Legolir Sacre in fiecare loja.
22. Egalitatea intre toti masonii.
23. Pastrarea secretului masonic.
24. Existenta simbolismului, in primul rand a celui ce porneste de la Templul lui Solomon.
25. Supremul Landmark este acela ca Landmark-urile nu pot fi niciodata modificate.

2.10. *LANDMARK-URILE DIN CONSTITUTIA MARII LOJI NATIONALE DIN ROMANIA (A DOUA VARIANTA)*

1. Landmark-urile sunt acele admirabile reguli din misterele ezoterice ale Masoneriei, care sunt continute, in mod clar, in ritualuri. Printre ele se numara: semnele, cuvintele si atingerile, precum si legenda celui de al treilea grad.
2. Oricine solicita accederea la privilegiul Masoneriei trebuie sa declare, inaintea primirii sale, credinta intr-un Dumnezeu vesnic si adevarat, Creatorul si Conducatorul Universului, precum si credinta in nemurirea sufletului.
3. Fiecare candidat – pentru onoarea Masoneriei – trebuie sa fie un om nascut liber, chibzuit, de varsta matura, sa nu fie eunuc, sa nu fie femeie, sa nu fie imoral sau certaret, ci un om de buna reputatie, fara defecte fizice sau sufletesti, care l-ar face incapabil sa invete si sa practice Arta Regala.
4. Nici un candidat nu poate fi chestionat asupra credintei sale religioase sau asupra parerilor sale politice. De asemenea, aceste probleme nu pot fi discutate in nici o adunare a Confreriei.
5. Dreptul lojii de a horari singura cine sa fie primit si initiat este de necontestat si nu poate exista nici o dispensa sau reglementare prin lege, din nici o parte, impotriva acestui drept.
6. Votarea asupra primirii candidatului este secreta si inviolabila si se face cu bile.
7. Atunci cand Maestrul Venerabil al unei loji hotaraste intr-o problema, nu se poate face nici un fel de apel impotriva deciziei sale.
8. O loja nu-l poate interoga pe Maestrul ei Venerabil. Asta inseamna ca loja nu-si poate trimite Maestrul Venerabil in fata propriului Tribunal, ci numai in fata Tribunalului Marii Loji.
9. Este privilegiul Marelui Maestru, la orice fel de lucrare a Ordinului Masonic, sa aiba conducerea, indiferent daca se afla in Marea Loja sau intr-o loja; de asemenea, sa exercite conducerea executiva a Marii Loji in pauzele dintre Conventuri.

2.11. *LANDMARK-URILE, UN UNIVERS DE SIMBOLURI*

In ultimele trei veacuri, a fost scrisa si rescrisa, citita si recitita, o intrega literatura despre Fenomenul Masonic Universal. Uriasa Renastere – spirituala in esenta ei – care a urmat sumbrului, taciturnului si intunecatului Ev Mediu, isi facuse, cu prisosinta, datoria si in spatiul ocult al Masoneriei. Valul misterelor multimilenare fusese, partial, ridicat, odata cu prima Constitutie moderna a Masonerie, elaborata de James Anderson. Lumea intreaga – dupa o lunga, foarte lunga tacere – avea sa afle, in sfarsit, cu o grandioasa uimire, despre existenta unui prodigios izvor de lumina ascuns, pana atunci, in structura unei confrerii de tip initiatic, invaluita intr-o totala tina. Multi cercetatori – savanti, carturari, istorici, oameni de cultura, stiinta si arta – si-au luminat spiritele in undele ezoterice ale acestui izvor. Dar, si mai multi si-au ars aripile in dogoarea luminii, disparand in neant. Cazand din istorie. Iar, pe altii, la fel de multi, lumina aceea, pru si simplu, i-a orbit, nemaifiind in stare sa patrunda, dincolo de adevarul material, formal, exterior, dincolo de carapacea sonora sau grafica a cuvintelor, in interiorul simbolurilor cuprinse in celebrele Landmark-uri Masonice. Fenomenul Masonic nu a mai putut fi decelat. Ci doar oglindit in dimensiunile sale vizibile. Invizibilul – spiritul – a fost privilegiul doar al celor alesi. Al acelor ilustri cercetatori, ghidati exclusiv, in demersul lor prometeic, doar de puterea fecunda a Spiritului. Ei singuri au putut avea acces in sfera ezoterica a conditiei umane. Adica, acolo unde isi au sorgintea Landmark-urile Masonice. Sa ne amintim – cu iubire si respect – numele catorva dintre acesti magnifici inaintasi ai nostri: *G. Salmon, J. J. Manget, B. Gorceix* sau *H. P. Blavatsky, Papus, Goethe, Eliphas Levi* sau *E. Swedenborg, R. Guenon, Fulcanelli, Mozart* sau *Rudolf Steiner*. Operele lor stau si astazi temelie oricarei constructii enciclopedice, oricarui efprt de a intelege sublimul mister in care se infasoara inca Ordinul Masonic. Unii autori, mai catre timpurile noastre, cred deja ca au izbutit sa priceapa pe deplin Spiritul ascuns (sau Cuvantul ascuns?) al Masoneriei.

(poza pag.117)

Si se bucura sincer. Nu se prefac. Ceea ce este spre cinstea lor. Dar sinceritatea – chiar cand este insotita de buna credinta – nu este suficienta. Nu ajunge la esente. Nu poate crea certitudini reale. Efectul euforic de placebo se poate totusi obtine, iar bucuria falsului succes se poate intinde, devastatoare, ca o molima. Nu numai marile dureri sunt nefaste, ci si falsele bucurii. Realitatea este ca, evoluand exclusiv in zona psihicului, de cele mai multe ori ne aventuram pe drumuri oarbe. *Integralitatea Adevarului* inca nu a fost relevata. Pentru ca ne izbim – mereu si mereu – de **zidul cunoasterii obiective**: *izvoare materiale, inscrisuri, probe arheologice, obiecte, sofisticate analize de laborator, teze si antiteze* despre un fenomen social sau altul, *conceptii rationaliste* despre univers, *studii* despre evolutia omului, impartirea istoriei pamantului in epoci aiuritoare, care ne blocheaza spiritul la mantinela unor calpe teorii. Acesta este zidul de netrecut al *cunoasterii obiective*. Zidul care paralizeaza *cunoasterea intuitiva*. Ne aflam deja intr-o fatala fundatura istorica. Trebuie sa redam spiritului forta sa divina. Originara. La acest aspect s-a referit prea inteleptul Malraux cand a lansat faimoasa lui sentinta: **Secolul urmator va fi religios sau nu va fi deloc.** Pentru ca a fost creat, mai ales in ultima suta

de ani, un intreg sistem constrangator – istoric, filozofic, stiintific – din care spiritul abia cu greu mai poate evada, cand si cand, slabit, sufocat, interzis de mostruoasa masinarie consumista, materialista, in care ne-am ingropat viitorul, sperand ca vom trai mai bine. Eroare fatala!

Zadarnic omul va cauta sa se inalte pe sine, ca om rational, daca omul spiritual pitit in adancul sau (samanta divina, aprinsa acolo de Dumnezeu, spre a ne reaminti mereu ca El exista) ramane mai departe in preistorie, inchis in cercul vicios al neputintei noastre. Degeaba omul va cuceri planete si astre, zadarnic va zbura cu viteza luminii, daca spiritul sau inca se va tari prin labirintul de fier al cunoasterii obiective. Daca lumea ar fi exclusiv obiectiva, eminamente supusa fortelor materiale, atunci de ce mai visam? De ce am ami creat, de-a lungul mileniilor, nemuritoare opere de arta? Si de ce si de unde atata imperioasa nevoie de religie? Ce fel de civilizatie edificam? Este prea bine cunoscut faptul ca au mai fost si alte mari civilizatii pamantene inaintea noastra. Unele traditii sumeriene afirma ca civilizatia noastra, cea de dupa Marele Potop, ar fi *a treia*. Sacerdotii Templelor Faraonice sustineau ca am fi *a cincea* civilizatie terestra. Incasii au lasat semne ca am fi *a saptea* civilizatie si ultima.

Indubitabil, Terra a mai fost locuita de alte civilizatii umane. Si toate, absolut toate, au disparut. Nu au lasat, in urma lor, decat palide umbre, ca niste fantome ancestrale care ne tulbura, uneori, somnul sperantelor. Unde s-au dus? De ce au pierit? Cine i-a adus pe oamenii aceia pe Pamant? De ce i-a adus? Doar ca sa dispara dupa 10 sau 20 de milenii? Dar omul civilizatiei noastre de unde s-a ivit? Si de ce? Obsedantul “ de ce ?“. De ce ne uitam spre cer, atunci cand o dureroasa intrebare existentiala ne tulbura? Pentru ca de acolo am venit. Sau de acolo a venit Dumnezeul care ne-a creat, din pamant, punand iarasi in trupul nostru (pentru a cata oara?) acelasi strop divin din necuprinsul sau Spirit.

Sa fim noi ultima Lui incercare? Sa nu fie in stare actuala civilizatie umana sa descatuseze scateia Dumnezeiasca din orgolioasa noastra carne? Avem creidnta nestramutata ca, mai devreme sau mai tarziu, spiritul se va ridica deasupra materiei, nu umilind-o, ci luminand-o. Credem ca spiritul va renaste si-l va insoti pe om pretutindeni in opera sa, in laboratoarele de cercetare stiintifica, in calatoriile sale prin propriul trup, in zborul sau printre stele. Credem cu certitudine, cu disperare chiar, ca Spiritul este cu totul altceva decat o anexa a materiei, cum a incercat, si mai incearca inca, cercetarea obiectiva sa ni-l infatiseze. Spiritul, inainte de toate si de orice, este lumina. Lumina regeneratoare. Lumina care ne confera forta, frumusete si *intelepciune*. Pentru ca Spiritul adevarat este acea putere Dumnezeiasca de a ne lumina gandul, inainte de a face gestul.

Tocmai acest spirit am incercat sa-l eliberam din vechile traditii masonice orale, sa-l descifram in Lanmark-uri, sa-l punem in valoare. Nu o anumita miscare dintr-un ritual conteaza, in sine, ci semnificatia ei, reprezentarea ei in plan spiritual. Nu un cuvant, ca atare, sau o suma de cuvinte, ori o suma de norme si principii fundamentale continute de Landmark-uri, constituie spiritul acelor Landmark-uri. Spiritul – quintesenta materiei – se afla, ca orice mister ezoteric, in alta parte. Se afla undeva in adancurile insondabile ale constiintei umane, cuvintele, gesturile, normele nefiind altceva decat parghii, instrumente ce ne ajuta sa ne dezvaluim propriul spirit. Pietrele de hotar din Landmark-uri sunt veritabile indicatoare pe drumul cunoasterii de sine, chei pentru desferecaea tainelor din adancul fiintei noastre. Este nevoie, pentru fiecare om, *de curajul incercarii*.

Noi, Masonii, am incercat. Si incercam, inca. Si nu suntem singuri. Mai sunt si altii. Incercam impreuna sa privim dincolo de aparente, dincolo de zidurile ca de puscarie, pe

care cele cinci simturi umane le ridica in jurul propriului nostru spirit. Dincolo de aparente, se afla simbolurile. Iar in spatele simbolurilor, o lume ce se cere descifrata. Universul Landmark-urilor nu trebuie luat ca atare, nu trebuie cercetat cu masura materiala a lucrurilor, a cuvintelor, a expresilor criptice pe care le poarta, peste milenii, catre orizontul nostru. Masura de cercetare trebuie sa fie pur ezoterica. Spirituala. Pentru ca Landmark-urile sunt populate de simboluri. *O padure de simboluri, la poalele unor uriase stanci de hotar*. Din toate cate sunt acolo, fie-ne ingaduit sa ne aplecam doar asupra a trei simboluri de baza: **Dumnezeu, Sufletul** si **Cartea.**

2.12. *DUMNEZEUL DIN LANDMARK-URI*

Contrar parerilor profane, destul de raspandite, Dumnezeul Masonilor, Dumnezeul din Landmark-uri nu este Dumnezeul comun, obisnuit, venerat de evrei, de crestini, de buddisti sau musulmani. *Nu este nici unul din si nici toti la un loc*. E cu totul altceva. E un simbol ezoteric. Noi ii spunem Marele Arhitect Al Universului. Sensurile lui esentiale sunt apropiate de acceptiunea generala de Dumnezeu, dar nu se suprapun. Sensurile Dumnezeului din Landmark-uri sunt mult mai profunde, mai nuantate, strangand sub cupola lor cuprinzatoare resorturile intime ale relatiei Dumnezeu – Om. Studiul lui Dumnezeu (teologia) facand corp comun cu studiul Fiintei (ontologia). Acesti doi termeni – *teologie si ontologie* – confundandu-se, nu de putine ori, si astazi. Confuzie ce pleaca de la numele (expresia, cuvantul) de Dumnezeu. Multi cercetatori uita ca nu exista alt nume pentru Dumnezeu, in afara de cel pe care si l-a dat El insusi: " *Eu sunt, Cel ce sunt*" (Iesirea: 3,14).

" *Dumnezeu? Ce este Dumnezeu?*", se intreaba filozoful J. Cardan, in cartea sa " *De la subtilite*". *Este existenta spirituala* – raspunde tot el – *una, unica, personala, distincta si creatoare a lumii, judecatoare si rasplatitoare a omului, dreapta si buna, eterna.*

Dumnezeul din Landmark-uri simbolizeaza *Henoteismul* (termen creat, in 1878, de mitologul Max Muller), prin care intelegem ca daca un om se inchina unui Dumnezeu, acest lucru nu implica inexistenta si nerecunoasterea altor Dumnezei. Este fondul in care se regaseste *Marele Arhitect Al Universului* al Masonilor. Apuleius, in " Metamorfozele" sale (XI,5) scria despre acelasi stravechi adevar: " *Dumnezeu este fiinta divina si unica, numeroase ii sunt formele de manifestare si felurite ritualurile, infinite numele prin care il venereaza intregul univers*".

Nu te poti apropia de Dumnezeu (sa-L cercetezi) decat fiind un om liber si independent. Dumnezeu insusi cerand omului independenta totala. Iar orice afirmatie despre Dumnezeu presupune ca am patruns deja in imperiul libertatii, apropiindu-ne de nucleul esential: *cunoasterea de sine.*

Dumnezeu simbolizeaza unitatea (Unul) catre care tind – vrem sau nu vrem - absolut toate manifestarile noastre. Chiar si atunci cand il hulim pe Dumnezeu sau il negam,de fapt, ii recunoastem existenta prin hulire sau negare. De altfel, marii mistici ai Evului Mediu sustineau ca " *orice idee, imperfecta si limitata prin ea insasi, este o negare a lui Dumnezeu*".

Dumnezeu mai semnifica participarea noastra la descifrarea sacrelor mistere ale Universului. Fara Dumnezeu, nu o putem face. Acest lucru a fost inteles, de catre savantii lumii, abia de curand.

Omul, in sine, nu este – finalmente – altceva decat unul din simbolurile lui Dumnezeu. Dumnezeu se exprima prin simbolurile sale: deci, si prin om.

(poza pag.123)

Marea taina a vietii sale, omul nu o poate patrunde fara Dumnezeu. " *Ceea ce vedeti acum ca o taina, veti vedea aievea*", scrie Cartea Sacra a crestinismului. Oamenii nu sunt decat taine – degeaba incercam sa-i disecam cu bisturiul stiintei – pentru ca inca nu cunoastem **primul termen al relatiei** care face posibila viata. **Al doilea termen** este *biologia*. Dar primul? Si nu este de mirare, deci, ca oamenii – necunoscand decat unul din termenii relatiei – au ajuns sa aiba reprezentari foarte diferite despre unul si acelasi Dumnezeu. **Doctrina Masonica** isi propune, intre altele, revelarea primului tremen.

Dumnezeu va simboliza intotdeauna Spiritul (Cuvantul) ascuns, pentru om. Pentru ca omul se poate apropia de Dumnezeu, dar nu-l poate atinge niciodata, nu-l poate numi, fara a se distruge pe sine insusi. Strabon ne relateaza ca " *Dumnezeul druizilor nu putea fi numit, nici atins macar cu aripa gandului*".

Aztecii, de asemenea, adorau un Dumnezeu necunoscut, nestiut, nenumit si de neatins.

Chiar Sfantul Pavel al crestinilor, vorbind despre Dumnezeul necunoscut al grecilor, afirma ca acesta trebuie interpretat ca un presentiment al existentei unui Dumnezeu unic, mare, bun si trascendent (Fapte: 17,23).

Dumnezeul din Landmark-uri simbolizeaza intruchiparea tuturor chipurilor divine venerate de oameni de-a lungul timpurilor, carora li se adauga puterea ezoterica ce ne asterne drum catre Dumnezeu. De fapt, catre sinele nostru, pentru a redescoperi acolo scanteia divina. Exact asta vrea si Hermes Trimegistus atunci cand spune: "*Cunoaste-te pe tine insuti, si-L vei cunoaste pe Dumnezeu*". Iar textele mitologice irlandeze vorbesc despre Zeii lor ca fiind " *intruchipari ale unui singur Dumnezeu*".

Dumnezeu mai simbolizeaza telul suprem catre care tinde omul – ca fiinta ideala – semnifica marile virtuti pe care vrea sa si le apropie: sa fie bun, altruist, puternic, intelept si tolerant. Acestea, de altfel, sunt si cerintele de baza pentru viata masonica.

Dumenzeu simbolizeaza victoria omului asupra lui insusi, incercand sa-si depaseasca limitele biologice. Iar dincolo de aceste limite materiale, se afla campul nesfarsit de manifestare spirituala.

Dumnezeul din Landmark-uri mai intruchipeaza si ideea de fericire. Esenta fericirii: *fericirea spirituala.* Buddismul japonez cunoaste sapte Dumnezei ai fericirii: primul este Dumnezeul cel impunator, ajutat de doi pazitori (supraveghetori) si inca de alti patru Dumnezei cu functii precis delimitate in spatiul credintei. (Nu vi de duce gandul numaidecat la o Loja Masonica, cu Maestrul Venerabil, cei doi Supraveghetori si cei patru Demnitari?). Nici China antica nu se afla prea departe cu simbolurile ei sacre: aici existau cinci zei ai fericirii, iar panteonul in care acestia stau este decorat cu un cocor (pasarea Phoenix) precum si flori care seamana uluitor de mult cu florile de salcam (acacia). Toate acestea nu sunt speculatii, ci istorie reala, pentru cine vrea s-o citeasca cu ochii spiritului.

Dumnezeul din Landmark-uri are si conotatii care duc la divinatie: termen generic ce desemneaza cunoasterea fie paranormala, fie religioasa, fie ezoterica. Pe noi ne intereseaza cunoasterea ezoterica. Sau, intr-un singur cuvant: cunoasterea. Eliphas Levi

spune in " Dogme et rituel": " *Divinatia, in sensul cel mai larg al cuvantului, este exercitarea puterii divine, infaptuirea stiintei divine*". Noi, Masonii, ii spunem Arta Regala. Ne ajuta chiar Cicero, cand scrie in tratatul sau " Despre divinatie": " *Exista doua feluri de divinatie: una apartine Artei, iar cealalta Naturii*".

Prin Dumnezeu se intelege si *zeul – om*: faraonul, Dalai-Lama, etc. Dar si *omul- zeu*, ca in cultura greaca, romana sau daoista. Martines de Pasqually scria, in al sau faimos " Tratate de la reintegration": " *Exista realmente oameni-zei, creati dupa chipul si asemanarea lui Dumnezeu*".

Dumnezeul din Landmark-uri simbolizeaza insotirea omului cu Divinitatea. Omul-purtator, in sufletul sau, de Dumnezeu. Foarte plastic si persuasiv afirma acest lucru poetul Gerard de Nerval: " *Adeseori, in sufletul cel mai obscur, locuieste ascuns Dumnezeu*". Iar in celebra epopee antica " Ghilgames" exista acest salut incarcat de adanci relevante: " *Fie ca Dumnezeul tau personal sa te insoteasca*". Si Masonii, astazi, se saluta astfel intre ei: " *Fie ca lumina sa te insoteasca pretutindeni*".

Dumnezeul din Landmark-uri simbolizeaza esenta lumii in care traim: lucru pe care il sustineau si reputatii panteisti: *Diderot* sau *Posidonius*, *Goethe* sau *Meister Eckhart*. Iar ganditorul *J. Bohme* spune explicit in studiul sau " Aurora": " *Si L-am recunoscut pe Dumnezeu in toate creaturile si, de asemenea, in plantele si in iarba campurilor; am vazut cine era El, si cum era, si care era vointa Lui*".

In sfarsit, Dumnezeul din Landmark-uri simbolizeaza devenirea omului – pe drumul cunoasterii – in Divinitate. Topirea lui in Supremul Spirit Universal. Contopirea lui cu puterea care l-a zamislit. I. Poinmandres citeaza aceste superbe cuvinte din celebrul " Corpus Hermeticum" al lui Hermes Trismegistus: *" Acesta este sfarsitul fericit pentru cei ce au harul cunoasterii: sa devina Dumnezeu*".

2.13. *SUFLETUL DIN LANDMARK-URI*

Sufletul, in aceste sublime texte, nu este decat tot un simbol. Nu este sufletul din religie, nici cel din medicina, nici sufletul universal din filozofie. Sa incercam sa vedem ce ascund *pietrele de hotar* dincolo de grafia unui simbol: **sufletul**.

In limba sanscrita, sufletului i se spunea **rah** (de unde si prea cunoscutul " Ra" al egiptenilor antici). In limba aramaica, era definit cu expresia **ruah.** Peste 2500 de ani, musulmanii aveau sa-l numeasca **er-ruh.** Toate aceste expresii contineau sesurile: *suflet, spirit, cuvant* si *putere suprema*. Sunt exact cele patru simboluri pe care **Doctrina Masonica** le atribuie sufletului.

Sufletul apartine, evident, unui singur om, dar este, totodata, si suflet universal, el este particular si perisabil. *Sufletul este insa nepieritor si strop integrator in universalitate*. Universul insusi neputand exista fara puterea de coeziune a Marelui Suflet Divin.

Sufletul este, prin excelenta, simbolul nemuririi. De mii de ani, oamenii stiu acest adevar sacrosant. Si totusi, mai exista si astazi nu putini contestatori. (" *Altfel, viata nu* ar *avea farmec, nu?*" – aceste cuvinte apartin lui Plotin).

Sufletul mai cuprinde, in materia lui ezoterica, si simbolul rasuflarii, al suflului divin. In timpul Creatiei omului – scrie in Cartea Sfanta – Dumnezeu a suflat duh de viata asupra omului, acesta capatand, astfel, suflet viu. Din aceeasi Carte Sacra, amintim cuvintele Ecleziastului (12,7): " *Duhul de viata harazit de Dumnezeu nu poate pieri din*

om. Daca pulberea se intoarce la pamantul din care provine, sufletul se intoarce la Dumnezeu care i l-a daruit".

Sufletul simbolic are si o componenta eroica. Oamenii cu suflet mare devin eroi autentici ai omenirii: *viteji, curajosi, altruisti*. Trasaturi asumate si de Doctrina Masonica.

Sufletul din Landmark-uri ne mai trimite cu gandul si la ilustrii oameni inspirati (initiati) care au traversat cerul spiritual al umanitatii ca niste superbe si benefice comete: *profetii*. Inainte de a fi intemeietori de religii sau creatori de civilizatii, acesti magnifici barbati au fost profeti: *Rama, Buddha, Moise, Iisus, Mahomed*, etc. Profeti au fost si Sfantul Ioan (patronul Masonilor) si Saul din Tarsul (numit mai tarziu, Sfantul Pavel).

Sufletul cuprinde in sine si simbolul *intelepciunii, puterii* si *frumusetii.* In Isaiia (11,2), din Biblie, se spune: " *Sufletul este duhul intelepciunii, duhul tariei, duhul frumoasei cunoasteri*". Este, aici, locul, sa mai amintim, inca o data, cele trei lumini ale Masoneriei Universale: **forta, frumusetea si intelepciunea.** Asa, de dragul demostratiei.

Sufletul mai simbolizeaza manifestarea deplina si invizibila a Dumnezeului Unic, nu doar atributul unei persoane divine. Facem aceasta precizare (impreuna cu Paul van Imschoot), deoarece inca se mai face confuzie intre sufletul sfintilor si sufletul nemuritor din Landmark-uri.

Sufletul evoca Marea Putere Nevazuta. El este mereu invizibil Cu simturile trupului nostru din carne, nu vom ajunge niciodata sa-l cunoastem. Nu ni se releva decat prin manifestarile sale. Iar cand sufletul dispare, trupul nistru devine ceea ce a fost: tarana. *Prin puterea sa – misterioasa si invizibila – sufletul simbolizeaza un centru energetic cosmic, fara chip, fara nume:* **Dumnezeu.**

(poza pag. 129)

Sufletul din Landmark-uri este, totodata, simbolul armoniei universale. Fara suflet, ar domni haosul. Nu intamplator, chintesenta Doctrinei Masonice este sufletul. Spiritul. Acolo ne autodefinim, ne dezvoltam, slefuind piatra propriului nostru suflet.

" *Sufletul simbolizeaza principiul gandirii umane*", a spus eruditul Jean Beaujeu. Adevar sacru aflat, cu multe, foarte multe veacuri inaintea lui Beaujeu, in stravechile traditii masonice orale: " *Sufletul este centrul care radiaza gandurile noastre*".

Conotatiile, simbolurile atat de diverse ale sufletului, au fost traduse, de-a lungul mileniilor, in nemuritoare opere de arta, opere filozofice, stiintifice, care sunt tot atatea reprezentari ale realului invizibil ce actioneaza neintrerupt inlauntrul fiintei noastre.

2.14. *CARTEA DIN LANDMARK-URI*

Expresia " carte", din Landmark-uri, nu se refera exclusiv la Cartea Sacra. Cine se limiteaza la aceasta unica perceptie, isi limiteaza singur calea cunoasterii sinelui sau. Calea Adevarului. Dar, pentru aceasta este nevoie, deopotriva de curaj, imaginatie si dorinta (nascuta din bunacredinta) de a ne apropia de zonele cele mai subtile ale spatiului ezoteric din Masonerie.

Asadar, cartea este, inainte de toate, simbolul Legilor Sacre. Al tainelor divine. Cartea Sfanta – *Talmudul, Biblia, Coranul*, etc. – este rezervorul intelepciunii universale. Este semnul (si obligatia) eternei reveniri (recitari) asupra textelor sacre. De altfel, Coranul (Quar'an) chiar acest lucru inseamna: *recitare.* Este simbolul revelatiei ascunse, " *cartea*

cu sapte peceti" ale carei sigilii trebuie rupte, rand pe rand, doar prin cunoasterea de inspiratie divina.

Cartea din Landmark-uri mai simbolizeaza insa si eruditia. Semnul elitelor. Confreria Masonilor fiind considerata a fi un veritabil Ordin al elitelor.

Cartea mai este si simbolul interiorizarii umane. Al **Eu**-lui inca nerelevat. Neexprimat. Numai gratie cartii, omul se poate cunoaste si exprima. Mesajul unei constiinte umane nu poate accede in sfera altor constiinte decat prin carte; prin tot ceea ce cuprinde ea si siombolizeaza.

Cartea mai subsumeaza si simbolul judecatii. Al dreptatii. Al justitiei imanente. Sa ne amintim ca Supremul Judecator din Ziua de Apoi (Pantokrator) este infatisat in mana cu o carte, pe copertile careia scrie, semnificativ: " *Alfa si Omega*". Inceputul si Sfarsitul.

Tot cartea este si simbol universal al invataturii. Al efortului uman, pe calea devenirii sale. Orasul Bochum are ca stema o simpla carte deschisa. In vechiul Mexic. Cartea era insemnul scolar. In China antica, era atributul eruditilor. In crestinism, cartea insoteste pretutindeni gesturile Sfintilor Parinti. Chiar si leul din piata San Marco, din Venetia, tine intre enormele sale labe o carte. In heraldica, simbolul cartii deschise este prezent pe emblemele centrelor universitare.

In spatiul crestin, Biblia isi trage numele de " Cartea Cartilor" de la pluralul " biblio" al grecescului " biblion" (carte), cuvant care provine, la randul sau, de la numele orasului fenician Byblos, cel mai important centru comercial antic al papirusului.

Cartea din Landmark-uri mai simbolizeaza si eterna cautare a **Graal-ului.** A Sfantului Potir, in care se afla harul intelepciunii: ***Cuvantul pierdut.*** Este unul din sensurile simbolice, de cea mai pura sorginte ezoterica, inaccesibila profanilor.

Simbol al universului, cartea semnifica inteligenta cosmica. Rozacrucienii ii spuneau " **liber mundi**". In Apocalipsa se numeste " *Cartea Vietii*". Egiptenii faraonilor, urmarind fenomemul din interior, au denumit-o " *Cartea Mortilor*", de fapt un cod de retete si formule sacre pentru " *viata de dincolo*". Romanii aveau, pentru acelasi simbol, un nume colectiv: " *Cartile sibiline*", pe care le consultau in cele mai grave imprejurari. Masonii o definesc ca fiind " *Marea Carte a Artei Regale*", in paginile careia sunt revelate mistere sacre ale Ordinului.

CAPITOLUL 3 – *CONSTITUTII MASONICE*

3.1 CONSTITUTIILE FRANCMASONILOR COMPILATE, REDACTATE SI SISTEMATIZATE DE JAMES ANDERSON, IN ANUL 1723, SPRE FOLOSUL MARII LOJI DIN LONDRA.

I. DESPRE **DUMNEZEU** SI **RELIGIE**

Un Mason este obligat, prin calitatea sa, sa se supuna Legii morale, si daca intelege bine Arta, el nu va fi niciodata un stupid ateu, nici un libertin nereligios.

Dar, desi in vremurile vechi, Masonii au fost obligati, in fiecare tara, sa fie de religia acelei tari sau natiuni, oricare ar fi fost aceea, acum gandim ca este mai oportun sa-i obligam doar la acea Religie asupra careia toti oamenii sunt de acord. Ceea ce insemna ca

masonul este un *Om bun si iubitor de adevar, sau Om de onoare si cinstit, indiferent de convingerile sale religioase. Masoneria devine Cetrul de Uniune si mijlocul de a dezvolta adevarata prietenie, intre oameni care, altfel, nu s-ar fi cunoscut niciodata.*

II. DESPRE **MAGISTRATURA CIVILA** SUPREMA SI SUBORDONATA

Un Mason este un subiect pasnic pentru Puterea Civila, acolo unde el locuieste sau lucreaza, si nu se va lasa niciodata implicat in razmerite sau conspiratii impotriva pacii si bunastarii natiunii, nici nu se va comporta el insusi nesupus fata de magistrati. Masoneria a fost intotdeauna pagubita prin razboi, varsari de sange si tulburari. In vechime, Regii si Printii au fost mai dispusi sa incurajeze Masonii, din cauza dragostei lor pentru pace si loialitatii prin care ei, in mod practic, au raspuns la calomniile adversarilor lor si au promovat intotdeauna *Onoarea Fraternitatii*, care a inflorit numai in vremurile de pace.

Astfel incat, daca un Frate ar fi un rebel impotriva Statului, el nu va fi incurajat in rebeliunea sa; totusi, el poate fi vrednic de mila, ca un om nefericit. Daca exista convingerea ca el nu se face vinovat de nici o alta crima, cu toate ca Fraternitatea are de respins rebeliunea sa, el nu va putea fi exclus din Loja si relatia lui cu Loja va ramane de nedesfacut.

III. DESPRE **LOJI**.

O LOJA este locul in care se aduna si lucreaza Masonii. Acea Adunare, sau Societate de Masoni, organizata in mod just, este denumita Loja. Fiecare Frate trebuie sa apartina unei Loji si sa fie subiect al Legilor masonice si al Reglementarilor Generale. Loja poate fi una “ particulara” sau una “ generala”; va fi inteleasa mai bine, prin fracventarea ei si prin Reglementarile Marii Loji sau Reglementarile Generale anexate mai jos. In vremurile vechi, nici un Maestru Calfa sau Ucenic nu poate absenta de la lucrarile Lojii, in special atunci cand era citat sa apara in ea, fara a i se impune o severa cenzura, pana cand Maestrul Venerabil sau Supraveghetorii nu s-au incredintat asupra faptului ca doar necesitatea pura l-a impiedicat sa participe la lucrari.

Persoanele admise ca membri ai unei Loji trebuie sa fie oameni buni si credinciosi, nascuti liberi si de varsta matura, discreti, sa nu fie sclavi, nici femei, nici oameni imorali sau clevetitori, ci cu bune referinte.

(poza pag. 135)

IV. DESPRE **MAESTRI**, SUPRAVEGHETORI, CALFE SI UCENICI

Orice diferentiere intre Masoni se bazeaza doar pe valoarea reala si meritul personal, ca doar asa pot sa nu fie facuti de rusine Fratii, nici sa nu fie dispretuita Arta Regala.

De aceea, nici un Maestru sau Supraveghetor nu va fi ales pe motiv de varsta, ci pentru meritele sale. Este imposibil de a reda in scris aceste lucruri; fiecare Frate trebuie, la locul sau, sa fie atent si sa le invete, intr-un mod specific acestei Fraternitati.

Candidatii trebuie sa stie ca nici un Maestru nu trebuie sa ia un Ucenic, decat atunci cand este preocupat suficient de el, si doar daca acesta este un tanar perfect, neavand in corpul sau nici un handicap sau defect care il pot face incapabil de a invata Arta, de a-si servi Ordinul si, apoi, la vremea potrivita, de a fi facut Calfa, dupa ce a servit numarul de ani cerut de Traditie. El trebuie, de asemenea, sa fie descendentul unor parinti onesti, caci doar daca e calificat ca fiind si el onest, poate fi inaltat la Onoarea de a fi Supraveghetorul si apoi Maestrul Venerabil al Lojii, Marele Supraveghetor si, in cele din urma Marele Maestru al tuturor Lojilor, dupa meritele sale.

Nici un Frate nu poate deveni Supraveghetor, pana cand nu a fost Maestru, nici Maestru Venerabil, pana cand nu a indeplinit functia de Supraveghetor si nici Mare Supraveghetor, pana cand nu a fost Demnitarul unei Loji. Mare Maestru nu poate deveni decat daca, inaintea alegerii sale, a fost Maestru Venerabil. El trebuie, de asemenea, sa fie nascut nobil, sau un Gentleman de cea mai fina distinctie, un invatat eminent, un faimos Arhitect sau alt Artist, descendent din parinti onesti, si al carui singur mare merit este opinia Lojilor.

Pentru indeplinirea in conditii cat mai bune, mai usoare si mai onorabile a functiei sale, Marele Maestru are puterea de a-si alege propriul sau Loctiitor al Marelui Maestru, care trebuie sa fie sau sa fi fost inainte Demnitarul unei Loji obisnuite; el are Privilegiul de a indeplini orice trebuie sa indeplineasca Marele Maestru ales, afara de cazul in care numitul ales ar fi prezent, sau isi interpune Autoritatea sa printr-o scrisoare.

Acestor Conducatori si Administratori, supremi si subordonati, ai stravechii Loji, trebuie sa li se dea ascultare in functiile respective, pe care le indeplinesc, de catre toti Fratii, conform Vechilor Indatoriri si Reglementari, cu toata umilinta, veneratia, dragostea si agerimea.

V. DESPRE CONDUCEREA **MESTESUGULUI** LA LUCRU

Toti Masonii trebuie sa munceasca, in mod onest, in zilele lucratoare, astfel incat sa poata trai onorabil in zilele sfinte. Trebuie respectate si zilele stabilite de catre Legea tarii precum si cele confirmate prin Traditie.

Cel mai cu experienta dintre Maestri trebuie sa fie ales in functia de Maestru Venerabil sau Supraveghetor al Lojii. Masonii trebuie sa evite folosirea unui limbaj trivial, sa nu se adreseze unul celuilalt prin expresii nepoliticoase, ci sa se numeasca intre ei Frati. Ei trebuie sa se comporte curtenitor atat in interiorul, cat si in afara Lojii.

Maestrul Venerabil care este constient de posibilitatile sale, trebuie sa infaptuiasca Lucrarea Lojii intr-un mod cat mai responsabil posibil si sa administreze bunurile ei ca si cum ar fi ale sale proprii. De asemenea, el nu trebuie sa plateasca nici unui Frate mai mult salariu, decat ar merita acesta in mod real.

Atat Maestrul Venerabil cat si Masonii, primind intr-un mod just salariile lor, trebuie sa fie fideli Lojii si sa-si sfarseasca munca lor intr-un mod onest, indiferent daca primesc un supliment sau o simbrie zilnica. De asemenea, sa nu socoteasca pentru munca un supliment, acolo unde se obisnuieste sa se socoteasca o simbrie zilnica.

Nimeni nu trebuie sa invidieze un Frate pentru prosperitatea lui, nici sa-l inlocuiasca sau sa-l scoata de la lucru, daca acesta este capabil sa il duca la bun sfarsit, pentru ca nici un om nu poate sfarsi la fel de bine, in folosul Lojii, lucrul altcuiva, exceptand cazul cand

el ar fi cunoscut, in totalitate, intentiile si dificultatile pe care le-a intampinat cael care l-a inceput.

Cand un Maestru este ales Supraveghetor al Lojii, el trebuie sa fie fidel atat fata de Maestrul Venerabil, cat si fata de ceilalti Frati din Atelier, si este dator sa supravegheze Lucrarea cu grija, in folosul Lojii, in absenta Maestrului Venerabil, iar Fratii sai trebuie sa-i dea ascultare.

Toti Masonii trebuie sa primeasca supusi salariile lor, la Lucrare, fara sa murmure sau sa se revolte si sa nu-si abandoneze Maestrul Venerabil, pana cand Lucrarea nu s-a sfarsit. Un Frate mai tanar trebuie sa fie instruit in munca, pentru a preveni ca el sa strice materialele, din lipsa de cunoastere, si pentru ca dragostea frateasca sa creasca si sa dureze. Toate uneltele folosite in munca trebuie sa fie aprobate de catre Marea Loja.

Nici un Mason nu trebuie sa lucreze, fara a exista o necesitate urgenta, impreuna cu aceia care nu sunt liberi si de bune moravuri si nici nu trebuie ca Masonii sa-I invete pe profani, asa cum ei ar trebui sa invete un Frate.

VI. DESPRE **COMPORTAMENT**

1. Comportarea intr-o LOJA constituita

Nu trebuie tinute consilii private sau discutii separate, fara ca Maestrul Venerabil sa permita aceasta. Nu trebuie sa se discute despre nici un lucru, intr-un mod impertinent sau lipsit de tact, nici sa fie intrerupt Maestrul Venerabil, Supraveghetorul, sau oricare alt Frate care vorbeste cu Maestrul Venerabil.

Nimeni nu trebuie sa manifeste un comportament ridicol sau sa faca glume, pe timpul cand Loja este angajata in ceva serios si solemn, si nici sa nu foloseasca nici un fel de limbaj nepotrivit sau sa ridice vreo pretentie, oricare ar fi aceasta, ci trebuie sa se manifeste veneratie si sa fie onorati Maestrul Venerabil, Supraveghetorii si ceilalti demnitari ai lojii.

Daca se depune vreo plangere, Fratele gasit vinovat trebuie supus judecatii si sentintei Demnitarilor Lojii, care sunt judecatorii potriviti si competenti in toate aceste cazuri (exceptand situatia in care cazul este transferat, prin Apel, Marii Loji) si careia trebuie sa i se raporteze astfel de situatii. Nu trebuie sa se faca niciodata apel la Justitia profana, pentru problemele care privesc Masoneria exclusiv.

2. Comportarea dupa inchiderea Lojii, in cazul in care Fratii sunt inca impreuna

Fratii se pot bucura de distractii nevinovate, comportandu-se unul fata de celalalt potrivit posibilitatilor fiecaruia, cu evitarea tuturor exceselor, ferindu-se insa de a forta vreun Frate sa manance sau sa bea dincolo de limitele sale, sau de a-l impiedica sa plece atunci cand imprejurimile il cheama, ori de a face sau de a spune orice lucru care l-ar putea ofensa pe acesta. Aceasta ar putea impiedica o conversatie fluenta si libera, ar distruge Armonia noastra si ar impiedica atingerea scopurilor noastre laudabile.

De aceea, nici un fel de jigniri sau certuri nu trebuie sa treaca dincolo de portile Lojii, cu atat mai putin nici un fel de cearta privind Religia, Natiunile sau Politica. Noi, ca

Masoni fiind, apartinem tuturor natiunilor, limbilor, raselor si religiilor. Aceasta Obligatie a fost intotdeauna in mod strict stipulata si respectata intocmai pana acum.

3.Comportarea in cazul in care Fratii se intalnesc fara profani, dar nu intr-o Loja

Fratii trebuie sa se salute unul pe celalalt intr-un mod curtenitor, asa cum vor fi invatati s-o faca, adresandu-se unul celuilalt cu apelativul Frate, impartasindu-si mutual unul altuia in mod liber invatatura, fara a fi supravegheati sau urmariti, asa cum gasesc ei ca este mai oportun. Un Mason nu trebuie sa abuzeze de bunatatea altcuiva, oricine ar fi acela, sau sa se abata de la respectul care este datorat oricarui Frate. Desi toti Masonii sunt ca Fratii, pe acelasi nivel, Masoneria nu ia onorurile care se cuvin oricarui Om si pe care acesta le-a avut mai inainte, in viata profana, mai degraba ea chiar adauga onorurile sale, in special daca Masonul a servit bine Fratia. Masoneria trebuie sa acorde onorurile sale acelora carora acestea li se cuvin, evitand deprinderile rele.

4. Comportarea in prezenta profanilor

Masonii trebuie sa fie precauti in rostirea cuvintelor lor si in modul de comportare, incat nici cel mai insistent profan nu trebuie sa descopere sau sa afle ceea ce nu este potrivit a fi impartasit. Uneori, este necesar sa se devieze o discutie si sa fie condusa intr-un mod prudent, pentru slava onorabilei Fraternitati.

(poza pag. 141)

5. Comportarea acasa si intre vecini

Trebuie sa se actioneze in calitate de om moral si intelept. In particular, nu trebuie sa se lase familia, prietenii si vecinii sa cunoasca preocuparile Lojii din care face parte, ci in mod intelept trebuie sa-si consulte propria Onoare, precum si cea a vechii Fraternitati, din ratiuni care nu sunt de mentionat aici. Masonul trebuie sa-si ingrijeasca sanatatea si sa continue a petrece impreuna pana foarte tarziu sau sa fie prea multa vreme departe de casa, dupa trecerea timpului de lucru al Lojii, evitand lacomia sau betia, astfel incat familia sa nu fie neglijata sau jignita si nici el personal sa nu fie incapabil de a munci.

6. Comportarea fata de un Frate necunoscut

Acesta trebuie sa fie examinat, in mod precaut, dupa o metoda pe care prudenta trebuie sa o dicteze, astfel incat un fals pretendent ignorant sa nu ne poata insela. Un astfel de individ trebuie respins cu dispret, evitandu-se a i se da orice urma de recunoastere.

Daca insa se descopera, ca acesta este un Frate adevarat si veritabil, trebuie sa fie respectat in consecinta, iar daca este in saracie trebuie, daca se poate, sa i se usureze situatia sau, altminteri, sa fie indrumat astfel incat sa i se poata usura situatia.

Daca se poate, trebuie sa i se dea de lucru un anumit numar de zile sau sa fie recomandat pentru a fi angajat. Nu exista obligatia de a face ceva mai presus de

posibilitati ci, in aceleasi circumstante, sa se dea intaietate unui Frate sarac, daca este un om bun si credincios, inaintea oricarui alt om sarac.

IN FINAL, toate aceste OBLIGATII, precum si acelea care sunt necesare a fi communicate intr-un alt mod, trebuie respectate intocmai, cultivand Dragostea Frateasca, Fundamentul si Piatra de Bolta, Cimentul si Gloria acestei vechi Fraternitati, evitand orice certuri si discordii, barfeli si calomnii, nepermitand altora sa vorbeasca de rau pe nici un Frate, aparandu-i caracterul si oferindu-i bunele oficii, atata vreme cat acestea sunt compatibile cu propria onoare si siguranta si nu mai departe. In cazul in care oricare dintre Masoni ar comite o nedreptate altui Frate, trebuie ca cel vatamat sa i se adreseze personal lui sau Lojii sale si abia apoi se poate face apel la adunarea trimestriala a Marii Loji si, in final, impotriva hotararii acesteia, se poate face apel la adunarea anuala a Marii Loji, conform laudabilei uzante din vechime a stramosilor nostri apartinand fiecarei Natiuni. Un proces se poate intenta doar atunci cand cazul nu poate fi decis intr-un alt mod. Trebuie ascultat, cu rabdare, sfatul onest si prietenesc al Maestrului Venerabil ai al Demitarilor, atunci cand se incearca sa se evite o disputa in Justitie, cu profanii, sau cand se incearca sa se scurteze durata Judecatii, pentru stingerea litigiului, pentru ca astfel sa se poata acorda atentia cuvenita si sa se dedice intreaga agerime succesului Misiunilor Masoneriei. Dca totusi Fratii se infatiseaza inaintea Justitiei, trebuie ca Maestrul Venerabil si Fratii sa se ofere, cu gentilete, sa medieze conflictul. In cazul in care aceasta solutie este impracticabila, trebuie ca la infatisarile din cadrul procesului sa nu se exprime manie sau ranchiuna – asa cum se obisnuieste – nespunand si nefacand nimic ce ar putea impiedica sau ditruge Dragostea Frateasca, iar bunele oficii trebuie sa fie reinnoite si continuate.

Prin aceasta, vor putea vedea cu totii influenta benefica a Masoneriei, asa cum au facut inca de la Inceputul Lumii toti adevaratii Masoni si asa vor face pana la sfarsitul Veacurilor.

A m e n – asa trebuie sa fie!

3.2. REGULAMENTUL GENERAL AL MARII LOJI DIN LONDRA – 1723

I

Marele Maestru, sau Loctiitorul sau, are autoritatea si dreptul, nu doar sa participe in orice Loja regulara, ci, de asemenea, sa prezideze, oriunde s-ar gasi, impreuna cu Maestrul Venerabil al Ljii in stanga sa, si sa ordone Marelui sau Supraveghetor sa-l asiste. Acesta nu trebuie sa fie Supraveghetor in respectiva Loja, ci trebuie sa actioneze numai inprezenta si la comanda Marelui Maestru, deoarece acolo Marele Maestru poate ordona chiar Supraveghetorilor acelei Loji, sau oricaror alti Frati, pe care ii socoteste potriviti, sa-l asiste si sa actioneze ca Supraveghetor al sau PRO TEMPORE.

II

Maestrul Venerabil al oricarei Loji are dreptul si autoritatea de a convoca pe membrii Lojii sale intr-o Tinuta (reuniune) atunci cand considera necesar, asuora oricarui eveniment sau urgente, precum si de a stabili timpul si locul obisnuit de adunare. In caz

de boala, moarte sau absenta necesara a Maestrului Venerabil, primul Supraveghetor trebuie sa actioneze ca Maestru Venerabil PRO TEMPORE, daca nu este prezent nici un Frate care sa fi foct inainte Maestrul Venerabil al acelei Loji, pentru ca, in acest caz, autoritatea Maestrului Venerabil absent revine ultimului Maestru Venerabil atunci prezent. Cu toate acestea, el nu poate imdeplini functia pana cand numitul prim Supraveghetor nu a convocat Loja, sau in absenta sa, al doilea Supraveghetor.

III

Maestrul Venerabil al fiecarei Loji, sau unul dintre Supraveghetorisau, din ordinul sau, un alt Frate trebuie sa tina un registru continand Deciziile Lojii, numele membrilor ei si o lista cu toate Lojile existente in oras, timpurile si locurile obisnuite de intrunire a lor, precum si toate activitatile care sunt potrivit a fi inscrise.

IV

Nici o Loja nu trebuie sa initieze mai mult de cinci noi Frati odata, si nici un barbat sub varsta de 25 de ani, care trebuie sa fie propriul sau stapan, cu exceptia cazului cand exista o Dispensa din partea Marelui Maestru sau o Loctiitorului sau.

V

Nici un barbat nu poate fi initiat sau admis ca membru al unei anumite Loji, fara o notificare prealabila data cu o luna inainte respectivei Loji, in scopul de a se putea face investigatia necesara privind reputatia si calitatile Candidatului, exceptandu-se cazul in care exista Dispensa mai sus mentionata.

VI

Nici un barbat nu poate intra ca Frate in nici o Loja sau sa fie admis de catre aceasta ca membru, fara CONSIMTAMANTUL UNANIM AL TUTUROR MEMBRILOR ACELEI LOJI, prezenti atunci cand candidatul este propus, si este cerut de catre Maestrul Venerabil consimtamantul lor formal. Ei trebuie sa-si exprime acordul sau dezacordul, in felul prudent care le este propriu, dar in unanimitate.

Acest privilegiu inerent nu poate face subiectul vreunei Dispense, deoarece membrii unei Loji sunt cei mai buni judecatori posibili, pentru acest caz, iar in eventualitatea in care le-ar fi impus un Membru, acceptat doar de catre o fractiune, el ar putea strica Armonia lor, le-ar stingheri Libertatea, sau chiar ar sfarama sau risipi Loja, ceea ce trebuie sa fie evitat de catre toti Fratii buni si adevarati.

VII

Este decent ca, la primire, fiecare nou Frate sa imbrace Loja, (adica sa puna la dispozitia Lojii un numar corespunzator de manusi ritualice), si sa depuna o suma de bani pentru ajutorarea Fratilor saraci sau ruinati, dupa cum Candidatul trebuie sa se gandeasca sa acorde o contributie in plus fata de alocatia minima stabilita. Caritatea trebuie sa fie

incredintata Maestrului Venerabil sau Supraveghetorilor sau Trezorierului. Candidatul trebuie, de asemenea, sa promita in mod solemn ca se va supune Constitutiilor, Indatoririlor, Reglementarilor si altor bune Traditii, asa cum ele ii vor fi incredintate la Locul si Timpul potrivit.

VIII

Nici un grup de Frati nu se poate retrage sau separa de Loja in care au fost facuti Frati, sau unde au fost admisi Membri, cu exceptia cazului in care Loja devine prea numeroasa, si nici chiar atunci fara o dispensa din partea Marelui Maestru sau a Loctiitorului sau. Iar atunci cand ei sunt astfel separati, trebuie fie sa se alature imediat unei alte Loji la care ei doresc, cu consimtamantul unanim al respectivei Loji (de asemenea regulara) in care ei merg, sau altfel ei trebuie sa obtina mandatul Marelui Maestru pentru a se aduna ca sa formeze o noua Loja.

Daca un anumit grup de Masoni actioneaza pentru a forma o Loja, fara a avea mandatul Marelui Maestrul,Lojile regulare nu trebuie sa ii incurajeze, nici sa-i recunoasca drept Frati adevarati si formati cum se cuvine, nici sa le aprobe faptele si actiunile lor, ci trebuie sa-i trateze ca REBELI, pana cand revin pocaiti, asa cum trebuie, sa-i indrume Marele Maestru si pana cand el ii aproba prin mandatul sau, care trebuie facut cunoscut celorlalte Loji, asa cum este obiceiul cand o noua Loja urmeaza sa fie inregistrata in Lista Lojilor.

IX

Daca vreun Frate s epoarta el insusi atat de necuviincios, incat sa stanjeneasca Loja, trebuie sa fie admonestat cum se cuvine, de doua ori, de catre Maestrul Venerabil sau Supraveghetor, intr-o Loja constituita. Daca el nu se abtine de la imprudenta sa, nu se supune cu ascultare sfatului Fratilor si nu repara ceea ce i-a jignit pe acestia, el trebuie sa fie supus discutiei si Deciziei respectivei Loji, sau intr-un altfel de mod pe care Conventul trimestrial, in marea lui prudenta, trebuie sa-l gandeasca ca ar fi cel mai potrivit, si pentru care o noua Reglementare poate fi facuta ulterior.

X

Majoritatea fiecarei Loji oarecare, intrunita, trebuie sa aiba privilegiul de a da Instructiuni Maestrului lor Venerabil si Supraveghetorilor, inaintea Conventului Marii Loji, deoarece Maestrul lor Venerabil si Supraveghetorii sunt reprezentantii lor si se presupune ca exprima conceptiile lor.

XI

Toate Lojile trebuie sa respecte aceleasi obiceiuri si Traditii, cu scopul de a cultiva o buna intelegere intre Francmasoni. Unii membri ai fiecarei Loji trebuie sa fie delegati, sa viziteze celelalte Loji, atat de des cat se considera ca este convenabil.

XII

Marea Loja este formata din Maestrii Venerabili si Supraveghetorii tuturor Lojilor inregistrate in evidente, cu Marele Maestru in fruntea ei, Loctiitorul sau in partea lui stanga si cu Marii Supraveghetori la locurile destinate lor.

Marea Loja se intruneste in Convent trimestrial, intr-un loc hotarat de Marele Maestru. Nici un frate care nu este membru al Marii Loji nu poate participa la Convent fara permisiune sau dispensa; dar chiar si atunci, nu poate participa la vot, fara a fi autorizat de Marea Loja.

Toate subiectele trebuie sa fie hotarate in Marea Loja printr-o majoritate de voturi, fiecare membru avand un vot iar Marele Maestru doua voturi, cu exceptia cazului in care anumite probleme sunt lasate la aprecierea Marelui Maestru, de dragul promptitudinii.

XIII

La respectivul Convent trimestrial, toti Masonii participanti trebuie sa discute cu modestie, sa negocieze problemele in mod matur si calm. Numai in Conventul trimestrial va fi admisa avansarea Discipolilor (Ucenicilor) la gradul de Companion (Calfa) si a Companionilor la gradul de Maestru, cu exceptia cazului in care exista o Dispensa. De asemenea, acolo se vor examina, intr-un mod serios, toate diferendele existente care nu se pot aplana in mod personal si nici de catre o anumita Loja, adoptandu-se o Decizie asupra lor.

(poza pag. 149)

Daca vreun Frate se considera, el insusi, vatamat de o Decizie a acestui Organ, poate face apel la Conventul anual al Marii Loji, care va urma in cel mai scurt timp, lasand in scris Apelul sau la Marele Maestru, Loctiitorul sau, sau la Marele Supraveghetor.

De asemenea, aici Maestrul Venerabil sau Supraveghetorii fiecarei Loji trebuie sa intocmeasca si sa aduca o Lista cu noii Membri care au fost facuti sau admisi in Lojile lor, deb la ultimul Convent al Marii Loji. Trebuie sa existe acolo un Registru, tinut de catre Marele Maestru, Loctiitorul sau, sau mai degraba de catre un anumit Frate Secretar in care trebuie sa fie inregistrate toate Lojile, cu timpul si locurile lor de formare, numele tuturor membrilor fiecarei Loji si toate problemele Marii Loji care se considera potrivit a fi scrise.

Trebuie sa se evalueze cele mai prudente si eficiente metode de a colecta bani si sa se dispuna ce sume trebuie sa fie date, sau depuse pentru Caritate, insa doar pentru alinarea oricarui Frate adevarat cazut in saracie si nimanui altcuiva. Fiecare Loja trebuie, dupa propriile sale Decizii, sa dispuna de fondul de Caritate pentru Fratii saraci, daca nu se hotaraste de catre toate Lojile (intr-o noua Reglementare) sa verse Caritatea colectata de ei catre Marea Loja, la Conventul trimestrial sau annual, cu scopul de a face un fond comun pentru o alinare mai generoasa a Fratilor saraci.

Conventul trebuie sa numeasca, prin hotarare, ca Trezorier, un Frate cu o stare materiala buna, care trebuie sa fie membru al Marii Loji, si trebuie intotdeauna sa fie prezent. Lui trebuie sa-i fie incredintati toti banii colectati pentru Caritate, sau pentru orice alta utilizare, de catre Marea Loja, pe care el trebuie sa-i inscrie intr-un Registru cu

destinatia si folosirea lor, trebuind sa-i cheltuiasca sau sa-i plateasca, conform unui Ordin semnat, dupa cum va cadea de acord ulterior Marea Loja intr-o noua Reglementare. Trezorierul nu va avea dreptul sa voteze pentru alegerea unui Mare Maestru sau Supraveghetor, ci doar pentru orice alta problema. In mod asemanator, Secretarul trebuie sa fie membru al Marii Loji, in virtutea functiei sale, si are dreptul sa voteze in orice problema, cu exceptia alegerii Marelui Maestru sau a Supraveghetorilor.

Trezorierul si Secretarul trebuie sa aiba, fiecare, un adjunct, care trebuie sa fie un Frate Maestru, dar nu trebuie sa fie niciodata membru al Marii Loji si nu trebuie sa vorbeasca fara a i se permite aceasta sau daca nu este poftit.

Marele Maestru sau Loctiitorul sau trebuie sa dea Ordin intotdeauna Trezorierului si Secretarului sa se prezinte cu adjunctii lor si cu Registrele, pentru a vedea cum merg lucrurile si a cunoaste ceea ce este oportun sa fie infaptuit in caz de urgenta.

Un alt Frate (care este necesar sa fie Maestru) trebuie numit sa supravegheze dincolo de poarta Marii Loji, dar el nu va fi un Membru al ei.

Aceste Functii pot fi, mai tarziu, explicate intr-o noua Reglementare, atunci cand necesitatea si oportunitatea lor vor aparea mai pregnant decat in prezent pentru Fraternitate.

XIV

Daca la o Mare Loja Solemna sau prilejuita de o anumita ocazie, trimestriala sau anuala, Marele Maestru sau Loctiitorul sau ar fi, ambii, absenti, atunci Maestrul Venerabil al unei Loji prezent, care este de cel ami mult timp Francmason, trebuie sa preia functia si sa prezideze ca Mare Maestru PRO TEMPORE si trebuind sa fie investit cu toata Puterea si Onorurile pentru acel interval de timp, in cazul in care se intampla ca sa nu fie prezent nici un Frate care sa fi fost inainte Mare Maestru sau Loctiitor al Marelui Maestru, pentru ca, in acest caz, ultimul Mare Maestru prezent sau ultinul Loctiitor prezent trebuie sa aiba intotdeauna, dreptul sa ia locul, in absenta Marelui Maestru in functie si a Loctiitorului sau.

XV

In Marea Loja, nimeni nu poate actiona ca Supraveghetor, ci doar Marii Supraveghetori insisi, daca sunt prezenti. Daca sunt absenti, Marele Maestru sau persoana care prezideaza in locul sau trebuie sa ordone unor Supraveghetori de Loja sa actioneze ca Mari Supraveghetori PRO TEMPORE, caci doar astfel Marea Loja poate fi intotdeauna completa.

XVI

Marii Supraveghetori, sau oricare altii, trebuie intai sa se sfatuiasca cu Loctiitorul Marelui Maestru asupra treburilor Lojii sau ale Fratilor, si nu se adreseaza Marelui Maestru, fara ca Loctiitorul sa aiba cunostinta despre aceasta.

Marele Maestru nu trebuie sa primeasca nici un fel de instiintare despre problemele care privesc Masoneria, decat intai de la Loctiitorul sau, exceptand cazurile pe care

Venerabilul Maestru le considera ca fiind potrivite, pentru a fi aduse la cunostinta Marelui Maestru.

XVII

Nici un Mare Maestru, Loctiitor al Marelui Maestru, Mare Supraveghetor, Mare Trezorier, Mare Secretar, sau oricare alt frate Mason, care indeplineste aceste functii, in starea de PRO TEMPORE, nu poate, in acelasi timp, sa fie Maestrul Venerabil sau Supraveghetor intr-o Loja.

XVIII

Daca Loctiitorul Marelui Maestru ar fi bolnav sau in mod necesar absent motivat, Marele Maestru poate alege orice Maestru ii convine pentru a fi Loctiitorul sau PRO TEMPORE. Dar cel care este ales Loctiitor al Marelui Maestru si, de asemenea, Mari Supraveghetori nu pot fi desarcinati fara sa existe un motiv ce apare ca fiind corect majoritatii Marii Loji. Intr-un astfel de caz, majoritatea Marii Loji trebuie sa aleaga imediat un alt Loctiitor al Marelui Maestru si alti Mari Supraveghetori, pentru ca Armonia sa fie pastrata.

XIX

Daca Marele Maestru ar abuza de Puterea sa si se va face el insusi subiect de dezbinare pentru Marea Loja, el va trebui tratat pe o cale si intr-un anumit mod care sa fie prevazute intr-o alta Reglementare, deoarece pana in prezent vechea Fraternitate nu a mai avut un asemenea caz, fstii sai Mari Maestri avand toti o comportare demna pentru aceasta onorabila Functie.

XX

Marele Maestru, Loctiitorul sau si Marii Supraveghetori trebuie, pe timpul mandatului lor, sa mearga si sa viziteze, cel putin o data, toate Lojile din oras.

XXI

Daca Marele Maestru moare pe timpul mandatului sau, se imbolnaveste garv, sau pentru orice alt motiv care ar impune sa fie eliberat din functia sa, Loctiitorul Marelui Maestru, sau, in absenta sa, Primul Mare Supraveghetor, ori Al Doilea Mare Supraveghetor sau, in absenta lor, oricare trei Maestri Venerabili prezenti trebuie sa se uneasca pentru a convoca imediat Marea Loja pentru a alege un nou Mare Maestru.

XXII

Fratii din toate Lojile din Londra, Westminster si imprejurimi trebuie sa se intalneasca la un Convent annual si Banchet, intr-un loc convenabil, de ziua Sf. Ioan

Botezatorul, sau de ziua Sf. Ioan Evanghelistul, dupa cum trebuie sa gandeasca Marea Loja ca este mai potrivit.

Dar, fie ca trebuie sa existe un Banchet pentru toti Fratii sau nu, totisi Marea Loja trebuie sa se intruneasca intr-un loc convenabil, annual, de ziua Sf. Ioan, ori daca aceasta ar fi Duminica, atunci in ziua urmatoare, cu scopul de a alege, in fiecare an, un nou Mare Maestru, Loctiitor si Marii Supraveghetori.

XXIII

Daca Marele Maestru si majoritatea Maestrilor Venerabili si Supraveghetorilor din Loji cad de acord sa tina un mare Banchet, conform vechiului si laudabilului Obicei al Masonilor, atunci Marii Supraveghetori trebuie sa aiba grija sa pregateasca biletele care se vor vinde de catre Marele Maestru, de a primi banii pentru ele, de a cumpara materialele pentru Banchet, de a gasi un loc convenabil de a petrece in el si despre oricare alt lucru care priveste Banchetul.

Dar, pentru ca munca sa nu fie prea impovaratoare pentru cei doi Mari Supraveghetori si pentru ca toate problemele sa poata fi rezolvate cu promptitudine si in siguranta, Marele Maestru sau Loctiitorul sau trebuie sa stabileasca si sa numeasca un anumit numar de Administratori, pentru a actiona in acord cu cei doi Mari Supraveghetori, toate lucrurile legate de Banchet fiind decise intre ei, cu o majoritate de voturi, exceptand cazul in care Marele Maestru sau Loctiitorul sau se interpun cu o anumita indicatie sau ordin.

(poza pag. 155)

XXIV

Supraveghetorii si Administratorii trebuie, la timpul potrivit, sa astepte indicatii si ordine, asupra conditiilor Banchetului, de la Marele Maestru sau Loctiitorul sau.

Marii Supraveghetori si Administratori trebuie, dupa Banchet, sau atunci cand Marea Loja gandeste ca este nimerit, sa prezinte decontul lor, sa dea socoteala in fata Marii Loji de toti banii pe care ei i-au primit si i-au cheltuit.

XXV

Nici un Frate adevarat nu poate fi indepartat de la Banchet; nici un profan nu poate fi admis.

XXVI

Marele Maestru trebuie sa numeasca doi sau mai multi Frati de incredere, pentru a fi Acoperitori ai locului unde se va desfasura Banchetul.

XXVII

Marii Supraveghetori si Administratorii trebuie sa numeasca, in prealabil, un numar de Frati, pentru a servi la masa. Ei se pot sfatui cu Maestrii Venerabili si Supraveghetorii

Lojilor asupra celor mai nimerite persoane, pe care le considera nimerite, caci in caeasta zi nimeni nu poate servi la masa, in afara de Masoni, pentru ca sa poata fi liber Conventul si armonios Banchetul.

XXVIII

Toti Membrii Marii Loji trebuie sa fie la locul convenit, cu mult inainte de Convent si Banchet, avand in fruntea lor pe Marele Maestru sau Loctiitorul sau:

1. Pentru a primi orice Apel, inmanat cum se cuvine, pentru ca apelantul sa poata fi audiat si, daca este posibil, sa poata fi decisa problema in mod amiabil inainte de Convent si Banchet. Dar, daca aceasta nu poate fi decisa astfel, trebuie sa fie amanata pana dupa ce va fi ales noul Mare Maestru.
2. Pentru a preveni orice diferend sau dezgust care ar putea sa se nasca in acea Zi; pentru ca sa nu se poata face nici o intrerupere a Armoniei Conventului si Banchetului.
3. Pentru a preveni price indecenta si maniere urate, ce ar putea avea loc in cadrul Conventului si Banchetului.
4. Pentru a primi si examina orice Motiune buna.

XXIX

Dupa ce aceste lucruri au fost discutate, Marele Maestru si Loctiitorul sau, Marii Supraveghetori, Administratorii, Marele Secretar, Marele Trezorier si Adjunctii lor trebuie sa se retraga si sa-i lase singuri pe Maestrii Venerabili si Supraveghetorii Lojilor, in scopul de a se consulta, in mod amiabil despre alegerea unui nou Mare Maestru, sau realegerea celui prezent.

XXX

Apoi, Maestrii Venerabili si Supraveghetorii Lojilor pot discuta, dupa voie, de acum incolo, pana cand vine vremea Banchetului si fiecare Frate isi ocupa locul la masa.

XXXI

Dupa Banchet, Marea Loja se intruneste chiar in prezenta tuturor Fratilor, care, acum, nu mai sunt Membri ai acesteia.

XXXII

Daca Marele Maestru de anul trecut a consimtit, inainte de Banchet, de fata cu Maestrii Venerabili si Supraveghetorii Lojilor, sa continue, pentru anul care incepe, atunci un Frate din Marea Loja, imputernicit pentru aceasta, trebuie sa prezinte tuturor Fratilor buna Guvernare a Marelui Maestru si intorcandu-se catre ei, trebuie, in numele Marii Loji, sa-i ceara, cu umilinta, sa faca Fraternitatii Marea Onoare si marea Bunavointa de a continua sa fie Mare Maestru pentru anul care incepe. Si Marele Maestru declarandu-si Consimtamantul printr-o inclinare a capului sau sau o Cuvantare, dupa cum doreste, numitul Frate al Marii Loji, imputernicit, trebuie sa-l proclame Mare Maestru si

toti Membrii Marii Loji trebuie sa-l salute in forma datorita. Si toti Fratii trebuie, in cateva minute, sa-si declare Satisfactia, Placerea si Fericirile.

XXXIII

Daca Maestrii Venerabili si Supraveghetorii Lojilor nu au dorit, in aceasta zi, inainte de Banchet, nici in ziua anterioara, ca Marele Maestru sa-si continue indeplinirea Functiei, in anul urmator, atunci cand ultimul Mare Maestru trebuie sa-si numeasca Succesorul sau pentru anul care urmeaza, care, daca este aprobat in unanimitate de catre Convent si este prezent, trebuie sa fie proclamat, salutat si felicitat ca nou Mare Maestru, si sa fie imediat instalat, de catre ultimul Mare Maestru, conform Traditiei.

(poza pag. 159)

XXXIV

Dar, daca acea numire nu este aprobata in mod unanim de catre Convent, noul Mare Maestru trebuie sa fie ales imediat prin buletine de vot, fiecare Maestru Venerabil si Supraveghetor de Loja inscriind numele Omului sau, si, ultimul Mare Maestru inscriind, de asemenea, numele Omului sau, iar Fratele al carui Nume il extrage, din urna, ultimul Mare Maestru, intamplator si la noroc, trebuie sa fie Marele Maestru pentru anul care incepe. Daca este prezent, el trebuie sa fie proclamat, salutat, felicitat si instalat numaidecat de catre ultimul Mare Maestru, conforn Traditiei.

XXXV

Ultimul Mare Maestru care continua sau noul Mare Maestru care a fost instalat trebuie, apoi, sa anunte si sa numeasca Loctiitorul Marelui Maestru, fie sa-l mentina pe cel vechi, care va trebui sa fie declarat, salutat si felicitat, dupa Traditie.

Marele Maestru trebuie, de asemenea, sa numeasca noii Mari Supraveghetori si, daca sunt aprobati in unanimitate de catre Convent, trebuie sa fie declarati, salutati si felicitati. Dar, daca nu au fost alesi in unanimitate, ei trebuie sa fie alesi prin buletine de vot, in acelasi fel ca si Marele Maestru. Dupa cum Supraveghetorii Lojilor obisnuite trebuie, de asemenea, sa fie alesi prin buletine de vot, in fiecare Loja, daca Membrii acestora nu sunt de acord cu propunerea Maestrului lor Venerabil.

XXXVI

Daca Fratele pe care Marele Maestru prezent trebuie sa-l numeasca Succesorul sau, pe care Conventul se intampla sa-l aleaga prin vot in unanimitate, este absent din motive de boala sau alte motive de forta majora, el nu va putea fi proclamat ca noul Mare Maestru, pana cand vechiul Mare Maestru, sau unii Maestri Venerabili si Supraveghetorii din Loji vor garanta, pe Onoarea de Frate, ca persoana in discutie, numita sau aleasa astfel, este gata sa accepte Functia respectiva. In acest caz, vechiul Mare Maestru va trebui sa actioneze ca mandatar si sa numeasca Loctiitorul si Marii Supraveghetori, in numele acestuia, si sa primeasca Onorurile uzuale, Omagiul si Felicitarile.

XXXVII

Apoi, Marele Maestru trebuie sa permita fiecarui Frate sa vorbeasca, adresandu-si Cuvantarea catre Marele Maestru, sau sa depuna orice Motiune pentru Binele Fraternitatii, care trebuie imediat sa uemeze a fi luata in considerare si rezolvata sau transmisa, spre examinare, Marii Loji, la viitorul Convent, obisnuit sau festiv.

XXXVIII

Cand toate acestea au fost rezolvate, Marele Maestru sau Loctiitorul sau, sau anumiti Frati numiti de catre Marele Maestru, trebuie sa tina un discurs pentru toti Fratii, dandu-le Sfaturi bune. Si, in final, dupa ce se vor fi implinit unele lucruri, care nu pot fi scrise in nici o Limba, Fratii pot pleca sau sa ramana mai departe, dupa cum le place.

XXXIX

Fiecare Mare Loja are puterea inerenta si autoritatea deplina de a face noi Reglementari, sau sa le modifice pe cele vechi, in beneficiul real al vechii Fraternitati. Se va stipula insa, intotdeauna, ca *vechile LANDMARKS sa fie cu grija pastrate* si niciodata schimbate. Aprobarea si Consimtamantul Majoriratii tuturor Fratilor din Marea Loja este absolut necesara, pentru validarea oricaror Reglementari.

3.3 CONSTITUTIA FRANCMASONERIEI ROMANE - DIN ANUL 1894 - PRINCIPIILE FRANCMASONERIEI

Cod. 1

Francmasoneria, continatoare a societatilor secrete antice, este un apostolat, compus din membrii de orice nationalitate, sau religie, propunandu-si a regenera omenirea prin formarea bunelor moravuri si luminarea oamenilor, pentru triumful adevarului si atingerea scopului final al creatiei omenirii.

Francmasoneria este una si aceeasi peste tot globul; se imparte, insa, in diverse familii sau ordine.

Francmasoneria romana rezuma crezul acestui apostolat in urmatorul mod:

A) Credinta in existenta lui Dumnezeu (Marele Arhitect Al Universului), cauza cauzelor, forta fortelor, sorgintea de viata eterna si ratiunea existentei Universului.
B) Credinta in nemurirea sufletului; nepieirea Eu-lui, care a fost, este, si va fi o emanatie a fiintei supreme.
C) Credinta in solidaritatea oamenilor, ca rezultanta a sociabilitatii omului; lege ce nu se poate viola, constituind conditia esentiala de existenta a omenirii.

Cod. 2

A) Principiul libertatii: dreptul deplin la exercitiul facultatilor psihice si fizice.
B) Principiul egalitatii: consacrarea, in favoarea fiecarui om, a libertatii, in proportia indispensabila triumfului armoniei generale.

C) Principiul fraternitatii: iubirea ce trebuie sa lege pe toti oamenii, fiind toti o emanatie a aceleiasi cauze si urmand a conlucra pentru realizarea aceluiasi scop.

Cod. 3

A) Credinta in puterea fermei vointe: Spiritul dominand fizicul si servindu-se de el, spre a lupta pentru realizarea scopului final al creatiei omenirii.
B) Credinta in rezultatul perseverentei: nimicirea, prin energie si tact, a obstacolelor, produse ale reactiunilor.
C) Credinta in puterea unirii: sprijinul reciproc mareste forta si asigura triumful.

Explicarea mai pe larg, a celor de mai sus, se da prin mijlocul initierii, conform ritualurilor gradelor Francmasonice.

Francmasonii isi propun a lupta si pentru repararea nedreptatilor, ajutandu-i pe nenorociti sau nepastuiti, facand armonia in raport cu rationala trebuinta, procurand de muncit si oferind subsidii celor slabi.

DISPOZITII GENERALE

Art. 1

Francmasoneria romana, actualmente pusa sub protectia guvernamantului masonic Italian, adopta Ritul Scotian Antis si Acceptat, ca principal.

Art.2

Francmasoneria romana mai practica si alte rituri, cuprinse in acesta Constitutie si in ritualurile Francmasonice.

Art. 3

Pentru triumful scopului si principilor Francmasonice, membri acestui apostolat se servesc de un numar de mijloace morale, tolerate de legile diverselor localitati, pe unde Francmasonii exista. Prin urmare, Francmasonii se servesc, in activitatea lor, numai de propaganda verbala sau scrisa, de fapte exemplare si stimulente legale.

Art. 4

Dupa riturile adoptate de acesta familie Franc-Masonica, se admit in Loji asa-zisele grade simbolice, de *Discipol, Companion* si *Maestru*; in Capitole, gradul de *Cavaler al Crucii si Trandafirului*; in Consiliu, acelea de *Bravi Cavaleri Martiri*; in Supremele Consilii, acelea de *Sublimi Maestri ai Marii Opere*.

Art. 5

Familia Francmasonica romana, inspirata de dprinta de a vedea inmultindu-se Atelierele Francmasonice, priveste cu iubire infiintatea, in Romania, de Ateliere, care ar voi sa lucreze sub obedienta sau jurisdictia oricarui alt mare Orient, precum ea infiinteaza, oriunde pe suprafata pamantului, Ateliere lucrand sub conducerea sa.

Art. 6

Fratii din familia Francmasonica romana por fi membri ai mai multor Ateliere dependente de Marele Orient Roman.

Art.7

Anul masonic incepe de la 1 Martie.

Familia Francmasonica romana, pe fiecare an, are 2 mari serbari obligatorii. Una, din timpul solstitiului de iarna, in memoria masnilor morti; si alta, in timpul solstitiului de vara, care se termina printr-un banchet, in onoarea Masonilor in activitate. Se lasa

Atelierelor alegerea mijloaceor cele mai potrivite cu scopul spre a da acestor serbari adevaratul lor caracter.

Art. 8

Culorile distincte ale Masoneriei romane sunt: Tricolorul National, pe care se alpica compasul si echerul, purtand sus o cununa, iar intre echer si compas, un soare.

DESPRE FRANCMASONI

Art. 9

In aceasta familie Francmasonica, se admit profani de orice nationalitate sau religie, care se bucura de o viata nepatata, de o pregatire suficienta, de un caracter ferm si serios si de o activitate convenabila, precum si de o inteligenta dezvoltata, spre a deveni buni masoni. Se mai cere sa fi dat probe de curaj in societate si sa aiba o pozitie buna si o cariera onorabila. Celelalte conditii de admitere si inaintare se prevad de statutele generale, care reglementeaza si conditiile de afiliere si adoptie. Fiii de masoni pot fi primiti in Francmasonerie, chiar de la etatea de 18 ani.

In toate acestea, urmeaza a se aplica si dispozitiile ritualurilor noastre, care prevad formele si procedurile necesare. Excluderile se prevad de statutele generale; ele nu se pot face, decat cu 3 patrimi exprese ale membrilor inscrisi ai Atelierului, caruia masonul ii apartine prin gradul sau, adica: din totalul membrilor Lojei, daca cel in chestiune n-ar avea un grad superior celui de maestru; din totalul membrilor Capitolului, de va vea gradul de cavaler al crucii si trandafirului; din totalul membrilor Consiliului, daca va fi sublim maestru al marii opere. Nu pot vota grade inferioare contra gradelor superioare. Dimensiunile se prevad si se regleaza de statutele generale.

Art. 10

Atelierele, adica: Lojile, Capitolele, Consiliile si Supremele Consilii au singurele dreptul de disciplina asupra membrilor lor, neputandu-se cenzura faptele fiecaruia, decat de Atelierul cui apartine Francmasonul, prin gradul sau cel mai inalt. In caz de fapte reputate rele, ele se denunta Atelierului, de care Masonul tine prin gradul sau. Cand aceste fapte ar avea loc chiar in sedinta unui Atelier necompetent de a cenzura conduita celui in chestiune, Fratele Mason nu poate fi decat inlaturat de la sedintele acelui Atelier, denuntandu-se apoi faptele, dupa cum s-a dispus.

Art. 11

Gradele si functiile Francmasonilor sunt obligatii de indeplinit, iar nu pozitii de superioritate in sensul profan, caci toti Francmasonii sunt frati egali. Cu toate acestea, Atelierele si Francmasonii sunt datori sa execute, exact si fara discutie, masurile ce se iau de Atelierele superioare, fie in sedinte ordinare, fie in sedinte extraordinare, fie chiar in sedinte de familie, consemnate sau nu in scris, communicate insa verbal de Venerabilul Atelierului superior, Venerabilul Atelierului inferior, in asistenta oratorilor acestor Ateliere.

Gradele sunt pe viata, iar functiile temporale si elective, afara de aceea a Marelui Maestru ad-vitan si a Marilor Maestri Onorifici.

Art. 12

Cand o masura se ia de catre un Consiliu sau de un Suprem Consiliu si trebuie executata de un Atelier, sau de masonii unui Atelier intermediar, comunicarea se opreste la acel Atelier; iar daca urmeaza a se executa de Loji, ori de toti masonii, sau a parte a

Lojilor, raspunderea revine Atelierului care a dispus masura. De exemplu, Supremul Consiliu, prin Venerabilul acestuia, comunica acea dispozitie Venerabilului Consiliului care, la randul sau, o comunica Venerabilului Capitolului, sau Capitolelor ce depind de acel Consiliu, in prezenta oratorilor, si asa mai departe, masura ce se executa de toti cei ce trebuie; dupa cum a gasit cu cale Atelierul care a dispus-o.

Dupa executare, in sens invers, insa pe aceeasi cale ierarhica, se comunica rezultatul. Prin masuri nu se inteleg chetiuni financiare, ci fapte relative la institutia masonica, calificate astfel de Atelierul care a dispus masura.

(poza pag.167)

DESPRE DELICTELE SI PEDEPSELE MASONICE SI DESPRE JUSTIFICAREA FAPTELOR, ACUZAREA SI ATENUAREA PEDEPSELOR

Art. 13

Delictele masonice si pedepsele se prevad de statutele generale.

Francmasoneria nu vede in pedeapsa o degradare sau umilire.

Ea nu o justifica, decat ca decurgand din datoria de a ameliora pe om, sau de a apara societatea de rele, si nu o decide, decat in masura trebuintei, spre a convinge. Ea considera pe culpabil ca bolnav sau ratacir si recunoaste acestuia dreptul, iar societatii datoria, de a-l insanatosi ori a-l readuce la adevarata stare, adica pedeapsa o primeste ca medicament sau mijloc de educatie.

Legitima aparare si dementa sunt cauze de justificare, iar caderea in vreun delict prin fapte provocate de un exces de zel masonic, o considera ca o scuza. Justificarea face ca faptul sa fie considerat ca fara existenta legala si nepedepsibil, iar scuza scuteste numai de pedeapsa.

Tribunalele masonice snut suverane in aprecierea existentei scuzei, precum si in cazurile unde nu poate fi vorba de justificare sau scuza; ele pot, dupa a lor apreciere, sa recunoasca circumstantele atenuante si sa reduca pedepsele.

Msonii trebuie sa se supuna pedepselor masonice sau profane, ce li s-ar decide de autoritatile respective. Faptele pedepsite insa de autoritatile profane se pot considera ca fiind rele, numai atunci cand si Atelierul, din care face parte sau la care ar voi sa participe condamnatul, le-ar declara astfel, dupa a sa chibzuire.

DESPRE ATELIERELE MASONICE

Art. 14

Atelierele se formeaza, suspenda sau se inchid, asa cum se prevede in statutele generale, si se consacra in modul prescris de ritualele acestei familii Francmasonice. Atelierele cazute in adormire, prin incetarea lucrarilor sau devenite neregulare prin abateri de la legi ori reglementari, se redeschid conform dispozitiilor sus ziselor statute.

Art. 15

In ceea ce priveste administrarea, toate Atelierele acestei familii depind de un singur guvernamant masonic: *Marele Orient al Romaniei.*

In lipsa unui guvernamant masonic, cei mai mari in grad 9 frati il inlocuiesc, in toate chestiunile de competenta lui. Pentru regularitate insa, intr-un asemenea caz, ele se pun si sub protectia Marelui Orient Italian, lucrand si sub acea obedienta, unde platesc cuvenitele taxe si de unde si primesc diplomele, brevetele si patentele.

Art. 16

Atelierele de sub orice obedienta si de orice rit pot avea intre ele corespondente, garantii de iubire si legaturi intime de afiliere, insa nu se pot aduna in comun, decat cu autoritatea Marelui Orient Roman, care va aprecia scopul ce i se va supune.

Pe langa riturile admise de aceasta Constitutie, familia Francmasonica romana poate sa mai practice si orice alte rituri, pentru ca toate riturile si puterile masonice, regulat constituite pe ambele emisfere, se recunosc de catre Francmasoneria romana.

DESPRE SEDINTELE ATELIERELOR

Art. 17

Sedintele Atelierelor sunt: *Ordinare*, la zilele hotarate de regulamentele lor speciale; *Extraordinare*, dupa gasirea cu cale a Venerabililor, sau dupa cererea inscrisa a noua frati; si sedinte *de Familie*. Despre sedintele Ordinare, se incheie procese verbale, in care se reproduc pe scurt cele petrecute; despre cele Extraordinare, se urmeaza dupa cum decide majoritatea din seara sedintei; despre cele de Familie, nu se incheie procese-verbale, nici nu se reproduc in vreun act scris nimic.

In procesele verbale insa ale sedintei urmatoare, se constata tinerea lor ca Extra-ordinare: tinute in intervalul dintre cele 2 din urma sedinte, daca nu s-a dispus a nu se nota nimic, se noteaza numai ca s-au tinut; cat despre cele de Familie, se noteaza totdeauna ca au avut loc.

Sedintele Extraordinare de Familie se pot tine chiar afara din Templu, in casa vreunui farte, dar niciodata nu se noteaza unde si cand s-au tinut, in asemenea caz.

DESPRE MARELE ORIENT AL ROMANIEI

Art. 18

Deindata ce se vor constitui cel putin noua loji, acestea vor putea forma un Mare Orient al Romaniei, care va fi guvernamantul administrativ al familiei Francmasonice Romane. Acest Mare Orient va cauta a obtine (pe cat se va putea) recunosterea celorlalte Mari Oriente si cand va crede ca are ceva recunosteri, pentru a lucra cu folos, se va declara independent. Sus zisa recunoasterea, insa, nu il va impiedica de a avea o existenta legala si de a lucra din momentul constituirii sale.

(poza pag. 171)

Art. 19

Supremelor Consilii le sunt date dezlegarile chestiunilor mari masonice si numai ele pot decide dispozitiile de executat si modul cel mai nimerit de executare, pentru scopurile institutiei. Ori de unde ar veni o initiativa in aceasta privinta, chestiunea se va supune unuia dintre Supremele Consilii, care o va examina si decide; iar Marele Orient va executa deciziile Supremelor Consilii, daca acele decizii nu se vor dispune a se executa

de catre Consilii Capitole, Loji sau Masonii acestora. In tot cazul, Marele Orient, ca guvernamant masonic, la trebuinta si dupa cererea Supremelor Consilii, va veghea asemenea executari si va intrebuinta chiar mijloace de constrangere, pentru ca ele sa nu ramana neexecutate sau sa nu se execute eronat.

Art. 20

Toate Supremele Consilii sunt datoare e se concentra, asupra masurilor importante de luat, conform articolului precedent.

ORGANIZAREA MARELUI ORIENT

Art. 21

Capul statului, succesorul sau sau primul ministru al tarii, oricare dintre acestia, consultat in ordinea de mai sus, daca ar primi, va avea de drept suprema conducere a familiei Francmasonice romane, a Marelui Orient si a tuturor Atelierelor si intrunirilor acestei familii, cu titlul, cel dintai: Inalt *Mare Maestru, presedinte Advitam, al familiei Francmasonice romane,* iar cel din urma, adica primul ministru, pe acela de, *Mare Maestru, presedinte onorific, al familiei Francmasonice romane.*

Aceasta pozitie nu conteaza in personalul activ al acestei institutii si este scutita de orice obligatii si orice dispozitii. Persoana in cauza, fiind inviolabila si neresponsabila, nu este tinuta la nimic. Cu toate ca va putea, oricand ca voi, sa lucreze ca cei din personalul activ.

Francmasonii sunt obligati *a apara viata capului statului si a tuturor membrilor familiei domnitoare, cu pretul vietii lor,* obligatie consacrata prin juramantul, ce fiecare depune, de a respecta si aplica cu sfintenie legile si regulamentele masonice si, in special, aceasta Constitutie.

Art. 22

Conducatorul activ al Marelui Orient poarta titlul de *Mare Maestru, presedinte al Familiei Francmasonice Romane*; se pot declara *Mari Maestri* onorifici Fratii Masoni vechi, care vor merita asa favoare.

Art. 23

Marele Oirent se imparte in doua ramuri de autoritati: *Ramura Deliberativa* si *Ramura Executiva*.

Ramura deliberativa

Aceasta ramura cuprinde: *Adunarea Legislativa Masonica* si *Consiliul Dirigent.*

Adunarea Legislativa

Art. 24

O singura adunare Legislativa va avea aceasta familie, care se va compune din membri Consiliului Dirigent de pe langa Marele Orient, cu adaugirea celor 5 lumini ale Lojilor familiei. Daca acesti demnitari vor fi facand parte din zisul Consiliu, nu se mai deleaga alti Frati, decat Maestri servind de lumina lojilor.

Consiliul Dirigent

Acesta se compune din toti Masonii familiei care au un grad superior gradului de Maestru.

Ramura executiva

Art. 25

Aceasta ramura constituie o singura autoritate impartita intrei directiuni generale, adica: *Administrativa, Ritualica* si *Financiara.*

Personalul

Art. 26

Fiecare directiune va fi compusa din 5 membri. Directiunea administrativa: Marele Maestru actic, presedinte al familiei Francmasonice, 2 Mari Maestri vice presedinti, un Mare Cancelar si un Mare Secretar. Celelalte 2 directiuni se vor compune din cate un Presedinte, un Vicepresedinte, 2 membri si un Secretar. Pe langa Marele Orient, va functiona si un Mare Casier.

Art. 27

Marele Maestru activ, presedinte al familiei, se alege de catre Consiliul dirigent pe 7 ani, dintre Masonii posedand cel ami inalt grad, sau, in mod exceptional, dintre Masonii intregii familii, insa, in acest caz, indeplinindu-se dispozitiile din urma ale articolului 45 din aceasta Constitutie.

Cand insa locul a devenit vacant prin demisie, moarte sau inlaturare, se va face o noua alegere in cursul celei dintai luni, dupa eveniment; iar, pana atunci, pozitia se va ocupa provizoriu de catre cel mai in varsta Mason, dintre cei mai inalti in grad.

Art. 28

Functiile celelalte, enumerate in art. 26 din aceasta Constitutie, completeaza personalul superior si se aleg pe 3 ani, iar casierul, pe 7, tot de catre Consiliul dirigent. Sunt eligibili la aceste functii tot cei mai inalti in grad, insa exceptia din articolul precedent se poate face si in privinta acestor pozitii, in aceleasi conditii.

ATRIBUTII

Atributiile Adunarii Legislative

Art. 29

Adunarea legislativa Masonica are misiunea de a modifica in parte, sau chiar in total, Constitutia, Statutele generale, Regulamentul general si Ritualurile.

Regulamentele speciale se fac de fiecare autoritate masonica sau Atelier, in parte, pentru reglarea chestiunilor ce le privesc in mod special si se pun in lucrare, dupa aprobarea Marelui Maestru activ, in ziua hotarata de acele autoritati sau Ateliere. Marele Maestru este obligat a da aprobarea sa, in termen de o luna de la primirea in cancelarie a Regulamentului. In caz de tacere, dupa expirarea acelei luni, documentele devin de drept aprobate. Cand insa Marele Maestru ar refuza expresa aprobare, pe temei ca Regulamentul at fi contrar vreunei dispozitii din Consstitutie, Statute, Regulament

general sau Ritualuri, chestiunea se va decide de catre Adunarea Masonica convocata ad-hoc, in termen de 15 zile, iar decizia acestei lucrari se va executa de Marele Maestru, chiar daca ar fi contra parerii sale.

Art. 30

Adunarea legislativa Masonica se intruneste la fiecare 7 ani, pentru a decide daca sunt necesare reforme totale sau partiale, relativ la Constitutie si Ritualuri; la fiecare 5 ani, relativ la Statute; si la fiecare 3 ani, relativ la Regulamentul general. Aceste termene curg de la punerea sus ziselor legi si regulamente in aplicare. Gasind necesare reformele, le face chiar atunci si decide zilele de cand aceste legi sau regulamente urmeaza a fi obligatorii. Marele Maestru urmeaza a le publica, spre stiinta Masonilor cel putin cu o luna inainte de a intra in vigoare. Adunarea legislativa Masonica are dreptul de a controla actele Marelui Maestru activ si chiar a-l suspenda sau inlocui, dupa cererea a 9 masoni din familie posedand cel mai inalt grad.

Cand Inalt Mare Maestru nu exista, sau nu se prezinta, precum nici vreun Mare Maestru onorific, Marele Maestru activ are de drept presedintia Adunarii, iar in caz de lipsa acestuia, Adunarea se prezideaza de catre cel mai in varsta dintre cei mai inalti in grad membri ai Adunarii.

Ritualurile se modifica numai cu o majoritate de 3 patrimi din numarul membrilor din care se compune Adunarea (adica nu numai din numarul celor prezenti).

Constitutia si Statutele generale se modifica cu doua treimi din numarul total al membrilor ce compun Adunarea (nu numai din numarul celor prezenti). Iar, Regulamentul general, cu majoritate absoluta, tot din numarul membrilor sus zisi.

Cand Adunarea nu se intruneste dupa o convocare, se fac noi convocari, din 15 in 15 zile, iar dupa trei convocari infructoase, lucrurile sunt considerate ca ramase in starea lor de mai inainte.

Atributiile Consiliului Dirigent

Art. 31

Atributiile Consiliului Dirigent, in afara de cele specificate in aceasta Constitutie si prin Statutele generale, consta in a transa toate chestiunile dintre masoni, intre dansii, sau dintre diverse Ateliere, intre dansele, precum si dintre Ateliere cu Directiunile Marelui Orinet, cand cei in conflict ar persista in ideile lor si n-ar fi mijloc de a se rezolva chestiunile pe alta cale.

Toate impozitele Masonice care privesc casa Marelui Orient nu sunt valabile, daca nu se aproba de acest Consiliu.

(poza pag.177)

Atributiile Ramurii Executive

Art. 32

Directiunea Administrativa se pronunta singura asupra chestiunii constituirii Atelierelor; numai in caz de conflict, chestiunea se transeaza prin consultarea Consiliului Dirigent.

Art. 33

Directiunea Ritualica se ocupa de divesele rituri si ritualuri, de principii, precepte si randuieli, aproband sau dezaproband, iar in caz de conflict, deferind Consiliului Dirigent chestiunea.

Aceasra directiune are dreptul de a revizui orice lege, statute, reglemetari sau ritualuri masonice si a se pronunta, in prealabil, daca ele nu sunt contare scopului si principalelor norme ale institutiei si numai dupa aceea a le trimite Directiunii Administrative, ca sa le aprobe sau dezaprobe.

Art. 34

Directiunea Financiara se ocupa cu tot ce priveste chestiunea finantelor Marelui Orient si ale Atelierelor de sub administrarea sa.

Art. 35

Cheltuielile Marelui Orient se suporta de catre Atelierele dependente de dansul. Aceste Ateliere inscriu de drept impozitul decis si aranjeaza cheltuielile lor in bugetul ce formeaza pe fiecare an, care devine obligatoriu numai dupa ce primeste aprobarea Marelui Orient. Directia Financiara, cand e vorba de vreun impozit nou sau de vreun conflict, consulta Consiliul Dirigent si se conformeaza deciziei acestuia.

Atributiile Personalului Marelui Maestru

Art. 36

Marele Maestru reprezinta Familia Masonica Romana pe langa toate autoritatile masonice si pe langa celelalte puteri si familii masonice.

El poate avea reprezentanti in strainatate, cu puteri de infiintare de Ateliere Masonice, de conferiri de grade, sau numai de simpla reprezentanta. Afara de puterile de simpla reprezentanta, celelalte puteri se confera numai dupa aprobarea Consiliului Dirigent. Marele Maestru fixeaza resedinta si circumscriptia unor asemenea reprezentanti.

Marii Maestri onorifici, in lipsa Marelui Maestru, au dreptul de a prezida Marele Orient si orice Atelier.

Art. 37

Marele Maestru are dreptul de a convoca, in sedinte ordinare, extraordinare si de familie, orice autoritate sau Atelier Masonic facand parte din familie, precum: Adunarea Legislativa, Consiliul Dirigent, Supremele Consilii, etc.

Art. 38

Prin Mare Maestru, Marele Orient are misiunea de a dirija toate interesele Masoneriei de sub jurisdictia sa: a autoriza constituirea Lojilor si a celorlalte Ateliere; a supraveghea si a controla lucrarile lor; a face sa transeze cererile de orice natura adresate Marelui Orient; a intretine prin orice mijloace armonia intre diversele Ateliere si alte autoritati masonice; a le apara in contra oricaror nedreptati sau rele vointe si porniri exterioare; a le stimula in activitatea lor si a le ajuta din toate puterile, ca sa se mentina atunci cand ar fi amenintate in vitalitatea lor, determinand chiar procurarea de mijloace materiale la caz de trebuinta. Pe langa Marele Orient, de a suspenda, a inchide, a redestepta si a construi Ateliere, Marele Maestru are dreptul, in cazuri urgente si grave, dupa a sa apreciere, a

suspenda activitatea oricaror Ateliere sau Masoni, insa cu titlul de provizoriu si numai pentru o luna, in care interval este obligat a face sa se transeze, in mod regulat, chestiunea. Aceasta atat pentru abaterile de la legile, statutele, Regulamentele si ritualurile masonice, cat si pentru orice act contra moralei sau onoarei ori legilor profane ale tarii.

Atributiile celuilalt personal

Art. 39

Atributiile celorlalti demnitari ai Marelui Orient, ale Directiunilor acestui guvernamant masonic, precum si ale Consiliului Dirigent se prevad in regulamentele ce fiecare isi vor face.

Art. 40

Demnitarii Marelui Orient, ca si toti membrii Supremelor Consilii, au dreptul de a inspecta Consiliile, Capitolurile si Lojile.

Puterile si atributiile care-i privesc pe toti demnitarii Directiunilor Marelui Orient sunt constituite in Consiliul administrativ.

Art. 41

Presedintii, Vice-presedintii si Secratarii celor trei Directiuni, impreuna cu cate un membru din fiecare Directiune, foemeaza Consiliul Administrativ, care este consultat de Marele Maestru asupra tuturor celor din articolele urmatoare.

Art. 42

Marele Maestru, dupa avizul Consiliului Administrativ, decreteaza constituirea, suspendarea, punerea in Adormire, redesteptarea si chiar inchiderea pentru totdeauna a Atelierelor, cinform celor prevazute in statutele generale.

Art. 43

Dupa recomandatia Atelierelor inferioare, Atelierele superioare sunt competente a confreri gradele necesare, pentru a primi in sanul lor noi membri, efectuand mariri de salariu; brevetele si patentele, insa, se obtin de la Marele Orient, tot in forma prevazuta de articolul precedent, dar fara necesitatea de a se consulta Consiliul Administrativ.

DISPOZITII EXCEPTIONALE

Art. 45

In cazul acnd Atelierele, fie pentru consideratie de urgenta, fie pentru alte grave consideratii, ar crede oportun a conferi grade numai prin comunicare si fara a indeplini, in fapt, toate cerintele ritualurilor, ele pot sa faca aceasta, comunicand insa in sedinta regulata candidatilor prin cuvantari, toate cunostintele necesare. Pentru capul statului, membrii familiei domnitoare si presedintele consiliului de ministri, comunicarea si consacrarea se face acasa la ei, fara a se intrebuinta spada, ciocanul sau orice alte unelte. La consacrare, nu se va recita formula ritualica, ci se va zice numai: *In numele Atotputernicului, eu, umilul sau serv, declar ca sunteti consacrat.*

Cand se confera mai multe grade deodata, fara a se trece prin formele prevazute de ritualuri, se comunica candidatilor, in sedinta regulata, toate cunostintele nesesare, se ia juramantul si se indeplinesc cele prescrise de ritualuri pentru consacrare.

DISPOZITIUNI COMUNE

Art. 46

Toate Atelierele dependente de Marele Orient al Romaniei corespund direct cu dansul, pentru tot ce le priveste.

Pana la infiintarea Marelui Orienr, cei 9 frati mai mari in grad, locuind in capitala tarii si facand parte din orice Ateliere ale acestei famill, aleg un Mare Maestru si un Mare Cancelar, care intretin corespondenta, pentru asa-zisul Mare Orient Provizoriu.

Pana la infiintarea Marelui Orient Roman, Atelierele, lucrand sub protectia Marelui Orient Italian, vor corespunde direct cu acel Mare Orient, comunicand si Marelui Maestru roman, rezumatul unor asemenea corespondente, iesiri si intrari.

Corespondenta autoritatilor Atelierelor si tuturor Masonilor din aceasta familie se va tine in limba romana, afara de aceea cu Marele Orient Italian sau altele si cu Ateliere sau Masoni din orice alta familie, care se va putea face in orice limba.

RECOMPENSE

Art. 47

Dupa cererile Atelierelor respective, sau din initiativa sa proprie, insa in urma votului Consiliului Dirigent, Marele Maestru acorda Atelierelor, pentru fapte de valoare, una din urmatoarele decoratii: ***Steaua inflacarata***, avand 2 clase, I-a din aur si a II-a din argint; si ***Triunghiul***, avand 3 clase: aur, argint si bronz.

(poza pag. 183)

Se creeaza, pentru Masoni, 3 decoratii: Placa bravurii, pentru fapte stralucite, o singura clasa; Pentacolul cu 3 clase: aur, argint si bronz, pentru fapte de mare zel; si Medalia de merit cu doua clase: aur si argint, pentru fapte meritorii.

Formele, conditiile de obtinere si promovare, precum si panglicile se vor prevedea prin statute generale sau printr-un decret al Marelui Maestru activ.

DISPOZITII TRANZITORII

Art. 48

De cate ori vor exista Loji romane care vor adopta prezenta Constitutie si nu va functiona Marele Orient Roman, puterile si prerogativele, precum si datoriile Marelui Orient sus zise se vor exercita de catre noua frati, cei mai mari in grad, locuind in capitala tarii si facand parte din orice Ateliere ale aceleiasi familii. Ei se vor imparti in trei Directii, avand fiecare Directie un presedinte, un membru si un secretar. Presedintele Directiei Administrative va fi Mare Cancelar, iar Presedintele Directiei Financiare, Mare Casier; Atelierele vor tine, insa, in acest caz, de protectia Marelui Orient Italian, comunicand si acestui provizoriu Mare Orient, in rezumat, corespondenta si activitatea sa.

DISPOZITII FINALE

Art. 49

In cazul de mai sus, Constitutia, legile si regulamentele Francmasonice ale familiei italiene vor fi si ele obligatorii, insa, Constitutia de fata, Statutele Generale, Regulamentul General, Ritualurile si Regulamentele Speciale, ale acestor Ateliere, isi vor avea aplicatiunea ce legi si regulamente proprii, ale familiei romane.

In caz de contrazicere intre legile si regulamentele italiene si romane, cele din urma vor fi preferate.

Art. 50

Aceasta Constitutie, continand 50 de articole, s-a votat prin aderari verbale si va deveni obligatorie din ziua de 1 Mai 1894 E. V.

Facuta de Orientul Bucuresti si votata in Templul din acest Orient, Str. Lazareanu No. 25, casele F. L. Lacroix 30.

3.4. CONSTITUTIA FRANCMASONERIEI ROMANE UNITE - DIN ANUL 1935 –

Capitolul I

GENERALITATI

Art. 1

Francmasoneria Romana Unita (F.M.R.U) este o federatie de rituri si constituie o Obedienta unica, regulata, autonoma si suverana pentru toti masonii si toate Atelierele de orice grad, apartinand riturilor recunoscute de pe intregul teritoriu al Statului Roman.

La promulgarea prezentei Constitutii, Masoneria Romana se compune din Marea Loja Nationala din Romania si Marele Orient al Romaniei. Vor putea intra in Federatie toate organizatiile de pe teritoriul Romaniei pe care F.M.R.U le va considera regulare si care vor adera la prezenta Constitutie.

Art. 2

Ritul este forma specifica si traditionala in care diversele Ateliere practica principiile masonice.

Capitolul II

DOBANDIREA SI PIERDEREA CALITATILOR DE MASON

Art. 3

Calitatea de Mason poate fi dobandita numai prin initiere intr-un Atelier regular. U n Mason nu poate fi membru activ decat intr-un singur Atelier de acelasi grad, in sensul decat ca nu va putea executa decat intr-un singur Atelier atributiunile administrative.

Femeile nu pot fi admise la initierea masonica.

Art. 4

Candidatul la initiere trebuie sa indeplineasca urmatoarele conditiuni:

a) Sa aiba varsta de 23 ani impliniti;
b) Sa aiba o buna reputatie si moravuri ireprosabile;
c) Sa aiba mijloace de existenta onorabile;
d) Sa aiba instructia si aptitudinile necesare pentru a intelege invataturile masonice;
c) Sa adopte fara rezerve Declaratia de principii din prezenta Constitutie;
d) Sa locuiasca de cel putin 6 luni de zile in localitatea sau judetul in care se afla Atelierul;

Sunt scutite de prevederile punctului *f)* persoanele care locuiesc in judetele lipsite de Ateliere apartinand ritului ales de candidat, de asemenea, militarii, marinarii si orice persoane ale caror ocupatii necesita dese schimbari de resedinta.

Art. 5

Calitatea de mason se poate pierde:

a. prin orice actiune dezonoranta sau uneltiri contra integritatii sau sigurantei Statului roman;
b. prin exercitarea unei meserii desconsiderate in ordinea sociala;
c. prin participarea la acte ce duc la slabirea solidaritatii membrilor Ordinului;
d. prin conspiratii, manifestari ostile tinzand la dezagregarea Federatiei sau prin aliante cu adversarii Ordinului, spre a-l defaima sau a-i pune in pericol existenta;
e. prin violarea angajamentelor masonice;
f. prin nerespectarea si neexucatarea nejustificata a angajamentelor si obligatiunilor morale sau materiale;
g. prin faliment si prin condamnarea definitiva la o pedeapsa infamanta;
h. In toate aceste cazuri, cel a carui vina este constatata va putea fi suspendat din drepturile si prerogativele masonice.

Calitatea de Mason nu se pierde decat printr-o hotarare definitiva, in conditiunile si formele determinate de Constitutie si Regulament.

Capitolul III

ORGANIZAREA F.M.R.U.

Sectiunea 1

ATELIERELE

Art. 6

Atelierul este formatiunea elementara si autonoma a Francmasoneriei.

El se compune din masoni regulari, practicand acelasi rit, grupati dupa forme traditionale si cu respectarea dispozitiunilor Regulamentului organic.

Numarul si gradul membrilor unui Atelier variaza dupa regulamentele ritului si al gradului respectiv.

Atelierul nu-si poate schimba ritul decat cu consimtamantul scris ca cel putin trei patrimi din membrii sai activi, cu avizul Consiliului Federal si cu aprobarea Marelui Colegiu al Riturilor.

Art. 7

Lucrarile tuturor Atelierelor apartinand F.M.R.U., sub auspiciile F.M.R.U. si in numele ritului respectiv.

In timpul lucrarilor, vor fi prezentate simbolurile masonice, Cartea Legii Sfinte va fi deschisa, iar Drapelul National la Orient.

In timpul lucrarilor, nu se pot discuta chestiuni politice sau religioase.

Art. 8

Conducerea si administratia F.M.R.U. sunt incredintate urmatoarelor organe:

a) Adunarii Generale a Federatiei

b) Marelui Maestru

c) Consiliului Federal si Marilor Demnitari

d) Marelui Colegiu al Riturilor

Sectiunea a 2-a

ADUNARILE GENERALE ALE F.M.R.U.

Art. 9

Adunarile Generale ale F.M.R.U. se compun din:

a) Marele Maestru in functiune al F.M.R.U.

b) Fostii Mari Maestri ai F.M.R.U.

c) Membrii Consiliului Federal

e) Cate doi delegati de fiecare Atelier activ din F.M.R.U.

Cei doi delegati ai Atelierelor sunt alesi prin scrutin secret, pe timp de un an, si sunt reeligibili. Atelierele mai aleg, in acelasi mod, un delegat supleant.

Delegatiile Atelierelor trebuie sa fie compuse din Maestri, membri activi ai Atelierului pe care il reprezinta. Fiecare Atelier are dreptul la doua voturi.

Art. 10

Fiecare membru al Adunarii Generale are un singur vot, afara de Marii Demnitari si Consilierii Federali care ar mai avea si calitatea de delegati ai unui Atelier.

Art. 11

Adunarea Generala Ordinara poarta denumirea de Convent si se intruneste anual, in penultima Duminica alunii Iunie.

Art. 12

Adunarea Generala Extraordinara este convocata de Marele Maestru.

Convocarea mai poate fi ceruta motivat de:

a) Consiliul Federal sau

b) Cel putin sapte Ateliere active.

In toate cazurile Marele Maestru este obligat sa convoace Adunarea Generala Extraordinara, in termen de cel mult 15 zile de la primirii cererii. Convocarea se va face cu cel putin 10 zile libere inainte de data Adunarii. In cazul cand Marele Maestru nu convoaca Adunarea in termenul prevazut mai sus, Adunarea se intruneste deplin drept in prima Duminica, dupa expirarea celor 25 zile prevazute mai sus.

Art. 13

Ordinea de zi a Adunarilor Generale se alcatuieste de Marele Maestru, ajutat de organele administrative si se comunica tuturor Atelierelor, precum si membrilor Adunarii.

Ordinea de zi a Adunarilor Generale Extraordinare trebuie sa cuprinda, in cererea de convocare, chestiunile propuse. Convocarile cuprind ordinea de zi, cu aratarea datei, orei si locului Adunarii.

Adunarea nu poate avea loc decat la sediul Federatiei.

Art. 14

Adunarile Federale sunt conduse de Marele Maestru, ajutat de Marii Demnitari ai F.M.R.U. care sunt:

a) Pro-Marele Maestru;

b) Primul Mare Supraveghetor;

c) Secundul Mare Supraveghetor;

(poza pag. 191)

d) Marele Orator; Marele Orator ajutor;

e) Marele Secretar; cei 3 Mari Secretari ajutori;

f) Marele Tezaurar; Marele Tezaurar ajutor;

g) Marele Ospitalier;

h) Marele Expert;

i) Marele Maestru de Ceremonii;

j) Marele Pastrator de Sigilii;

k) Marele Acoperitor.

In lipsa Marelui Maestru, conducerea Adunarii trece asupra ProMarelui Maestru, iar in lipsa acestuia se urmeaza ordinea prescrisa de traditiile masonice.

In caz de lipsa a unuia din Marii Demnitari, Marele Maestru poate delega pe oricare membru din Consiliul Federal.

Art. 15

Conventul:

a) Exercita puterea constituanta si legislativa a Federatiei

b) Examineaza si adopta activitatea administrativa a Consiliului Federal si a organelor de conducere.

c) Controleaza si aproba conturile de gestiuni trecute; voteaza bugetul si dispune asupra exercitiului viitor, fixand contributiile.

d) Alege, prin scrutin secret, uninominal si cu majoritatea voturilor, pe durata de doi ani, pe Marele Maestru si prin scrutin de lista 21 consilieri federali, pe durata de un an, reeligibili. De asemenea, alege sapte membri supleanti.

e) Discuta si voteaza propunerile de modificare sau completare a Constitutiei sau a Regulamentului General.

f) Ratifica deciziunile Consiliului Federal asupra recunoasterii si admiterii in Federatie a gruparilor masonice care ar satisface dispozitiunile art. 1 din Constitutie.

g) Ratifica tratatele Federatiei cu Puterile masonice straine.

h) Discuta si decide asupra tuturor chestiunilor referitoare la masonerie, in general, si la Obedienta in special, care au fost inscrise in ordinea de zi.

Art. 16

Adunarile vor fi declarate secrete si de gradul I; drept de vot avand insa numai cei prevazuti la art. 10.

Cand se socoteste necesar, sedintele vor fi declarate secrete si de gradul 3.

Deciziile se iau cu majoritatea absoluta a voturilor exprimate. Cand votul este secret, paritatea atrage respingerea propunerii; la votarea pe fata, votul presedintelui decide in caz de paritate.

Sectiunea a 3-a
CONSILIUL FEDERAL

Art. 17

Administrarea intereselor interne si externe ale F.M.R.U. este incerdintata unui organ administrativ executiv, numit Consiliul Federal. In prerogativele Consiliului Federal intra orice dispozitie, care inlauntrul spiritului legilor constitutionale este destinata sa asigure bunul mers si progresul Obedientei.

Art. 18

Consiliul Federal este prezidat de Marele Maestru al Federatiei, in lipsa lui Pro-Marele Maestru sau de persoana indicata de traditia masonica.

Art. 19

Consiliul Federal alege din sanul sau, prin proclamare, vor secret sau cu bile, Marii Demnitari ai Federatiei, enumerati la art. 14, din prezenta Constitutie.

Art. 20

Consiliul Federal se intruneste o data la doua luni, exceptand vacanta de vara. El se poate intruni in sedinte extraordinare, de cate ori va fi nevoie, in urma cererii a cel putin sapte membri activi.

Convocarea se face de catre Marele Maestru sau de loctiitorul sau legal, cu cel putin 14 zile inainte de data fixata; ea va contine si ordinea de zi.

Art. 21

Consiliul Federal legal convocat lucreaza valabil in prezenta a cel putin 11 membri, sub conducerea Marelui Maestru sau a loctiitorului sau traditional.

Deciziile Consiliului Federal se iau cu majoritatea voturilor exprimate, iar in caz de paritate, la votarea pe fata, votul Presedintelui decide.

Art. 22

Consiliul Federal poate coopta membri onorifici, care pot asista la deliberari cu vot consultiv; ei sunt convocati obligatoriu la sedintele solemne si li se acorda onorurile cuvenite membrilor activi.

Sectiunea a 4-a
MARELE MAESTRU SI MARII DEMNITARI

Art. 23

Marele Maestru este ales de Convent, pe durata de 2 ani, prin vot secret, cu majoritatea absoluta si este reeligibil.

El conduce si prezudeaza toate organele Federatiei, reprezinta Federatia fata de toate Puterile masonice din strainatate si fata de autoritatile profane, numeste garantii de amicitie pe langa Puterile masonice recunoscute si semneaza toate actele care emana din Cancelaria F.M.R.U.

(poza pag. 195)

Marele Maestru personal poate uza de dreptul traditional de elementa fata de cei judecati de organele legale masonice.

Art. 24

In lipsa Marelui Maestru, atributiunile sale, cu exceptia dreptului de elementa, trec de drept asupra Pro-Marelui Maestru, iar in lipsa acestuia, se urmeaza ordinea stabilita de traditiile masonice.

Pro-Marele Maestru este ales, la propunerea Marelui Maestru, de Consiliul Federal, cu majoritatea de 2/3 (doua treimi) din voturile exprimate.

Prezenta a cel putin doua treimi, din numarul membrilor Consiliului Federal, este necesara pentru valabilitatea votului.

Art. 25

Marii Demnitari sunt alesi de Consiliul Federal din sanul sau prin proclamare, vot secret sau bile; ei indeplinesc atributiunile fixate de traditiile Ordinului si ale Regulamentului General al Federatiei.

Sectiunea a 5-a
MARELE COLEGIU AL RITURILOR

Art. 26

Marele Colegiu al Riturilor este autoritatea suprema si exclusiva a Federatiei, in materie de Rituri, pe intreg teritoriul tarii.

El este pastratorul traditiilor Riturilor si este consultat, in mod obligatoriu, de organele de conducere ale Federatiei, in materie de Rituri, traditii masonice si indrumari spirituale.

Art. 27

Marele Colegiu al Riturilor este Organul Federatiei care organizeaza si administreaza Atelierele Superioare (Lojile de perfectiune, Capitolele, Areopagiile, Consistoriile, etc.).Ii este interzis orice imixtiune in administrarea Atelierelor simbolice (primele trei grade). Sau in administrarea Federatiei acestor Ateliere.

Art. 28

Marele Colegiu al Riturilor se compune din cel putin noua si cel mult 33 membri activi ad-vitam.

Membrii Colegiului Riturilor trebuie sa fie membri activi ai unui Atelier simbolic din Federatie.

Art. 29

Marele Colegiu se imparte in atatea sectii, cate Rituri sunt cuprinse in Federatie.

Marele Colegiu al Riturilor va fi format prin unirea sectiunilor diferitelor rituri federale, organizate conform traditiilor ritului respectiv.

Intre rituri nu exista nici o proeminenta.

Art. 30

Marele Colegiu va functiona conform Regulamentului organic propriu, intocmit de adunarea membrilor activi.

Art. 31

Nici o incompatibilitate nu exista intre calitatea de membru in Consiliul Federal si aceea de membru in Colegiul Riturilor.

Capitolul IV

FINANTELE FEDERATIEI

Art. 32

Cheltuielile generale ale Federatiei sunt suportate de toate Lojile, prin perceperea unui impozit de capitatie si a altor taxe speciale.

Cuantumul acestui impozit si al taxelor este fixat de Convent, ele fiind inscrise in bugetul annual al Federatiei.

Veniturile extraordinare ale Federatiei se alimenteaza din donatiuni, legate sau alte venituri intamplatoare.

Anul financiar incepe la 1 iulie.

Art. 33

Controlul finantelor Federatiei se exercita de Comisiunea speciala de control, formata din cinci membri alesi de Convent, pe timp de un an. Comisiunea de control prezinta raportul sau annual Consiliului Federal, care il inainteaza Atelierelor, odata cu ordinea de zi.

Capitolul V

JUSTITIA MASONICA

Art. 34

Justitia masonica se exercita prin Juriile Fraterne si Camera Superioara de Justitie.

Art. 35

Juriul Fratern se compune din Maestrul Venerabil si patru Maestri membri ai Lojii, alesi in fiecare an prin vot secret, concomitent cu alegerea Demnitarilor Atelierului. Oratorul Lojii face parte din Juriul Fratern, ca pazitor al legii masonice. El nu poate participa la deliberarile juriului, nici nu intra in numarul Consilierilor aratati mai sus.

Sentinta data in Juriul Fratern poate fi atacata fie de reclamant, fie de parat, fie de Oratorul Lojii.

Art. 36

Camera Superioara de Justitie se compune din 5 membri si 2 supleanti alesi de Convent, dintre fodtii Mari Demnitari pe o perioada de 2 ani.

Presedintele Camerei Superioare de Justitie va fi desemnat de Marele Maestru, dintre titularii alesi de Convent.

Camera Superioara de Justitie va judeca in fond si forma:

a) Apelul contra deciziilor Juriilor fraterne.

(poza pag. 199)

b) In prima si ultima instanta:

1. pe membrii Consiliului Federal;
2. diferendele dintre Loji.

Art. 37

Masonul care, din orice motiv, se afla in concediu sau in adormire, intr-un Atekier simbolic, nu poate activa intr-un Atelier superior.

De asemenea, efectele unei sentinta definitive de suspendare sau excludere se extind asupra masonului si in Atelierele superioare.

DISPOZITIUNI FINALE

Art. 38

Propunerile de modificare a prezentei Constitutii se pot face pana in Martie, al fiecarui an, de:

a) Marele Maestru.

b) Consiliul Federal.

c) Cel putin sapte Ateliere active.

Art. 39

Consiliul Federal este obligat a discuta aceste propuneri, in Convent.

Propunerile sunt inscrise in Ordinea de zi a Conventului si, impreuna cu avizul Consiliului Federal, vor fi comunicate Atelierelor, cu cel putin 14 zile inaintea Conventului.

Art. 40

Nerespectarea dispozitiunilor art. 38 si 39 anuleaza aducerea in discutie a propunerilor de modificare..

Art. 41

Pentru modificarea Constitutiei, se cere ca majoritatea absoluta a membrilor sa fie prezenti, iar decizia se ia cu o majoritate de trei patrimi din numarul voturilor exprimate.

Pentru modificarea Regulamentului General, se aplica aceleasi dispozitiuni.

Aceste modificari pot fi facute si de Adunarile Generale Extraordinare, in aceleasi conditiuni.

Art. 42

Prezenta Constitutie intra in vigoare la votarea ei.

Constitutiile Puterilor masonice componente ale F.M.R.U. sunt si raman abrogate.

Decret de promulgare a Constitutiei Federale

Astazi, Duminica, 23 Iunie 1935, s-a votat si se promulga Constitutia Federala, compusa din 42 articole.

Tot astazi, intra in vigoare noua Constitutie; sunt si raman abrogate Constitutiile anterioare ale Puterilor componente.

MARELE MAESTRU,
M. SADOVEANU

MARELE SECRETAR,
EMIL PAPINIU

MARELE ORATOR,
JULIAN PETER

SECTIUNEA II

LUMINA SIMBOLURILOR MASONICE.

SEMNIFICATIILE FILOZOFICE SI EZOTERICE ALE PASAJELOR DE GRAD, IN RITUALUL MASONERIEI ALBASTRE

MOTTO:
Misterul cel mai mare nu este ca am fost aruncati, la intamplare, pe Pamant. Ci acela ca, inn aceasta inchisoare cosmica, am descoperit in noi harul divin de a ne contesta neantul.
ANDRE MALRAUX

CAPITOLUL 1 *– TEMPLUL MASONIC*

In Masonerie, ritul este un sistem ezoteric. Este coloana vertebrala a Ordinului Masonic. Obedienta defineste cadrul organizatoric: *forma.* Ritul guverneaza cadrul initiatic: *fondul.*

Un rit inseamna un ansamblu de ritualuri. Iar un ritual indica exact ceea ce trebuie facut si spus in spatiul fiecarei ceremonii masonice: *initiere, pasaje de grad, tinute, alte reuniuni de lucru.*

Masoneria Universala functioneaza pe doua structuri distincte si complementare: o Mare Loja Nationala (ori Mare Orient) care administreaza primele trei grade – ucenic, calfa, maestru – numita si *Masoneria Albastra*, sau de initiere; si un numar de Rituri (Ritul Scotian Antic si Acceptat, Ritul de York, Ritul Francez, Ritul Memphis-Misraim etc.) care gestioneaza gradele de la patru in sus, numite si *Masoneria de Perfectionare*. In aceasta Sectiune, ne vom referi exclusiv la *Masoneria Albastra*.

1.1. *RITUALUL, ESENTA SPIRITULUI MASONIC*

Ritualul marcheaza clipa astrala de trecere din lumea profana, in lumea ezoterica a initiatilor. Singur ritualul – respectat cu sacralitate – permite punerea in stare de receptivitate a fartilor din Loja, pentru a aborda marile comandamente ale Masoneriei, pentru a spulbera stresul din lumea profana, pentru a calma spiritele, a domoli grijile din afara Templului, a estompa imaginile si zgomotele cotropitoare ale Cetatii, pentru a deschide liberul exercitiu al facultatilor mentale. Ritualul ne transfera personalitatea intr-un plan superior, spiritual. Invita la concentrare. Ritualul da tonul, in marea orchestra spirituala a Atelierului.

Esenta Doctrinei Masonice este tezaurizata in ritual. Studiul ritualului – cu intreaga sa paleta de simboluri – ocupa cea mai mare parte din activitatea unui Mason. Ritualul il ajuta sa depaseasca nivelul unui catehism primar, facilitandu-i accesul in arcanele limbajului ocult. Conferindu-i cifrul care deschide ferestrele spre Lumina.

Ritualul este o magistrala pe care masonul – daca merge cu suflet curat – ajunge la radacinile propriei sale constiinte. Gratie ritualului, masonul invata sa se cunoasca mai bine, sa regandeasca lumea, sa se adape la izvoarele ratiunii universale, sa se apropie de Lumina cunoasterii si sa cerceteze Adevarul.

Etimologia cuvantului rit (ritual) vine din sanscrita ("**rta**"), care inseamna, cumulativ: *adevar, ordine cosmica si lege morala*. Cercetatorul francez J. Cazeneuve distinge: *rituri comportamentale, rituri magice si rituri religioase.* Toate il pun pe om in raport cu un principiu sacru: Divinitatea. Altfel spus – in interiorul Ordinului Masonic – cu Marele

Arhitect Al Universului. In celebra sa carte “ Memoirs sur les rites”, tiparita in 1916, reputatul Li Ki scrie, in primul capitol: “ *Indeplinirea datoriei, virtutea interioara, bunavointa, dreptatea nu se pot apropia de perfectiune fara concursul ritualului*”.

Universul Masonic este creat exclusiv de inteligenta omeneasca, este fructul elitelor, opera inteleasa in rpofunzimile ei numai de catre elite. Masoneria, fiins in cea mai mare parte un mod de viata ezoteric, se adreseaza cu precadere spiritului. Actiunea asupra spiritului reprezinta tot cea ce este mai greu pe lume. Platon (427-347, inaintea Erei Crestine) spunea, intr-unul din faimoasele sale cursuri, la Academia din Atena, pe care el insusi o infiintase: “ *Nu perceptiile senzoriale, ci spiritul este calea spre cunoasterea Adevarului. Iar cheia care deschide portile acestui drum este ritualul sacru*”.

Ritualul, pentru a-si atinge inaltele-i scopuri, trebuie sa fie total. Integral. Ciuntit nu mai e ritual. E ca si cum ai incerca sa pui apa intr-un vas ciobit, spart. Munca de Sisif! Ritualul este un tot nestricabil. Ca o disciplina de fier, care confera unui grup eterogen, calitatea de forta omogena combatanta.Puterea nestramutata de coeziune, de fraternitate masonica, tine exclusiv de disciplina ritualului. De sacralitatea acelei discipline liber asumate o data cu primul juramant depus, la initiere. “ *Socialmente* – scrie in Dictionarul sau Rene Louis – *ritualul constituie un manual de disciplina, care are functia de a asigura coeziunea comunitatii, punand-o simbolic in concordanta cu cel putin unul din miturile ei fondatoare. Ritualul are ca scop sa introduca oamenii in zona sacrului*”.

Doctrina Masonica nu este insa doar un corpus de ritualuri (reguli, principii, norme), care pot fi studiate si comentate de orice – mai mult sau mai putin erudit – ci este, inainte de toate, un mod de viata. De traire si aplicare in practica – in litera si in spiritul sau – a ritualului.

(poza pag. 205)

Doar studiul – oricat de aprofundat ar fi – al cartilor despre ritualurile masonice nu este suficient pentru a deveni Mason. Este necesara initierea, practicarea ritualului asumat ca mod de existenta. Este vitala, pentru spiritul masonic, respectarea integrala a ritualului: de la intrarea, pana la iesirea din Templu. Disciplina ritualului genereaza stabilitate si armonie in Loja. Induce un aer de respect reciproc, de sobrietate, gravitate si transcendent. Creeaza intre frati *egregorul* specific, care ne incarca de energii pozitive.

Confuziile, starile de iritare, de oboseala din Atelier, nemultumirile surde, discutiile lungi si nervoase, atitudinile de fronda, de diriginte pedepsitor, manifestarile de aroganta, de stie-tot, ridicarea tonului, foiala si soptelile intre frati in timpul Tinutei, agitatia sterila si lipsa de atentie – cu alte cuvinte, intregul colegiu al tarelor profane – toate acestea n-ar putea fi posibile decat pe fondul deopotriva alunecos si prapastios al nerespectarii ritualului. Al mutilarii acestuia. Al scurtarii sacralitatii sale. De fapt, prin scurtare, prin netraire, prin parcurgerea ritualului in fuga, cu ochii pe ceas, cu gandul in alta parte, sunt anulate toate energiile sale benefice. Este distrus echilibrul. Armonia ezoterica s-a facut tandari, iar Tinuta devine o oarecare sedinta profana, care nu mai are nimic, absolut nimic cu Spiritul Masonic.

Arta Regala presupune rigoare, precizie, responsabilitate si un anumit traseu – obligatoriu – al constructiei. Cum sa construiesti un Templu, pe sarite? Cum sa zidesti o catedrala fara usi, sau fara ferstre, ori cu ziduri strambe? Un astfel de Templu – monstruos si diform – zidim atunci cand nesocotim disciplina ritualica. Si cu atat mai

dureros este, cu cat pagubele sunt mai mari, cu cat Templul pe care il edificam noi astazi este Omul. Decat sa fie realizata o reuniune masonica cu ritualul trunchiat, mai bine sa nu fie facuta deloc. Pagubele ar fi infinit mai mici. Cum si cand vom accede catre Adevar, punand ritualul in paranteze? Vom atinge oare vreodata geana orizontului masonic, dincolo de care se afla " *Cuvantul ascuns*", traversand ritualul pe scurtatura? Cand fiecare frate ve intelege rolul si misiunea lui in Templu, cand se va patrunde, pana in adancul spiritului sau, de puterea benefica a ritualului. Atunci si numai atunci el va deveni beneficiarul *Intelepciunii*, al *Fortei* si *Frumusetii* care guverneaza universul masonic.

Cand ritualurile si disciplina lor intrinseca pier, moare si Ordinul. Asa a pierit Ordinul Iluminatilor Bavarezi: ajuns pe culmile gloriei, si-a abandonat in derizoriu marile taine ale vechiloe ritualuri, lasandu-se masacrat de o adminnistratie corupta. Asa a disparut Ordinul Teutonilor. Sau Ordinul Dominicanilor. Asa a decazut, in zilele noastre, temutul Ordin al Cavalerilor de Malta, pana la statutul salonard de cavaleri de opereta. Gratie *simoniei* si indepartarii de vechile ritualuri.

Ucenici Masoni trebuie sa ramanem toata viata. Indiferent de gradele la care am avut acces. Pentru ca ucenicia masonica ne invata, inainte de orice, **arta de a asculta**. Disciplina severa a autocontrolului. Regretatul frate Paul Stefanescu formula, in amplul sau volum " Ritualul Lojilor Masoneriei Albastre", acest adevar – postulat: " *Loja masonica este locul in care nimeni nu-l intrerupe pe cel care vorbeste. Este de neconceput sa opresti cuvantul, sa intrerupi, sa-ti manifesti sentimentele, mai inainte va vorbitorul sa fi terminat de vorbit prin expresia rituala: am zis!*" Intr-adevar, Loja masonica este locul privilegiat, in care oamenii invata cum sa comunice intre ei si, mai ales, cum sa se stapaneasca. Cel care vorbeste prea mult, pentru a nu spune nimic, isi va da seama singur de aceasta si se va opri. Iar acela care nu suporta sa fie contrazis, sufera la inceput, apoi descopera, in tacere, putin cate putin, ca se poate gandi si altfel, fara a fi deranjat. Metoda masonica este eminamente initiatica.

" *Masoneria, in oficiile ei* – spunea prea respectabilul nostru inaintas, fratele Mihail Sadoveanu, la Conventul din 1934 –*se adreseaza si inteligentei, si imaginatiei si sentimentului*". Aici trebuie lansat apelul pentru rigoarea si acuratetea simbolurilor care populeaza ritualul. Masoneria nu poate sa renunte nici macar la un singur simbol, pentru ca este o arta – Arta Regala – si toate artele recurg la simboluri.

Simbolismul ritualic este limba proprie a Masoneriei, o limba specifica, o limba universala, in care se inteleg toti fratii de pretutindeni. In aceasta limba, Masoneria dezvolta, inainte de toate, o anumita conceptie despre lume si viata, un anumit mod de a gandi, de a trai si de a actiona, astfel incat umanitatea sa-si pastreze energiile vitale. Fratele Sidney Kase, de grad 33, din SUA, a afirmat intr-un mod mault mai plastic aceasta realitate perena a confreriei noastre: " *Masoneria ofera o magnifica evadare din zarva epuizanta a lumii profane, intr-un loc unde ne putem reincarca bateriile morale si mentine sensul valorilor*".

1.2. PUTEREA MAGICA A CUVANTULUI

Intreaga istorie a umanitatii este insotita de *Cuvant*. Este turnata in Cuvant. Intreaga devenire a omului pleaca dintr-o singura matrice: *Cuvantul*. Dumnezeirea care l-a zidit pe om este concentrata intr-un singur izvor de energie universala: *Cuvantul*. Sfantul Ioan – patronul Artei Regale – spune cu certitudinea marelui initiat: " ***La inceput a fost***

cuvantul, si cuvantul era cu Dumnezeu, si cuvantul era Dumnezeu". Sunt exacr sacrele cuvinte pe care fratii masoni le aseaza in fruntea fiecarei Tinute Rituale, rostindu-le, in genunchi, in fata Altarului.

Asadar, ne invata Cartea Sfanta: " **Cuvantul era Dumnezeu**". Pentru ca forta magica a cuvantului a fost cunoscuta de om din adanca sa antichitate. De la primul semn al inceputului. Semn si simbol. Cuvantul – aceasta forta primordiala – l-a insotit pretutindeni si intotdeauna, pe om. Fie ajutandu-l, fie pedepsindu-l. **Ajutandu-l**, cand omul si-a facut din cuvant aripi care sa-l inalte in sfera spiritualului: asa cum s-a nascut **magia alba. Pedepsindu-l**, cand omul a coborat cuvantul in tenebrele urii, ale dusmaniei: asa s-a nascut **magia neagra**.

Cuvantul incarcat cu magie alba ne insoteste pretutindeni pasii, in existenta noastra zilnica. Atunci cand ne rugam fiecare Dumnezeului sau, atunci cand iubim, cand ne salutam intre noi, cand multumim, cand mangaiem, atunci cand facem o urare de bine cuiva sau il incurajam sa depaseasca momentul greu, cand ne manifestam toleranta, intelegerea si iertarea, atunci cand vrem sa alinam o durere sau sa vindecam suferinta. Sa nu uitam niciodata cuvinte ca: *Doamne-ajuta, Lumina sa te insoteasca, buna ziua,noroc, curaj, ai incredere in tine, fii binecuvantat, iti multumesc, te imbratisez cu dragoste* etc. Efectele benefice ale cuvantului se regasesc in prietenie, in fraternitate si iubire, in progres si prosperitate, in onestitate si adevar, in compasiune si altruism, in creatie, in puterea intelepciunii, in bucuria de a fi de folos altuia, dar si in hipnoza, psihoterapie, autocontrol sau autosugestie.Prin cuvant, se incheaga nu numai relatii durabile, ci sunt tratate si multe boli ale sufletului si trupului omenesc. Marele initiat Ibn-Sina Abu Ali Al Hosayn, mai cunoscut cu numele europenizat de Avicena, scria, cu un mileniu in urma, in cartea Canon: " *Credinta in vindecare, transformata in cuvant, ajuta la vindecare*".

Cuvantul ingropat in bezna magiei negre declanseaza nebanuite primejdii pentru om. Injuraturile ca si blestemele, imprecatiile, ocara, afurisenia, cuvaintele jignitoare, ofensatoare, expresiile abjecte, insidioase, invidioase, minciunile, marsaviile, manifestarile de miselie, de nemernicie, de ticalosie, toate acestea nu sunt altceva decat reziduuri extrem de pernicioase, ale magiei negre. " *Nu trebuie sa ne jucam cu vorbele!*", ne avertizeaza de la inaltimea uriasei sale staturi morale, venerabilul Maestru din Keng, K'ung-Tzu, botezat de latini Confucius, in opera sa " Cartea riturilor", scrisa cu cinci veacuri inaintea Erei Crestine. Cuvantul cuprinde in sine o enorma forta, pe care oamenii adeseori o ignora si platesc pentru aceasta un pret cumplit. Efectele malefice ale injuraturilor, ale blestemelor, ale minciunilor devin – cu timpul – in viata celor ce le practica: boli, certuri, scandaluri, devin crime, devin sumbre drame personale, se trasforma in betesuguri fizice, sau tulburari psihice. " *Cuvantul urat se intoarce impotriva celui care l-a rostit*", spunea candva, cu o infinita tristete Bogdan-Petriceicu Hasdeu.

Cheia de bolta, in Templul Cuvantului Bun, nu este doar simpla lui rostire, doar o insiruire de consoane si vocale. Ci este, mai ales, trairea. Trairea cuvantului la cea mai inalta tensiune spirituala, de catre cei care il rostesc, sau il scriu. Numai astfel, cuvantul capata forta necesara, acea putere divina de a mantui, de a convinge, de a transmite un mesaj superior, in stare sa produca mutatii benefice: fie in trupul nostru, fie in spiritul nostru. De altfel, intaiul act suprem al Creatiei a fost declansat prin cuvant. In Geneza, prima din Cartile lui Moise, scrie: " *Dumnezeu a zis: sa fie lumina! Si a fost lumina*".

Deci, Dumnezeu **“ a zis”**, adica a rostit cuvantul, iar cuvantul Sau a devenit lumina. Este bine sa meditam profund asupra acestui text din Cartea Sacra.

Cuvantul este vehicolul care poarta mesajul din ritual catre spiritul nostru. Trebuie doar sa stim cum sa conducem acest vehicol ezoteric, prin imperiul Artei Regale. In *Manualul Masonului*, aprobat de Conventul Marii Loji Nationale din Romania, in anul 2001, scrie: “ *Ritualurile masonice sunt opere fine de arta, cu o istorie de mii de ani. Tinutele masonice sunt echivalente cu mici piese de teatru, la care regizor este Maestrul Venerabil; scopul acestor piese de teatru este acela de a transmite mesajul masonic celor prezenti. Desi fratii unei Loji nu sunt artisti, ei trebuie sa se straduiasca sa interpreteze cat mai bine ritualul*”. In cuprinsul aceluiasi Manual Masonic, sunt prevazute chiar si unele recomandari – clare, punctuale – referitoare la modul de rostire a cuvantului: “ *Practicati arta de a vorbi clar. Pronuntati in mod limpede si corect fiecare cuvant. Invatati sa folositi pauzele pentru respiratie si pauzele de suspensie dramatica. Pentru a crea stari de tensiune emotionala, este bine sa invatati sa va reglati volumul vocii si sa subliniati anumite cuvinte sau propozitii*”.

Gravitatea rostirii textelor, gesturile rituale, atmosfera calma, prezenta anumitor simboluri in jurul nostru, constiinta ca participam la un effort comun, fratern si reconfortant, solemnitatea clipei, toate acestea – si inca multe alte lucruri care tin exclusiv de tainele ezoterice ale Ordinului Masonic – converg, in interiorul Templului, catre un singur punct final, catre un unic scop: crearea acelei stari spirituale, de exceptie, care sa ne ajute sa atingem izvoarele primordiale ale conditiei umane: *forta, frumusetea morala si intelepciunea*.

1.3. EGREGORUL

Cercetari relativ recente – in ultima jumatate a veacului trecut – au pus in evidenta un tip special de energie, de putere telurica, denumita: “ **factorul psi**”. De fapt, a fost redescoperita. Inca din timpurile cele mai vechi, vremurile de aur ale culturii sumeriene, cu apogeul ei atins in mileniul al IV-lea, inaintea Erei Crestine, magii, marii preoti ai Templelor, care cunosteau Geometria, piatra unghiulara si misterele sufletului omenesc, se foloseau, in mod ocult, de aceasta ezoterica energie, spre a-si implini opera lor civilizatoare. Omul – purtand scanteia divina in spirit – dispune de uriase forte naturale pe care, inca nici astazi, nu le poate controla in integritatea lor.

Marile puteri ale Creatiei sunt, in esenta, maniheene. Cand *energiile pozitive* coboara in spiritul oamenilor si il guverneaza, *energiile negative* se pregatesc sa reactioneze. Si invers. Astfel incat, umanitatea a fost nevoita sa-si stocheze energiile pozitive in structuri durabile, in uriasi condensatori pe care le fixeaza *egregorul*. Asa au aparut templele, piramidele, enormele statui, coloanele, catedralele, obiectele de cult, ritualurile, simbolurile, grupurile oculte ale initiatilor. Un Templu, de pilda, nu este numai reprezentarea vulgara a unei maiestuoase constructii din piatra, lemn si metal. Este ceva cu mult mai mult. Este un imens *acumulator* de energii pozitive, in care se condenseaza un anumit *egregor* de gandire, conceptie, doctrina. Cand acest conglomerat energetic spiritual nu mai este alimentat permanent cu invocatii, ritualuri, rugaciuni, piere si ideea pe care o reprezinta: religia, doctrina, intelepciunea. Sa ne amintim ce s-a intamplat in 1789, in Franta: multe biserici, capele, chiar temple si structuri masonice au fost inchise temporar. Sau, altele distruse.

(poza pag. 213)

Egregorul cultului ratiunii nu a reusit, insa, sa preia locul egregorului ezoteric sau religios, revolutia terminandu-se printr-o infricosatoare baie de sange. Aceleasi devastatoare rezultate le-au produs comunismul si fascismul, in veacul al XX-lea. Egregorul benefic al Templelor si Lojilor fiind distrus, egregorul malefic a devenit suveranul popoarelor.Cuvantul, o tiranie. Eruditul initiat Rudolf Steiner scria in celebra sa sinteza " Stiinta oculta": " *Egregorul nu reprezinta doar un mijloc superior, inefabi, de comunicare inre oameni, ci reprezinta mai ales acea putere magnifica, celesta, care ii uneste pe oameni sau ii desparte. Care ii poate face mai buni sau mai rai. Care poate genera iubire sau ura. Viata sau moarte*".

Textele ritualice traite in Loja, intre frati, cu sinceritate si emotie, devin egregor. Iar Atelierul capata, dintr-o data, aura Templului lui Solomon. Abia acum, in aceasta stare indescriptibila, de maxima traire si concentrare, ne incarcam – fiecare dintre noi – cu energii pozitive, conferind fiintei noastre interioare echilibru si putere.

In spatele tuturor marilor evenimente care dinamizeaza masele, exista intotdeauna o puternica influenta ezoterica – pozitiva sau negativa – a carei sorginte neinitiatii nu o deslusesc. Acesta este egregorul. *Este acea forta aurala a unui grup uman distinct:*loja, biserica, laborator de cercetare, sala arhiplina a unui spectacol, stadionul fierbinte al unui meci de fotbal, amfiteatrul unei conferinte, etc. Asocierea – temporara sau permanenta – a membrilor unei structuri umane este, in sine, generetoare de fenomene oculte: protectie spirituala, persuasiune, emotie, exaltare. " *Egregorul* –spune undeva ilustrul Frate, savantul Richard Bastide – *este o fiinta psihica colectiva, formata de un grup ocult si intretinuta printr-o practica transcendentala. Astfel, vom avea acces la frecventele superioare de energie. Sufletul grupului se va ridica rapid, producand in planurile materiei o epurare si o purificare. In realitate, curentii cosmici sunt spirite: fiinte impalpabile si inteligente. Au o natura comparabila cu aceea din care este format sufletul uman*".

In interiorul unei Loji Masonice, atunci cand se traieste clipa la cea mai inalta tensiune spirituala, gandurile pozitive captate de egregor circula intre toti fratii. Prin gesturile rituale executate ireprosabil, prin cuvintele rostite cu traire si buna credinta, prin amplificarea sentimentului fratern, se creeaza legaturi indestructibile si benefice intre toti membrii grupului. Se produce un fenomen in genul electrizarii prin contact – dee aici si lantul masonic, in finaalul Tinutelor – in virtutea caruia gandurile emise formeaza o fiinta fluidica: " **factorul psi**". **Egregorul.** Aceste ganduri sunt antrenate de mecanismul subtil al energiilor universale. Vocea umana persuasiva, gandirea umana penetranta, credinta umana – prin rezonantele lor profunde – leaga puterea psihica de nivelul energiilor pozitive captate. Fortele frecventei captate poarta egregorul catre fiecare Frate, vibrand la unison, dinamizand sentimente, calitati si emotii, dar mai ales dorinta intensa de a evolua spre cunosterea de sine si universul de simboluri si ritualuri in care graviteaza sinele nostru.

1.4. LOJA MASONICA

In centrul vietii masonice, se afla **Loja.** I se mai spune **Templu** sau **Atelier.** Loja desemneaza, in acelasi timp, locul unde se intrunesc fratii masoni, precum si ansamblul masonilor care se intrunesc in acel local. Intrunirile fraterne se numescTinute, care pot fi: *rituale* sau *albe.*

Obedienta este o asociatie (sau federatie) de loji care accepta sa aiba aceleasi principii, aceleasi rituri si ritualuri, aceleasi valori. In **Romania,** aceasta se numeste **Marea Loja Nationala din Romania. Reuniunea** membrilor (sau delegatiilor) unei Obedienta poarta numele de **Convent.** Obedienta este o putere masonica, o entitate administrativa, in vreme ce loja este o comunitate vie, pulsatila, in care masonii isi traiesc viata lor specifica.

Masonul este, mai intai, membru al unei Loji, abia ulterior devenind si membru al unei Obediente. In loja sa, masonul este initiat, accede catre celelalte grade, se intalneste periodic, obligatoriu si regulat, cu ceilalti frati. El nu poate fi Mason, decat daca este recunoscut, ca atare, de catre fratii sai din loja. In ritualul gradului de ucenic, la un moment dat, Maestrul Venerabil il intreaba pe Primul Supraveghetor: " *Sa presupun ca esti Mason?*", la care acesta raspunde promt: " *Asa sunt recunoscut si acceptat de catre fratii mei*". In cadrul Obedientei, Loja se bucura de o larga autonomie, prevazuta in **Constitutia si Regulamentele Masonice**. Este exact ceea ce exprima si unul din cele mai vechi principii ale confreriei: "*Masoni liberi, in Loja libera*".

Pentru a fi valabil constituita, o loja trebuie sa fie formata din cel putin *sapte frati*, fiecare dintre el avand gradul de *Maestru*.

Loja – ca edificiu al activitatilor masonice – este compusa din trei compartimente distincte: *Sala pasilor pierduti, Cabinetul de reflectie, Tempul propriu-zis*. Sa intreprindem impreuna – autor si cititor – o succinta incursiune prin cele trei tainice incaperi interzise lumii profane. Oare, ce vom descoperi acolo?

1.5. SALA PASILOR PIERDUTI

Aceasta incapere reprezinta antecamera Templului. Este asezata la Occident, la intrarea in Templu, pe partea stanga (spre Nord, fata de axul intrarii). Aici, fratii masoni se pregatesc, intr-un mod specific, pentru a patrunde in Templu. Sala este sobra, fara nici un fel de decoratiune.

1.6. CABINETUL DE REFLECTIE

Este o sala dreptunghiulara, asezata tot la Occident, la intrarea in Templu, dat pe partea dreapta (spre sud). Cabinetul de reflectie este vopsit complet in negru. Fiecare din cei *patru pereti* fiind decorat intr-un anume mod.

PERETELE LA ORIENT

Este decorat cu *semnul zodiacal al Berbecului*, in culoare rosie, sub care se afla un cocos (in culorile rosu, alb si negru) care canta Cocosul sta pe o banderola alba, pe care se afla scris cu negru: " *Vigilenta si perseverenta*". De o parte si de alta a cocosului, se afla, inncriptionata cu litere albe, urmatoarea sentinta: " *Daca perseverezi, vei fi*

purificat, vei iesi din abisul tenebrelor si vei vedea lumina". Sub banderola, se afla un *triunghi,* pictat in rosu, *cu varful in sus*…

Cam multe semne, simboluri si reprezentari.

Ce anume vrea sa ne spuna Cabinetul de reflectie? O poveste? O pilda? Nu avem decat sa ducem la urechea mintii scoica intelepciunii, pentru a deslusi adevarul.

SEMNUL ZODIACAL AL BERBECULUI reprezinta inceputul (este prima zodie). El este primul semn de recunoastere, primul pas facut pe un drum fara de sfarsit: drumul cunosterii, al desavarsirii de sine. Este simbolul fortelor creatoare in Universul Spiritual.

COCOSUL este pasarea sobra si plina de vigoare, care vesteste o noua zi. O noua viata. El vesteste renasterea. Alunga tenebrele si puterile raului. Cocosul este, totodata, simbolul focului viu, purificator. El reprezinta vestitorul luminii, pe care cel ce urmeaza a fi initiat o va primi in Templu. Inca de pe vremea sacerdotilor sumerieni, cocosul este paznicul puterilor spirituale.

TRIUNGHIUL CU VARFUL IN SUS exprima prima manifestare a binelui: nevoia de a vrea, nevoia de crestere, de dezvoltare, in ultima instanta, de initiere in marile taine ale vietii. Este semnul originii cosmice a omului. Adica, acolo unde focul nu moare niciodata.

PERETELE DE LA MIAZANOAPTE

Acesta este decorat cu semnul *zodiacal al Racului*, in culoare albastra. Tot pe perete este pictat, in alb, un *schelet uman*. Si tot in culoarea alba, o inscriptie bizara: *V.I.T.R.I.O.L.,* alaturi de simbolurile alchimice ale *sulfului* si *sarii*. La mijloc, scrisa tot cu alb, o noua sentinta: " *Daca sufletul tau simte acum frica, nu merge mai departe*". Dedesubt, se afla un *triunghi cu varful in jos*, pictat in culoarea albastra.

Intr-o lume cu atatea ciudatenii, parafrazam si noi: *Daca cititorul simte oarece teama, in aceasta clipa astrala, il sfatuim sa inchida cartea. Daca nu, sa ne fie frate de drum*.

SEMNUL ZODIACAL AL RACULUI simbolizeaza invierea, renasterea spirituala, inceputul unei noi vieti. El marcheaza trecerea din lumea profana, in lumea initiatilor Artei Regale. Semnifica nemarginita putere a imaginatiei, a fanteziei creatoare. Lumea in care se pregateste sa intre profanul este un univers sensibil. Aici se produce trezirea constiintei de sine.

SCHELETUL UMAN reprezinta experientele profund emotionale, prin care va trece cel ce urmeaza a fi initiat in marile mistere ale Ordinului Masonic.

(poza pag. 219)

Semnifica moartea trupului, in care doar spiritul ramane vesnic viu. Este simbolul unei antice cugetari: (1. Lat.): " Media vita in morte sumus" (In mijlocul vietii, suntem inconjurati de moarte). Scheletul uman este si semnul ancestral al curajului de a te privi, asa cum esti, de aici pornind toate eforturile catre autoperfectionare.

SULFUL reprezinta puterea pedepsitoare a focului. Simbolizeaza manifestarea vointei divine de a osandi pe cei care tradeaza juramantul de credinta (a se vedea distrugerea biblica a Sodomei si Gomorei, cu ploaia de sulf aprins). Sulful desemneaza, totodata, principiul generator masculin, activ, aducator de speranta si lumina. In riturile

masonice practicate in Romania, nu sunt admisi decat barbati. Sulful, prin calitatile sale alchimice, se circumscrie in Universul Spiritual.

SAREA a fost folosita, in ritualurile de initiere, ca element de purificare simbolica, inca de pe vremea culturii sumeriene. Semnifica lepadarea de gandurile negre, de demonii care ne otravesc viata in lumea profana. In Biblie, sarea este simbolul legamantului dintre Dumnezeu si oameni. Gradul de ucenic, in care se pregateste candidatul sa intre, se mai numeste si **gradul de sare**. Sa ne amintim ca, in predica Sa de pe munte, Iisus Christos isi numeste ucenicii, " *sarea pamantului*".

TRIUNGHIUL CU VARFUL IN JOS exprima cea de-a doua manifestare a sinelui: de-a nu ne uita niciodata radacinile, traditiile, pamantul pe care ne-am nascut. Este semnul primordial al locului unde a aparut, pentru prima data, viata: apa.

V.I.T.R.I.O.L., aceasta expresie – cu sau fara puncte intre litere – vine din sfera alchimica a lumii antice. Acel urias depozit de puteri ezoterice, din care – mult mai tarziu – s-au nascut stiintele moderne: chimia, fizica, biologia etc. Latinii numeau **vitriol** cel mai puternic acid cunoscut in epoca: *acidul sulfuric*. Era folosit la purificarea substantelor, pana se ajungea la de a cincea esenta: chintesenta.

Cuvantul V.T.R.I.O.L. reprezinta, totodata, si acronismul unui principiu – indemn, vechi inca de pe vremea Cultului Mithraic: " *Visita interiora terrae, rectificando invenies occultum lapidem*" (Viziteaza interiorul pamantului si, purificandu-l, vei descoperi piatra ascunsa).

PERETELE DE LA OCCIDENT

Acest perete este decorat cu *semnul zodiacal al Balantei*, in culoarea galbena. Dedesubt, scrisa cu alb, se afla o alta sentinta: " *Daca numai curiozitatea te-a aduc aici, pleaca*". Iar mai jos este pictat un *triunghi, cu varful in sus, taiat de o linie orizontala*, in galben.

SEMNUL ZODIACAL AL BALANTEI este simbolul dreptatii, al atitudinii nepartinitoare. Semnifica justitia care, legata fiind la ochi, nu trebuie sa se lase influentata de nimeni, atunci cand cantareste vinovatia sau nevinovatia. La sumerieni, persi, tibetani, egipteni si greci, Balanta este *atributul Judecatorului Suprem*. Este semnul celui de-al Doilea Supraveghetor al Lojii Masonice, sub indrumarea caruia se afla toti ucenicii Atelierului.

TRIUNGHIUL CU VARFUL IN SUS, TAIAT DE O LINIE ORIZONTALA reprezinta lumea subtila asezata intre cer si pamant. Simbolizeaza suflul cosmic, logosul universal. Este semnul sensibil al vietii nevazute, simbolul aerului.

PERETELE DE LA MIAZAZI

Este decorat cu *semnul zodiacal al Capricornului*, in culoare verde. O *coasa* si o *clepsidra* sunt pictate in alb. Sub taisul amenintator al coasei, este inscrisa, cu litere albe, urmatoarea sentinta: " *Daca ai venit aici pentru distinctii umane, pleaca. Noi nu le cunoastem*". Mai jos, este desemnat, in verde, un *triunghi, cu varful in jos, taiat de o linie orizontala*. In mijlocul peretului, este montata o *oglinda*, acoperita cu o usita neagra, cu manerul aurit; cand usita este deschisa, in oglinda se reflecta scheletul uman aflat pe peretele opus.

SEMNUL ZODIACAL AL CAPRICORNULUI reprezinta poarta zeilor, dincolo de care nu au acces decat initiatii. Semnifica ingeniozitate, rabdare si prudenta. Stavileste ambitiile desarte ale omului, simbolizeaza afirmarea dominatiei spirituale asupra instinctelor.

COASA este simbolul taierii celor sapte pacate biblice: trufia, zgarcenia, desfranarea, lacomia, mania, lenea si pizma, pacate pe care profanul nu trebuie sa le aduca, dupa sine, in Templu. Coasa permite accesul spre realitatea invizibila.

CLEPSIDRA simbolizeaza eterna scurgere a timpului. Dar, semnifica si intoarcerea la origini, reintegrarea manifestarilor in izvorul divin.

TRIUNGHIUL CU VARFUL IN JOS, TAIAT DE O LINIE ORIZONTALA seminfica, la sumerieni, si, mai tarziu, la egipteni, zeul *Geb*, zeul pamantului. Grecii l-au trasformat in zeita *Geia*. Nu este, credem, fara de folos, daca ne amintim de misterioasa litera " G" a masonilor: din multiplele ei conotatii retinem " Gold" care, la origine, inseamna, ca si " Geb", *Dumnezeul pamantului*, iar " Geometrie" semnifica *masurarea divina a pamantului*. Simbol al pamantului, el incorporeaza si cuvantul Marelui Arhitect Al Universului, adica samanta vietii: *din pamant a fost creat omul primordial*.

(poza pag. 223)

OGLINDA simbolizeaza, din toate timpurile, corespondenta magica dintre *realitate* si *iluzie*. Este ochiul care te cerceteaza, dar se cerceteaza si pe sine. Oglinda din Cabinetul de reflectie ne aminteste destinul nostru de muritori: rasfrangerea scheletului uman de pe peretele opus.

In afara de aceste decoratiuni ale peretolor, in Cabinetul de reflectie se mai afla si cateva elemente de mobilier si diferite obiecte, dispuse cum urmeaza:

LANGA PERETELE DE LA MIAZAZI, este fixata o masa dreptunghiulara, vopsita in negru. Pe masa, sunt asezate obiectele: *un craniu uman, o calimara, o pana de scris, un candelabtru, cu o lumanare stinsa, trei boluri din lemn continand sare, sulf si nisip.* Tot pe masa, se mai afla o cana cu *apa* si o bucata de *paine uscata*. Langa masa, este asezat un scaun vopsit in negru.

PE PERETELE DE LA MIAZANOAPTE se afla fixata o candela cu ulei, care va lumina discret incaperea.

Intrucat in univaersul masonic, obiaectele nu sunt ceea ce par a fi, ci simbolizeaza o lume de alte adevaruri – criptice pentru profani – sa incercam deslusirea catorva sensuri ezoterice.

MASA

Reprezinta imaginea unui Centru Spiritual. Simbolizeaza clipa apropiata a impartasirii valorilor initiatice. Semnifica stabilitatea celor patru puncte cardinale – Pamantul – locul unde omul l-a cunsocut pe Dumnezeu.

SCAUNUL

Inca din cultura babiloniana, este simbolul autoritatii. Sfantul Scaun semnifica autoritatea divina cu care Papa este investit. Scaunul din Cabinetul de reflectie, fiind un modest taburet, arata locul umil pe care se afla cel ce urmeaza a fi initiat.

CRANIUL UMAN

Simbolizeaza bolta cereasca a Spiritului Universal. In acelasi timp, semnifica si ciclul initiatic: moartea profanului si renasterea sa in noua viata a Confreriei Masonice.

CALIMARA SI PANA DE SCRIS

Simbolizeaza adevarul, ordinea si dreptatea, intemeiate pe justitie. In cadrul confreriilor initiatice ale Egiptului antic (de exemplu, *Cultul lui Osiris*), semnifica ordinea cosmica, din care decurge ordinea pe pamant. Reprezinta puterea creatoare a Spiritului uman.

CANDELABRUL CU LUMANAREA STINSA

Semnifica Ochiul Marelui Arhitect Al Universului, a carui lumina inca nu este indreptata spre cel ce urmeaza a fi initiat. Abia dupa incheierea procesului de initiere, acesta va primi lumina spirituala. Sa ne amintim intrebarea Maestrului Venerabil din timpul initierii: " *Ce trebuie sa cerem pentru acest profan*?", si raspunsul ritualic al Primului Supraveghetor: " *Lumina, Venerabile Maestre*".

APA SI PAINEA USCATA

Simbolizeaza hrana spirituala, asceza si pregatirea pentru patrunderea in Universul ezoteric. Semnifica, totodata, cumpatarea, modestia, bunul simt.

NISIPUL

Reprezinta puterea purificatoare, taria de a te lepada de toate slabiciunile omenesti, inainte de a trece pragul Templului Masonic.

1.7. TEMPLUL

Templul propriu-zis este o sala dreptunghiulara, raportul dintre lungime si latime fiind de 1,618, supranumit, in arhitectura, *raportul de aur sau sectiunea de aur*. Templul este orientat simbolic de la Orient, spre Occident, avand doua intrari la Occident: una din Sala pasilor pierduti, alta din Cabinetul de reflectie.

Bolta Templului este vopsita in albastru si este presarata cu stele, fiind sustinuta de 12 coloane: sase pe latura de miazanoapte si sase pe latura de miazazi.

Intre coloane, sunt figurate semnele zodiacale, in corespondenta cu constelatiile de pe plafon: Berbec, Taur, Gemeni, Rac, Leu si Fecioara (pe peretele de la miazanoapte) si Balanta, Scorpion, Sagetator, Capricorn, Varsator si Pesti (pe peretele de la miazazi).

O funie rosie cu 12 noduri, in forma de opt culcat, face inconjurul Templului, terminandu-se deasupra celor doua coloane de la intrare, prin ciucuri dantelati.

La Orient, pe un piedestal cu trei trepte, se afla masa si fotoliu Maestrului Venerabil. In stanga si in dreapta acestuia tot pe piedestalul cu trei trepte, sunt asezate scaunele

pentru oficiali si membrii de onoare. Tot la Orient, dar nu pe piedestalul cu trei trepte, ci direct pe pardoseala, se afla mesele si fotoliile Secretarului (la miazanoapte) si Oratorului (la miazazi).

MASA MAESTRULUI VENERABIL

Este acoperita cu panza albastra, pe ea aflandu-se: un candelabru cu trei lumanari; pe un suport separat, o alta lumanare permanent aprinsa (numita martor); o spada cu lama setpuitoare; un ciocan de lemn, cu doua capete identice; patenta de constituire a Lojii, remisa de Marea Loja Nationala din Romania.

Mesele Secretarului si Oratorului sunt acoperite tot cu panza albastra.

Pe peretele de la Orient, in spatele Maestrului Venerabil, se afla inscriptia: IGMAAU (INTRU GLORIA MARELUI ARHITECT AL UNIVERSULUI) incadrata de: drapelul national (la miazanoapte) si baniera Lojii (la miazazi).

Delta luminos (un triunghi echilateral, luminos, in centrul caruia se afla un ochi drept deschis) este asezat deasupra Maestrului Venerabil. In acelasi plan, dar spre miazanoapte, se afla *Luna* (simbolul celui de al Doilea Supraveghetor), iar spre miazazi este asezat *Soarele* (simbolul Primului Supraveghetor). Maestrul Venerabil, Soarele si Luna constituite cele **Trei Mici Lumini** ale Masoneriei Universale.

Altarul este fixat pe pardoseala Templului, la circa 40 de centimetri de baza piedestalului cu trei trepte de la Orient. Altarul – *ca obiect* – este o masa mica, joasa, dreptunghiulara, acoperita cu stofa albastra, brodata cu fir de matase rosie. Altarul – *ca simbol* – este locul sacru din Templu, pe care se fac juramintele si in fata caruia se citesc textele din Cartea Legii Sacre.Pe altar, se afla cele **Trei Mari Lumini** ale Masoneriei Universale: *Cartea Legii Sacre, Compasul* si *Echerul*.

Cartea Legii Sacre poate fi, in functie de imprejurari: *Biblia* (pentru crestini), *Tora* (pentru mozaism), *Coranul* (pentru islamism), *Tripitaka* (pentru budism), *Avesta* (pentru mazdeism), *Bhagvad-Gita* (pentru hinduism), *Shu-jing* (pentru confucianism), etc.

Pozitiile Compasului si ale Echerului sunt urmatoarele:

- Pentru gradul de *ucenic*, laturile Echerului se afla deasupra bratelor deschise ale Compasului;
- Pentru gradul de *calfa*, o latura a Echerului se afla sub Compas, cealalta deasupra;
- Pentru gradul de *maestru*, bratele Compasului se afla deasupra laturilor Echerului.

Regula: intotdeauna, deschizatura bratelor Compasului este spre Occident, iar deschizatura laturilor Echerului este spre Orient.

In jurul Altarului, sunt asezate urmatoarele unelte si obiecte simbolice: pe latura de miazanoapte – *Piatra Bruta* (pe prima treapta a piedestalului de la Orient), *Ciocanul*, *Dalta* si *Perpendiculara* (langa Altar); pe latura de miazazi – *Piatra Cubica* sau, cum i se mai spune, *Piatra Slefuita* (pe a doua treapta a piedestalului de la Orient), *Nivela*, *Rigla* si *Levierul* (langa Altar); pe latura Orientala – *Plansa de Trasat*, *Compasul*, *Echerul* si *Mistria* (pe a treia treapta a piedestalului de la Orient).

Plansa de trasat: inainte de inceperea oricarei Tinute rituale (categoric, numai in gradul de ucenic), este indispensabil sa se traseze plansa, adica sa fie desenata o plansa, (un tablou) de catre Maestrul de Ceremonii. O Loja nu se poate intruni ritualic, decat numai dupa ce a fost trasata plansa. Pe plansa astfel trasata, se disting*: Echerul,*

Compasul, Soarele, Luna, poarta cu cele doua coloane, firul de plumb, pavajul mozaicat, piatra bruta, piatra slefuita si *triunghiul.* Dupa o traditie multimilenara, plasa este trasata cu mana de catre Maestrul de Ceremonii; toti masonii stau in picioare si observa, in cea mai profunda liniste, dezvoltarea desenului de pe plansa. Acest ritual al trasarii plansei se constituie intr-un act magic – in sensul cel mai nobil al cuvantului – vechimea lui venind din adancul lumii antice. In celebra " Carte a mortilor", descoperita in ruinele Templului lui Osiris se afla scris: " *In sala Marelui Adevar, sa trasezi acest desen, cu mana ta si in prezenta tuturor fratilor. Desenul tau ritual va fi facut pe un sol pur si alb*". Se deseneaza, deci, cu o creta neagra pe o tablita (planseta) alba. La terminarea Tinutei, plansa trasata se sterge de catre Maestrul de Ceremonii, loja isi inchide lucrarile si fratii revin in lumea profana, lumina intelepciunii, a fortei si a frumusetii lucrand in spiritul fiecarui Mason.

Pavajul mozaicat (un caroiaj in alb si negru, incadrat de o bordura neagra) este amplasat pe pardoseala, in centrul Templului. Caroiajul – care este un dreptunghi – pastreaza acelasi raport (sectiune) de aur casi Templul (1,618). Pe pavajul mozaicat nu se va calca niciodata, acesta fiind considerat – ca si altarul – un loc sacru.

Trei colonete sunt amplasate, in centrul Templului, pe pardoseala, in jurul pavajului mozaicat. Fiecare coloneta, purtand cate o lumanare (care va fi aprinsa intr-un anumit moment al ritualului), corespunde celor trei demnitari al lojei: coloneta in stil *ionic* corespunde Maestrului Venerabil, semnifica intelepciunea si este plasata in coltul de sud-est al pavajului mozaicat; coloneta in stil *doric* corespunde Primului Supraveghetor (primul – adjunct al Maestrului Venerabil), semnifica forta si este asezata in coltul de nord- vest al pavajului mozaicat; coloneta in stil *corintic* corespunde celui de al Doilea Supraveghetor (al doilea – adjunct al Maestrului Venerabil), simbolizeaza frumusetea si este fixata in coltul de sud-vest al pavajului mozaicat.

Tablouri de grad (ucenis, calfa si maestru) sunt asezate cu fata in jos, in mijlocul pavajului mozaicat, intre cele trei colonete. In functie de gradul in care lucreaza loja, Maestrul de Ceremonii intoarce cu fata in sus unul din cele trei tablouri (intr-un anumit ritual).

Cele doua mari coloane de la intrare: in interiorul Templului, simetric fata de axa longitudinala a salii, in apropierea laturii de la Occident, intre cele doua intrari in Templu (dinspre Sala pasilor pierduti si dinspre Cabinetul de reflectie) se afla amplasate doua coloane mari, masive, mai inalte decat usile de la intrare. Prima coloana, asezata la miazanoapte, este in stil corintic si se numeste *Coloana Bohaz* (poarta pe ea, inscriptionata, litera "B"), corespunzand gradului de ucenic. A doua coloana, asezata la miazazi, este in stil doric si se numeste *Coloana Jakin* (poarta pe ea, inscriptionata, litera "J"). corespunzand gradului de calfa. In limba aramaica, *Bohaz* inseamna *forta*, iar *Jakin*, *stabilitate*.

Masa si fotoliul Primului Supraveghetor sunt asezate pe un piedestal cu doua trepte, amplasat la Occident, catre latura de miazanoapte a Templului si spre centru. Pe masa acoperita tot cu panza albastra, se afla: un candelabru cu doua lumanari, un ciocan de lemn cu doua capete identice si o coloneta dorica de mici dimensiuni.

Doua sau mai multe siruri de scaune sunt dispuse pe laturile de miazanoapte si de miazazi ale Templului, pentru frati. Ucenicii ocupa scaunele din spate, de pe latura de miazanoapte. Calfele ocupa scaunele din spate de pe latura de miazazi. Maestrii de aseaza unde vor.

*
* *

Am facut, asadar, cunostinta cu un **TEMPLU MASONIC**. De fapt, nu ne-am rotit decat in trecere privirile prin acel spatiu **sacru al Masoneriei Unicersale**.

(poza pag. 231)

Aici, o seama de barbati ilustri – ei isi spun frati – initiati in misterele Artei Regale, se intrunesc cu regularitate, discuta intre ei dupa un anumit ritual, se folosesc de anumite unelte, instrumente, obiecte si simboluri, utilizeaza un limbaj sobru si incifrat, generand in jurul lor o atmosfera ezoterica de liniste, calm si meditatie, in care comunicarea mesajelor criptice se face la un nivel superior, inefabil – treapta elitelor – unde nu poti ajunge decat cu sufletul curat, gandul inaripat, spiritul luminat si puterea de a iubi – intotdeauna si neconditionat – oamenii.

Simboluri? Atmosfera ezoterica? Ritualuri? Limbaj incifrat? Mesaje criptice? Suna cam bizar. Dar si captivant. Ce va urma? Sa lasam, mai departe, portile Templului deschise? Sa le inchidem? Dar daca nu toti cititorii, pe care ii vom invita in Templu, la celebrarea pasajelor de grad, vor intra cu ganduri de iubire? Regula – stindard al Ordinului Masonic este: " *Daca macar un singur om ne iubeste, merita sa iubim lumea intreaga!*" Portile raman deschise.

CAPITOLUL 2- *PASAJUL GRADULUI DE UCENIC*

Nu este, desigur, in intentia noastra sa prezentam, chiar in toate detaliile lor, ritualurile initiatice ale *Masoneriei Albastre*. Manualele de stricta specialitate au facut-o si o vor face mult mai bine decat noi.

Universul unui Tratat Masonic – in care se circumscrie modestul nostru effort – este bantuit de ambitii mult mai mari: descifrarea unor simboluri fundamentale; relevarea filozofiei criptice a unor ritualuri; explicarea sensului ascuns al unor formule ezoterice; punerea in evidenta a relatiei multimilenare dintre Doctrina Masonica si conditia umana, in efortul conjugat de a aseza, la temelia cunoasterii generale, cunoasterea de sine; incercarea de a ilumina cateva din eternele intrebari ale omului despre lume si cosmos, despre viata si moarte, credinta si ignoranta, fericire si responsabilitate, despre adevar, libertate, toleranta si spirit caritabil; cu alte cuvinte, demersul nostru nu este altceva decat una din caramizile de baza ale unui superb edificiu, numir ARTA REGALA. De altfel, termenul **tratat** provine din latinescul *tractatus*, semnificand o lucrare care analizeaza elementele fundamentale ale unei *arte* sau ale unei stiinte. Lucrare, intr-un spatiu strict delimitat. Adica, Universul Masonic. Si cercul magic se inchide.

Esenta spiritului masonic rezida in simbolistica. " *Simbolul* – spunea candva eruditul Gans – *este infrangerea materiei moarte de catre spirit*". Este efortul prometeic – in sensul sacrificiului de a duce lumina acolo unde nu e. Lucrurile inerte, luate ca atare, ca simple obiecte fizice, materiale, nu lumineaza gandul uman. Lumina vine dinspre acele lucruri spre om, abia dupa ce devin simboluri. Simbolul le confera o scanteie din Spiritul Universal. Piramidele, templele, marile catedrale ale lumii inca nu si-au povestit toate

tainele ingropate in zidurile lor. “ *Piramidele* – scrie intr-un studiu pre ilustrul farte Albert Pike – *sunt adevarate miracole ale geometriei. Geometria este slujitoarea simbolismului. Iar simbolismul se poate spune ca este geometrie speculativa*”.

Un simbol apare, cu precadere, atunci cand unui fapt real, sau unui numar, ori unui cuvant, semn, obiect, imagine - pe scurt, unui lucru – i se atribuie o semnificatie mai profunda decat aceea pe care o are in realitate. Semnificatia, in Masonerie, este pur spirituala. Adica, in sfera esentelor. Savantul G. F. Creuzer in tratatul sau “ Simbolistica si mitologie”, tiparit in 1810, scria extrem de explicit: “ *Numai ceea ce este esential trebuie investit cu titlul de simbol. Prin acest singur cuvant – simbol – se desemneaza manifestarea divina si trasfigurarea terestrului*”.

2.1. SIMBOLUL PIETREI

In *pasajul gradului de ucenic*, proaspatului initiat i se arata o piatra bruta. Si este invat cum trebuie s-o ciopleasca, pentru a ajunge o piatra cubica, o piatra slefuita. *Piatra este insusi ucenicul*. Iar el trebuie sa lucreze neincetat asupra sinelui. Asupra propriului sau spirit. In spatiul Doctrinei Masonice, piatra este un simbol. Piatra bruta si piatra slefuita. Jalonand ritualul masonic.

Ritualul! *Sa nu uitam niciodata* – si niciodata nu va fi prea mult sa repetam – ca *ritualul este forma in care e pastrat, nealterat spiritul masonic*. Aici – si numai aici – piatra capata conotati care tin de esenta Artei Regale. Slefuirea spirituala. Devenirea. Construirea Templului! Omul insusi este Templul, in care trebuie sa aducem – diferit de la o epoca la alta – lumina spiritului: *forta, frumusetea* si *intelepciunea*.

Asa a fost mereu. Dintotdeauna. Construind *Templul din Nippur*, marii initiati ai culturii sumeriene s-au gandit tot la om: cum sa-l faca sa-si depaseasca umila conditie de muritor. Si au reusit magistral. Spiritul sumerian nu a murit. A fost trasmis egiptenilor. Construind *piramidele faraonilor*, Hermes Trismegistus (egiptenii il numeau Toth) se gandea, de fapt, nu la destinul particular al faraonilor, ci la devenirea umana generala: spiritul uman sa nu piara! Si nu a pierit: toata antichitatea (geometrica, filozofica, istorica, astrologica, etc.) a avut ce invata din cercetarea piramidelor. Asa cum s-a implinit Renasterea din cercetarea izvoarelor Masoneriei Evvului Mediu. Si lantul fartern merge mai departe, din trecut, prin noi, catre clipa de maine.

Dintotdeauna, in toate limbile pamantului, *cuvantul piatra* a avut o dubla semnificatie: *material de constructie* si *element spiritual*. In limba *akadiana*, insemna zid si cuvant. In *sanscrita*, granit si gand. In *aramaica* (limba lui Iisus Christos) insemna temelie si casa. Sa ne amintim ce i-s spus Iisus lui Simon: “ *De azi inainte, te vei numi Petru, de la piatra, si vei fi temelia Bisericii, a credintei Mele*”. In *latina,* piatra simboliza materialul de constructie, dar si cautarea adevarului absolut (piatra filozofala). In *Doctrina Masonica* – repetam! – atunci cand spunem “ slefuirea pietrei”, intelegem desavarsirea spirituala. Pentru ca esenta masoneriei este spiritul. Restul nu sunt decat forme care servesc esenta.

Piatra bruta este androgina. Prin cioplire si slefuire, cele doua principii care o alcatuiesc se despart: *piatra piramidala* simbolizeaza principiul masculin; *piatra cubica*, pe cel feminin. Prin asezarea piramidei pe una din fetele cubului din piatra, cele doua principii devin iarasi un tot. Dar, acum avem deja o constructie: *Templul!*

Piatra – in intreaga istorie umana – detine o uriasa incarcatura spirituala. *Sacerdotii druizilor* oficiau slujbele de initiere in interiorul megalitilor. Liturghia *romano-catolica,* de astazi, se savarseste pe o maica platforma de piatra, asezata intr-o nisa altarului. *Samanii* din Nepal, India, Indonezia si Australia considera esenta pietrei – cuartul – drept instrument al clar-viziunii. Cea mai noua dintre marile culturi ale lumii – cultura informatiei digitalizate – se bazeaza tot pe cuart, care sta la temelia cip-ului, ultramodernele calculatoare avand, si ele, puterea clar-viziunii: prevad desfasurarea viitorului. Samanism si informatica: hazard, coincidenta, intamplare sau paradox? Sa raspunda filozofii. Unul deja a incercat: masonul Alvin Toffler. El scrie, intr-una din uluitoarele sale carti: " *Stiintele cele mai inalte, cele mai subtile, ale tuturor timpurilor, s-au inspirat din tezaurul fecund al religiilor. Iar stiinta informaticii chiar a devenit o teribila religie moderna*". Dalai Lama depune primul sau juramant sacru, ingenunchind pe o piatra bruta. Savantul Wolfram von Eschenbach afirma: " *Din piatra desprinsa de pe fruntea lui Lucifer, a fost cioplit Graalul*". Fruntea simbolizand depozitul inteligentei umane. Iar Graalul, forma suprema a intelepciunii. Faimoasa si stravechea piatra de culoarea antracitului, de la Passinunt (in Asia Mica) o simboliza pe Cibele: mama zeita a omenirii. Era credinta de intemeiere a statului frigian, care a durat mai bine de un mileniu si jumatate, incepand cu veacul al treisprezecelea, inaintea Erei Crestine. In secolul al treilea, al Erei Crestine, *Piatra Cibelei* a fost trasportata, cu mare pompa, de catre legiunile romane, in Cetatea Eterna si asezata in Palatin. De atunci, frigienii s-au risipit in istorie. S-au pierdut. Dar, tot de atunci, a inceput si declinul – deopotriva sangeros si ireversibil – al Imperiului Roman. Nu vrem sa sugeram nici o concluzie, ci doar consemnam istoria unei puteri telurice: piatra. Pentru credinta islamica, *Piatra Neagra din Kaaba* (de la Mekka) este Piatra Sfanta;

(poza pag. 237)

i se mai spune " *Mana dreapta a lui Dumnezeu*"; mulsumanul jura pe ea, sarutand-o. *Sibila din Cumae*, celebra prezicatoare a lumii antice, purta permanent asupra ei un dreptunghi de gresie slefuita, cu laturile aflate in sacrul raport de aur (1,618), pe care il aseza sub talpile goale, ori de cate ori proorocea. *Apollo*, cand canta nu-si sprijinea harpa niciodata pe pamant, ci doar pe piatra. *Regii Irlandei* – ca descendenti ai druizilor – nu erau incoronati decat sezand pe un tron de piatra; tronul se mai afla inca si astazi la Westminster. *Piatra filozofala*, din simbolismul alchimic, reprezinta instrumentul permanentei regenerari: eternitatea.

Acest urias tezaur ocult – nascator de energii pozitive – il regasim astazi in universul Doctrinei Masonice Moderne. In simbolistica Ordinului Masonic, piatra reprezinta stibilitate si echilibru: orizont catre care aspira proaspatul initiat – ucenicul. *Piatra Unghiulara* este cheia de bolta a Templului Masonic. *Pavajul mozaicat* (cu pietre albe si negre) din fata Altarului, simbolizeaza cele doua stiinte fundamentale ale Artei Regale: **Piatra Alba semnifica stiinta exoterica, iar Piatra Neagra stiinta ezoterica.**

Sintetizand magistral simbolul pietrei in Doctrina Masonica, Maestrul Eckhart afirma, intr-unul din studiile sale: " *Piatra inseamna cunoastere*".

2.2. SIMBOLUL LIBERTATII

Sensul superior al libertatii nu poate fi patruns decat un initiat, dupa lungi si laborioase cautari. Pentru ca libertatea nu este doar un concept. Ci este, mai cu deosebire, un mod de viata. Iar spiritul masonic confera libertatii valente superioare, pe drumul devenirii fiintei umane.

Sa nu-ti doresti niciodata, ceea ce stii ca nu poti avea. De exemplu, vesnicia. Numai asa vei scapa de tristete si vei deveni un om liber. De altfel, verbul " **a avea**" iti inchide – lent, dar inexorabil – libertatea in cercul dorintelor. Omul cu adevarat liber este acela care, in viata sa, pune mai presus de orice, verbul " **a fi**". Cine nu intelege, sa citeasca printre randuri.

Libertatea trebuie construita, de fiecare frate Mason in sine insusi. Zidim Templul Libertatii in sufletul nostru, iar nu in afara lui. Libertatea nu poate fi doar o declaratie, o teza, o idee, ci este eminamente o constructie. Hermes Trismegistus spune, intr-una din celebrele sale legi: " *Nu vei gasi, decat ceea ce ai construit in tine*".

Spiritul masonic – fara a avea pretentia ca formulam un postulat – ofera, intr-adevar, cheia catre adevarata libertate. Dar simpla posesie a acestei chei nu este suficienta. E necesara aptitudinea, capacitatea de a sti s-o folosesti. E vitala vointa de a-i pricepe rostul. Prea inteleptul frate, scriitorul John Ward, spune in " Cartea Maestrului Mason": " *Avantajele spirituale, pe care Masoneria le ofera omului, se afla intr-o relatie directa cu vointa lui de a le intelege profunda semnificatie si cu aptitudinea sa de a ajunge la ele*".

Suntem diferiti, dar egali: iata esenta libertatii. Capacitatile noastre personale de a cauta Adevarul ne diferentiaza, dar in fata Adevarului ramanem egali. Pentru ca Adevarul nu se masoara si nici nu se numara. Ci este trait: atat cat poate fiecare om sa-l traiasca.

Termenul de libertate, in lumea profana, subsumeaza diferite conotatii: libertatea de a consuma; libertatea de deplasare; libertatea de a comunica; libertatea constiintei; libertatea de a nu minti, etc. Albert Camus chiar scrie undeva aceste cutremuratoare cuvinte: " *Libertatea este dreptul de a nu minti*". In realitate, nu am niciodata mai putin liberi, ca in era informatiei digitalizate: suntem supravegheati, urmariti, filati, ascultati, controlati prin intermediul satelitilor, al unor uriase retele de informatori secreti, suntem verificati in orice clipa a vietii de sofisticate ordinatoare, microfoane cat gamalia unui ac, camere de luat vederi cat varful unui pix, suntem permanent iscoditi prin telefoane mobile, telefoane fixe, carduri, Internet, trimiteri postale. Bancile se intereseaza de banii nostri. Fiscul ne verifica si ne taxeaza veniturile. Institutiile publice ne solicita – cu orice prilej – interminabile informatii despre persoana, viata si casa noastra. Publicitatea – tot mai agresiva, de la un an la altul – ne determina gusturile, dorintele, gandurile. Suntem manipulati de catre enormele structuri mass- media. Statul si marile corporatii patrund tot mai adanc in intimitatea noastra, in constiinta noastra. Nu mai exista sanctuar! Libertatea noastra profana este inlantuita…

Revine Masoneriei Universale meritul istoric de a rupe legaturile. Pentru ca ea nu ne propune o libertate exterioara. O libertate de consum. Nici nu exista asa ceva. Libertatea exterioara a fost, este si va ramane mereu o dulce iluzie. Reala libertate este cea interioara.

Adica, acolo unde este ascuns Adevarul. Sa ne amintim Sfintele Cuvinte ale lui Iisus Christos, din Evanghelia dupa Ioan: " *Daca veti ramane in cuvantul Meu, veti cunoaste Adevarul. Iar Adevarul va va face liberi*".

Libertatea – in spatiul Artei Regale – nu se dobandeste imediat, nici prin initiere, nici prin accedere la grade tot mai inalte. Ci se inainteaza permanent catre ea. Se bate cale

lunga si grea, catre orizontul libertatii interioare. Ca si fericirea, libertatea e un drum. Pe acest drum ne eliberam de “ Cel Rau”, asa cum ne cere si celebra rugaciune “ Tatal Nostru”. “ Cel Rau”, de care vrem si trebuie sa ne eliberam, are un nume banal: *pofta.* Tirania poftei! A cupiditatii. Pofta de avere. Pofta de putere. Pofta de a-ti umili semenul. Pofta de a-i fura fericirea, chiar daca fericirea lui nu-ti foloseste tie la nimic. Pofta diabolica de a-i face altuia ceea ce nu ai vrea sa ti se faca tie. Pofta de a darama. De a distruge. Pofta de a impodobi raul din tine cu false principii fraterne. Sfantul Pavel spune, cu o infinita tristete, intr-una din Scrisorile sale: “*Prin pofta, a intrat pacatul in lume. Si prin pacat, moartea*”.

Adevarata libertate presupune eliberarea. Presupune lupta cu tine insuti. Effort spiritual maxim. “ *Lupta spirituala este la fel de brutala ca si bataliile sangeroase dintre oameni*”, scrie, cu forta de convingere, prea ilustrul nostru inaintas, poetul francez Jean Nicolas Arthur, mai cunoscut cu apelativul Rimbaud, in volumul de larga circulatie “ Un anotimp in Infern”.

Asadar, atunci cand, intr-o anumita clipa solemna de ritual, spunem fiecare frate Mason, cu mana pe “ Cartea Legilor Sacre”: “ Sunt un om liber”, sa meditam profund asupra unei grave probleme existentiale: Oare, stim ce este libertatea? Un raspuns magistral l-a formulat prea luminatul nostru inaintas, mult regretatul frate Sever Frentiu – a fost Mare Maesrtu al Marii Loji Nationale din Romania – intr-o plansa arhitectonica, din 23 februarie 1997: “ *Secretul atot-puterniciei umane, ratiunea de a fi a maretiei lui, este adevarul libertatii, ca izvor al intelepciunii si al ridicarii spre nemurire a spiritului uman*”.

2.3. SIMBOLUL RODIEI

In pasajul gradului de ucenic, deasupra celor doua mari coloane de la intrarea in Templu (coloana “ B” si coloana “ J”), sunt asezate cate *trei rodii*. Simbolul rodiei, in Masoneria Universala, este stravechi si complex. “ *Semnifica* – dupa cum spun Jean Chevalier si Alain Gheerbrant in Dictionarul lor – *cele mai inalte mistere ale Puterii Divine, judecatii Sale cele mai profunde si maretia Sa*”.

Simbol al perfectiunii divine si expresie a eternitatii initiatice, rodia contine, sub un unic acoperamant, un mare numar de seminte: precum Ordinul Masonic uneste, intr-un singur lant fratern, popoarele pamantului.

Preotii marilor zigurate sumeriene oficiau initierea profanilor, in prezenta rodiilor asezate pe altar. *Hierofantii din Eleusis* erau incununati cu ramuri de rodiu, in timpul celebrelor Mistere. In *antichitatea egipteana*, rodiul era plantat pe mormintele eroilor, spre a le aminti oamenilor ca sacrificiul lor – pentru fericirea semenilor – va ramane nepieritor.

Simbol al onoarei, al respectului si al caritatii, rodia insumeaza conotatii ezoterice, asupra carora ucenicul nu va inceta sa mediteze toata viata.

2.4. SIMBOLUL LUMINII

Sa ne mai amintim – inca o data – un scurt fragment dintr-un lung si fascinant dialog ritualic, pentru pasajul gradului de ucenic:

Maestrul Venerabil: - *Ce trebuie sa cerem pentru acest profan?*

Primul Supraveghetor: - *Lumina, Venerabile Maestre!*

Deci, a primi lumina inseamna a fi admis in captivantul proces de initiere in tainele Artei Regale. Inseamna a trece un prag, un hotar, catre o alta lume. Catre o alta viata. Dupa ce a petrecut, singur, un timp indelungat, in Cabinetul de reflectie, dupa ce a participat, cu ochii legati intr-o banderola naegra, la desfasurarea unor ritualuri secrete, dupa ce a fost supus unui numar de pretensive probe initiatice, dupa ce a depus juramantul sacru, in genunchi, in fata Altarului si cu mana pe Cartea Cartilor, neofitului, in sfarsit, i se dezleaga ochii si primeste **lumina.** Este, realmente, pentru cateva clipe, orbit. Si profund emotionat.

(poza pag. 243)

Toti fratii masoni, care decoreaza coloanele lojii, isi indreapta spre el – cu priviri de iubire – varfurile spadelor stralucitoare. Iar lumina consacrarii sale ca Mason ii este data de catre insusi Maestrul Venerabil, cu sabia de flacara: simbol etern al Cuvantului.

Punem punct, aici, diseminarii tainelor celui mai fermecator moment al Masoneriei Albastre, sublimul pasaj al gradului de ucenic. Gata! Cine doreste sa continue fiorul divin al detaliilor, sa bata la portile Templului Masonic. Vom fi acolo mereu: **prezenti si primitori.**

Lumina simbolizeaza – de-a lungul tuturor timpurilor – elementul spiritual. **Lumina** si **intunericul** reprezinta cel mai important sistem dual de forte polare, precum *initiatul* si *profanul*. Intunericul nu este perceput ca ostil, ci ca principiul primordial complementar luminii. Asemenea lui Lucifer, care nu este nicidecum inamicul omenirii, ci chipul primordial complementar al Divinitatii. (Sa ne amintim dramaticul destin al " *Luceafarului*" eminescian, poetul nepereche fiind unul din marii initiati in misterele culturii orientale; sa zabovim o clipa, cu gandul asupra lui *Ianus cel cu doua chipuri*, ori asupra sistemului sacru al chinezilor antici *Yin-Yang* etc.). Astfel, initiatul si profanul nu se exclud reciprod, nu se resping, ci implacabil sa atrag, constituind un singut tot in universul ezoteric al conditiei umane. In vechea religie persana, *Ormuzd* (simbolul luminii) nu poate exista fara *Ahriman* (simbolul intunericului). In spatiul ideatic maniheist, legendarul rege iranian Mani – fondatorul acestei religii – considera imuabil, indestructibil sistemul lumina- intuneric.

Lumina soarelui simbolizeaza cunoasterea directa, nemijlocita, dobandita prin revelatie personala.

Lumina lunii – care este, de fapt, *lumina intunericului* – reprezinta cunoasterea prin transmitere, prin reflectare, gratie ajutorului exclusiv al magistralului.

Lumina – ca simbol al spiritului universal – este un adevar biblic. Despartirea luminii de intuneric, in capitolul despre Geneza, a fost prima manifestare a Divinitatii, in timp ce soarele si luna abia mai tarziu au fost asezate pe bolta celesta. Deci, la inceput a fost lumina. Adica, spiritul. Cuvantul. " *Eu sunt lumina lumii*", spune Iisus Christos. Hermes Trismegistus, in celebra sa " Tabula Smaragdina", scrisa cu peste douazeci de veacuri inainte de Christos, povesteste: " *Mai intai, se arata lumina cuvantului lui Dumnezeu. Ea dadu nastere actiunii. Iar actiunea nascu miscarea universala*".

Lumina masonica – asemenea botezului crestin – nu e decat un drum spre iluminare. Putini, foarte putini ajung insa in locul numit **revelatie.** Insusi Dionisie Areopagitul

recunoaste ca, " *in primele secole de existenta a crestinismului, botezul se numea Calea catre Iluminare*".

Notiunile de lumina si de intuneric sunt adanc sapate in sufletul omenesc. Fac parte din geneza lui. Psihologii psihanalistii au observat ca de **urcus** sunt legate imagini luminoase, insotite de un sentiment de euforie, de beatitudine, de stare de bine; in vreme ce de **coborare** sunt legate imagini sumbre, de panica, sentimente de teama si nesiguranta.

Lumina lumanarilor din Templul masonic transmite initiatului nu doar o simbolistica abstracta, ci si o stare concreta de profunda comuniune emotionala. " *La lucrarile rituale* – spune savantul Lennhoff Posner – *Templul lumineaza; luminile mari si luminile mici au o semnificatie decisiva*". Cele trei mari lumini – am mai spus si repetam – sunt: *Cartea Sacra, Echerul* si *Compasul*. Iar cele trei mici lumini simbolizeaza: *Maestrul Venerabil* (Orientul sau coloana intelepciunii), *Primul Supraveghetor* (Soarele sau coloana puterii), *Al Doilea Supraveghetor* (Luna sau coloana frumusetii).

In *budism*, lumina semnifica descoperirea Adevarului si trecerea dincolo de lumea materiala, in universul spiritual, catre Nirvana.

In *hinduism*, lumina este o expresie pentru intelepciune, pentru perceperea spirituala a laturii divine a personalitatii umane: Atman.

In *islam*, se afla acest postulat absolut: " *Allah este lumina cerului si a pamantului*".

In *doctrina mistica iudaica* – Kabbala – lumina primordiala a fost de ordin spiritual. Abia apoi, aceasta lumina a generat intregul univers material.

Potrivit *Sfantului Apostol Ioan* – patronul Artei Regale – lumina primordiala se identifica Logosului, Cuvantului.

" *Expresia Fiat lux, din Geneza* – afirma maestrul Guenon – *inseamna si iluminare. Soarele spiritual fiind adevaratul Centru, in jurul caruia graviteaza lumea intreaga*".

Daruirea luminii de catre Maestrul Venerabil, proaspatului initiat, nu este, de fapt, decat deschiderea unei porti catre lumina. Dincolo de care ucenicul merge singur. El va ajunge la iluminare, nu purtat de mana maestrului sau, ci prin revelatie. Sfantul Clement din Alexandria explica: " *Lumina, ca esenta divina, nu poate fi cunoscuta cu ajutorul ratiunii umane. Ci prin revelatie*".

Si pentru ca nu vei sti niciodata, dinainte, cand anume vei avea acces la revelatia luminii, te rugam, prea iubite frate cititor, ramai, alaturi de noi, ucenic toata viata.

2.5. SIMBOLUL CIOCANULUI

Pentru toate culturile, din adanca antichitate pana in prezet, ciocanul a reprezentat intotdeauna forta si perseverenta in activitate.

Ciocanul este arma lui Thor, zeul scandinav al furtunii: cu el misca apele vazduhului si fulgerele; dar tot cu el le misca si linisteste. Ciocanul creeaza dezordinea, din care se va ivi o noua ordine, superioara.

Simbol al lui Hefaistos si al initierii in Misterele Cabirice, ciocanul semnifica activitatea formatoare, modelatoare, de replamadire a unui om nou. Si ucenicul Mason se pregateste sa devina, prin modelare, prin renastere, un om nou. Cand loveste dalta, ciocanul din mana ucenicului devine *metoda*, devine *vointa spirituala* care actioneaza facultatea de cunoastere, care stimuleaza cunoasterea.

In confreriile initiatice, ciocanul joaca un rol de protectie activa si magica. Este socotit eficace in lupta impotriva raului, a ignorantei, a violentei.

Sacerdotii druizilor considerau ciocanul ca reprezentand puterea creatoare, autoritatea si echilibrul, forta ordonatoare a Divinitatii.

Referindu-se la un Ordin initiatic din Lituania, care avea ca simbol ciocanul, Hieronim din Praga scrie: " *Gratie ciocanului, lumina a fost inapoiata oamenilor*".

In cultura persana veche, ciocanul este inzestrat cu puterea divina de a distruge si de a reconstrui materia in forme superioare.

Ciocanul este simbolul benefic – in ordinea masonica a lucrurilor – care consfinteste clipa astrala, cand un nou initiat patrunde in marile mistere ale Artei Regale.

In viata cotidiana – profana- lovirea cu ciocanul are, uneori, semnificatia unui final irevocabil (de exemplu in procesul de licitatie) sau, alteori, chemarea la ordine (de exemplu, in salile de judecata), etc.

In Masoneia Universala, ciocanul reprezinta simbolul autoritatii cu care au fost investiti Maestrul Venerabil si cei doi Supraveghetori. Este insemnul de comanda, tinut cu demnitate si sobrietate in mana dreapta. Semnifica aspectul activ, de interventie, care se raporteaza la energia faptuitoare si la determinarea morala, din care decurge apoi realizarea practica.

Ca simbol al prelucrarii pietrei brute, de catre ucenic, ciocanul reprezinta vointa care executa.

Ciocanul este simbolul inteligentei care actioneaza. El cunduce gandul si insufleteste meditatia ucenicului care, in tacerea constiintei sale, cauta Adevarul.

2.6. SIMBOLUL DALTEI

In Universul Masonic, dalta semnifica principiul cosmic activ, care penetreaza si modifica principiul pasiv: precum dalta din mana ucenicului, care ciopleste si slefuieste piatra bruta.

Dalta este activa in raport cu materia (piatra), dar pasiva in raport cu ciocanul (vointa in actiune). Ciocanul, dalta si piatra: *ternarul* perfect, care determina constiinta sa-si descopere uriasele-i puteri primordiale.

Dalta – in sanscrita: *tanka* – constituie un atribut exclusiv al divinitatilor hinduse; numai divinitatea poate patrunde, cu tanka, in interiorul materiei universale, si insamanta acolo lumina spiritului sau.

In culturile sumeriana si egipteana, dalta este fulgerul – agent al vointei divine – care modifica materia, conferindu-i noblete. Printre cele sapte unelte sacre ale faraonului se afla si dalta.

In Marile Mistere Eleusine, dalta semnifica raza intelectuala, care penetreaza individualitatea celor cinci simturi umane. Ea simbolizeaza prima operatie a Spiritului, care nu judeca decat dupa ce a realizat opera de innoire.

2.7. SIMBOLUL CUVANTULUI BOHAZ

Este cuvantul sacru, pentru gradul de ucenic. Cu el se legitimeaza in fata fratilor. Reprezinta – in plan ezoteric – cartea lui de identitate.

Una din cele doua coloane de la intrarea in Templu, poarta acest nume – Bohaz: este coloana ucenicilor. In dreptul acestei coloane, legendarul maestru Hiram Abif, inca de pe vremea inteleptului rege Solomon, ii platea pe ucenici pentru munca lor.

Cuvantul Bohaz, in aramaica, inseamna *forta*. Este, intr-adevar, forta eterna pe care o reprezinta masa ucenicilor: din ei se vor naste, mai tarziu, calfele, maestrii si marii iluminati ai acestui pamant.

2.8. SIMBOLUL NUMARULUI TREI

In simbolistica masonica, numarul trei il semnifica pe ucenic. Haina ritualica a ucenicului este numarul trei. Statura ezoterica a ucenicului se revendica din marile taine ale numarului trei.

Dintotdeauna si pretutindeni, numarul trei a fost un numar fundamental. El reprezinta baza de plecare in toate marile culturi umane. Numarul trei este inceputul unei noi ordini intelectuale si spirituale.

Confucius ne invata ca " *trei este un numar perfect*". Constituie expresia totalitatii, a desavarsirii. La crestini, reprezinta perfectiunea unitatii divine, in Sfanta Treime: *Tatal*, *Fiul* si *Sfantul Duh*. In budism, perfectiunea spirituala se afla intr-un triplu giuvaier sacru: *Buddha, Dharma* si *Sangha. Timpul* – spuneau sumerienii – este triplu: *trecut, prezent* si *viitor.* In hinduism, manifestarea divina superioara imbraca tot trei chipuri sacre: *Brahma, Vishnu* si *Shiva*. Viata – spuneau sacerdotii Templului lui Osiris – incumba trei tipuri de forte magice: generatoare, conservatoare si trasformatoare. " *Magii, in numar de trei* – sustine Maestrul Guenon – *simbolizeaza cele trei functii ale lui Mesia, atestate in persoana lui Iisus Christos: functia de Rege, functia de Preot si functia de Profet*". Elementele fundamentale ale Marii Opere Alchimice sunt trei: *sulful, mecurul* si *sarea.* Monosilaba sacra **OM**, cuprinde de fapt trei litere: **AUM** (in limba aramaica). In mitologia greaca, stapanii Universului sunt trei zei: *Zeus* (sef suprem peste cer si pamant), *Poseidon* (peste ape) si *Hades* (peste infernul subteran). Reputatul filozof Allenoy spune, referindu-se la confreriile initiatice: " *Ternarul simbolizeaza numarul organizarii ezoterice, al activitatii spirituale si al creatiei*". In traditiile persane, numarul trei apare ca purtator al unui continut magic, cu o tripla deviza: " *gand bun, vorba buna si fapta buna*".

Intreg acest evantai de simboluri ale numarului trei face parte din bagajul ezoteric al ucenicului. Intr-adevar, Masoneria este Universala, pentru ca uneste, in corpul ei doctrinar, marile nestemate ale spiritului uman de pretutindeni si dintotdeauna. Sau poate ca invers: umanitatea larga a preluat, din fondul de aur al Ordinului Masonic, valori nepieritoare. Nu are importanta sensul in care au fost distribuite, de-a lungul istoriei, fructele spirituale. Important este sa le conservam, pe mai departe. Dar si mai important este sa le dezvoltam, sa le amplificam, sa le punem in lucrare. Este exact ceea ce i se cere, de la bun inceput, oricarui ucenic al Artei Regale.

(poza pag. 251)

In domeniul moral – al marilor culturi si traditii – lucrurile care naruie orice credinta sunt trei: *minciuna, orgoliul* si *trufia*. Trei sunt si lucrurile care il imping pe om in pacat:

pofta de avere, pofta de putere si *ura.* Si tot trei lucruri il calauzesc pe om pe drumul mantuirii: *iubirea de oameni, toleranta* si *credinta in Dumnezeu*.

In Kabbala exista trei faze ale evolutiei ezoterice: *curatirea, iluminarea* si *unirea*. Adica, intocmai ceea ce i se cere unui profan care bate la portile Templului Masonic: *curatirea* (prin initiere), *iluminarea* (prin practicarea ritualurilor in loja) si *unirea* (prin construirea lantului masonic universal).

Tot in Kabbala, celebra lege a ternarului demonstreaza ca absolut toate lucrurile exista prin trei, si, totodata, sunt unul (suprema unitate): *principiul activ* (sau subiectul actiunii); *actiunea subiectului* (sau predicatul actiunii); *obiectul actiunii* (sau efectul actiunii). Primul corespunde *spiritului*; al doilea *sufletului*; iar al treilea, *trupului*. Universul masonic graviteaza in jurul spiritului, avand ca instrumente de lucru sufletul si corpul omenesc. Si in acest miraculos spatiu, ucenicul Mason – simbolizat prin numarul trei – evolueaza neintrerupt spre cunoasterea de sine.

2.9. PROBELE PASAJULUI GRADULUI DE UCENIC

Pe parcursul initierii sale, viitorul ucenic ste supus unui numar de *patru incercari* (teste) simbolice: **proba pamantului, proba aerului, proba apei si proba focului.** Patru probe fundamentale, pe care neofitul trebuie sa le treaca cu brio, pentru a putea fi consacrat, sub sabie, ca frate Mason.

Probele sunt strict simbolice, trecerea lor consumandu-se intr-un timp relativ scurt. Forma rituala in care sunt turnate este simpla, accesibila si usor de executat. Fondul probelor reprezinta, insa, o uriasa incarcatura traditionala, spirituala, cu profunde semnificatii. Continutul probelor tine exclusiv de lumea ezoterica, unde nu oricine si oricum are acces. Lumea inefabila in care nu oricine – chiar daca patrunde inauntru – poate beneficia de tezaurul de intelepciune ferecat adanc in simboluri. Nu avem, desigur, orgoliul ca detinem **cheia** acestui sublim tezaur. Ci doar vom incerca sa-i aratam cititorului – frate, sa-i indicam locul unde se afla si cum se ajunge la ea. Vom reusi sa spunem unde trebuie sa ajunga cititorul? Va reusi cititorul sa ajunga acolo? Noi am incercat. Poate mai incearca si altcineva.

2.10. PROBA PAMANTULUI

Pamantul simbolizeaza substanta universala (prakriti), haosul primordial, materia prima despartita de ape, dupa Geneza.

Din pamant a fost modelat primul om, fara alte bogatii asupra sa decat scanteia divina (spiritul) daruita de Dumnezeu. De aici si necesitatea (proba pamantului) ca profanul ce aspira sa devina ucenic Mason, inainte de a calca pragul initierii, sa se lepede de toate bogatiile (metale, valori, bijuterii, etc.) avute asupra sa. Evident, aceste lucruri i se vor restitui integral, dupa initiere.

In cultura hindusa, lumina este reprezentata de cer, iar intunericul de pamant. Pamantul suporta. Cerul acopera. Omul dispune de doua tendinte naturale fundamentale: *tendinta ascendenta* (Sattva) spre lumina; *tendinta descendenta* (Tamas) spre intuneric. De unde rezulta ca si Binele si Raul fac parte, intrinsec, din fiinta umana.

In spiritualitatea latina, pamantul simbolizeaza functia materna: Tellus Mater. Astfel, pamantul reprezinta fecunditatea si regenerarea. Supus probei pamantului, profanul

regenereaza, primeste lumina si devine ucenic intr-o lume eminamente noua pentru el. De fapt, renaste.

Acelasi simbol al Mumei Primordiale – pentru pamant – il intalnim si la Eschil, in " Hoeforele" sale, precum si in faimoasa " Teogonie" a lui Hesiod.

In metafizica, pamantul simbolizeaza campul de constiinta si de experienta.

Faraonii cunosteau ca apele reprezinta masa nediferentiata, iar pamantul simbolizeaza exact germenii diferentelor. Ciclurile acvatice cuprind perioade infinit mai lungi decat ciclurile telurice, in evolutia generala a cosmosului.

Pentri azteci, zeita pamant inglobeaza doua trasaturi definitorii opuse: creatoare (genereaza viata) si distrugatoare (se hraneste cu cei morti).

Denumirea de Pamant Sfant o descoperim la toate popoarele, din toate timpurile: patria este Pamantul Sfant pentru orice om; pentru evrei si pentru crestini, Ierusalimul este Pamantul Sfant; Mekka este Pamantul Sfant al musulmanilor; Dante scrie ca Pamantul Sfant este cel de al doilea pol al spiritului, primul fiind iubirea; pentru Ulysse, Pamantul Sfant este Ithaca.

Pamantul Sfant, spre care tindem fiecare, isi pastreaza necontenit caracterul sacru. Astfel, cand un grup uman (comunitate, confrerie, etc.) vrea sa regenereze spiritual, practica proba pamantului: isi reinoieste energiile vitale.

Pelerinajele la Muntele Sion, la Golgota, la Muntele Athos, la Mekka, la Vatican, la marile catedrale, mitropolii si temple sacre ale lumii, transfigurat vorbind, sunt tot atatea probe ale Pamantului Sfant.

(poza pag. 255)

Eruditul Paul Diel a schitat o intreaga psihologie a pamantului, in care: suprafata exterioara plana simbolizeaza constientul uman; lumea subterana reprezinta subconstientul; iar varfurile cele mai inalte, supraconstientul. Si astfel, pamantul devine arena conflictelor de constiinta in fiinta umana.

In toate riturile de initiere, proba pamantului simbolizeaza, intotdeauna, regenerarea, trecerea dintr-o lume veche intr-una noua, reprezinta ccunoasterea, semnifica, dincolo de forma vietii materiale, fondul: viata spirituala.

2.11. PROBA FOCULUI

Focul este simbolul divin, esential, pentru purificarea spirituala. Simbolul focului – purificator – se intinde din Occident, pana in Japonia: liturghia catolica a Focului Nou se celebreaza in noaptea de Pasti; Sarbatoarea Focului Nou, in Shintoism, coincide cu venirea primaverii.

Limbile de foc ale Rusaliilor sunt purificatoare. Cine le atinge, se lasa eliberat de zgura neputintei materiale si transcede in zona spirituala. Taoistii, de asemenea, intra in focul ritual pentru a se elibera de conditionarea fizica umana si a avea acces in lumea spirituala. In China veche, se practica focul ezoteric, cu prilejul intronarii imparatului, semnificand trecerea acestuia din randul muritorilor in randul nemuritorilor.

Focul simbolizeaza, prin excelenta, renasterea. Pentru a renaste, sunt necesare trei elemente: un inceput, un sfarsit si un nou inceput. Sfantul Martin statua: " *Omul este foc si legea lui primordiala este de a se uni cu izvorul de care a fost despartit: Spiritul.*

Astfel, el are un inceput, un sfarsit si un nou inceput". In ultima instanta aceasta este vesnicia. In Gitta (4,25) se merge si mai inalt cu semnificatia focului: " *Brahma este insusi focul*". In mazdeism, Divinitatea este, de asemenea, semnificata prin foc. In budism, focul este interior, este spiritul suprem: cunoastere si iluminare. " Upanisadele", care, in traducere libera, inseamna "Cantece la focul de seara", ne pastreaza, peste milenii, acest text de o stranie frumusete: " *Inima mea este vatra, iar flacara, sinele meu imblanzit*". Abu Ya'qub Sejestani scrie despre " *puterea divina a focului de a aduce toate lucrurile la starea lor subtila*". Initierea neofitului in tainele ezoterice ale Ordinului Masonic este, intr-adevar – gratie probei focului – deo profunda subtilitate.

Focul, in sens spiritual, incumba si puterea sacrificiului de sine. **Lucifer**, purtator al focului, a incercat sa-l puna la indemana oamenilor, dar afost pedepsit pentru aceasta cutezanta, fiind alungat din cer, de catre zeul suprem. **Prometeu** a incercat si el sa-i invete pe oameni tainele focului (accesul in lumea spirituala); a fost insa pedepsit cumplit, de catre acelasi stapan necrutator, fiind inlantuit pe o stanca din muntii Caucaz, unde un vultur ii devora zilnic ficatul, care i se regenera in fiecare noapte, pana cand Herakles a ucis pasarea cu o sageata. **Persefona** se alatura si ea nenumaratilor eroi civilizatori care au furat focul, pentru a asigura perenitatea lumii Spirituale; pedeapsa i-a fost de a-si petrece, o treime din viata, in Infern.

Sacerdotii druizilor – ilustrii mostenitori si pastratori ai marilor ritualuri initiatice ale Orientului antic – au conferit focului, rangul de prima lor sarbatoare: *Focul Frumosului*. Era celebrata in ziua de 1 mai. Cezar, in opera sa capitala " De bello gallico", vorbeste si el, cu mare admiratie, despre focul druizilor, supranumindu-l " *Pastele paganilor*".

Purificarea prin foc a viitoarelor recolte este cunoscuta de toate popoarele, din stravechime pana astazi: incendierea ogoarelor, inainte de insamantare, ajuta la renasterea, mai bogata, a marilor recolte. In celebra carte " Popol-vuh", zeii porumbului – din America primului mileniu al Erei Crestine – pier in rugul aprins pe ogoare, pentru a renaste ulterior, incarnati in noile tulpini verzi de porumb.

Pentru populatia Bambara (din Africa), *focul htonian* (pamantesc) simbolizeaza intelepciunea umana, iar *focul uranian* (ceresc) intelepciunea divina. Si Mircea Eliade noteaza caracterul ambivalent al focului: " *De origine htoniana si de origine uraniana*".

Cu o extraordinara plasticitate si forta de sugestie, a vorbit despre foc prea ilustrul G. Bachelard: " *Inainte de a fi fiul padurilor, focul este fiul omului*". Cu foarte multa vreme inaintea lui Bachelard, insusi Mantuitorul Iisus Christos spunea despre sine insusi: " *Sunt Fiul Omului*". Apoteoza ce ne trimite, transant, cu gandul la simbolul focului ca esenta spirituala.

In limba sanscrita, foc si purificare se scriu cu acelasi cuvant. Focul fiind, inainte de toate, motorul purificarii. Al regenerarii periodice. Simbolismul focului, astfel orientat, marcheaza cea mai de seama etapa a spiritualizarii cosmosului, indepartandu-l pe om, tot mai mult, de conditia animala.

In Masoneria Universala, trecand proba focului, neofitul incepe sa devina tot mai constient ca doar viata spirituala este eterna, si doar ea poate contribui la ameliorarea si imbunatatirea vietii materiale.

2.12. PROBA APEI

Apa, in universul simbolurilor, se desfasoara pe trei traiectorii fundamentale: *origine a vietii; mijloc de purificare; centru de regenerare.*

In plan ritualic general, apa semnifica *virtualul*; adica tot ceea ce nu are inca forma, nu este definit pe deplin. Viitorul ucenic Mason tocmai de aceea incearca proba apei, pentru a se defini, pentru a lua forma de initiat, de adept al celei mai longevive confrerii din lume, Masoneria Universala.

Este aici locul si clipa sa amintim si o alta conotatie a apei: simbol ancestral al puterii Spirituale de a ramane, in esenta ei, mereu aceeasi, indiferent ce forma ar capata. Forma apei se schimba de fiecare data, cu foecare forma noua a vasului in care este turnata; fondul ei, insa, ramane neschimbat. Asemenea apei, Ordinul Masonic a avut, de-a lungul mileniilor, forme diferite, chipuri diferite, nume diferite; esenta sa, insa – fondul, continutul – a ramas intotdeauna acelasi: Arta Regala.

Din punct de vedere psihologic, apa semnifica cele mai profunde straturi ale subconstientului: de unde viitorul ucenic Mason va trebui sa evadeze catre lumina.

In euharistie, apa amestecata cu vin constituie un sistem dual fundamental al crestinismului, forta activa a vinului fiind amestecata cu elementul pasiv al apei, aluzie directa la dubla natura a lui Iisus Christos: *Dumnezeu* si *Om*.

Primul mare simbol al apei este acela de origine a vietii. Il aflam prezent in toate culturile lumii Spirituale. In hinduism, anumite alegorii tantrice prezinta apa ca fiind suflul vital, leaganul vietii, celebra *prana*. In traditiile ebraice si crestine, apa semnifica originea creatiei; ea este mama si matrice, obarsie a toate cate sunt, manifestarea transcendentei si, de aceea, considerata *hierofanie*. Apa simbolizeaza izvorul vietii spirituale (duhul) daruit de Dumnezeu si, nu de putine ori, refuzat de oameni. Insusi Mantuitorul Iisus Christos trimite la acest simbolism, atunci cand vorbeste cu femeia din Samara: " *Cel ce va bea apa din apa pe care i-o voi da eu, nu va mai inseta in veac. Caci apa pe care i-o voi da eu se face in el izvor de apa curgatoare spre viata vesnica*". Astfel, apa, care in Vechiul Testament este simbolul originii vietii, devine, in Noul Testament, simbolul originii Spiritului.

Al doilea mare simbol al apei este acela de mijloc de purificare rituala. Din islam pana in Tara florii de cires, de la crestini pana la taoisti, botezul, spalarea sau stropirea cu apa (ablutiunea), joaca un rol esential in toate ritualurile de initiere. " *Apa este, prin natura ei divina, harazita curateniei spirituale*", spune Wenzi. Dintotdeauna a existat o credinta populara cu privire la forta purificatoare – sacra si sacralizanta – a apei. Rugaciunea musulmana nu poate fi facuta, cum se cuvine, decat daca cel care se roaga s-a purificat prin ablutiuni rituale. In Indonezia, dansatorii " Ritualului de dezlegare" sunt stropiti cu apa sfintita, pentru a fi purificati, dezlegati de pacate. In templul zeitei Isis, din Egiptul antic, apa simboliza ingerul care vine si purifica pe cei care urmeaza a fi initiati. In spatiul crestin, apa de botez are menirea – ca sacrament – de a spala toate pacatele mostenite de la stramosi. Baile rituale din marile fluvii ale lumii, cazanele lustrale din Knossos, termele romane, baile ezoterice care precedau Misterele Eleusine, toate aveau functia de purificare spirituala.

In ceremoniile initiatice de astazi, din templele brahmanilor tibetani – ca si in ziguratele sumeriene in urma cu cinci milenii – apa reprezinta, pe langa simbolul purificarii, si semnul sacru al angajamentului luat de postulant. In Masoneria Moderna, proba apei, prin care trebuie sa treaca neofitul pentru a deveni ucenic, semnifica, pe langa celelalte conotatii, si sensul asumarii unui angajament sacru fata de Ordin.

Al treilea mare simbol al apei se regaseste in substanta verbului a “ regenera”. Apa transforma vechiul in nou. Murdarul, in curat. Materia, in spirit. Prin jertfa benevola, in proba apei, aspirantul la ucenicia masonica se regenereaza pe sine, isi improspateaza energiile vitale, devine mai bun.

(poza pag. 261)

Mai uman. Lumina renascuta din ritualul apei are un nume precis: *iubirea de oameni*.

Asadar, pe langa simbolul de izvor al vietii si virtutea ei purificatoare, apa rituala este si o putere soteriologica, de unde vine regenerarea. Renasterea. In acest mod, apa dobandeste sens de eternitate.

Apa vie – din proba apei – uneori dulce, alteori amara, se prezinta ca un simbol cosmogonic plurivalent. Ea este o fereastra spre vesnicie, tocmai pentru ca sta la Izvoarele Spiritului, purifica si regenereaza.

2.13. PROBA AERULUI

Aerul este un element asociat, in mod simbolic, cu vantul. Cu rasuflarea. Cu suflul. Cu sufletul. El reprezinta lumea subtila, asezata intre cer si pamant. Este lumea expansiunii spiritului, spatiul in care el se manifesta plenar. Prea ilustrul nostru frate, poetul Victor Hugo, afirma despre aer ca este simbolul spiritualizarii, dar o spunea cu forta de persuasiune a versului “ *Vazduhul devine Duh*”.

Vayu, din cultura hindusa, simbolizeaza suflul vital, suflul cosmic, identificat cu Logosul, care este insusi Cuvantul lui Dumnezeu.

“ *Elementul aer* – zice Sfantul Martin – *este simbolul sensibil al vietii nevazute, nestiute*”. Ceea ce corespunde pe deplin probei prin care trebuie sa treaca viitorul ucenic – proba aerului – acesta necunoscand inca, nestiind ce il asteapta dincolo de pragul initierii. Este o lume ezoterica la care nu a mai avut acces, pe care nu a mai vazut-o niciodata: *lumea sensibila a spiritualizarii*.

Aerul simbolizeaza Sufletul Universal, asa cum in sufletul ucenicului se afla samanta Masoneriei Universale.

Aerul este mediul prielnic de manifestare a sonorului, a diafanului si a mobilului: ternar care se constituie in calea de comunicare intre cer si pamant.

Aerul semnifica victoria omului asupra lui insusi: odinioara, ignorant si confuz; acum – in universul Artei Regale – iluminat si intelept.

Libertatea, gratie aerului, vorbeste, lumineaza si zboara.

CAPITOLUL 3 *– PASAJUL GARDULUI DE CALFA*

Ucenicul a avansat o buna bucata de drum, pe calea nesfarsita a cunoasterii. A inceput sa se patrunda cu gandul cugetarii pe sine insusi, sa lucreze asupra propriului spirit, sa se apropie de marile taine ale Masoneriei Universale. S-a apropiat, dar inca nu le-a atins. A invatat ce este loja, cum lucreaza fratii si cum se manifesta spiritul fratern.

Ucenicul stie deja cum sa manuiasca ciocanul si dalta mintii sale, pentru a ciopli piatra bruta a spiritului. Dar inca nu stie s-o slefuiasca. Pentru aceasta, el are nevoie de

secretele gradului de calfa. Trebuie sa primeasca, in locul lui *Bohaz*, un alt cuvant sacru pentru identificare. Si abia dupa ce va intra in posesia lui, ucenicul va putea sa patrunda in Atelierul Calfelor. Acolo va descoperi *Steaua inflacarata*, precum si parola secreta de trecere. Va observa, desigur uimit, ca deasupra celor doua mari coloane de la intrarea in Templu, in locul rodiilor au aparut doua sfere: *sfera celesta* si *sfera terestra*. Va cunoaste noi simboluri si noi instrumente de lucru: *rigla*, *perpendiculara* (sau firul cu plumb), *nivela*, etc. Dar, mai ales, acolo, in Atelierul Calfelor, va primi lumina marilor maestri inaintasi, care au fost: **Moise, Platon, Hermes Trismegistus, Paracelsus si Zamolxis.**

Sa deschidem larg portile Templului. Ucenicul se pregateste sa intre in Loja Calfelor. Sa-i dam, de pe acum, fraterna noastra imbratisare.

3.1. SIMBOLUL STELEI INFLACARATE

Steaua inflacarata – sau pentagrama – de deasupra Altarului, din loja calfelor, reprezinta un dublu simbol:

- geniul uman, care conduce la infaptuirea celor mai ilustre opere;
- focul sacru, pe care Marele Arhitect Al Universului ni l-a daruit, spre a ne ajuta in lucrarea noastra.

In mijlocul Stelei inflacarate, se afla litera ” G” – unul din sublimele simboluri ale Masoneriei Universale – care semnifica cinci sensuri fundamentale: **God, Geometrie, Geniu, Gnoza, Gravitatie.**

Steaua, ca simbol ezoteric, o gasim intoate culturile lumii. Imaginea simbol a lui Iisus Christos – scrie in Apocalipsa – “ *este Steaua inflacarata a diminetii*”.

Steaua in cinci colturi – numita si pentagrama magica – joaca un rol important in toate traditiile ezoterice: cand este cu varful in sus, semnifica *magia alba* (noroc, bucurie si binecuvantare); cand se afla cu varful in jos, simbolizeaza *magia neagra* (ura, durere si blestem).

In simbolistica maosnica, inca de pe vremea faraonilor, pentagrama semnifica lumina spirituala, de care are nevoie intreaga umanitate.

Steaua in cinci colturi mai este numita si pentaclu: adica, talisman in forma de pentagrama. Pentaclul a fost simbolul Ordinului Pitagoreic, semnul zeitei Hygia (zeita sanatatii), precum si element de cult in multe religii.

Pentru Pitagora si discipolii sai, pentagrama era un simbl sacru al armoniei dintre suflet si trup.

Aceeasi pentagrama aparea frecvent si pe amuletele “ Abraxas”, datand din antichitate, configurand puterea ezoterica de a apara sufletul de demoni. Si in iconografia crestina, se intalneste steaua in cinci colturi, simbolizand cele cinci rani ale lui Iisus, in timpul rastignirii Sale.

In mormintele egiptene, cerul – ca depozitar al Spiritului Universal – era simbolizat prin pentagrama.

In picturile rupestre, din zonele alpine, pentagrama are o simbolistica apotropaica (ocrotirea omului de relele duhului). Aceeasi semnificatie o are Steaua cu cinci colturi si in zilele noastre, mai ales in mediul rural: pentagrama o gasim adesea incrustata in lemn; pe grinzile usilor din Oltenia, sau pe pragurile portilor maramuresene.

Potrivit lui Paracelsus, “ *Pentagrama este unul din simbolurile cele mai puternice din sfera ezoterica*”. Anticii o considerau ca simbol al drumului catre perfectiune.

Cele cinci brate ale pentagramei aduc laolalta, in mod fecund, numarul trei, adica pricipiul masculin, si numarul doi ce corespunde principiului feminin.

Jean Chevalier si Alain Gheerbrant privesc Steaua cu cinci colturi dintr-un unghi de vedere deosebit de interesant: " *Pentagrama inlesneste integrarea intr-un grup. Fiind una din Cheile Stiintei celei Mari, ea deschide calea catre taine*". Este excat ceea ce ii trebuie si ucenicului Mason, pentru a se integra mai profund in universul Artei Regale: sa primeasca gradul de calfa, grad aflat sub puterea Stelei inflacarate.

3.2. SIMBOLUL CUVANTULUI JAKIN

Jakin este numele celui de al treilea fiu al lui Simeon, fiul lui Iacob, tatal Jakinilor

Este, totodata, numele celei de a doua colone – la sud – de la intrarea in Templul lui Solomon, in dreptul careia, legendarul maestru Hiram Abif isi platea calfele pentru munca depusa. Este, prin urmare, si astazi, in Templul Masonic, coloana calfelor.

Jakin e *cuvantul sacru* pentru gradul de calfa. Este un cuvant aramaic si insemna *stabilitate*.

Ridicarea ucenicului la gradul de calfa va conferi, intr-adevar, stabilitate lojei in special si Ordinului Masonic in general, pentru a-si indeplini marile lor comandamente morale.

3.3. SIMBOLUL CUVANTULUI SHIBBOLETH

Reprezinta *parola de trcere* a gradului de calfa. Shibboleth, in aramaica, inseamna *spic de grau*. Simbolizeaza comuniunea, coeziunea fratilor masoni, intr-un singur Ordin Universal: uniti ca boabele de grau; dar si numerosi ca spicele de grau. A cest cuvant a servit ca parola secreta si in razboiul biblic al galaoditilor.

Termenul se mai inscrie si in simbolismul painii ritualice, regasindu-se in marile religii ale lumii, cu aceeasi semnificatie: numai prin unire, painea noastra cea de toate zilele va fi salvata.

3.4. SIMBOLUL SFERELOR

Sfera semnifica perfectiunea trairilor spirituale. Ea da relief gandurilor ascunse in cercul intelectului. Le exprima plenar. Sfera confera cea de a treia dimensiune corpului experientelor perceptive. Simbolul poate fi constatat in templele antice, in bisericile bizantine, in moschei, in arta Renasterii.

Intregul univers se exprima intr-o sfera dubla: *sfera celesta* si *sfera terestra*. Ele sunt asezate deasupra celor doua coloane ce strajuiesc Templul Masonic, in gradul de calfa: *pe colona Bohaz este asezata sfera celesta, iat pe colona Jakin este sfera terestra*.

Sfera simbolizeaza perfectiunea unui ciclu incheiat si trecerea la altul: superior. Masonul si-a incheiat cu brio ciclul de ucenic si se pregateste sa inceapa ciclul de calfa. Potrivit marilor profeti ai lumii antice, din Dumnezeu emana trei sfere: sfera iubirii (rosie), sfera intelepciunii (albastra) si sfera creatiei (verde). In timp, au fost transfigurate, in Doctrina Masonica, sub forma celor *trei mici lumini*: Maestrul Venerabil (intelepciunea), Primul Supraveghetor (forta-creatia) si al Doilea Supraveghetor (frumusetea-iubirea).

Un cititor cautator de noduri in papura ar putea zice, la un moment dat, ca " *toate chestiile astea nu sunt decat simple speculatii*". Noi nu-l contrazicem, ci doar ii sugeram – cu modestie si umilinta – sa citeasca de cel putin trei ori, cu creionul in mana, cele trei mari Carti Sacre ale tuturor timpurilor: **Tora, Biblia** si **Coranul**. Apoi, mai vorbim.

Intreaga cosmogonie expusa de Platon, in " Timaios", infatiseaza Universul sub forma unei sfere. Sfera fiind corpul perfect care inchide in sine toate corpurile. Inca de pe vremea culturilor arhaice, sfera a simbolizat, deopotriva, perfectiunea si totalitatea suprema.

3.5. SIMBOLUL RIGLEI

Rigla este simbolul rectitudinii, fiind expresia unei manifestari universale in constructia spirituala. Ea ne permite sa stabilim planul de proiectare a unui edificiu (calfa) si sa-i verificam corecta executie (initierea).

Rigla simbolizeaza instrumentul divin, fara de care nici o cultura nu se poate dezvolta. " *Fara rigla* – spune filozoful Ragon – *industria nu ar fi decat o simpla aventura, arta ar fi plina de defecte, stiinta nu ne-ar oferi decat sisteme incoerente, legislatia ar deveni arbitrara, muzica ar suna discordant, iar filozofia nu ar fi decat o obscura metafizica*".

(poza pag. 269)

Impartirea riglei in 24 de grade corespunde diviziunilor din ciclul solar cotidian: manifestarea cea mai apropiata de treburile Demiurgului.

Sfantul Augustin spune ca " *Lumea s-a facut cu ajutorul riglei, care daruieste greutate, forma si masura*".

Sub forma baghetei pentru masuratoare (*manadanda*), rigla apare – in cultura hindusa – ca instrument al Marelui Arhitect Ceresc Vishna-Carma.

In Apocalipsa Sfantului Ioan, rigla este prezenta sub chipul Trestiei de Aur.

In teologia de la Memphis, primul rege al Universului egiptean, Ptah/Enki, tine in mana *nilometrul*, rigla zeului suprem, ce cuprinde doua fundamentale atribute: *gandirea* si *cuvantul creator*.

In cadrul Masoneriei Universale, rigla simbolizeaza unul din instrumentele constructiei eu-lui spiritual.

3.6. SIMBOLUL PERPENDICULAREI

Perpendiculara (sau firul cu plumb) reprezinta *cautarea adevarului, dreptatii* si *echilibrului*. Semnifica straduinta de a-ti stapani pulsiunile simturilor si a deschide larg portile spiritului.

Impreuna cu nivela, perpendiculara face posibila ridicarea zidurilor ezoterice ale Templului Masonic. In cadrul celor trei mici lumini ale lojei (Maestrul Venerabil, Primul Supraveghetor si al Doilea Supraveghetor), perpendiculara orneaza esarfa (colanul) celui de al Doilea Supraveghetor. Simbolul perpendicularei apare in toate marile temple ale lumii. De exemplu, in Templul subteran din Ellosa, India, perpendiculara este sculptata deasupra ochiului divin.

Firul cu plumb (sau perpendiculara) face posibila corectitudinea si onestitatea. “ *El este coborat in cuget – spune Hans Biedermann – si cerceteaza verticalitatea lucrarii spirituale*”.

3.7. SIMBOLUL NIVELEI

Reprezinta manifestarea vointei divine, in centrul cosmosului, devenita – prin lucrare – armonie universala. Trecerea de la dalta la nivela simbolizeaza saltul de la gradul de ucenic la gradul de calfa.

Nivela este simbolul Primului Supraveghetor al lojii masonice. El, Primul Supraveghetor, avand in responsabilitate directa pregatirea calfelor.

Sinteza perpendicularei (al Doilea Supraveghtor) si a nivelei (Primul Supraveghetor0 nu este realizara decat de Echer (atributul Maestrului Venerabil).

In Universul Masonic, nivela simbolizeaza echilibrul dintre inflorirea pe orizontala si dezvoltarea cunoasterii pe verticala.

3.8. SIMBOLUL NUMARULUI CINCI

Numarul cinci este numarul calfei. In acest numar sacru sunt focalizate misterele gradului de calfa.

Cinci simbolizeaza, deopotriva, Materia si Spiritul. Calfa inca mai este inlantuita in tenebrele materiei. Spiritul sau se va elibera pe deplin abia in gradul de Maestru. Numarul cinci a facut o fastuoasa cariera ezoterica in istoria lumii: din cele mai vechi timpuri pana astazi.

Cinci este, prin excelenta, numarul rasei umane: cinci simturi naturale (vazul, auzul, mirosul, gustul si pipaitul), cinci extremitati inscrise in pentagrama (capul, bratele si picioarele), cinci degete, perceperea a cinci tonalitati sonore pure si a cinci culori de baza, cinci fiind, totodata, numarul nuptial al omului (trei este principiul masculin si doi, feminin).

Universul in care se misca omul are cinci puncte cardinale: *Estul, Vestul, Sudul, Nordul* si *Centrul*.

In cultura chineza sunt cinci Carti Sacre: Cartea Documentelor, Cartea Muzicii, Cartea Schimbarilor, Cartea Ritualurilor si Cartea Ceremoniilor.

Tora (legea mozaica) este constituita din cele cinci carti ale lui Moise, numite in Vechiul Testament cu un singur nume: *Pentateuh*.

Iisus Christos a hranit – scrie in Cartea Sacra – cu cinci paini patru mii de oameni.

Pitagora considera numarul cinci drept simbol al pefectiunii umane. In simbolul hindus, numarul cinci este principiul vital, numarul lui Shiva, regeneratorul fortelor spirituale.

Templul masonic este decorat in cinci stiluri arhitecturale: *Doric, Ionic, Corintic, Toscan* si *Compozit*.

Superbele inteligente creatoare (mari initiati ai tuturor timpurilor), ale caror opere, calfa trebuie sa le studieze sunt cinci: *Moise, Platon, Hermes Trismegistus, Paracelsus* si *Zamolxis*.

Cinic este numarul zeilor fundamentali din pantheonul druizilor.

In toata America,cinci este numarul sacru, simbolul antic al zeului porumbului: prima frunza a porumbului iese din pamant exact la cinci zile dupa insamantare.

In celebra lucrare " Munci si zile" a lui Hesiod, exista larg dezvoltata conceptia, potrivit careia, *pe pamant s-au succedat patru mari civilizatii umane, a noastra fiind a cincea si ultima.*

Religia islamica considera numarul cinci, o cifra fasta: cinci ore de rugaciune, cinci bunuri harazite dijmei, cinci zile petrecute pe muntele Arafat, cinci chei ale Coranului, cinci feluri de post, cinci motive pentru a face ablutiunea, cinci formule pentru rugaciuni, etc.

Cinci este simbolul prezentului, a ceea ce facem acum. Este clipa pe care tocmai o traversam. " *Cinci este, inainte de orice* – spunea J. Soustelle – *numarul lumii prezente*".

Numarul cinci simbolizeaza manifestarea omului aflat in plina evolutie spirituala. Drumul calfei ramane deschis.

Semnificatiile ezoterice ale numarului cinci fac din el unul din simbolurile fundamentale ale Masoneriei Universale.

CAPITOLUL 4- *MARI INITIATI IN MISTERELE EZOTERISMULUI*

De peste patru milenii, o pleiada de ilustri initiati in tainele inalte ale lumii Spirituale si-a adus o decisiva contributie la procesul si diseminarea cunoasterii umane. A cunoasterii de sine. A cunoasterii universului care ne inconjoara.

Atata vreme cat scanteia divina va ramane in om, el nu va inceta niciodata sa se intrebe obsesiv: De unde venim? Ce este viata? Ce scop am eu sub stele? Care este rostul meu pe pamant? Spre ce ma indrept? Incotro? Raspunsul acestor intrebari, adevarul din raspunsuri germineaza exclusiv in sfera ezotericului. A stiintelor oculte. A *Artei Regale*. Si nu se afla la indemana oricui *Cheia Universala* care deschide poarta raspunsurilor. Marii initiati au descoperit-o, au folosit-o si au incercat sa trasmita urmasilor mesajul lor doar aparent secret: *eterna iubire fata de oameni*.

Ne vom stradui – atat cat ne permite spatiul acestei lucrari – sa zabovim cateva clipe asupra unor stralucite figuri ale geniului uman, din universul Artei Regale, pe care *calfa* trebuie sa le cunoasca, sa le studieze operele, sa le aprofundeze, in drumul ei catre desavarsire.

4.1. MOISE

A trait cu treisprezece veacuri inaintea Erei Crestine. Este creatorul natiunii izraelite si fondatorul iudaismului. De altfel, religia iudaica se mai cheama si cu numele intemeietorului ei: **mozaism**.

(poza pag. 275)

In legatura cu viata si opera lui Moise, exista doua traditii mari, doua tipuri de tezte fundamentale: **textele biblice si textele rozacruciene.**

Conform textelor biblice, Moise – fiul lui Jachebet si al levitei Amram – s-a nascut in Egipt, pe timpul faraonului Sethi I, in jurul anului 1300 inaintea Erei Crestine. Temator ca se vor implini profetiile nasterii unui Mesia, care ii va salva pe evrei din robia egipteana (lipsind astfel Egiptul de o mana de lucru gratuita, fapt ce ar fi condus la slabirea statului), Sethi I porunceste taierea tuturor nou nascutilor de samanta evreiasca. Sangeroasa istorie se va repeta,aproape la fel, peste 13 secole, cu un alt celebru initiat in tainele sacre ale Divinitatii, Mantuitorul Iisus Christos, dar asta e alta poveste, in alte timpuri, pentru alti oameni. Amram, mama lui Moise, si-a asezat pruncul intr-un cos din rachita, lipit si intarit cu catran, abandonandu-l apoi in apele Nilului. Providenta a facut ca fiica faraonului, cand se scalda in Nil, sa descopere copilul, sa-l adopte si sa-i dea numele de Moise: "Cel din Apa". Faraonul, necunoscand originea baietelului, vazandu-l sanatos si frumos, l-a tratat ca pe propriul sau fiu: crestere, educatie, studii inalte, initiere indelungata in misterele sumeriene si egiptene. Adolescentul – mai tarziu, tanarul barbat – Moise era de o inteligenta fenomenala, cu un spirit deosebit de patrunzator, o prodigioasa memorie, rapid si drept in judecatile sale, inalt, statuar si mandru. Se bucura – la Curtea faraonului – de toate privilegiile unui print. La un moment dat, insa, Sethi I i-a descoperit adevarata identitate, s-a infuriat si l-a alungat pe Moise de la curtea regala, blestemandu-l si retragandu-i toate insemnele puterii. Dar adevarara putere se afla exclusiv in mintea genialului evreu: uriasul tezaur spiritual dobandit in templele sacerdotale. Dupa ce a ratacit prin desert un lung timp de trista meditatie, Moise a cunoscut familia lui Jethro, casatorindu-se cu Sephora, una din fiicele acestuia. Intr-o anume clipa, Sephora i-a vorbit cu dragoste, despre o foarte veche credinta a lor, care povestea ca Dumnezeu se gaseste pe Muntele Horeb (cunoscut ulterior ca Muntele Sinai) si de acolo, cand si cand, vorbeste oamenilor cu gandul inaripat. Dand crezare Sephorei, coroborand cele auzite de ea, cu ceea ce studiase el in adancul templelor sacerdotale despre tainele stravechi si de nepatruns ale Muntelui Horeb, Moise a mers, in repetate randuri, pe acel munte sacru. Si, la un moment dat, a avut intr-adevar revelatia lui Dumnezeu. L-a auzit vorbindu-i din mijlocul unui foc orbitor, care ardea fara a se consuma. Dumnezeu – numit de atunci IAHVE – i-a poruncit lui Moise sa revina in Egipt si sa-si elibereze poporul din robia faraonului. Intors in Egipt, Moise a reusit sa trezeasca constiinta nationala a evreilor, convingandu-i sa revina in patria lor. Indemnati si ajutati permanent de IAHVE, Moise a dat poporului sau o noua religie, conducandu-l catre pamantul natal: valea Iordanului. Aici au ajuns dupa patruzeci de ani petrecuti in pustie, timp in care o generatie, cu spiritul sclav inca, a disparut in mod natural, nascandu-se generatia spiritului liber, care nu cunoscuse niciodata robia. In acest sens, geniul lui Moise a fost desavarsit, el intelegand perfect tainele subtile ale conditiei umane. Cand a ajuns, in fruntea poporului sau, pe pamantul natal stravechi, Moise avea 120 de ani. Dar isi scrisese deja magnifica opera, vie si riguroasa si astazi: *Pentateuhul* (cele cinci carti ale lui Moise, din Biblie), *Codul Aliantei* si celebrul *Decalog*.

In conformitate cu textele rozacruciene, Moise s-ar fi nascut nu pe vremea faraonului Sethi I, ci cu aproape un veac mai inainte, in timpul faimosului faraon Akhenaton. Moise facea partea din cercul restrans de mari initiati, ce studiau la Curtea regala, sub autoritatea covarsitoare a tanarului faraon Akhenaton. Este cunoscut deja faptul istoric, ca insusi Akhenaton a fost (ca si Moise) creator de religie noua: monoteismul. Dar ceea ce nu i-a reusit Maestrului (Akhenaton), i-a reusit Discipolului (Moise). Nu este nicidecum primul caz, si nici ultimul, din istorie, cand discipolul isi

surclaseaza maestrul. De altfel, aici este si esenta progresului. Asadar, dupa ce a fost initiat in tainele monoteismului, Moise a primit de la Akhenaton misiunea de a da poporului evreu o noua religie, cu un Dumnezeu unic. De asemenea, Akhenaton i-a eliberat din robie pe evrei si l-a ajutat pe Moise – cu bani si materiale – sa-si conduca poporul pe pamantul natal, pamantul lui Izrael. In perioada acestui urias exod, care a durat, intr-adevar, patruzeci de ani, Moise a insuflat poporului sau credinta intr-o Divinitate unica, pe care a numit-o IAHVE, sau Yahweh, desemnata traditional prin literele YOD, HE, VAN, HE, si care se traducea astfel: " **Eu Sunt Cel Ce Va Veni**".

De fapt, cele doua mari traditii – Biblica si rozacruciana – se completeaza reciproc, configurand statura divina a unui om, creator de religie, de legislatie si istorie, din spiritul caruia s-a nascut cel putin trei mari civilizatii: *mozaismul, crestinismul* si *islamismul*.

4.2. PLATON

Incepand din tinerete, pana la moarte, Platon a fost supranumit *Divinul*.

A trait intre anii 427-347, inaintea Erei Crestine, fiind fiul unei ilustre familii din Atena, cu descendenta nobile pana la Solon. Numele sau real – de nastere – era Aristocles, dar, pentru ca, in adolescenta, devenise un tanar inalt, statuar, cu umeri foarte largi si fruntea ampla, iradiind un aer de forta, calm si intelepciune, rudele si prietenii i-au spus Platon: apelativ cu care a ramas in istorie.

(poza pag. 279)

Opera lui scrisa se compune din poezii, elegii, tragedii (in numar de doua), studii sociale ("Republica"), carti despre legi, scrisori (in numar de 19) precum si celebrele sale Dialoguri ("Timaios"-"Phedra"-"Timee"-"Phedon"-"Parmenide"-"Zeicon", etc.).

Dar imensa lui opera este orala si initiatica. A creat, realmente, o scoala de gandire ezoterica, ducand mai departe, in istorie, valorile spirituale ale sacerdotilor sumerieni si egipteni.

Platon a fost, rand pe rand, discipolul lui Socrate, apoi al lui Hermogene, al lui Euclid, al lui Theodor, al faimosilor pitagoricieni ai vremii: Philolaus, Architas si Euritus. Dintre discipolii lui Platon, retinem un singur nume celebru: **Aristotel**.

A studiat misterele culturii sumeriene si egiptene, la fata locului, ani indelungi. Revenind la Atena, si-a construit, in gradina unui canton, o scoala de initiere, numita "**Academie**". Pe frontispiciul acestui veritabil Templu, a poruncit sa fie scris : "*Nimeni nu intra aici, daca nu cunoaste Geometria*".

Platon a ramas celibatar toata viata, a primit numeroase si extraordinare distinctii oficiale de la puternicii vremii, a fost invitat, in repetate randuri, sa participe la guvernare, dar a refuzat. In timpul Jocurilor Olimpice, simpla sa prezenta in tribune ridica intreaga arena in picioare, lumea ovationandu-l ca pe un rege. Aceste cuvinte apartin lui Aristotel: "*Cand Platon venea in tribunele arenei, regele devenea om de rand iar Platon, rege*".

Stilul operelor lui Platon constituia un aliaj captivant intre elevatia poeziei si simplitatea prozei. Cicero considera acest stil atat de nobil, incat a afirmat: "*Daca Jupiter ar fi dorit sa vorbeasca limba oamenilor, el nu s-ar fi exprimat altfel decat Platon*". Iar Quintilian, vorbind despre elocinta lui Platon, a calificat-o drept "*divina si homerica*".

Sistemul doctrinar al lui Platon se bazeaza, intre altele, pe invataturile ezoterice ale celor trei mari initiati, inaintasi ai sai: *Heraclit, Pitagora* si *Socrate*.

Platon – dupa spusele lui Plutarh – admitea trei principii: *Dumneze, Materia* si *Spiritul*. Dumnezeu era inteligenta universala; Materia era primul suport al creatiei; iar Spiritul era esenta creatiei.

In doctrina ezoterica a lui Platon, Dumnezeu era *Marele Arhitect Al Universului*, iar oamenii – initiati in tainele Artei Regale – erau zidarii care edificau Casa Spiritului Etern.

4.3. HERMES TRISMEGISTUS

Istoricul Hermias din Alexandria ne informeaza ca Hermes a trait in trei randuri: doua vieti le-a trait in Sumer, sub numele de Hermes, iar a treia viata in Egipt, sub numele Toth. In cea de a treia viata, si-a pastrat intreaga invatatura dobandita in celelalte doua vieti, realizand astfel o tripla cunoastere. De aici si supranumele Trismegistus (de trei ori magistru). Primul Hermes a trait inainte Potopul cel Mare (cu treisprezece milenii in urma), inventand, in Sumer, astronomia, geometria si cifrele. Al doilea Hermes a aparut dupa Potop, tot in Sumer, dar cu numele de Nimrod, a salvat, in cea mai mare parte, cultura spirituala de dinaintea diluviului, a inventat scrisul, artele, mestesugul in piatra, lemn si metal, a creat mii de retete medicinale, a pus bazele administratiei comunitatilor umane, dupa schitele sale au fost fabricate arme, unelte si instrumente necesare oamenilor; de asemenea, la doilea Hermes a creat primul templu ezoteric, in care initiatii (sacerdotii sumerieni) pastrau marile secrete ale civilizatiilor lor; acelasi Hermes al doilea a proiectat grandioase cetati ale culturii sumeriene, precum biblicul Turn Babel, sau faimoasele Zigurate. Al treilea Hremes a trait in Egipt, sub numele de Toth, aici a adus dupa el intreaga cultura sumeriana, amplificand-o prin pizma unei noi stiinte pe care a creat-o: **filozofia**; dupa proiectele lui Toth, au fost zidite cele trei mari piramide ale Egiptului antic: Keops, Kefren si Mikerinos.

Cronicarul egiptean Manethon si – mai tarziu – istoricul Iamblichos, releva in operele lor ca Hermes Trismegistus ar fi scris 36.525 de carti, in toate cele trei vieti ale sale. Multe s-au pierdut, risipite peste treisprezece milenii; majoritatea a fost insusita de alti autori, doritori sa se agate cu orice pret de posteritate; putine, foarte putine carti au mai ramas sub semnatura originala.

Scrierile atribuite lui Hermes Trismegistus pot fi grupate in trei mari culegeri: *Corpus Hermeticum* (17 carti despre filozofie); *Discursul perfect* (studii despre relatiile interumane, cuprinse in 11 carti); *Cartea lui Ostathas* (teorii despre macro si micro cosmos, intinse pe 5 carti). In total, 33 de carti, de o cuprindere si o profunzime neegalate pana astazi.

Intreaga cultura initiatica a Sumerului si Egiptului datoreaza enorm lui Hermes Trismegistus. Cartile lui despre toelogie, astronomie, geometrie, medicina si ezoterism, despre artele si stiintele aplicate, au stat la baza tuturor marilor civilizatii ale lumii antice. Paradoxal, din ezoterismul templelor egiptene de alta data, s-a nascut iluminismul de mai tarziu sau rationalismul occidental. Din acelasi creuzet ancestral, s-au ridicat spirite superioare acre au luminat helenismul si intreaga latinitate, marile religii asiatice si cultura araba. "*Omul* – scrie undeva Hermes Trismegistus – *este depozitarul sublim al tuturor resurselor de a se ridica spre Marea Lumina*". In Templul lui Osiris, se aflau

sapate aceste cuvinte ale lui Hermes Trismegistus: "*Aici vor pieri toti nebunii care vor ravni cunoasterea, pentru putere*". Adevar de o dureroasa si stringenta actualitate.

In Masoneria Universala, drumul catre adevar este deschis dar, asa cum spunea prea inteleptul nostru inaintas Hermes Trismegistus, "**Adevarul nu se daruieste. Il gasesti in tine, sau nu-l gasesti deloc**".

4.4. PARACELSUS

S-a nascut in comuna Etzel, aproape de orasul Zurich, in anul 1493. Fiu al unui medic. Paracelsus a murit in anul 1541, in conditii pline de mister si astazi.

Numele sau adevarat era Theophrastus Bombastus von Hohenheim. Apelativul de Paracelsus si l-a luat singur, mai tarziu, in timpul studiilor universitare, si insemna – in limba greaca veche – "**Cel Ridicat Din Multime**".

Paracelsus a studiat filozofia lui Aristotel, alchimia lui Solomon Trismosin, Kabbala si hipnoza, telepatia lui Jean Tritheim, dar mai cu seama a cercetat si s-a perfectionat in medicina. A creat o medicina eminamente noua, pe care a numit-o **spagirie**. El a sustinut si demonstrat ca spiritul are un rol covarsitor in stimulatea "fortei vitale" a corpului omenesc, in vindecarea bolilor.

A studiat la Universitatile cele mai renumite ale timpului sau: Universitatea din Bale, din Padova, din Montpellier si din Bologna, precum si la inaltele scoli de filozofie si medicina din Olanda, Marea Britanie si Franta.

A intreprins lungi si fructuoase calatorii initiatice in Egipt, Palestina, Turcia si India. O vreme, a fost chiar medicul personal al Hanului tatarilor. A invatat de oriunde si de la toata lumea. Paracelsus insusi recunostea, in cartea a patra din tratatul "Defensiones": "*Universitatile nu te invata toate lucrurile. De aceea, este necesar ca medicul sa invete de la moase si de la tiganci, de la cete de vagabonzi, banditi si alti oameni aflati dincolo de lege. Noi trebuie sa descoperim, prin noi insine, tot adevarul care serveste stiintei si artei*". Este exact unul din principiile fundamentale ale Masoneriei Universale: "*La adevar, nu poti ajunge decat prin tine insuti*".

Paracelsus era un barbat delicat, de talie mica, masura aproximativ 1,5 metri, avea trasaturi etern adolescentine, cu o conditie fizica firava, plapanda, dar cu un spirit foarte evoluat si un temperament vulcanic. Dispunea de o energie interioara uriasa. Vointa sa devenise proverbiala, printre colegi si prieteni. Se putea concentra asupra unui singur lucru, zile si saptamani la rand. Era dotat cu o enorma imaginatie, dublata de o memorie fenomenala. Era, totodata, un mare petrecaret, un betiv si un gurmand. Lungile perioade de asceza, de izolare si studiu, alternau cu scurte escapade bahice si desfrauri gurmande. Avea nenumarati prieteni, dar si multi dusmani.

Stiinta si arta lui Paracelsus pot fi grupate in sapte mari categorii:

1 – Utilizarea metalelor si mineralelor in tratamentul medicamentos. Deci, a introdus medicamentele chimice, devenind precursorul iatrochimiei.

2 –Eliminarea cat mai rapida a deseurilor din organismul uman previne imbatranirea, prelungeste viata activa.

3 – Studiul corespondentelor astrologice, in tratamentul afectiunilor umane.

4 – Punerea bazelor homeopatiei moderne.

5 – Studiul somnului si a viselor pacientilor, in diagnosticarea bolilor acestora.

(poza pag. 285)

6 – Revelarea imensei puteri a subconstientului, in activitatea creatoare a omului.
7 – Rolul covarsitor al imaginatiei, in universul uman.

"*Imaginatia* – spunea Paracelsus in studiul sau – "Virtute imaginativa" – *este asemanatoare soarelui. Focul soarelui nu este tangibil, dar el poate totusi aprinde, prin concentrare, o casa. Imaginatia este asemanatoare soarelui din om. Actiunea sa se produce intr-un loc precis, catre care se indreapta flacara imaginatiei. Omul nu este altceva, decat ceea ce isi imagineaza si gandeste despre sine. Daca omul se gandeste la foc, el este foc. Daca el se gandeste la razboi, atunci va produce razboi. Totul depinde, pur si simplu, de masura in care imaginatia lui devine un soare interior, cu alte cuvinte, de perfectiunea cu care omul isi imagineaza ceea ce vrea cu adevarat. Gandirea este stapanul, imaginatia este instrumentul, iar corpul uman, materia plastica* ".

Paracelsus a fost statornic preocupat de marile arcane ale culturilor antice, s-a intiat in ezoterism, extragand de acolo "reguli regale" pentru binele oamenilor. Savantul Serge Hutin avea sa scrie despre Paracelsus aceste memorabile cuvinte: "*Initiat in tainele Artei Regale, Paracelsus a fost unul dintre inaltii misionari insarcinati cu raspandirea luminii divine printre oameni, asumandu-si riscul unor mari privatiuni, al prostiei, al geloziei, invidiei meschine si, in final, al mizeriei celei mai crunte. Paracelsus le-a infruntat pe toate, acceptand chiar la sfarsit martirajul, daca ne amintim moartea sa tragica si misterioasa*".

4.5. ZAMOLXIS

A trait cu mai bine de o jumatate de mileniu inaintea Erei Crestine. Zeu suprem al geto-dacilor, erou national, invatator si judecator in slujba poporului sau, Zamolxis a fost o divinitate totala. Unul din marii initiati si civilizatori ai lumii.

Zeu de dubla sorginte: Vasile Parvan il considera "*Zeu ceresc*"; Hadrian Daicoviciu il socotea ca "*Divinitate htonica*" (terestra).

Etimologia numelui Zamolxis ne este explicata de catre istoricul Porphirios: imediat dupa nastere, viitorul zeu a fost infasurat intr-o piele de urs (*zamols*: piele). Este aici locul sa ne amintim despre celebra "*trecere prin piele*", proba pe care o suporta neofitul, in procesul de initiere, in Templul lui Osiris, din Egiptul antic, cand – sub ritualul ezoteric al sacerdotilor – profanul murea si renastea omul spiritual, capabil sa inteleaga mersul si rostul lumii. Ceea ce demonstreaza inca o data – daca mai era nevoie – despre racordarea culturii geto-dacice la marile valori universale.

Izvoarele cu privire la existenta si opera lui Zamolxis sunt diferite, sunt foarte vechi si cercetate de savanti de larg prestigiu: *Strabon, Socrate, Herodot, Platon, Origenus* sau *Clement din Alexandria*.

Filozof prin vocatie, constructor prin pasiune, legislator prin convingere, medic prin necesitate, Zamolxis a facut din neamul sau un popor de nemuritori. Este bine cunoscut, de catre istorici, spiritul de sacrificiu al geto-dacilor. Credinta lor in nemurire a fost dusa – mai departe – de crestinism. Este exact – de mii de ani – si credinta masonilor. Despre Zamolxis, istoricul Strabon, vorbeste cu multa limpezime: "*Un get, numit Zamolxis, a fost servul reputatului Pitagora. L-a insotit pe ilustrul filozof, in toate peregrinarile sale prin lumea Egiptului misterios, de unde a dobandit tainice si pretioase informatii despre*

fenomenele ceresti, despre spiritul uman, despre geometrie, filozofie si medicina. Revenit in patrie – liber, initiat si bogat – Zamolxis a capatat rapid respectul carmuitorilor si al poporului. In cele din urma a reusit sa-l convinga chiar pe regele geto-dacilor sa si-l faca asociat la putere, ca pe un om superior, dotat cu harul de a releva vointa zeilor. La inceput, regele i-a incredintat functia de Mare Preot al zeilor, apoi l-a proclamat zeu pe insusi Zamolxis".

Un alt stralucit istoric al antichitatii, **Herodot**, vine cu alte amanunte: "*Inainte de Zamolxis, geto-dacii traiau intr-o cumplita saracie, fiind lipsiti de invatatura. Intrucat traise o vreme in preajma lui Pitagora – omul cel mai intelept al Helladei – Zamolxis a adus poporului sau moravuri mai inalte. La inceput, a cerut sa i se construiasca, dupa schitele sale, un templu cu o sala de intrunire in mijlocul edificiului. Aici isi primea, cu regularitate, oaspetii de vaza, intiindu-i in noile cunostinte si taine de care dispunea. La un moment dat, Zamolxis a simtit nevoia reculegerii in deplina singuratate. Si a dat porunca sa i se zideasca – tot dupa planurile sale – un mic templu subteran. Aici a coborat singur, ramanand izolat, in adancimea incaperilor subterane, vreme de trei ani de zile. Cand a revenit la suprafata, in mijlocul poporului sau, oamenii l-au aclamat ca pe un zeu*".

Magicianul in arta filozofiei, care a fost **Socrate**, vorbeste despre Zamolxis, intr-unul din faimoasele "Dialoguri" platoniciene, in termeni mai mult decat admirativi: "*Zamolxis dovedeste, ca zeu al geto-dacilor, ca tot asa cum nu se cuvine sa incercam a vindeca ochii fara sa fi vindecat capul, nici sa tamaduim capul fara sa tratam trupul, cu atat mai mult nu trebuie sa incercam a vindeca trupul fara a cauta sa tamaduim sufletul*".

Foarte interesant este si ceea ce spun, despre Zamolxis, doi mari eruditi ai vremii: **Origenes** si **Clement din Alexandria.** De la acestia aflam, ca in sala de mijloc, a Templului lui Zamolxis, nu se reuneau decat barbatii, dupa un anumit ritual. Ei purtau un brau lat, din piele alba de miel, sub care se aflau, la vedere, insemnele pastorului, agricultorului si constructorului: *cutitul, spicul de grau* si *rigla cu 24 de gradatii*. Salonul de mijloc era un adevarat sanctuar, unde se savarseau acte initiatice, ezoterice, de felul celor din categoria misterelor osiriace, eleusine sau dionisiace. Asemanarea cu universul spiritual al Artei Regale moderne este ami mult decat evidenta.

In incheierea acestui succint portret al unuia dintre cei mai de seama initiati ai lumii, socotim ca trebuie sa punem chiar cuvintele celui care s-a numit Zamolxis: "*Nu uita, lumina pentagramei magice este iubirea. Dar, ca sa o faci stralucitoare, trebuie sa ajungi la esenta pentagramei - iertarea*".

CAPITOLUL 5 *– PASAJUL GRADULUI DE MAESTRU*

In gradul de Maestru, Ordinul Masonic lucreaza pe deplin. Gradul de Maestru este plenar. Fundamental. Orice alte grade superioare (ale diferitelor rituri) constituie tot atatea nuante, sensuri sau forme de manifestare ale gradului de Maestru. Toate Lojile din Masoneria Rosie, Masoneria Neagra sau din Masoneria Alba (gradele 4 - 33) ale Ritului Scotian Antic si Acceptat – nu ar putea exista fara lojile de initiere ale Masoneriei Albastre (gradele 1 - 3). Lojile Albastre, in schimb, pot functiona fara conditionarea existentei celorlalte loji (rosii, negre sau albe). Masoneria Albastra este numarul unu. Unitatea. Baza tuturor celorlalte numere. Numarul unu exista, pur si simplu, prin propria

sa putere, fara nici o conditionare a existentei altui numar. Unitatea este suverana. Suprema. Ea este inceputul tuturor numerelor. Este Facerea. Nici un alt numar, insa, mai mare (sau mai mic) decat unitatea, nu poate exista decat cu conditia adaugirii (sau scaderii) unui numar unitatii. Din punct de vedere ezoteric, numarul sapte, de exemplu, nu este mai important decat numarul unu. Ci, reprezinta doar un alt stadiu al numarului unu – compus din sapte unitati – stadiu ce semnifica o anumita etapa pe drumul catre perfectiune. Studiul Kabbalei ii poate aduce fratelui nostru cititor mult mai multa lumina, in acest sens, decat am incercat noi sa facem, desigur, fara orgoliul de a crede ca am reusit.

Elementele definitorii ale acestui pasaj al Masoneriei Albastre – pasajul celui de al treilea grad, gradul de Maestru – sunt: *camera de mijloc* si *ramura de salcam* (accacia), *echerul* si *compasul*, cuvantul sacru de trecere *Tubal-Kain*, *spada* si *numarul sapte*; dar mai ales, legenda maestrului *Hiram Abif* reprezinta caracteristica fundamentala a gradului de Maestru Mason: renasterea prin sacrificiul de sine. Cum, insa, despre sublimul Hiram Abif am mai vorbit, pe larg, intr-o alta Sectiune a acestei carti, ne vom referi, de asta data, la simbolul unei renasteri spirituale – etapa obligatorie de trecere a calfei catre gradul de maestru – renasterea **Pasarii Phoenix**.

Sa patrundem in Camera de mijloc, locul sacru unde se savarsesc tainele gradului de maestru.

5.1. CAMERA DE MIJLOC

Este centrul Templului Masonic. Locul unde se intalnesc doar maestrii Artei Regale. In Camera de mijloc, a oficiat Osiris, in Camera de mijloc isi tinea Platon ocultele sale prelegeri, in Camera de mijloc a Templului din Ierusalim a intrat Iisus si a spus: "*Sunt Fiul lui Dumnezeu!*". In Camera de mijloc, regele Solomon i-a invatat pe oameni ce este Legea si tot in Camera de mijloc si-a prezentat James Anderson celebrele sale Constitutii ale Masoneriei Moderne.

Upanisadele (Cantece la focul de seara) din cultura hindusa ne istorisesc, cu o extraordinara plasticitate cum Camera de mijloc a Templului este locul in care locuieste Fiinta Unica (Sinele Universal), sanctuarul in care sunt initiati cei mai puri dintre oamenii puri, locul in care totul s-a nascut si in care totul se intoarce.

Camera de mijloc este locul in care Maestrii isi primesc salariul, pentru munca lor.

Camera de mijloc este locul in care calfa moare simbolic, pentru a renaste la gradul de maestru.

5.2. SIMBOLUL COMPASULUI

Semnifica ordinea cosmica, geometria si actiunea proiectata.

Reprezinta latura indisolubila dintre cer si pamant: de pilda, in arhitectura Templului Ceresc din Bejing.

Ilustratiile medievale ale cartilor il infatiseaza pe Marele Creator Al Universului ca pe un geometru, care construieste pamantul cu compasul. Astfel, un superb desen al lui William Blake, intitulat "*Stramosul timpului masoara Pamantul*", il infatiseaza pe Dumnezeu, proiectat pe discul solar, intinzand spre pamant un imens compas.

Maestrul Guenon vorbeste, intr-unul din studiile sale, despre relatia univoca dintre compas si determinarea marginilor cerului si ale pamantului.

Ilustrul Dante l-a cantat, in stante nepieritoare, pe Dumnezeu – Arhitectul: "*Acela care a invartit compasul, frate, pe ale lumii margini, si din sine a scos, atatea ascunse si nestiute lucruri*" ("Paradisul").

Compasul a fost, dintotdeauna, emblema stiintelor exacte, a rigorii guvernate de masura spiritului. Este, totodata, imaginea gandului in actiune, simbolul dinamismului constructor, atributul activitatilor creatoare.

Compasul – rasucindu-se pe varful sau, pentru a reveni la punctul de plecare – simbolizeaza si ciclul unei existente. Calfa masonica si-a incheiat ciclul existentei sale, facand saltul pe o noua spirala: gradul de maestru.

In intreaga cultura spirituala a Occidentului, ca si a Chinei, a Japoniei sau a lumii arabe, compasul si echerul simbolizeaza perfectiunea cercului si a patratului, respectiv a cerului si a pamantului.

Ordinul Masonic – limitand deschiderea compasului la maximum 90 de grade – a indicat, de fapt, hotarul pe care omul nu il poate depasi. Este vorba de omul – material. Unghiul de 90 de grade reproduce echerul. Ori, echerul este, conform unei traditii orale multimilenare, simbolul materiei. Compasul – in cadrul aceleiasi traditii – simbolizeaza spiritul, care nu se poate manifesta, insa, decat prin intermediul materiei.

Pozitiile relative ale compasului si echerului – pe Altarul din Templul Masonic – reflecta, semnifica patru situatii distincte: daca echerul este pus peste compas, materia domina spiritul (gradul de ucenic); daca cele doua instrumente sunt incrucisate, cele doua forte se echilibreaza (gradul de calfa); atunci cand compasul este pus peste echer, domina spiritul (gradul de maestru); si, in fine, compasul fiind deasupra, daca deschiderea lui coincide cu aceea a echerului, in loja se instaleaza o superba armonie.

Iconografia traditionala a facut din compas un simbol al prudentei, al dreptatii, al cumpatarii, al intelepciunii creatoare si tolerantei. Adica, intocmai trasaturile morale de baza ale Maestrului Mason.

5.3. SIMBOLUL ECHERULUI

Echerul, in spatiul ezoteric al Artei Regale, semnifica egalitatea, rectitudinea, regimitatea, respectul neabatut al normelor omenesti.

Maestrul Venerabil al lojei (Maestrul Jiltului) poarta echerul (pe esrfa sau colan), ca semn al autoritatii sale absolute si al sarcinilor sacre ce le are de indeplinit. Echerul simbolizeaza vointa conducatorului suprem al lojii, care nu poate avea decat o singura directie: respectarea intocmai a Vechilor Traditii si a Statutelor Ordinului Masonic.

Cercetatorul Fenomenului Masonic Universal J. Baurnjopl scrie, in unul din tratatele sale, ca "*Echerul semnifica iubirea fata de Marele Arhitect Al Universului si fata de oameni, Maestrul Venerabil indemnandu-si fratii la exersarea tuturor virtutilor omenesti*".

(poza pag. 295)

In cultura chineza, echerul este simbol atat al construirii, cat si al puterilor sale magice de a sfinti. "*In China antica* – scrie Wieger – *echerul este o emblema sacra a imparatului, care este stapan al pamantului*".

In spatiul Doctrinei Masonice, echerul construieste forma tuturor lucrurilor materiale. El corecteaza si ordoneaza materia, facand-o apta a primi lumina spirituala.

5.4. SIMBOLUL SPADEI

In universul Artei Regale, spada este simbolul Creatiei obtinute prin sacrificiu. Este vorba – evident – de purificarea creatoare a initiatului, realizata in urama numeroaselor incercari si probe, la care a fost supus, si finalizata prin *consacrarea sub sabie*.

Spada este simbolul puterii absolute a Maestrului Venerabil in functie. Numai el poate consacra (crea) masoni, in toate cele trei grade ale Masoneriei Albastre, sub ascutisul spadei.

Spada a fost, dintotodeauna, simbolul prin excelenta al cavalerilor, al unei ordini ancestrale care se baza exclusiv pe *disciplina, credinta* si *onoare*. Principiile calauzitoare ale Ordinului Masonic sunt aceleasi: *disciplina, credinta* si *onoarea*. Ca si in Masonerie, ceremonialul de investire a cavalerului se facea sub spada.

Toate marile culturi au cunoscut sabia (spada), transfigurand-o in simbol.

Pe stalpul unui templu egiptean – din faimoasa Vale a Regilor – este sapata in relief, cu peste 14 veacuri inaintea Erei Crestine, o scena, de o extraordinara acuratete, reprezentandu-l pe faraon, intr-o atitudine rituala, primind spada din mainile unui zeu: semnul suprem al puterii.

In China antica, era cunoscuta spada sacerdotala, care alunga demonii, redand spiritului puterea ezoterica a luminii.

In Japonia, cultul spadei a ajuns la perfectiuni uluitoare, nemaiintalnite niciunde pe pamant. A fost creata casta exclusivista a samurailor, pentru care, manuirea spadei, din mestesug, a devenit una din cele mai rafinate arte. De altfe, si astazi inca, tezaurul simbolic imperial japonez este compus din trei elemente sacre: *o spada, un sirag de perle si o oglinda*.

In universul islamic, Khitab-ul musulman tine in mana o spada simbolica, de lemn, in timpul predicii sale.

In traditiilr hinduse, spada stralucitoare a lui Vishnu este simbolul cinoasterii pure, al distrugerii ignorantei.

In "*Apocalipsa Sfantului Ioan*", din gura lui Iisus Christos iese o spada orbitor de luminoasa, ca un simbol al fortei de neinvins si al adevarului absolut care vine din cer, asemenea unui fulger: puterea creatoare a Cuvantului Divin.

Crestinismul cunoaste "*Doctrina celor doua spade*", simbolizand puterea spirituala (a Papei), care este eterna, si puterea materiala (a regilor si imparatilor), care este efemera. Simbolul puterii ezoterica a spadei, in toate confreriile initiatice, are un dublu aspect: *forta constructiva* si *putere distrugatoare*. Altfel spus, spada desparte Binele de Rau, servind Binele (construind) si inlaturand Raul (distrugand).

In toate Ordinele Cavaleresti, spada reprezinta lumina spirituala, lumina divina. Cruciatii spuneau – metaforic desigur – ca "*spada Marelui Maestru este un fragment din Crucea de Lumina a Mantuitorului*".

In Masoneria Universala, spada – ca simbol al puterii – semnifica, de asemenea, marea batalie personala a fiecarui Mason, pentru cucerirea cunoasterii propriului eu, pentru eliberarea acestuia de patimile abisale ale conditiei umane. Spada psinteca intunericul ignorantei si apara Templul confreriei de puteri malefice.

Spada se afla in stransa relatie cu Ratiunea Suprema, care reuneste cele doua atribute esentiale ale Marelui Arhitect Al Universului: *Bunatatea* si *Puterea*. Astfel, prin ratiune, Dumnezeu este, deopotriva: Generos si Suveran absolut. Dealtfel, Philon, in al sau tratat "De cherubim", afirma cu claritate ca "*sabia de foc desemneaza Logosul si Soarele, Ratiunea, Bunatatea si Puterea*".

Spada reteaza orice minciuna rapid si drept, fiind un simbol al deciziei prompte, un instrument al Adevarului in actiune. Paul Diel precizeaza: "*Spada este simbolul fortei lucide a spiritului, care cuteaza sa transeze esenta problemei: orbirea orgolioasa si falsele valorizari*".

In sfarsit, spada semnifica intelepciunea care inlatura – rapid si eficient – toate obstacolele ridicate in fata trezirii spirituale.

5.5. SIMBOLUL CUVANTULUI TUBAL-KAIN

Tubal-Kain este numele familiei Lameh, dupa traditia biblica, numele celui dintai om initiat (de catre Hermes Trismegistus, alias Toth, alias Nimrod) in secretele topirii si prelucrarii metalelor.

Acest cuvant simbolizeaza forta si durata metalelor. Odata ce metalul ajunge unealta, arma , podoaba sau instrument, ciclul s-a incheiat. Gradul de Maestru incheie ciclul gradelor in Masoneria Albastra.

Forta intrinseca existenta in metal se transfera asupra celui ce, initiat, ii patrunde tainele, facandu-l "*Marele Posesor al Lumii*". Din punct de vedere pur material, stapanirea artei metalurgiei a facut, intr-adevar, din om regele pamantului.

Sub aspect initiatic, metalele – simbolizate prin cuvantul Tubal-Kain – reprezinta facultatile spirituale, capacitatile intelectuale si insusirile sufletesti ale fratelui Mason, a caror prelucrare este infinit mai grea decat aceea a elementelor de natura materiala. Este exact efortul necesar calfei, pentru a deveni maestru Mason.

5.6. SIMBOLUL SALCAMULUI

Despre ramura de salcam, am mai amintit in legenda maestrului Hiram Abif. De asta data, vom incerca sa descifram o parte din misterele ezoterice ale salcamului, acest arbore sacru, al carui lemn nu putrezeste niciodata.

Arborele face parte din specia *acacia mimosa*, are lemnul extrem de dur, este de talie mica, aproape un arbust, cu spini foarte mari, de temut, si flori de culoarea aurului (a nu se confunda cu salcamul european, cu care se inrudeste).

Ramura de salcam (acacia) este un stravechi simbol solar al renasterii, al nemuririi.

In cadrul ritualului masonic, se asaza o ramura de salcam peste panza neagra a catafalcului – din care va renaste maestrul – amintind ramura legendara de pe mormantul lui Hiram Abif. Chivotul Legii Sacre – in cultul mozaic – este faurit din lemn de salcam, placat cu aur.

Coroana de spini a lui Iisus Christos este impletita din ramurele de acacia. Maestrul Guenon, intr-unul din tratatele sale, celebreaza o dureros de frumoasa metafora: "*Razele coroanei de spini a Mantuitorului sunt razele soarelui*".

Gerard de Nerval, evocand mitul mortii lui Hiram Abif, scrie in superbul sau studiu "Voyage on Orient": "*Trebuie sa stii sa mori, ca sa stii sa te nasti pentru nemurire*". Acelasi sacrament, dar altfel spus, l-a formulat si unul din cei mai ilustri initiati in misterele orientale, demiurgul poeziei romane din toate timpurile, Eminescu: *Nu credeam sa invat vre-odata a muri.*

O straveche traditie vedica aminteste ca focul vesnic s-a nascut din frecarea a doua betisoare de lemn, rupte din doi arbori sacri: *salcamul* si *maslinul*.

Acelasi simbolism magic il intalnim si in cultul lui Brahma, unde polonicul sacrificial (sruk), in care se naste focul, este facut din salcam.

Ramura de salcam – inca din vremea celebrarii misterelor sumeriene si egiptene – simbolizeaza certitudinea ca moartea nu este altceva decat metamorfoza a fiintei umane, spiritul ei fiind nemuritor.

Salcamul era arborele preferat al lui Hermes Trismegistus, ramurile sale inflorite amintind faimoasa "*Creanga de Aur*" din Templele antice.

Salcamul, ale carui flori, sunt asemanatoare unor mici ciorchini din sfere de aur, este arborele venerat in Ritul lui Osiris. O ramura a acestuia inflorise deasupra locului unde fusese ingropat zeul Osiris, omorat de Typhon.

Simbolul salcamului –comunicand ideea de initiere si cunoastere a lucrurilor secrete – releva un adevar secret: *supravietuirea spiritului asupra mortii*.

5.7. SIMBOLUL PASARII PHOENIX

Masoneria Universala – ca societate umana care cauta si promoveaza lumina intelepciunii, a fortei si a frumusetii – a existat dintotdeauna. "Confreria masonica a renascut, de fiecare data, cu fiecare etapa istorica" scrie, cu fireasca indreptatire, Robert Le Forestier. Pentru ca numai prin renastere perpetua – precum pasarea Phoenix – este atinsa eternitatea.

Asadar, reveland existenta renasterii, Ordinul Masonic incorporeaza in esenta sa un simbol sacru: *pasarea Phoenix*.

Herodot si Plutarh ne povesteste despre Phoenix ca fiind o pasare miraculoasa, de origine sumeriana, de o extraordinara frumusete, cu penele rosii si aurii, inzestrata cu o longevitate intinsa peste mai multe veacuri. Aceasta pasare maiastra, dupa ce a ars pe altar, renaste din propria-i cenusa. Cand se apropie clipa mortii, pasarea Phoenix zboara in tara Egiptului, in orasul On, patrunde intr-un templu sacru, se aseaza pe altarul deasupra carui arde focul vesnic, se transforma in cenusa, renaste si iese iarasi afara in lumina vietii.

Simbolul are limpezimea si puterea sacramentului: *moarte* si *inviere*. Adica, *nemurire*. Cu un termen academic: *resurgenta ciclica*.

In anticul Egipt, Phoenixul era simbol al revolutiilor solare, asociat cu orasul On, numit mai tarziu de greci Heliopolis. Orasul soarelui. Adica, centrul lumii.

Arabii spun despre Phoenix ca se aseaza – periodic – pe muntele Qaf (in traducere, tot, "Centrul Lumii"), unde arde si renaste, dainuind in nemurire, precum zeii.

Taoistii desemneaza Phoenixul sub numele de pasarea din Cinabru, sau Danniao. Cinabrul fiind sulfura rosie a hydragirului (mercurului), utilizata de alchimisti pentru obtinerea Pietrei Filozofale.

"*Pasarea Phoenix* – spune savantul Al Ji Li – *evoca focul creator si distrugator, din care isi trage lumea originea si care-i va fi si sfarsitul. Este un simbol deopotriva al lui Shiva si al lui Orpheu*".

Phoenix este simbolul a ceea ce nu-si trage existenta decat din lume. El semnifica doar ceea ce scapa inteligentelor si gandurilor. Astfel, precum Dumnezeu nu poate fi atins decat prin numele sau, ideea de Phoenix nu poate fi atinsa decat prin numele care o desemneaza.

Teogonia lui Hesiod si cartile lui Manethon, reprezentarile recent descoperite si admirabil conservate, pe monumentul viceregelui nubian Huy, de pe vremea celebrului faraon Tutankamon, precum si inscriptiile de pe o stela a faraonului Pi-Ankhy ne spun, toate, o istorie cu adevarat extraordinara: in orasul On din Egipt, numit de greci, mult mai tarziu, Heliopolis, zeul Ptah/Enky, supranumit "*Cel care face lucruri cioplind*", a construit un Templu urias, pe altarul caruia a asezat o capsula spatiala adusa de pe planeta Nibiru. Aceasta capsula era numita de egipteni Ben-Ben – traducerea dublului cuvant insemnand: "*Carul radiant care a venit din cer*". In Templu, nu aveau acces, in primele milenii, decat zeii, veniti de pe planeta Nibiru, pentru a se reincarca cu puterea radiatiilor regeneratoare ale Ben-Ben-ului si a bea **Soma** (elixirul nemuririi), aflat intr-un imens recipient din aur, asezat la picioarele altarului. Mult mai tarziu, accesul a fost permis si oamenilor, dar numai pentru inchinarea si depunerea ofrandelor. In acest Templu mai venea, insa, periodic (o data la cinci sute de ani) si un vultur straniu, cu pene rosii si aurii, pentru regenerare (renastere). Nemuritorul vultur fusese adus pe pamant, in acelasi timp cu prima venire a zeilor, de pe misterioasa planeta Nibiru. Apoi, peste alte milenii, terminandu-si opera lor pe pamant, zeii au plecat la alte treburi, in alte lumi, in alt colt al nesfarsitului univers, capsula radianta si-a incetata divinul efect, Soma a secat, Templul s-a naruit sub eroziunea veacurilor, nu a ramas decat – ca o speranta – legenda vulturului nemuritor, *legenda pasarii Phoenix*. La inceput, s-a numit chiar legenda pasarii Ben (Bennu), grecii fiind aceia care, mai tarziu, i-au dat numele de Phoenix.

(poza pag 303)

Interesant, nu? Marile mistere ale lumii din care venim, si in care traim, inca ne inconjoara cu ziduri inalte pana la cer. Nu ne propunem – evident – sa escaladam aceste ametitoare metereze si nici sa le demolam, dar o mica, o foarte mica fereastra, in nesfarsita tacere de piatra ce ne tine, de mii de ani, prizonieri in imperiul ignorantei, vom incerca totusi sa deschidem si daca nici macar fereastra nu vom izbuti sa facem, atunci vom incerca imposibilul: vom privi "dincolo" prin gaura cheii, pe care insusi Bunul Dumnezeu, ne-a daruit-o din clipa Genezei. Aceasta divina gaura de cheie se numeste simplu: *imaginatie*.

La crestini, de la Origene incoace, Phoenixul este considerat ca o pasare sacra, simbol al supravietuirii, al triumfului vietii asupra mortii.

In simbolistica Chinei antice, pasarea Phoenix se mai numeste pasarea fermecata Feng-Huang, in care se reunesc cele doua principii fundamentale: *Yin* si *Yang*. Acesta, de

altfel, este si simbolul sugestiv al comuniunii conjugale: omul nu poate renaste, nu poate dobandi nemurirea, decat in cuplul familial (Yin si Yang).

In legendele iudeilor, pasarea Phoenix este numita Milkham si a devenit muritoare pentru ca nu a iesit niciodata din cuvantul lui Dumnzeu.

In traditia ezoterica universala, graviteaza patru pasari simbolice, asimiland culorile cu pulsiunile psihice: **corbul negru este simbolul inteligentei; paunul verde reprezinta aspiratiile; lebada alba constituie logosul; Phoenixul rosu-auriu este simbplul nemuririi.**

Prima consemnare despre Phoenix, apare in anul 1850, inaintea Erei Crestine, in timpul domniei faraonului Sesostris (sau Senusres) al III-lea.

Cu privire la ciclul existentei acestui grandios simbol, exista patru izvoare. Astfel: Tacitus afirma ca Phoenix traieste 1461 de ani; Suidas scade brusc la 654 de ani; Plinius mai coboara si el pana la 540; iar Herodot ne istoriseste, invocand Teogonia lui Hesiod, ca pasarea Phoenix traieste 500 de ani, in orasul Eridu, din Sumer, dupa care vine in orasul On, din Egipt, unde moare si renaste.

Si ciclul se repeta la nesfarsit. In vesnicie. Adica, atata vreme cat Spiritul Masonic il ridica pe Om la rangul de Frate.

5.8. SIMBOLUL NUMARULUI SAPTE

Numarul sapte este numarul Maestrului Mason. Il reprezinta. Il defineste. Sapte incorporeaza in el puterea de a uni, de a crea o cominiune stabila. In Ritualul Masoneriei Universale, se spune, la un moment dat, despre loja: "*Sapte Maestri o fac justa si perfecta*".

Intreaga civilizatie contemporana opereaza cu numarul sapte: cele sapte zile ale saptamanii; cele sapte note muzicale; cele sapte culori ale spectrului vizibil; cele sapte pacate biblice; la varsta de sapte ani, copiii se duc la scoala; din sapte in sapte ani, se reinnoiesc toate celulele corpului uman, in afara de materia cenusie; sa ne amintim de expresia, cu talc: cei sapte ani de acasa, etc.

Toata cultura cifrei sapte provine din anticul Sumer, cu sistemul sau sexagesimal: pe atunci, Universul nu era impartit in zece ca astazi, ci in sase. De la sumerieni – de unde isi trage obarsia si Arta Regala – avem ora de 60 de minute, anul format din12 luni, cele 12 zodiacuri etc. Numarul sase este numarul limita, sapte fiind numarul sacru: *numarul care il simboliza pe Dumnezeu*.

Iar de atunci, mereu, omul incercand sa si-l apropie pe Dumnezeu, s-a inconjurat tot mai mult de numarul sapte.

Duminica –ziua lui Dumnezeu – este ziua a saptea. In ziua de Duminica s-a nascut Iisus Christos. Duminica a intrat in Ierusalim. Duminica a inviat din morti. In ziua de Duminica a fost intemeiata Biserica Crestina.

Insusi Dumnezeu se foloseste de numarul sapte, chiar de la inceputul intocmirii acestei lumi. Vechuil Testament – care tot de la sumerieni vine – consemneaza: saptamana a saptea (Levitic 23,15); luna a saptea, sau sarbatoarea corturilor, cand au loc sapte zile de odihna (Levitic 23,34); anul al saptelea, cand inceteaza tot lucrul si pamantul se odihneste (Levitic 25,2); parabola cu sapte vaci grase si sapte vaci slabe etc.

Numarul sapre are profunde conotatii ezoterice, in toate marile culturi ale lumii: in Egiptul antic sapte era numarul care-l simboliza pe Osiris; in cultura greco-romana, sapte

era numarul sacru al lui Apollo, harpa lui avand sapte corzi; in budism, implinirea spirituala atinge sapte praguri; in taoism, credinta se sprijina pe sapte animale sfinte; in islamism, Allah, zeitatea suprema are sapte infatisari. In mozaism, sapte este numarul perfectiunii.

Iata si alte adevaruri – deosebit de tulburatoare – in stransa relatie cu numarul sapte: nasterea lui Iisus Christos s-a produs in generatia a 77-a de la Adam; de la patriarhul Avraam, la regele David (tatal inteleptului Solomon), sunt exact 14 neamuri; de la David, pana in stramutarea in Babilon, tot 14 neamuri au trait; iar de le stramutarea in Babilon, pana la Christos, tot 14 neamuri au fost; sapte taine a instituit Iisus Christos pentru mantuirea oamenilor (*botezul, spovedania, impartasania, cununia, troparul de inmormantare, maslul si celebra rugaciune "Tatal nostru*"); sapte Evanghelii se citesc la taina Sfantului maslu; in "Apocalipsa Sfantului Ioan" se vorbesc despre: **sapte epistole catre sapte biserici, sapte sfesnice de aur, o carte cu sapte peceti, sapte ingeri cu sapte trambite etc.**

(poza pag. 307)

Kabbala, asa cum o percepem astazi, constituie esenta invataturii din marile mistere sumeriene si egiptene. Kabbala ne ofera cheia tuturor doctrinelor ezoterice, a tuturor ritualurilor sacre, a tuturor cnofreriilor initiatice, in care spiritul – nemuritor fiind – il atrage pe om in nemurire. Arta Regala insasi nu poate fi descifrata in toate tainele ei, nu poate fi traita in toate dimensiunile ei superioare, nu poate fi inteleasa in toate inaltele ei valorile spirituale, fara studiul Kabbalei. Pico della Mirandola scrie, in faimoasa sa "*De hominis dignitate*": "*Orice abordare a Kabbalei, trebuie sa inceapa cu studiul numerelor*". Iar numarul sapte ocupa si aici un loc central: un ternar plus o tetrada ne dau numarul sacru sapte; adica, unirea ideii cu forma, fara de care nu poate exista progres; tot in Kabbala, numarul patru simbolizeaza pamantul, numarul trei cerul, sapte reprezentand totalitatea universului in miscare.

Numarul sapte a devenit simbolul ezoteric prin excelenta. Hipocrat din Kos, celebrul medic al Greciei antice, afirma de la inaltimea uriasei sale staturi stiintifice: "*Prin tainicile sale virtuti, numarul sapte face sa dainuie toate masurile in Fiinta. El randuieste viata si miscarea. El determina chiar si destinul fapturilor celeste. Pentru ca simbolizeaza perfectiunea*".

Mai mult decat atat si atat de frumos, nimic nu se mai poate adauga, in corola magica a cuvantului sapte.

SECTIUNEA III

DOCTRINA MASONICA SI ADOGMATISMUL MASONIC

MOTTO:

Tot ceea ce e misterios este, pe drept cuvant, socotit a fi sublim.

TACIT

Consideram util – in demersul nostru de a incerca sa descifram Misterele Templului Masonic – ca definitia Doctrinei Masonice precum si definitia Adogmatismului Masonic sa se constituie in concluzii firesti la finele acestei Sectiuni. Sa reprezinte doua rezultante naturale ale textului ce-l propunem spre lectura. Doua deductii spontane ale Fratelui nostru Cititorul. Dorim ca aceste definitii sa fie *revelate*, cu franchete si dezinvoltura, de catre Cititorul insusi, la sfarsitul periplului nostru prin Universul Doctrinar Masonic.

Pana atunci, insa, fie-ne ingaduit sa lansam un set de *sapte intrebari titulare*, asupra carora vom incerca sa ne aplecam cu staruinta si dragoste pentru Adevar:

1. Ce este Masoneria?
2. Cum este Masoneria organizata?
3. Care sunt preceptele Masonului?
4. Este Masoneria o organizatie secreta?
5. Este Masoneria o religie?
6. Care este scopul Masoneriei?
7. Are Masoneria un Cod Etic?

Nu ne propunem – evident – o analiza exhaustica a *Doctrinei Masonice* sau a *Adogmatismului Masonic*. Loc de studiu si de cercetare exista pentru toata lumea. Ramane camp liber pentru orice om de buna credinta, care doreste sa studieze complexul fenomen al *Artei Regale*. Noi nu incercam decat sa punem in lumina – cu harul si modestele noastre puteri – un fronton, sau o arcada, ori numai o coloana de sustinere a magnificului edificiu spiritual, Templul in care se implineste si oficiaza *Ordinul Masonic Universal*.

CAPITOLUL 1 *– CE ESTE MASONERIA?*

Denumirea, ca atare – *Mason, Masonerie* – apare, pentru prima data, in jurul anului 600, pe *santierul Bisericii Canterbury*, aflat sub conducerea legendarului calugar Austin. Aproape o jumatate de veac mai tarziu, in anul 643, pe vremea dominatiei lombarde in Italia, un edict legal ii evoca pe "*Maestrii Masoni din Como*". Noul nume (Masonerie) pentru stravechiul Ordin Initiatic va face rapid o stralucita cariera internationala. Un document din Germania vorbeste, in 713, despre "*prezenta Masonilor printre calugari*". Printul Edwin – fiul regelui Athelstan – reputat geometru si filozof, ajunge "*Mare Maestru al Masonilor din Anglia*", elaborand, in anul de gratie 926, "*CARTA Masonica de la York*", aceasta fiind prima mare incercare de reunire a tuturor Constitutiilor Masonice intr-un singur corp de norme. Despre notiunile "*Mason*" si "*Masonerie*", aminteste si Etienne Boileau, in anul 1268, in faimosul sau tratat "*Cartea meseriilor*". In 1283, apare un alt document, de asta data Pontifical, in care se precizeaza ca "*fratii Masoni sunt scutiti de taxe si dari si pot calatori liberi in toate tarile crestine*".

1.1. PRIMA DEFINITIE

Prima incercare de a defini Masoneria se afla in celebrele manuscrise "*Vechile indatoriri*", cunoscute in istorie cu numele de REGIUS (in anul 1390) si COOKE (in anul 1410). Dupa ce, in respectivele manuscrise, sunt enumerate cele sapte arte liberale (gramatica, retorica, logica, aritmetica, geometria, muzica si astronomia), urmeaza

urmatorul text: "*Toate artele se bazeaza pe Geometrie. Chiar si Gramatica si insasi Retorica nu ar putea exista fara Geometrie*". Si acum vine textul edificator: "*Geometria este arta de a masura orice lucru in cer si pe pamant. Ea se mai numeste si Masonerie*".

Cateva secole mai tarziu, in 1691, eruditul R. Kirk avea sa constate, totusi, un tulburator adevar: "*Originea cuvantului Masonerie reprezinta inca un mare mister*".

Evident, Geometria avea un sens mult mai larg, decat cel atribuit astazi. In conceptia lui Pitagora – venerat ca fiind marele patron al Confreriei, in epoca – numarul geometric constituie ultima *realitate* in tot ceea ce exista si se manifesta. In aceeasi ordine de idei, trebuie amintit ca pe frontispiciul Academiei lui Platon scria: "*Nimeni nu intra aici, daca nu este geometru!*". Chiar si la o distanta de trei secole dupa manuscrisele lui Regius si Cooke, prima editie a Constitutiilor lui Anderson, publicata in 1723, poarta pe frontispiciu un desen alegoric, reprezentand doi barbati examinand cea de a patruzeci si noua problema a lui Euclid, adica tocmai faimoasa teorema a lui Pitagora, conform careia patratul ipotenuzei unui triunghi dreptunghic este egal cu suma patratelor celor doua laturi. Asadar, si dupa 2200 de ani traditia pitagoreica a Confreriilor ezoterice isi regaseste locul in moderna Masonerie.

1.2. A DOUA DEFINITIE

A doua incercare de a defini Masoneria se afla in insusi corpul Constitutiilor lui *James Anderson*. Textul este inca tributar severului spirit antic de excesiva prudenta, de exprimare strict simbolica, de practicare a misterului desavarsit, de a pastra ascunsa flacara vie a Ordinului, conserva si apara cu strasnicie de lumea profana. Altfel nu se pot explica lapidaritatea si caracterul destul de abscons, ca sa nu spunem limitat, al acestei definitii: "*Masoneria este centrul de unire si mijlocul de a inchega prietenii intre oameni care, altfel, ar fi ramas niste straini unii pentru altii*". Daca unica functie a Ordinului Masonic ar fi fost doar facilitarea unei simple prietenii intre oameni onorabili, Masoneria Universala ar fi disparut de mult.

1.3. A TREIA DEFINITIE

O a treia incercare, mult mai interesanta, de definire a Masoneriei – ca mod de viata – o gasim, paradoxal, nu intr-un text stiintific, ci intr-o culegere de "*Cantece ale Masoneriei*", apartinand lui Naudot: "*Formeaza-ti in virtute sufletul si ratiunea/ Recunoaste legile intelepciunii supreme/ Nu-ti vatama aproapele/ Ci iubeste-l ca pe tine insuti/ Invata-i pe oameni arta de a trai virtuosi/ In Templu se afla secretele Masonului/ Condu-ma cu gratie in Templul respectabil/ Si nu vorbi niciodata decat limba cordiala/ Pe care o vorbesc Regii Pamantului/ Limba Artei Regale/ Daca vrei sa fi Mason*". Aceasta culegere de cantece – merita subliniata coincidenta – a fost publicata pe vremea unui mare monah Mason, in secolul al XVIII-lea: Frederic al II-lea al Prusiei, supranumit cel Mare. Intr-adevar, el a aplicat toleranta masonica in practica, decretand: "*Oricare ar fi religia sa, fiecare om, in statele mele, are dreptul de a fi fericit*".

1.4. A PATRA DEFINITIE

A patra definitie am descoperit-o, la finele aceluiasi luminat secol al XVIII-lea, in Tratatul "*Catehismul ucenicului*", publicat la Londra. Definitia Masoneriei capata, de acum, amploare si relief :"*Masoneria este un sistem moral original, incarcat cu alegorii si luminat de simboluri. Masoneria te invata sa fii caritabil, sa faci fapte bune si sa-ti pastrezi sufletul curat; te invata sa apreciezi legaturile de prietenie, sa accepti regulile de baza ale oricarei religii si sa respecti rugaciunile acesteia; sa-i ajuti pe cei slabi, sa-i ocrotesti pe orfani si sa-i ridici pe cei cazuti; te indeamna sa sprijini Puterea, sa promovezi moralitatea si sa dezvolti stiinta si artele; te invata sa iubesti oamenii, sa te temi de Dumnezeu si sa speri in fericire*". Se observa saltul calitativ al formularii, coerenta si nuantarea – *in germene* – a unor viitoare principii fundamentale, desi exprimarea ezoterica primeaza inca in detrimentul celei exoterice.

1.5. A CINCEA DEFINITIE

A cincea definitie o culegem din articolul 1 al Constitutiilor Marelui Orient al Frantei: "*Masoneria, institutie esentialmente filantropica si progresista, are ca obiect cautarea adevarului, studiul moralei si practica solidaritatii. Ea actioneaza pentru ameliorarea materiala si morala, pentru perfectionarea intelectuala si sociala a umanitatii. Are ca principii toleranta reciproca, respectul fata de ceilalti si fata de sine, libertatea absoluta a constiintei. Considerand conceptiile metafizice ca fiind de domeniul exclusiv al aprecierii individuale ale membrilor sai, Masoneria refuza orice afirmare dogmatica. Ea are ca deviza: libertate, egalitate, fraternitate*". Ne aflam deja in plina civilizatie masonica moderna. Lumea a evoluat. Am ajuns la raspantia a doua mari culturi: epuizarea Renasterii si aparitia Modernismului, cu toate paradoxurile si contradictiile sale. Liberalismul trece din sfera ezoterica in planul *concret* al vietii sociale, secolul al XIX-lea prefigurand marile lumini, dar si imundele pete de intuneric ale veacului urmator.

(poza pag. 315)

1.6. A SASEA DEFINITIE

A sasea definitie a Masoneriei o datoram *Constitutiilor Masoneriei Romane*, astfel cum au fost redactate ele in anul 1894: "*Masoneria, continuatoare a societatilor secrete antice, este un apostolat, compus din membri de orice nationalitate, sau religie, propunandu-si a regenera omenirea prin formarea bunelor moravuri si luminarea oamenilor pentru triumful adevarului, al dreptatii si atingerea scopului final al creatiei omenirii.*
Masoneria este una si aceeasi pe tot globul pamantesc; se imparte insa in diverse familii sau ordine".

Masoneria Romana rezuma crezul apostolatului sau in urmatorul mod:

- Credinta in existenta lui Dumnezeu – Marele Arhitect Al Universului – cauza cauzelor, forta fortelor, sorgintea de viata eterna si ratiunea existentei Universului.
- Credinta in nemurirea sufletului: nepieirea Eu-lui, care a fost, este si va fi o emanatie a fiintei supreme.

- Credinta in solidaritatea oamenilor, ca rezultanta a sociabilitatii omului; lege ce nu se poate viola, ea constituind conditia esentiala de existenta a omenirii.
- Principiul libertatii: dreptul deplin la exercitiul facultatilor psihice si fizice.
- Principiul egalitatii: consacrarea, in favoarea fiecarui om, a libertatii in proportie indispensabila triumfului armoniei generale.
- Principiul fraternitatii: iubirea ce trebuie sa-i lege pe toti oamenii, fiind toti o emanatie a aceleiasi cauze si urmand a *conlucra* spre realizarea aceluiasi scop.
- Credinta in puterea fermei vointe: spiritul, dominand fizicul si servindu-se de el, lupta pentru realizarea scopului final al creatiei omenirii.
- Credinta in rezultatul perseverentei: nimicirea, prin energie si tact, a tuturor obstacolelor, produse ale reactiunilor.
- Credinta in puterea unirii: spijinul reciproc mareste forta si asigura triumful.

Este, categoric, una dintre cele mai frumoase si vibrante definitii ale Masoneriei Universale. Suna ca un indemn la rigoare, la ordine, la disciplina interioara liber asumata. Are fiorul unei impresionante chemari la descatusarea acelor tainice forte spirituale, capabile sa aduca lumina progresului. Indubitabil, ilustrii nostri inaintasi ne-au lasat o zestre masonica, asupra careia inca n-am meditat destul.

1.7. A SAPTEA DEFINITIE

In sfarsit, ne facem o datorie de onoare din a prezenta a saptea varianta a definitiei Masoneriei, astfel cum o gasim redactata, in anul 2000, in Declaratia de principii, parte integranta a Constitutiei Marii Loji Nationale din Romania:

"*Masoneria este un ordin initiatica vechi si respectat in intreaga lume, avand un caracter traditional si simbolic.*

Structurile si esenta ei sunt de ordin moral si democratic.

Masoneria isi indreapta eforturile spre perfectibilitatea omului, aproapele fiind considerat Frate; astfel prin iubire poti deveni mai bun, mai luminat, mai drept, mai tolerant si, deci, mai folositor societatii.

Masoneria nu impune nici o limita in cautarea Adevarului.

Masoneria lupta pentru respectarea drepturilor omului, pentru respectarea legilor si traditiilor patriei.

Ea face front comun impotriva ignorantei, a violentei, coruptiei si necinstei intre oameni si popoare, impotriva ateismului.

Propune dialogul si toleranta, construieste punti care apropie, atenuand ceea ce ne separa.

Masoneria Mondiala a avut o contributie esentiala la crearea democratiei moderne, pe care o proclama si o apara.

Masoneria a contribuit la progresul omenirii, a creat organisme pentru infratirea natiunilor, organisme cu caracter universal, garantia pacii, a intelegerii intre popoare, militand pentru a elimina abuzul, impilarea si a luptat sa se institutionalizeze Proclamatia Drepturilor Omului.

Masoneria Moderna nu este o societate secreta, scopurile ei nobile si sediile fiind cunoscute de marele public.

Adversarii Masoneriei au fost si sunt: ignoranta, reua credinta, obscurantismul cultural si ideologic, minciuna, lasitatea, ateismul, necinstea, falsificarea istoriei, totalitarismul si extremismul de orice fel.

Masoneria din Romania a avut si are un rol fundamental in crearea si structurarea statului national roman – unitar, suveran si modern.

Cunoaste-te pe tine insuti, iubeste-ti aproapele, ajuta-l, respectandu-i demnitatea – iata regula de aur a Masoneriei ".

Continutul acestui text – de o extraordinara limpezime si completitudine – ne trimite cu gandul la celebra Declaratie de principii de la Laussane, din 6 septembrie 1875. Substanta vitala a celor opt articole ale Declaratiei se regaseste, benefic si integral, in actuala Constitutiei a Marii Loji Nationale din Romania, conferindu-i forta de persuasiune a sacramentului.

Si, de asemenea, gandul intrebarii "*Ce este Masoneria*?" ne duce la un alt gand – sublim in puterea lui de sugestie – al fostului Mare Maestru al M. L. N. R., pre respectabilul frate Gheorghe Comanescu, gand tiparit, in anul 2001, intr-o carte de exceptie "Memento Masonic": "*Masoneria este una dintre cele mai vechi organizatii fraterne din lume, organizatie care are la baza trei principii: Principiul dragostei fraterne, Principiul ajutorului si Principiul adevarului*".

CAPITOLUL 2 – CUM ESTE ORGANIZATA MASONERIA?

Masoneria Universala nu a fost niciodata (si nici in prezent nu este) o structura osificata, impietrita in trepte piramidale, monolitice, cu un singur varf de unde iradiaza puterea. Ea nu este o Directie generala, la scara planetara, condusa de un director general cu puteri discretionare de decizie. Masoneria nu este nici un stat supranational, mondial, condus de un grup de eminente legitimate in urma vreunui vot democratic. Ordinul Masonic nu are un sef unic si suprem, asa cum are Biserica Catolica in persoana sanctitatii sale Papa de la Roma. In fine, Masoneria nu are un centru universal unic, asa cum este Vaticanul pentru catolici, Meca pentru musulmani, iar Ierusalimul pentru mozaisti si pentru intreaga crestinatate.

Am inceput acest capitol cu un sir de negati, pentru a spulbera, de la bun inceput, orice confuzie. Pentru a preintampina eventualele intrebari ale Cititorului. Pentru ca, aratand ce nu este Masoneria, sa vedem ce este.

Masoneria este o societate universala, compusa din loji si obediente. *Loja* reprezinta unitatea de baza, structura unde se desfasoara viata masonica, organizatia fundamentala pe care se spijina uriasul edificiu ezoteric al Ordinului Masonic. *Obedienta* este o structura administrativa, care reuneste mai multe loji dintr-un stat sau mai multe state, pe care, le administreaza material, financiar, legislativ si juritic, pe baza unei Constitutii interne si a unui Regulament general, aprobate in Adunarea Generala a Obedientei. Statutele Masonice (Constitutia si Regulamentul general) pot fi diferite de la o Obedienta la alta, de la o tara la alta. *Landmark-urile*, insa, sunt aceleasi in toata lumea. Ele sunt pietrele de hotar, obligatorii pentru orice structura masonica.

(poza pag. 321)

Obedientele poarta numele de *Mari Loji* sau *Mari Oriente*. Adunarea generala a unei Obediente se numeste *Convent*.
O obedienta este condusa de un *Mare Maestru* si un *Mare Consiliu*, alesi in mod democratic de Convent, pe o perioada strict limitata. Constituirea unei loji se poate face cu un minim de sapte maestri masoni (maximul nu este limitat, dar Traditia fixeaza numarul maxim al masonilor intr-o loja in jurul cifrei treizeci) si cu aprobarea Obedientei. Loja este condusa de un *Maestru Venerabil* si doi *Supraveghetori*, alesi de Adunarea Generala a lojei, pentru o perioada strict limitata. De asemenea, Maestrul Venerabil al lojii mai este ajutat, in activitatea sa, si de alti demnitari alesi sau numiti precum: Oratorul, Secretarul, Trezorierul, Expertul, Maestrul de ceremonii etc. In timpul Tinutelor (sedintelor) rituale, loja este amenajata si decorata intr-un mod special, conform Statutelor obedientei. Din punct de vedere ezoteric, loja are autonomie deplina, in raport cu obedienta. De altfel, asa cum stipuleaza landmark-urile, initierile masonice nu pot fi facute decat in loja. Asa cum botezul face din neofit un crestin, la fel si initierea, in cadrul lojii, face din profan un adevarat Mason. O Obedienta hotaraste, in Convent, acelasi ritual pentru toate lojile. De fapt, lojile insele, prin reprezentantii lor legitimi, aproba aceste ritualuri.

O loja nu poate exista, daca nu este recunoascuta de catre o Obedienta (Mare Loja sau Mare Orient). O Obedienta, la randul ei, nu poate exista, daca nu este recunoscuta de marea majoritate a celorlalte Obediente Masonice din lume. *Marea Loja Unita a Angliei* mai este supranumita si *Loja Mama a Lumii*. Obtinerea recunoasterii, oricarei Obediente, de catre Loja Mama a Lumii este obligatorie, astfel Obedienta este iregulara. Aceasta traditie este foarte veche si respectata – si astazi – ca un veritabil sacrament. O loja poate decide, la un moment dat, din varii motive, sa paraseasca o Obedienta si sa adere la alta, cu conditia ca si noua Obedienta sa doreasca acest lucru.

Locul unde se intruneste o loja se numeste *Templu*. Amenajarea interioara a Templului urmeaza, in linii mari, traditiile *Templului lui Solomon*: cele doua coloane de la intrare (BOHAZ SI JAKIN), bolta instelata, steaua lui David, spatiul sub forma unui dreptunghi cu celebra sectiune de aur, fotoliul regal (Maestrul Venerabil) si fotoliile celor doi mari administratori ai regelui (cei doi Supraveghetori), altarul cu cele trei sacre lumini: Cartea Legilor, compasul si echerul. Este interesant un aspect si merita sa meditam asupra lui: *multe Parlamente ale lumii contemporane si-au structurat sediile, inspirandu-se din celebrul Templu al lui Solomon*. De exemplu: Camera Comunelor din Parlamentul de la Londra, Senatul SUA sau Parlamentul Italiei. Loja se mai numeste si *Atelier*. Campul de lucru al unui Atelier acopera tot ceea ce este de ordin simbolic, ezoteric si initiatic.

"*Obedienta* – scrie Luc Nefontaine, intr-un studiu din 1990 – *este o putere masonica, o entitate administrativa, in timp ce loja este o comunitate vie, alcatuita dintr-un anumit numar de frati*". Cand jurisdictia unei Obediente se intinde asupra lojjilor care confera primele trei grade (ucenic, calfa si maestru), poarta, asa cum am mai spus, numele de Mare Loja sau Mare Orient. In aceasta situatie, confreria se numeste, generic, *Masonerie Albastra* (sau de initiere).

Ritualurile in care lucreaza o Masonerie pot fi diferite, de la traditie la traditie:

2.1. RITUL SCOTIAN ANTIC SI ACCEPTAT

Este practicat de marea majoritate a Obedientelor. De-a lungul veacurilor, a dovedit suplete, generozitate, capacitate de adaptare la fiecare epoca, spirit cavaleresc si forta de functionare. Este condus de un *Suprem Mare Consiliu*, constituit din cel mult treizeci si trei de membri. La randul lui, Supremul Mare Consiliu este condus de un *Suveran Mare Comandor*. Are treizeci si trei de grade.

Primele trei grade (ucenic, calfa si maestru) constituie lojile albastre (Masoneria Albastra, sau de initiere).

Gradele de la 4 pana la 33 configureaza urmatoarele tipuri de loji administrate de Supremul Mare Consiliu:

- Masoneria Rosie cuprinde gradele 4-18, iar lojile se numesc: Loji de perfectie (gradele 4-14) si Capitule sau Consilii (gradele 15-18).
- Masoneria Neagra cuprinde gradele 19-30, iar lojile se numesc Areopaguri sau Ateliere filozofice sau Consilii ale Kadoschilor.
- Masoneria Alba cuprinde gradele 31-33, iar lojile se numesc Tribunale (gradul 31), Consistorii (gradul 32) si Consiliul Suprem (gradul 33).

Constitutiile Ritului Scotian Antic si Acceptat au fost redactate in anul 1786. Acest rit lucreaza Intru Gloria Marelui Arhitect Al Universului (I. G. M. A. A. U.).

2.2. RITUL SCOTIAN RECTIFICAT

Acesta isi are originea intr-un rit fondat in 1340 la Heredom, in Scotia, cat si "*Stricta Observanta Templiera*", creata in Germania de catre baronul Hund, in secolul al XVIII-lea. Ritul s-a situat, de la inceput, pe ezoterismul *Ordinul Cavalerilor Templieri*, ai caror supravietuitori se refugiasera in Scotia. Jean- Baptiste Willermoz a infiintat, in aceeasi perioada, *Ordinul Cavalerilor Binefacatori ai Cetatii Sfinte*, care succeda Ordinul Cavalerilor Templieri.

(poza pag 325)

Ulterior, Ordinul lui Willermoz s-a integrat in Ritul Scotian Rectificat. La Marele Convent din 1778, Ritul a hotarat mentinerea idealului sacru al Templierilor.

Spre deosebire de Ritul Scotian Antic si Acceptat, care permite in interiorul sau orice credinta (religie), Ritul Scotian Rectificat este eminamente *crestin*. Insusi Willermoz decreta, fara drept de apel, in 1809: "*Da, Ordinul este crestin si nu poate admite in randurile sale decat crestini*".

Primele trei grade (ucenic, calfa si maestru) formeaza lojile simbolice ale Masoneriei Sfantului Ioan. Urmeaza, apoi, un sistem deosebit de grade inalte, de perfectionare: Maestrii Sfantului Andrei, Scutierii novici, Cavalerii Binefacatori.

Ritul Scotian Rectificat are o raspandire redusa, fiind practicat de cateva loji din Elvetia, Franta si Anglia.

2.3. RITUL FRANCEZ

A fost infiintat, de catre Marele Orient al Frantei, in anul 1761, si reorganizat in mai multe randuri. Este foarte simplificat, cu simboluri reduse si ritualuri putine. Este

structurat pe sapte grade, primele trei, ca in intreaga Masonerie, fiind simbolice (ucenic, calfa si maestru). Este practic exclusiv de *Marele Orient al Frantei* si alte cateva Obediente iregulare.

2.4. RITUL EMULATIEI

A fost codificat in 1813, avand ca obiectiv pastrarea nealterata a ritualurilor din vechime. Este de inspiratie anglo-saxona. Nu cuprinde decat primele trei grade (ucenic, calfa si maestru). Adeptii acestui rit sunt obligati sa invete toate cele trei ritualuri pe de rost. Este practic, cu precadere, in Obedientele din tarile *anglo-saxone*. De asemenea, este ritul preferat de Marea Loja Nationala Franceza.

2.5. RITUL MEMPHIS – MISRAIM

Acest rit, de inspiratie egipteana, a luat nastere prin fuziunea riturilor *Memphis* si *Misraim*, facute de celebrul Garibaldi. *Misraim, in ebraica, inseamna Egipt*. El ofera, cu predilectie, un loc de reuniune a fratilor masoni atrasi de ezoterism, hermetism si simbolism. Numarul 97 de grade, primle trei fiind cele clasice (simbolice). *Masoneria Filozofica* cuprinde gradele 4-33, *Masoneria Hermetica*, gradele 34-90, iar gradele 91-97 sunt atribuite *Marilor Maestri*. Este un rit cu o relativa diseminare in spatiul Masonic. Ritualul are o importanta covarsitoare, considerandu-se ca exercita o influenta subtila si profunda asupra spiritului uman.

2.6. RITUL SUEDEZ

A fost fondat in secolul al XVIII-lea, de catre regele suedez *Carol al XII-lea*. Se bazeaza pe o ierarhie de 12 grade. Primele trei grade, ca de obicei: ucenic, calfa si maestru. Este practicat in majoritatea lojilor scandinave.

2.7. RITUL DE YORK

Este un sistem de grade masonice, practicat in mare masura in Obedientele din *Statele Unite ale Americii*. In afara primelor trei grade traditionale, cuprinde: *grade capitulare, grade criptice* si *grade cavaleresti*.

Mai sunt si alte rituri, dar de mai mica importanta (de pilda: *Ritul Operativ al lui Solomon*, etc.).

O alta posibila structurare, pur scolastica, fara nici o rezonanta asupra esentei spiritului Masoneriei Universale, ar putea fi:

1. Masoneria arhaica. (Misterele Templelor sumeriene si egiptene).
2. Masoneria legendara. (Templul lui Solomon, colegiile lui Numa, simbolismul lui Pitagora).
3. Masoneria operativa. (Construirea marilor zigurate, temple si catedrale).
4. Masoneria de acceptare. (Incepand cu anul 1600, in loji incep sa fie acceptati nobili,
   oameni cu sange albastru).
5. Masoneria speculativa. (Constitutiile lui James Anderson, 1717-1723).

6. Masoneria gradelor inalte. (Incepand cu faimoasele “Discursuri” ale lui Ramsay, din 1737).
7. Masoneria secularizata (Unele Obediente, ca, de exemplu, Marele Orient al Frantei, incep sa implice Ordinul in politica si sa renunte la credinta in Marele Arhitect Al Universului).

CAPITOLUL 3 *– CARE SUNT PRECEPTELE MASONULUI?*

Inainte de a trece – in finalul celei de a treia Sectiuni a acestei carti – la redactarea complexului Cod Etic al Masoneriei Universale, asa cum apare el diseminat intr-un nesfarsit lant de tratate, studii si manuale despre viata masonica, sa incercam sa fixam, in pagina, chipul moral al masonului. Preceptele sale.

3.1. A AVEA SI A FI

Ce insemna , de fapt, un Mason? Cineva, pus pe sotii, ar putea raspunde perfect logic: inseamna ca nu sunt doi masoni. Intr-adevar logic, dar irelevant. Lasand gluma la o parte – desi uneori e necesara chiar si in cele mai sobre opuri stiintifice – intelegem, evident, ca masonul nu poate fi definit doar prin simpla sa apartenenta la Ordinul Masonic.

La urma urmei, Mason nu esti doar prin **ceea ce ai** – de exemplu, calitatea de membru intr-o loja sau gradul de maestru – ci, mai ales, prin **ceea ce esti** in realitatea cotidiana. Apartenenta tine de verbul a avea. Moralitatea, de verbul **a fi**. Intre cele doua verbe fundamentale ale celei doua limbi fiind o enorma prapastie: exact falia care desparte *apartenenta de esenta*. **A fi** tine de esenta Spiritului masonic.

Iar acum, dupa ce am deschis aceasta mica fereastra in sfera inefabila a moralei – conferindu-i un sens existential – sa incercam sa precizam ce este un Mason.

Un Mason este un barbat, puternic ancorat in lumea prezentului, caruia ii pasa deopotriva de trecut si de viitor si care – bazandu-se pe harul, capacitatea, forta si intelepciunea date de Dumnezeu – face tot ceea ce poate, atat singur, cat si impreuna cu ceilalti frati masoni, pentru a asigura o viata cat mai buna a oamenilor.

Acest profil moral – atins de aripa sublimului – se desprinde, desigur, cu claritate din urmatorul florilegiu de precepte, proprii vietii si activitatii unui Mason:

3.2. PRECEPTELE MASONULUI

1. Adora pe Dumnezeul tau, Marele Arhitect Al Universului.
2. Cunoaste-te pe tine insuti.
3. Iubeste-l pe apoapele tau si ajuta-l, respectandu-i demnitatea.
4. Nu face altuia ce tie nu-ti place.
5. Onoreaza-ti prietenii si parintii, protejeaza-i pe copii.
6. In toate gandurile si faptele tale, sa nu uiti nici o data ca sufletul tau e nemuritor.
7. Tine-ti, in orice imprejurare, spiritul curat.
8. Iubeste-i pe cei buni, plange-i pe cei slabi, fugi de cei rai, dar nu uri pe nimeni.
9. Nu-ti lingusi fratele, pentru ca asta se numeste tradare.

10. Fii drept, ca dreptatea promoveaza geniul uman.
11. Fii bland, pentru ca blandetea atrage dragostea.
12. Asculta intotdeauna vocea constiintei.
13. Evita galceava, incearca sa previi insulta, fii rational.
14. Fii bun, caci bunatatea incanta toate inimile.
15. Fii tolerant, pentru ca stii si tu cate slabiciuni ai.
16. Iarta injuriile, caci razbunarea eternizeaza ura.
17. Vorbest cumpatat cu cei mari, chibzuit cu cei egali, sincer cu prietenii, delicat cu cei mici si blajin cu cei saraci.
18. Fii recunoscator, pentru ca recunostiinta e o stare de gratie.
19. Fii modest, caci orgoliul ii revolta pe cei din preajma ta.
20. Fa-i, din copilul tau, imaginea demnitatii.
21. Citeste si profita intelectual.
22. Vezi si imita moral.
23. Reflecteaza intotdeauna asupra a ceea ce ai facut, ca sa stii ce vei face.
24. Lucreaza spre folosul fratilor tai, pentru ca abia atunci vei lucra pentru tine insuti.
25. Nu face rau nimanui, niciodata.
26. Fii multumit in tot locul, de tot si de toate.
27. Fii temperat, pentru ca excesele te vor distruge.
28. Fii marinimos cu cel ce te-a ultragiat, pentru ca numai astfel ti-l vei face prieten.
29. Respecta intotdeauna femeile si nu abuza de slabiciunile lor.
30. Nu judeca cu usurinta faptele oamenilor.
31. Nu-ti blama deloc fratii; lauda-i inca si mai putin.
32. Asculta mult, vorbeste putin, intelege totul.
33. Iubeste-ti si apara-ti Patria, dar nu uita niciodata marea umanitate si drepturile sale. Fii fidel si supus autoritatilor legale.

Din universul acestor precepte, vine catre noi puterea de a striga: *Am invins!*

CAPITOLUL 4 *– ESTE MASONERIA O ORGANIZATIE SECRETA?*

Aceasta este intrebarea care a declansat, de-a lungul veacurilor, interminabile discutii. Unele discutii, violente. Altele, mustind de suspiciuni, prost disimulate sub masca curiozitatii. Nu putine, acuzatoare. Discutii plecand dintr-un firesc interes, sau din ignoranta, ori din spirit aventurier, sau din rea credinta.

4.1. COMORILE LUI ALI – BABA

Raspunsurile au fost formulate, de fiecare data. Istoria Masoneriei Universale este plina de raspunsuri. Nu intotdeauna, insa - trebuie sa recunoastem – raspunsurile au fost pe masura intrebarilor. Multe raspunsuri erau timide. Altele, tematoare: de parca am fi pitit, in subsolurile noastre, comorile lui *Ali-Baba*, sau tezaurul legendarului Cressus. O seama de raspunsuri au fost superficiale. Altele s-au dovedit a fi alunecoase, prelingandu-se pe langa adevar, fortificand si mai mult banuielile profanilor, ca Masoneria ar avea de ascuns tenebroase mistere. Putine raspunsuri au avut limpezimea necesara. Si mai putine

si-au atins tinta, lasandu-i pe ignoranti sa pluteasca, mai departe, in deriva si sa lanseze alte intrebari seditioase.

Intr-o relativ recenta discutie televizata, un respectabil scriitor bucurestean, aflat la o venerabila varsta si fiind, de felul sau, o fire deschisa, senina si patrunzatoare in zonele cele mai sensibile ale existentei umane, a surprins profund neplacut (desigur, expresia "neplacut" joaca aici rolul unui politicos eufemism) intreaga existenta, fluturand pe micul ecran, la adresa Masoneriei, o colectie sonora de sumbre, suculente si fioroase enormitati, demne mai de graba de anecdotele ignare care circula prin lumea grobiana a periferiilor, decat de opinia unui reputat om de litere. Scriitorul e de vina, ca nu s-a informat? Noi suntem de vina, ca nu l-am informat? Prin traditie, adevarul se afla la mijloc, exact pe granita dintre cele doua intrebari.

4.2. PUNTI DE COMUNICARE

Nici in adanca antichitate, Masoneria Universala nu a operat intr-un secret total. Desavarsit. Astfel, nu ar mai fi ajuns pana in timpurile noastre atatea si atatea interesante informatii despre Arta Regala, furnizate de un *Plutarh*, un *Herodot*, sau un *Pitagora*. Intotdeauna - si in toate culturile – Masoneria a avut un anume contact cu lumea profana, i-a invata pe oameni cum sa traiasca mai bine, i-a ajutat nu daruindu-le un cos cu peste, ci "*invatandu-i sa pescuiasca*", ori sfatuindu-i cum sa nu se mai dusmaneasca unii pe altii, cum sa nu se mai razboiasca intre ei, sa nu mai faca din religie motiv de masacru, iar din granite pretext pentru ura. In toate epocile care s-au vanturat prin istorie, intre Ordinul Masonic si restul lumii au existat *punti de comunicare*, canale biunivoce de legatura, prin care informatia curgea in ambele sensuri: din viata profana catre Masonerie, in felul acesta Confreria adaptandu-si eforturile la noile conditii istorice concrete; din interiorul Templului Masonic catrelumea larga, Masonii straduindu-se sa aduca, in viata obisnuita, stropul acela de intelepciune necesar pentru a trai un pic mai bine.

Au fost, desigur, si perioade intunecate ale istoriei, etape de intoleranta pustiitoare, epoci cumplite, cand Masoneria a fost nevoita sa se retraga in sine, in Templele ei Spirituale, supravietuind – in clandestinitate – sangeroaselor orori. Asa s-a intamplat pe vremea unor imparati tirani, sau a unor papi fundamentalisti, ori a unor regimuri de teroare; asa a fost pe timpul aberantei Inchizitii, sau – mai catre prezentul istoric – in vremea dictaturilor fasciste si comuniste. In asemenea imprejurari oripilante ale istoriei, da, Ordinul Masonic s-a refugiat intr-un secret absolut. Din necitatea de supravietuire. Si astfel, luminile ei nu s-au stins nici o clipa.

Masoneria Universala nu a lucrat niciodata si nu lucreaza nici astazi pentru sine. Daca ar fi fost asa, ar fi disparut de mult. Baza oricarei structuri sociale o constituie permanenta raportare la umanitate. Legatura ombilicala dintre Ordinul Masonic si Marea Societate Omeneasca fiind izvorul de unde ne tragem toate puterile.

Sacerdotii ziguratelor sumeriene din Eridu, Nippur sau Ekur, marii preoti egipteni ai misterioaselor Temple inchinate lui Osiris sau Isis, celebrarea tainelor Eleusine, Academia Initiatica a lui Platon, cultul lui Zamolxis, Ordinul Cavalerilor Templieri, Rozicracianismul, Ghildele medievale ale constructorilor de catedrale – in fond, tot atatea infatisari ale Masoneriei Universale – au lucrat intotdeauna cu oameni si pentru oameni. Misterul nefiind altceva decat o modalitate – verificata timp de mii de ani – de a pastra nealterat tezaurul de valori spirituale. Iar ezoterismul, ritualul si simbolurile – tot atatea

parghii si instrumente de sporire a acestui fond inestimabil de zestre spirituala. Calea initierii nu este altceva decat o trecere, prin portile de acces, la drumul eternei cunoasteri umane.

Si, atunci, unde se afla marele secret inabordabi? Unde, tenebroasele taine masonice, de care se face atata caz, in unele medii subculturale? Unde, misterul absolut al Ordinului Masonic? Raspunsul nu poate fi decat scurt si clar: *Masoneria nu este o organizatie secreta!*

De altfel, Ordinul Masonic Roman este inregistrat, ca orice asociatie sau fundatie nonguvernamentala (ONG-urile), la Hudecatorie, cu dosar, cu statut, cu obiective si scopuri, cu membrii fondatori, cu toate actele necesare pe care – la solicitare – le poate studia oricine.

Cine vrea sa ne cunoasca, sa se apropie de noi. Cine vrea sa afle cine suntem, sa ne intrebe cine suntem. Iar cine doreste sa traiasca, sa gandeasca si sa lucreze ca noi – cu uneltele noastre – cu simbolurile si ritualurile noastre – cine vrea sa ne impartaseasca principiile si credinta, sa vina in mijlocul nostru. Printre noi. Portile Templului nostru sunt permanent deschise, pentru orice om liber si de bune moravuri, care aspira sa primeasca lumina masonica.

Asadar, *Ordinul Masonic nu este o organizatie secreta*. Acest lucru il poate afla oricine, chiar din Constitutia Ordinului, unde este stipulat cu precizie: "*Masoneria moderna nu este o societate secreta, scopurile ei nobile fiind cunoscute public*". Masonii poarta, la vedere, semnele lor distinctive, cu care se mandresc: insigne, inele cravate, brelocuri, medialioane cu insemnele masonice: echerul si compasul, ochil din triunghi, litera G, piramida, frunza de salcam etc. Asa cum poarta membrii Jockey-Club-lui cravatele si insignele lor specifice. Asa cum poarta senatorii insignele lor oficiale. Asa cum poarta magistratii frumoasele lor simboluri la reverul robei. Asa cum… exemplele se pot gasi, la tot pasul, in viata sociala a cetatii.

Cladirile masonice poarta insemnele distinctive ale Ordinului nostru. Sediile, Templele noastre sunt marcate in clar, adresele lor si numerele de telefon aflandu-se pe Internet si in Pagini Aurii sau, pur si simplu, in banalele carti de telefon.

Nu ne ascundem de nimeni. Nu ne ferim de nimeni. Avem orgoliul de a ne mandri, ca apartinem unuia dintre cele mai longevive si puternice Ordine initiatice din lume. Ne conducem singuri. Ne autoguvernam. Ca si orice alta organizatie nonguvernamentala. Traim in societatea civila. Respectam legile tarii. Ne iubim Patria. Dar, *mai presus de orice, iubim si respectam drepturile fundamentale ale omului. Pentru ca ele sunt drepturi naturale, daruite de Dumnezeu, iar nu de oameni*.

4.3. MARELE SECRET

Si totusi, un mare secret exista. Si totusi, un anumit mister pluteste, implacabil, peste Masoneria Universala. Dar acesta nu trebuie cautat in locul in care lucram, in felul in care ne desfasuram reuniunile fraterne, sau in textele noastre ezoterice, ori in structura organizatiei noastre.

Secretul masonic se afla implementat in modul in care traim, in felul in care gandim si comunicam unii cu altii, in capacitatea noastra de a ne cunoaste mai bine resorturile care ne propulseaza pe orbita evolutiei, de a desferaca lumina spirituala ce se ascunde in fiecare om. Acest secret este inefabil. Impenetrabil. El nu poate fi dezvaluit niciodata

de nimeni si nimanui. Pentru ca nu poate fi exprimat in cuvinte. Acest superb secret se naste si ramane in fiecare Mason, odata cu profundele schimbari benefice care au loc in fiinta lui. Este secretul intangibil al oricarui frate Mason. Secretul dobandit exclusiv in procesul de initiere, in timpul Tinutelor rituale, in prezenta simbolurilor sacre, secretul desprins din invatatura ezoterica a Artei Regale. Acest sublim secret nu poate fi divulgat. Nu poate fi povestit. Ar fi ca si cum ai incerca sa povestesti o Liturghie, sau sa divulgi cuiva taina Sfanta a Impartasaniei. Ar fi absolut imposibil. Ca sa poti avea acces la caeste mistere, trebuie sa le traiesti clipa de manifestare. Sa te implici in procesul lor, sa participi la exprimarea lor. La fel este si in Masoneria Universala. Misterios este drumul nostru catre Adevar. Dar, odata revelat, Adevarul Masonic apartine tuturor oamenilor. Spre beneficiul lor.

CAPITOLUL 5 *– MASONERIA ESTE O RELIGIE?*

S-au descris munti de carti, pe aceasta intrebare. Carti scrise de profani, sau de Masoni, ori de inalte fete bisericesti. Si au curs valuri de cerneala, odata cu raspunsurile ei. Iar intreberea inca mai tulbura apele intelepciunii universale.

5.1. SANGEROASE DISCRIMINARI RELIGIOASE

Una dintre cele mai sensibile discriminari dintre oameni, a fost (si, din nefericire, inca mai este) religia. Mai sensibila chiar decat monstruosul criteriu al rasei, ori cel al nationalitatii, sau al cetateniei. Segregarea oamenilor, pe motive religioase, a impanzit campiile Planetei cu tot atatea cadavre, cate fire de iarba vor fi fost. Iar fluviile au devenit rosii. In numele unui Dumnezeu absurd (si, de fapt, inexistent, pentru ca Dumnezeu cel existent, Dumnezeul adevarat ii iubete la fel pe toti oamenii, nu ii asmute sa se incaiere intre ei, sa se omoare) deci, in numele acelui Dumnezeu inventat de oameni, au fost ridicate mii de ruguri si mii de spanzuratori. Au fost declansate razboaie de sapte ani, de treizeci de ani, de o suta de ani, razboaie de o infricosatoare cruzime, razboaie barbare, in care ura impotriva unui alt Dumnezeu s-a transformat in ura de moarte impotriva oamenilor. Din stravechea antichitate, pana in epoca moderna, razboaiele pe fond religios – dincolo de orice declaratii oficiale – au fost cele mai distructive. Cine va avea curajul sa analizeze – sub lupta adevarului deopotriva tragic si crud – adevaratele pretexte ale celor doua Razboaie Mondiale, resorturile secrete din spatele motivatiilor publice de ordin economic, militar sau geopolitic, va descoperi consternat germeni cu iz religios. Iar terorismul international actual – din Irlanda pana in Liban – din ce altceva se nutreste daca nu din acelasi fond fundamentalist religios? "*Dumnezeul meu e cel mai bun! Dumnezeul meu e cel adevarat! Dumnezeul meu e cel mai puternic!*" – sunt termeni, indelung lustruiti, ai unei hidoase ideologii, care inca se mai preda in multe scoli religioase din lumea intreaga. Incat, in fata unui asemenea terifiant exclusivism, iti vine sa strigi si tu – facand haz de necaz – la marginea unui sinistru de intoleranta: *Al meu e cel mai tare din parcare!*

5.2.CLIPA ILUMINARII

Insasi Masoneria Universala a cazut prada – de-a lungul mileniilor – sangeroasei discriminari religioase. Confreria mistica a lui Akhenaton respingea violent cultul lui Amon-Ra. In Templele Misterelor Eleusine, nu erau acceptati cei considerati de religie barbara. Cavalerii Templieri s-au ridicat sangeros impotriva musulmanilor. Musulmanii, impotriva cultului mozaic. Rozicrucianismul impotriva Bisericii Catolice. Iar Biserica Catolica impotriva Masoneriei Universale Moderne. Vreme de peste un mileniu si jumatate, Sfantul Scaun din Cetatea Eterna a convietuit in liniste, alaturi de Ordinul Masonic, controlandu-l prin cardinalii si episcopii sai, sprijinindu-l in opera lui ezoterica, dar si tarandu-l in monstruoase razboaie religioase, in sumbre aventuri, pentru a atrge cat mai multi credinciosi supusi suveranului Pontif. Pana cand a sosit *clipa iluminarii*. A eliberarii. A evadarii Masoneriei, de sub stindardul unei singure religii. Acest istoric eveniment s-a produs in anul 1723, gratie lui James Anderson, care a stipulat, fara echivoc, in celebrele sale Constitutii: "*Un Mason este un om bun si iubitor de adevar, om de onoare si cinstit, indiferent de convingerile sale religioase*". A fost un salt extraordinar, pe scara evolutiva a valorilor Masoneriei Universale.

Daca pana in 1723, practic a existat posibilitatea ca anumite corpuri masonice sa fie cantonate in spatiul unei singure religii, sa fie incorporate unei unice religii – cu tendinta evidenta de a imprumuta forma si limitele acelei religii – dupa acest an fastuos posibilitatea a disparut. Si, odata cu ea, si caracterul – virtual – de religie al Masoneriei.

Asadar, pentru a raspunde intrebarii din fruntea acestui capitol, despre Masoneria de dupa 1723 – Masoneria Moderna – se poate afirma cu certitudine: *nu este o religie!*

Conditionand intrarea in Ordin de credinta in Dumnezeu – in oricare Dumnezeu, al oricarei religii – precum si de credinta in nemurirea sufletului, Confreria Masonica s-a asezat singura intr-o onorabila postura, care exclude aprioric, cu desavarsire, orice banuiala, ca Masoneria ar fi o religie.

5.3. IUBIREA UNIVERSALA

Reunind, sub aceeasi cupola, practicanti ai tuturor religiilor, Ordinul Masonic Modern a inteles – primul – ca doar cunoasterea reciproca, respectul reciproc si prietenia dintre credinciosi de diferite confesiuni pot aduce pace si iubire pe pamant. Pacea Universala si Iubirea Universala: *telul major al Artei Regale*.

De atunci incoace, orice discutie, orice confruntare cu caracter religios este interzisa absolut in toate reuniunile masonice. Aceasta nu insemna, insa, nicidecum ca, in Masonerie ar exista doar o turma si un pastor, ca Ordinul ar fi o comunitate amorfa, tacuta, supusa vointei unui guru. Masonul – un om care practica toleranta si accepta diferenta – nu-si va putea aliena fiinta niciodata, dupa puterea sau capriciile unui sef suprem. Ar fi profund contrar nobilului sau ideal, centrat pe cei trei faimosi vectori: *libertate, egalitate, fraternitate*.

(poza pag. 341)

De aici, si deductia – normala – ca masonul, in viata sa sociala, in lumea profana a Cetatii, nu va inceta sa-si confrunte propria sa ideologie cu alte ideologii, propria sa opinie, cu alte opinii. Dar o va face – intotodeauna – respectand sacramentul lansat, cu aproape trei veacuri in urma, de ilustrul frate Mason Francois- Marie Arouet, supranumit

Voltaire: "*Voi lupta impotriva ideilor tale, dar voi lupta – totodata – si pentru ca tu sa ai dreptul sa le exprimi*".

5.4. ESTE MASONERIA O SECTA?

Ajungand cu demostratia aici – precum ca Masoneria nu este o religie – cineva ar putea emite, subsecvent, o alta intrebare: "*Este Masoneria o secta*?" Mai inainte de a raspunde, sa ne oprim, cateva clipe doar, asupra notiunii secta. A fost, la inceput, o expresie specifica crestinismului: secta – secare (lat.) cu semnificatia de a taia, de a desparti, de a izola ceva de altceva. Prin urmare, secta este un segment eretic, in raport cu trupul credintei oficiale. Ulterior, expresia s-a intins si asupra celorlalte religii.

Astazi, pe mapamond, sunt doar cateva mari religii: *mozaismul, buddismul, crestinismul, hinduismul, taoismul, islamismul, confucianismul* etc. Sectele sunt, insa, cu sutele. Islamismul, singur, are peste trei sute de secte. Crestinismul, si mai multe. Buddismul este si el raspandit in alte sute de grupuscule sectante. Ciudat, cele mai putine secte s-au desprins din cultul mozaic: trei-patru. Ceea ce confirma, inca o data, teza ancestrala a *poporului ales*.

S-a despartit Ordinul Masonic – precum o secta – din galaxia unei religii? Nu! *Deci, Masoneria nu este o secta.*

O alta a cuvantului secta este aceea de fanatic. Fanaticul nu admite nici un alt punct de vedere, decat al sectei din care face parte. Ori, in Masonerie se reunesc adepti din orice religie, din orice secta. Este Masoneria un sistem fanatic, ce impune o singura credinta? Nu! *Deci, Masoneria nu este o secta*.

Sectele cer imperios membrilor lor supunere totala, neconditionata. Este Masoneria o astfel de organizatie? Nu! Pentru ca in Confreria Masonilor functioneaza o norma suprema: " *Mason liber, in Loja libera*".

In aceeasi ordine de idei: sectele isi atrag aderentii, speculandu-se angoasa, frica de singuratate, gustul pentru aventura si miracol. Are asemenea preocupari Masoneria? Nu! Dimpotriva, fricosii, aventurierii, sau cei cu psihicul labil – neputand fi oameni liberi – nu au ce cauta in Ordinul Masonic.

Concluzie categorica: Masoneria nu este nici religie, nici secta. *Q.E.D*.

5.5. DOGMA SI ADOGMATISM

Totusi, ar mai trebui adaugat un comentariu. Ordinul Masonic, in desfasurarea activitatii sale, foloseste ritualuri, simboluri, o anumita sobrietate specifica, citate din textele sacre, Altarul, Cartea Legilor Sfinte, credinta intr-un singur Dumnezeu revelat, numit generic Marele Arhitect Al Universului,